

20-3-2

Biblioteca Universitaria
GRANADA
Serie
Estado
Folia
Numero 2125

Clasificación Granada R. 2125
CLASIFICACION
DIVISIONES

VERBOSUM
HISTORICUM
RHETORIS
CONIUGIS
ARTIVM
TO.

SIMM
T
Quib
ARAS:
ALAS, SECVRIM:
VLAM,
arißima poemata
antur.

L
Apud
ONVM
OVART, via
solari

De An...
Corona

Religione d. m. de Granada R. 21619
CL. SALMASII *Aultrij dom*
nati
DVARVM INSCRIPTIONVM

VETERVM

HERODIS ATTICI RHETORIS *Constantin Soc*
ET REGINAE CONIVGIS *Permissum*
HONORIPOSITARVM *Ex Capite totius nati*
EXPLICATIO. *Simus inno D.D.*

EIVSDEM

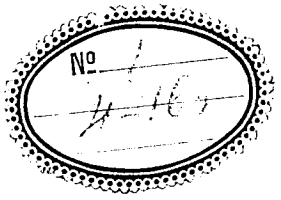
AD DOSIADÆ ARAS:
SIMMIAE RHODII OVVM, ALAS, SECVRIM:
THEOCRITI FISTVLAM,
NOTAE.

*Quibus obscura hactenus & depravatissima poemata
 illustrantur & emendantur.*

LVTETIAE PARISIORVM.
Apud HIERONYMVM DROVART, via
Iacobeae, sub scuto Solari
CIO. DC. XIX.

De Angaria de Salzedo Coronel

20-3-2

Biblioteca Universitaria	
GRANADA	
Sección	
Exemplar	
Folio	
Numero	2125

NICOLAO RIGALTIO I. C.

REGIAE BIBLIOTHECAE

CVRATORI

CL. SALMASIVS S. D.

REMITTO ad te, *Vir eruditissime, inscriptionem Regillæ, quam non ita pridem ab te accepi: pro qua & gratias quanta maxima agi possunt, ago, & maiores etiam, quam quantas agere possum, debere ultro profiteor. Nemo voluptatis suæ, cuiuscumque tandem generis illa sit, satis dignam mercedem, aut iustum pretium se persolvere unquam posse putavit. Atquin scito me longe maximam cepisse ex illius inscriptionis lectione. Nã prater ipsius carminis summam elegantiam, & mere Atticum saporem; ac rerum aliquot antiquarum cognitionem,*

quam hinc tantum, non aliunde liceat haurire, non mediocriter etiam illo nomine mihi placuit, quod meam veterem de Herode Attico coniecturam, quam si verisimilem modo, doctis hominibus approbasset, pulcrum ac beatum me putarem, verissimam esse, plane confirmaverit. Visum igitur mihi est, ut priorem illam Herodis ante decennium, plus minus, tertio ab urbe milliari in via Appia effossam & repertam, notis olim & versione instructam ad edendum paraveram: sic istam quoque nuper in eodem loco erutam, eodem ornatu quo illam comperam, a me comptam & compositam in publicum emittere. Sed cum in eo essem, eodem impetu, ac de eadem opera fidelique quasi dealbare libuit obscura illa, & tenebricosa poemata, quae Theocriti vulgarijs editionibus adiunguntur; Ovum inquam, Alas, Aras, & Securim cum Fistula; eaque multo situ haecenus, & caligine infuscata elucidare, & antiquiori restituere. Quae quidem opuscula

ut cum istis Herodis & Regilla inscriptionibus iungerem, eo libentius feci, quod argumentum minime ab his discrepans aut alienum continerent. Quippe si Aras, unam Musis, alteram Mineruae consecratam spectes: si Securim Epei eidem Mineruae, si Theocriti Fistulam Pani dedicatam consideres, non male ad hoc inscriptionum genus referri illa omnia posse tibi videbuntur. Nec prohibet, quod multo antiquiores quam Herodes sit, auctores habent ista, quae nos in ultimum tamen locum reiecimus. Nam & hic ordo rectus est, ut quemadmodum a nostris & vicinis, ad longinquas & toto orbe divisas penetramus regiones; sic per ea quae temporibus nostris propiora sunt, ad illa quae longius antiquitas submovit, quasi gradibus ac numeris quibusdam, ascendamus. Igitur ex duabus Aris, alteram penitus collapsam, ac sub ruina sua iacentem, egestis ruderibus, excitavimus, & a solo restituimus: alteram multis locis labefactatam, nec fronte nec basi

satis integram, refecimus. Ouum vero ipsum totum conquassatum confractumque, collectis ac colligatis felici non minus quam facili manu fragminibus, solidauimus, & ex putri cariosoque, quale haecenus a propolis, inter malas vitiosasque merces circumferebatur, haud secus ac si a partu recens esset, sanum & integrum, nitidumque ac politum dedimus. Ecquod aliud porro notabilius nobiliusque factum, quam Alas suas Amori reddidisse? quas enim antehac truncas, & laceras & pinnis undique defluentibus dissipatas abiecerat, eas iam meliores factas, ac in priorem faciem atque ordinem restitutas, ut resumeret, & se dignas putaret, curauimus. At Epei Securim, quis negare ausit quin eam partim temporum iniuria, partim hominum inscitorum qui nimis indiligenter illam tractauerant, incuria, utrimque retusam & nullo iam latere scindentem, totamque rubigine obsessam & obiectam, cote plusquam Naxia vel Samia a nobis

tersam & politam, in antiquam aciei bonitatem & splendorem reposuerimus? Quid porro de Panis Fistula dicam? nonne eam iam stridulum quid, atque impeditum sonantem, obturatus foraminibus, & cannis etiam aliquot contusis atque collisis, vix ipsi auctori agnoscendam, sic ab omni parte sanauimus & sarciuimus, ut nunc & illius nomine qui consecrauit, & eius numine cui consecrata est, apparere digna possit? Verum ne quis decipiatur ignarus, ac tot phaleratis, & magnificis nominibus inductus, nos aliquid magni prestitisse censeat, palam dico, haec mera παρρησια sunt, quibus veterum poetarum lasciuia lusit: Iam & nos quoque ludendo, & aliud agendo, dum nihil habemus maius, aut magis serium, quae temporum vetustate, aut hominum inueterate in his erant corrupta correximus, quae implicata explicauimus. Haec tu, doctissime atq; amicissime Rigalti, si premenda iudicabis & tenebris damnanda, tuo quoque non inuitus iudicio, sed admodum libens & pronus accedam.

*Sin vero promenda ac luce donanda tibi
videbuntur, tum idem etiam mihi videri,
credito. Vale, &*

Hoc habe quidquid est libelli,
Qualecunque, quod ut amicitia nostra
testimonium non paruum extaret in opere
non magno, missum ad te volui tibi que dedi-
catum. Diuione, ex Museo nostro, X. Kal.
Apriles CIO. ID CXVIII.

CONSECRATIO TEMPLI
IN AGRO HERODIS
ATTICI TRIOPIO.

ΟΤΝΙΑΘΗΝΑΩΝ ΕΠΙΕΙΡΑΝΕ ΤΡΙΤΟΤΕ-
ΝΕΙΑ

ΗΤΕΠΙ ΕΡΓΑ ΒΡΟΤΩΝ :: ΔΑΙΣ ΡΑΜΝΟΥ-
ΣΙΑΣ ΟΥΓΙ

ΓΕΙΤΟΝΕΣ ΑΓΧΙΘΥΡΟΙ ΡΩΜΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΟΠΥΛΟΙΟ
ΠΕΙΟΝΑ ΔΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΕ ΘΕΑ ΤΕΙΜΗΣΑΤΕ ΧΩΡΟΝ
ΔΗΜΟΝ ΔΗΘΟΙΟ ΦΙΛΟΞΕΙΝΟΝ ΤΡΙΟΠΑΟ
ΤΟΦΡΑ ΚΕ ΚΑΙ ΤΡΙΟΠΕΙΑΙ ΕΝ ΑΘΑΝΑΤΟΙΣ ΑΛΕΓΗΣΘΟ
ΩΣΟΤΕ ΚΑΙ ΡΑΜΝΟΥΝΤΑ ΚΑΙ ΕΥΡΥΧΟΡΟΥΣ ΕΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΗΛΘΕΤΕ ΔΩΜΑΤΑ ΠΑΤΡΟΣ ΕΡΙΓΔΟΥΠΟΙΟ ΛΙΠΟΥΣΑΙ
ΩΣ ΤΗΝ ΔΕ ΡΩΕΣΘΕ ΡΟΛΥΣΤΑ ΦΙΛΟΝ ΚΑΤΑΛΩΗΝ
ΔΗΙΑΤΕ ΣΤΑΧΥΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΕΑ ΒΟΤΡΥΟΕΝΤΑ
ΔΕΙΜΩΝΩΝ ΤΕ ΚΟΜΑΣ ΑΓΑΛΟΤΡΕΦΕΩΝ ΕΦΕΡΟΥΣΑΙ
ΥΜΜΙ ΓΑΡ ΗΡΩΔΗΣ ΙΕΡΗΝ ΑΝΑΓΑΙΑΝ ΕΗΚΕ
ΑΝΔΡΑΣΙΝ ΟΥΤΤΟΝΟΙΣΙΝ ΑΚΙΝΗΤΗΝ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΝ
ΕΜΜΕΝΑΙ ΗΔΕΓΙΟΙ ΕΣ ΑΘΑΝΑΤΟΙΟ ΚΑΡΗΝΟΥ
ΣΜΕΡΔΑΔΕΟΝ ΣΕΙΣ ΔΣΑ ΔΟΦΟΝ ΚΑΤΕΝΕΥΣΕΝ ΑΘΗΝΗ
ΜΗΤΩΙ ΝΗΦΟΙΝΟΝ ΒΩΛΟΝ ΜΙΑΝ Η ΕΝΑ ΔΑΔΝ
ΟΧΑΙΣΣΑΙ ΕΠΕΙ ΟΥ ΜΟΙΡΕΩΝ ΑΤΡΕΙΣ ΑΝΑΓΚΑΙ
ΟΣΚΕΘΕΩΝ ΕΔΕΕΣΙΝ ΑΛΙΤΡΟΣΥΝΝΗΝ ΑΝΑΘΗΗ
ΚΑΥΤΕ ΠΕΡΙΚΤΙΟΝΕΣ ΚΑΙ ΓΕΙΤΟΝΕΣ ΑΓΡΟΙΩΤΑΙ

ΙΕΡΟΣ ΟΥΤΟΣ Ο ΧΟΡΟΣ ΑΚΙΝΗΤΟΙ Δ' Ε ΘΕΑΙΝΑΙ
 ΚΑΙ ΡΟΛΥΤΙΜΗΤΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΣΧΕΙΝ ΟΥΑΣ ΕΤΟΙΜΑΙ
 ΜΗΔΕΤΙΣ ΗΜΕΡΙΔΩΝ ΟΡΧΟΥΣ Η ΕΝΑΛΛΕΑ ΔΕΝΔΡΩΝ
 Η ΡΟΙΗΝ ΧΙΛΩΙ ΕΥΑΛΛΕΙ ΧΛΩΡΑ ΘΕΟΥΣΑΝ
 ΔΜΟΗΝ ΚΥΑΝΕΟΥ ΑΙΔΟΣ ΡΗΞΙΕ ΜΑΚΕΛΛΑΝ
 ΣΗΜΑ ΝΕΩΝ ΤΕΥΧΩΝ ΗΕ ΠΡΟΤΕΡΟΝ ΚΕΡΑΙΩΝ
 ΟΥ ΘΕΜΙΣ ΑΜΦΙ ΝΕΚΥΣΣΙ ΒΑΛΕΙΝ ΙΡΟΧΘΟΝΑ ΒΩΛΟΝ
 ΠΛΗΝ ΟΚΕΝ ΑΙΜΑΤΟΣ ΗΙΣΙ ΚΑΙ ΕΓΓΕΝΟΣ ΕΣΣΑΜΕΝΟ
 ΚΕΙΝΟΙΣ ΔΟΥΚ ΑΘΕΜΙΣΤΟΝ ΕΦΕΙ ΤΙΜΑΟΡΟΣ ΕΣΤΩΡ
 ΚΑΙ ΓΑΡ ΑΘΗΝΑΙΗ ΠΕΡΙ' ΧΘΟΝΙΟΝ ΒΑΣΙΛΗΑ
 ΝΗΩΙ ΕΓΚΑΤΕΘΗ ΚΕ ΣΥΝΕΣΤΙΟΝ ΕΜΜΕΝΑΙ ΙΡΩΝ
 ΒΙΔΕΤΩΙ ΑΚΑΥΤΑ ΤΑΥΤΑ ΚΑΙ ΟΥΚ ΕΠΙΠΕΙΣΕΤΑΙ ΑΥΤΟΝ
 ΑΛΛΑ ΠΟΤΙΜΗΣΕΙ ΜΗ ΟΙ ΝΗΤΙΤΑ ΓΕΝΗΤΑΙ
 ΑΛΛΑ ΜΙΝ ΑΠΡΟΦΑΤΟΣ ΝΕΜΕΣΙΣ ΚΑΙ ΡΟΜΒΟΣ ΑΛΑΣΤΩ
 ΤΙΣΟΝΤΑΙ ΣΤΥΓΕΡΗΝ ΔΕ ΚΥΛΙΝΔΗΣΕΙ ΚΑΚΟΤΗΤΑ
 ΟΥΔΕ ΓΑΡ ΙΦΘΙΜΟΝ ΤΡΙΟΡΕΩ ΜΕΝΟΣ ΑΛΙΟΛΙΔΕΩ
 ΩΝΑΘ ΟΤΕ ΝΕΙΟΝ ΔΗΜΗΤΕΡΟΣ ΕΞΑΛΛΑΡΑΞΕΝ
 ΤΩ ΗΤΟΙ ΠΟΙΝΗΝ ΚΑΙ ΕΠΩΝΥΜΙΗΝ ΑΑΣΑΣΘΑ
 ΧΩΡΟΥ ΜΗΤΟΙ ΕΠΗΤΑΙ ΕΓΙΤΡΟΠΕΙΟΣ ΕΡΙΝΤΣ.

I I D E M V E R S V S,
 V T L E G I D E B E N T.

ΠΟΤΝΙ' Αθιωάων ὅτι θείρανε Τειτοχόφα,
 Η' ὅτι ἔργα βροτῶν ἡαίς, Ραμνοσας Οὔπι,
 Γείτονες ἀγχιθουρι Ρώμης ἐκατονταπύλοιο.
 Πείονα δὴ καὶ τόνδε θεὰ τειμήσατε χῶρον,
 Δῆμον Δηφίοιο φιλόξῆνον Τειόπασ.
 Τόφρα κε καὶ Τειόπειαι ἐν ἀθανάτοισι λέγασθον.
 Ως ὅτε καὶ Ραμνοῦῶτα, καὶ δῖρυχόρουι ἐς Αθίνας
 Ηλθετε, δώματα παῖς ἐελιδούποιο λιποδουα.
 Ως τήνδε ρῶεαδε πολυσάφυλον καὶ δῆλω,
 Λήϊα τε σαχῶν καὶ δένδρεα βοτρυόεντα,
 Λειμώνων τε κόμας ἀπαλοτρεφέων ἐφέπουσα.
 Ὑμμι γὰρ Ηρώδης ἱερῶ ἀἰὰ γαῖαν ἔηκε,
 Τῶ ὄστω πέρι τείχος δῦτροχον ἐτεφαύσασα,
 Ανδράσιν ὑψιγρόισιν ἀκινήτιω καὶ ἄσουλον
 Εμμάσασα. ἡδὲ ὅτι οἱ εἰς ἀθανάτοιο καρῶς
 Σμερδαλέον σίσασα λόφον κατένθυσεν Αθίωη,
 Μήτω νήποινοι βῶλον μίας, ἢ ἓνα χῶρον
 Οχλίασα. ἐπεὶ οὐ μοιρέων ἀτρεφες ἀνάγχα,
 Οσσε θεῶν ἐδέεσιν ἀλῆθροσιώλω αἰαγείη.
 Κλύτε ἀεικλιονες, καὶ γείτονες ἀγροιάται.
 Ιερός οὗτ' ὁ χῶρος. ἀκίνητοί δε θεῖαναι,
 Καὶ πολυτήμητοι καὶ ὑποσχεῖν ἕας ἐπίμασι.
 Μηδέ τις ἡμερίδων ὄρχουι, ἢ ἐναλίσια δένδρων,
 Η ποίλω χιλῶ δῦαλδῆι χλωρῶ θεῖσασμ
 Δμωῆ κυανέω Αἰδός ρήξιε μακέλλα,

Σῆμα νέον τεύχων, ἢ παρ' ἑτέρων κεραιζών.
 Οὐ γέμισ ἀμφὶ νέκυσι βαλῆν ἱερήθονα βάλων.
 Πλὴν ὄκειν αἵματος ἦσι καὶ ἔργονος εἴσα μύθοιο.
 Κείνοισ ὄκν ἀθέμισον, ἔπει πμάροεσ εἴτωρ.
 Καὶ γὰρ Ἀθλωμένη παρ' οἱ ἔθρονιον βασιλῆα
 Νηῶ ἔλκατέθηκα σῖνέσιον ἔμμεναι ἱρῶν.
 Εἰ δὲ παρ' ἀκρυτα ταῦτα, καὶ ὄκν ἔπιπλοῦσαι αὐτῶν,
 Ἀλλ' ἀπολιμήσθ, μὴ οἱ νήπτα γρήσθαι.
 Ἀλλὰ μιν ἀπαρ' ἑφάτος Νέμεσις καὶ ῥόμβος Ἀράτωρ
 Τίσονται, συγερῶν τε κυλινδῆσθ κακότητα.
 Οὐδὲ γὰρ ἴφθιμον Τειόπεω μῦθος Αἰολίδαο
 Ωναθ' ὅτε νεῖδὸν Δημήτερεσ ἐξαλάπαξον.
 Τῶ ἦτοι ποιητὸν καὶ ἔπωνυμίω δῆεαοσαι
 Χώρου, μὴ τοι ἔπηται ἔπι Τειόπειοσ Ἐριννύσ.

VER S I O.

O Bona Athenarum praeses, Tritonia virgo,
 Cuique hominum cura res sunt, Rhamnusias Vpi.
 Urbis vicina, quae stat centum inclita portis,
 Hunc et vos celebrate locum pinguem ubere glebae,
 Dictum Deo Triopae de nomine pagum:
 Ut nota hinc sitis, Triopeia numina, Diua.
 Ac velut Aethas si quando inuisitis arces,
 Et Rhamnuntem, alto delapsa vertice caeli;
 Sic Diua huc properate, haec consita vitibus arua,
 Et letas segetes, et amicta arbusta racemis
 Lustrantes, mollique virentia gramine prata.
 Vobis Herodes tellurem hanc rite dicavit,

Quanta patet, circum muri vallata corona,
 Usque vel ad seros mansura intacta nepotes.
 Sic namque horrificas diuino vertice cristas
 Concutiens, visa est nutu assensisse Minerua:
 Non glebam hinc vlli, lapidemve impune mouendum.
 Nec Parca faciles, aut illi parcere prompta,
 Qui diuim sanctas violauerit impius ades.
 Auribus accipite haec, vicina et rustica pubes,
 Hic sacer est locus, et diua non sede mouenda,
 Usque coli digna, atque aures adhibere parata.
 Dispositas ne quis vites, arbustaque leta,
 Et late irrigui viridantem graminis herbam,
 Audeat orciuio fodiens exscindere raetro,
 Sive nouum statuatur, vetus euertatur sepulcrum.
 Luce nefas cassum sacra circumdare terra,
 Ni trahat ex illo genus, hanc qui condidit adem.
 Olli quippe licet: Testis vindexque, Mineruae
 Numine praepositus, nigri regnator Auerni,
 Et templo, et pariter sacrorum acceptus honore.
 Haec si audita neget sibi quis, neque scire laboret,
 Insuper aut habeat, non impunitus abibit.
 Hunc cita sed Nemesis, atque irrequietus Alastor
 Tristibus urgebunt tali pro crimine poenis.
 Nec Triopam quondam, cui sanguinis Aeolus auctor,
 Iuuit, sacratum Cereri temerasse nouale.
 Quisquis eris, poenamque loci, nomenque memento
 Ut fugias, ne te Triopea sequatur Erinnyis.

CLAVDII SALMASII

NOTÆ.

GREGIVM ac præclarum vetustatis monumentum, & quo nobilius atque illustrius aliud non habet luculentus ille veterum inscriptionum Theſaurus ſummo labore, mirabilique industria a Grutero nostro v. cl. collectus. Quis autem fuerit huius egregiæ inſcriptionis auctor, quaſi uere viri doctiſſimi. Atque ipſe quidem Herodem ſe nominat illo verſu:

Υμῖν γὰρ Ἡρώδης ἱερὸν αὐτὸ γὰρ ἐνός.

Sed quis iſte Herodes, rex an priuatus, liber an ſeruus, albus an ater fuerit, tam neſciri ſcio, quam vix ſciri poſſe arbitror. De priuato regem facere voluere docti homines: quibus teſtibus aut argumentis, nondum aſſequi potui. Nihil enim tale ex tota inſcriptione, legas ac perlegas licebit, elicere poſſis. Nam quod illum trigefimum inſcriptionis verſum adducunt, ad regnum regiumque genus iſti Herodi aſſerendum, ſi ſententiam eius verſiculi penſiculatiuſ exploraffent, aliud eos pronuntiaturos fuiſſe non dubito. Vt concedam Herodem qui heic nominatur, fuiſſe illum magnum Iudæorum

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 7
 regem, (quod minime tamen concedo) illo tamen teſtimonio quo volunt, regnum eius confirmari ſtabiliriſque, nihil inualidiuſ eſſe, nihil incertiuſ affirmare auſim, immo nihil falſiuſ. Quod oſtendam pluribus ad locum ipſum. Nunc illam de Herode rege opinionem paucis confutemus. Aiunt Magnum Herodem, quem Iudæis regem impoſuit Auguſtus, vt verſutum ac verſatilem in omnibus rebus, ſic in religione quoque fuiſſe, quam ſæpe ad arbitrium & ſuum & aliorum mutabat, temporibus & locis eam accommodans, cum Auguſto gratificari ſtuderet, à quo precarium regnum obtinuerat. illum igitur, qui his moribus eſſet præditus, & religione non aliter quam quodam ambitionis inſtrumento vteretur, cæterorum principum ac potentum more, inter Iudæos quidem pro Iudæo ſe geſſiſſe, inter Græcos, Græcam conſuetudinem & ceremoniarum ritum vſurpaſſe. Non iam de Herode, atque eius religione diſputo, nec abnuo quin his moribus fuerit; ſed an hæc eius inſcriptio fuerit: quod vt credamus, non illa ſola ratio poteſt efficere, quæ de Herodis ambitione & cupiditate imperij ſui monumenta ad poſteros transferendi adfertur. Adeo enim veriſimile non eſt regem heic Herodem deſignari, vt potius incredibile proſuſ mihi videatur vllam eius hac inſcriptione fieri mentionem. Nimis multa ſunt quæ hanc ſententiam reſellant. illud omnium maxime: quis enim credat, aut cuiam probabile videri queat, tantæ celebritatis loco ac tam vrbis propin-

quo, callidum principem & qui gratificari cuperet Augusto, tribus ab vrbe miliaribus, in fundo suo posita columna regem appellari se voluisse, nec regem quidem simpliciter, sed generis humani regem? Quis hæc potuisset videre, quis potuisset pati, vt Iudææ regulus qui principum Romanorum beneficio regnum obtinebat, honorem diuinæ domus ambiret, & titulum dominorum suorum vsurparet? Ambitiosus sane fuerit, non fuisse tam stultum facile mihi persuadeo. Satis enim habuisset *Ἰουδαίων βασιλῆα* inscribere se, non *Ῥωμαίων*. Omitto alia longe absurdiora, quæ illam interpretationem sequerentur, & plura suo loco dicemus. Diximus, qua licuit, & ostendimus hunc Herodem, cuius in hac inscriptione nomen positum est, nec fuisse, nec esse posse regem illum Herodem, quem Antonius & Augustus imposuere Iudæis. Alium igitur Herodem quæramus. Si post regem notissimus aliquis quærendus est, notiozem alium non noui Herode Attico, celeberrimo Rhetore temporibus Hadriani, Antonini Pij & Marci Philosophi imperatorum. Quem auctorem huius antiqui monumenti, non iniuria posset aliquis suspicari, vel hac maxime ratione, quod in alium magis cōuenienter hæc suspicio cadere non possit. Haud valde validum, inquires, argumentum. Nec ego sane pro valido, aut valde firmo vendito. Sed coniecturæ tantum vice illud propono, quam eo nomine mihi blandiri non inficias eo, quod nihil absurdi præ se ferat, vt illa de Herode Tetrarcha, vtpote quæ nec

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 9
nec fundum habeat, nec rationem. Spectata præterea consuetudine illius Herodis Attici, quam refert in eius vita Philostratus, magis magisque in eam sententiam accedo. Scribit enim hunc Rhetorem alumnorum suorum statuas solitum consecrare, in agris, in syluis, ad fontes, & aliis celeberrimis locis, cum imprecationibus eorum qui mouerent illas sede sua, vel detraherent. quod aperte in hac fundi dedicatione factū ab illo videmus. Locus Philostrati est egregius, & huc eximie facit: *Εἰκόνας γούτων ἀνετίθει σφῶν θηρώντων τε καὶ τεθηρακότων, καὶ τεθηραθέντων. Ἐς μὲν εἰς δρυμῶσις. Ἐς δ' ἐπὶ ἀγροῖσι. Ἐς δ' ἕως πηγῶσι. Ἐς δὲ ὑπὸ σκιαῖς πλατάνων, ἔτεν ἀφαιαῖς, ἀλλὰ ξυὸν θράϊς τῆς ἀεικόλουτος, ἢ κινήσουτος.* Quis non agnoscit eundem in hac inscriptione genium, & in illa Farnesiana columnæ eiusdem & auctoris, & argumenti? Vides enim Herodem statuas deliciis suis ponentem, venantum habitu, & fundum hunc θεοῖς συμβώμοις dedicantem, *σὺν θράϊς τῆς μελακινήσουτος.* Nam θράϊς nunquam concipiebantur absque aliquius ex Dijs inferis compellatione, atque adtestatione, vt in hac inscriptione:

Μήτω νήποιον βαλόν μίδου ἢ ἕνα λαῶν
Οχλίωται, ἐπεὶ δ' μαίρεων ἀτρῆτες ἀνάσσει.
appellat paulo post testem & vindicem Ditem siue Plutonem:

— *ἐπεὶ τιμῶσθαι ἴστωρ.*
Καὶ γὰρ Ἀθλωαίη παρὶ οἱ Ῥόνιον βασιλῆα
Νηῶν εἰκατέθηκε. —
Et in illa Farnesiana: *ὕδατι θεμιτὸν μελακινήσουτος ἐκ τῆς*

Τελοπιῶν. Omnes igitur huiuscemodi consecrationes
 ἕως θραῖς sunt conceptæ, & maiorem religionem
 continent quam quæ sine interpretationibus fiunt.
 Hoc est quod dixit Philostratus, οὐκ ἀφανῶς, ἀλλὰ
 ἕως θραῖς τῆς κινήσοντος. Non enim latere aut dissimu-
 lari poterant consecrationes & dedicationes ἕως
 θραῖς factæ. Periculum quippe magnum significa-
 bant, & denuntiabant ijs, qui aduersus consecra-
 tionis legem fecissent. Nec poterat aliquis ignoran-
 tiæ excusatione defungi. Tenebantur enim omnes
 inquirere & sciscitari, quænam esset loci religio.
 Alias contemptui religionis hæc voluntaria igno-
 rantia ascribebatur. quod clare demonstratur in
 fine huius inscriptionis, his verbis:

Εἰ δὲ τῶ ἀκλήτῳ ταῦτα, καὶ οὐκ ἐπιπέυσται αὐτῷ,

Ἀλλ' ἀπολιμήσῃ, μὴ οἱ νικήσῃ ἔρηται. id est,

Si cui hac inaudita fuerint; neque sciscitatus fuerit,

Sed insuper habuerit, non impune ferat.

Dedicationes aliter conceptæ ἀφανῶς erant, vt par-
 uæ auctoritatis & nullius pene religionis vim enim
 religionis intendunt imprecationes adiectæ. Nulla
 autem consecratio paulo maioris momenti fiebat,
 absque θραῖν adiectione. De qua nos alibi pluri-
 bus in nostris ad Historiam Augustam animaduer-
 sionibus. Hinc in ista inscriptione, μοῖρα, πλούτων,
 νέμεσις, ἀδάστωρ, ἑρμῆς. Et in Farnesiana: δαίμων ἐνο-
 δία, κόρη, ἑρῆνοι θεοί. Hi enim omnes ἑρῆνοι θεοί
 sunt, & horum appellatione diræ & imprecatio-
 nes in consecrationibus concipiebantur. Sed hæc
 hæctenus. Quæstionis autem posset esse, vnde Athe-

theniensis ille Rhetor vel Sophista, loco tam pro-
 pinquo vrbis Romæ ædificare, & dedicare Τελοπιῶν
 instituerit, & an fundum eo loci ita appellatum
 habuerit? Sed quare dubitemus, cum hæc inscriptio
 dubitationem omnem tollat? Herodes nomen Ro-
 manum non est. Græculum igitur oportet esse, cu-
 ius hoc Τελοπιῶν fuit, tribus milliaribus ab vrbe
 distans. Quæcumque igitur dubitandi causa in hu-
 ius Herodis Attici persona potest interuenire, &
 in alium quemvis Herodem cadet. De hoc autem
 Herode Atheniensi propterea minus dubitamus,
 quod sciam eum multa opera & ædificia publica,
 multis locis in Italia & Græcia & instaurasse, &
 de nouo fecisse, statuas, templa, balnea, aqua-
 rum ductus. simulacra multa posuisse: ditissimus
 enim fuit, & magnificentissimus: de quibus vi-
 de Philostratum in eius vita. Is refert Canusium
 eum in Italia mœnibus instaurasse, inducta aqua,
 cuius maxime illud oppidum indigebat. ἦκουσι δὲ,
 inquit, καὶ ὅ ἐν Ἰταλίᾳ Κανύσιον ἡμερώσας ὑδαὶ μάλα
 πύτῃ δρόμῳ. Quominus mirum sit Τελοπιῶν fun-
 dum sic appellatum, in via Appia dedicasse. Nam
 & Consul fuit hic Herodes & Marci præceptor, &
 vxorem Regillam duxerat, sororem Braduæ nobi-
 lissimi viri & consularis, cuius nomen corruptum
 est apud Philostratum: ἐπὶ τούτοις ὡς ἀληθεὶς γράφεται
 αὐτῶν φόνον Βραδείας ὁ τῆς Ρηγίλλης ἀδελφὸς ἀδοκιμήτατος
 ὢν ἐν Ἰταλίᾳ. Scribendum, Βραδούας ὁ τῆς Ρηγίλλης
 ἀδελφός. Duos Braduas consules in Fastis reperio,
 vnum M. Atilium Braduam, qui consul fuit cum

Annio Trebonio Gallo sub Traiano: alterum Appium Annum Braduam, qui cum T. Vibio Varo consulatum gessit sub Antonino Pio imperatore. vtrius horum soror fuerit Regilla, vxor Herodis, alio loco disquiram. Mihi tamen propemodum constat M. Atilij Braduæ sororem fuisse. rationes alibi reddam. Hæc de auctore huius monumenti dixisse sufficiat. Sit sane quilibet, dum ne sit Iudæus ille. De Attico valde mihi placeret, quod dubitanter a me dictum velim. quis etiam affirmare aufit? Dicam tamen, non alium mihi notum Herodem, cui magis adscribi conueniat hanc veterem *Ἐπιγραφή*.

ΠΟΤΝΙΑ ΘΗΝΑΩΝ] Mineruam & Nemefim *συζήρτους* in eodem loco colendas instituisse Herodem ad hunc locum scripsit vir eruditissimus. *συζήρτους θεούς* adhuc non legi. *Σιώναιο* sanè & *σύμβωμοι* dicebantur qui in eodem templo eademque ara positi simul colebantur. Hos *συζήρτους* qui vocet, poëtam aut oratorem aliquem nondum vidi. Omnes Dij *σιώναιο*, non erant vtique & *σύμβωμοι*. at qui *σύμβωμοι*, eosdem omnino & *σιώναιο*s fuisse necesse est, vt hoc loco Minerua & Nemefis sunt *σύμβωμοι*. Pluton autem *σιώναιος* tantum, non etiam *σύμβωμος*. ex hoc versu apparet:

Καὶ γὰρ Ἀθηνᾶν παρὶ οἱ ῥόνιον βασιλῆα

Νηῶν ἔθηκετέθηκε σιώναιον ἑμμεναι ἱερῶν.

Pluton igitur *σιώναιος*, non etiam *σύμβωμος* Adraſteæ & Mineruæ. ipsæ vero *σύμβωμοι*. quas & simul nominat Catullus de Nuptiis Pelei & Thetidis:

*Aut rapidi Tritonis hera, aut Rhamnusia virgo
Præfens victrices saepe est hortata cateruas.*

DI SYNNAVI vocantur in veteri quadam inscriptione. In epigrammate Leonidæ Mercurius & Hercules *σύμβωμοι* ponuntur; in alio item epigrammate Bacchus & Minerua. Minus mirum in hac inscriptione Mineruam & Adraſteam *συμβώμοις* collocari: at in epigrammate queritur Minerua, vt virgo & sobria, ebrioso deo Bromio *σύμβωμον* sedatam. Bacchus etiam in alio palam profitetur sibi non bene conuenire cum Hercule *ἀδελφάῳ* quem *σύμβωμον* habebat, cum ille quod vtrique in commune esset appositum, solus comederet, & leonina societate secum ageret. Epigramma longe venustum & elegans, quod adscribere non pigebit, vt aliquot mendis eluam quibus laborat. imperfectum vulgo suspicati sunt doctissimi viri, & ad sententiam aliquid desiderari: itaque duobus versibus auxerunt; sed non erat necesse. Dorice autem scriptum est, & sic è vetustissimo Codice Palatino restituendum:

Ω τῶδε γείχοντες ἀπαρπιτὸν, αἴτε ποτ' ἀγροῦς

Δαμόθων, αἴτ' ἀπ' ἀγρῶν ἴθαθε ποτ' ἀκρόπολιν.

Ἀμμες ὄρων φύλακες διασοὶ θεοὶ, ὧν ὁ μὲν Ἑρμαῖ

Οἶον ὄρης μ', ἔστ' δ' αἴτερος Ἡερκλέης.

Ἀμφω μὲν θνατοῖς διάκοι, δὲλα ποθ' αὐτοῖς

Αἴτ' ὠμὰς παρὰ θεῖς ἀχράδας, ἔσκεχα φεν.

Ναὶ μαθ' ὠσαύτως τῶς βότρευας, αἴτε πέλονται

Ωεμοι, αἴτε χύδαν ὄμφακες, βίτρεπικαι.

Μισῶ τῶν μελοχῶν, ἔδ' ἠδομαι. δὲλ' ὁ φέρων πῖ

Ἀμφω, μὴ κοινᾷ τοῖς δυοῖν περὶ λέγειται.

Καὶ λέγεται, τῆ τῆθ' Ἡρακλέους· ἄλλο τε τῆθ' Ἐρμᾶ.

καὶ λόγοι τῶν ἑῶν ἀμφοτέρων.

in vulgatis Anthologiæ codicibus legitur:

— ἄλλα ποθ' αὐτοῖς

Αὐτὰ μοι ποθ' αὐτοῖς ἀράδας ἐκέκασθεν.

quæ corruptissima sunt, & nullum sensum efficiunt. In optimo libro Palatinæ Bibliothecæ scriptum erat, αἰτ' ὠμοι, ex quo nos fecimus, αἰτ' ὠμᾶς ποθ' ἑῶν. siue, inquit, crudas puros apponas, siue maturas, tantumdem est, omnia vorat: sic & de vuis, & coctas & acerbis appositas solet deuorare. Nihil igitur deest, vt suspicabatur vir eruditissimus, quem fefellit hæc locutio, ποθ' αὐτοῖς. Græci enim ἑαυτὸν pro ἑμαυτὸν, & ἑαυτοῖς pro ἡμᾶς ponunt; nec poëtæ tantum, sed etiam oratores: quod passim obuium est illorum scripta peruoluantibus, idque etiam in recentiorum scriptis occurrit. Palladius in Lausaico de Philoromo: ἰδίους ἀπελθὼν ποσὶν καὶ ἀλάλαμασιν ἑαυτὸν ἐπερκέσας· pro ἑμαυτὸν· & perperam corrigunt. Idem alibi: εἰάν γὰρ τῆθ' μὴ γῆται, ἢ ἀλῆνη ἔχω χηθῆσαι, ἢ ἑαυτὸν διοκεδσαι· ἑαυτὸν pro ἑμαυτὸν. nihil enim mutandum est. Σιῶερκοι etiam dicebantur qui in eodem templo colebantur Dij. Hercius Iuppiter notus, & Hercij lares. Hinc σιῶερκοι, qui sub eodem tecto culti. Tertullianus aduersus Valentinianos: *Interim in tricenario fecunditas tota deficit. castrata est vis, & potestas, ac libido genitalis Æonum, quasi non & numerorum tanta adhuc coagula superessent & nulla alia de pedagugio nomina.*

quare enim non & Synerceia & Syntropha nominantur? hoc est σιῶερκοι καὶ σιῶεροι. Hodie legitur apud Tertullianum *sterceia*, corruptissime. σιῶερκοι vel σιῶερκοι sunt quos dixi. Sophocles, — ἐρκίς γένης. At vir doctissimus nescio quas ibi *stercias* somniat, quas ὄρμαθος interpretatur, inductus vitiosa scriptura, quæ in glossis habetur: *Steria*, ὄρμαθος· quod cum reperisset, *stercia* statim legendum pronunciauit: & bene sic sibi processisse τὸ ὄρμαθος putauit: quo quid ineptius fingi potest? nemo non videt in illo glossarij loco scribendum: *Seria*, ὄρμαθος. *seria* pro *series*, vt *planitia* pro *planities*, & similia sexcenta. in iisdem glossis, *Series* ὄρμαθος exponitur. Colligunt autem docti viri alios etiam Deos præter Adrasteam & Mineruam in eo templo fuisse dedicatos: Nam in Farnesiana columna mentio fit Cereris, Proserpinæ & Hecates. Sed sciendum est diuersam esse Deorum illorum causam: citantur enim ibi, & adducuntur tanquam testes & vindictes in eos futuri qui contra legem consecrationis fecerint. Τελόπιον, vt dixi, & totum illud territorium Nemesei & Mineruæ dedicatur. Dij autem inferi, vt Pluto, Ceres, Proserpina, Hecate, aduersus violatores inuocantur: nunquam enim θραὶ concipiebantur absque inuocatione inferorum deorum: in hac igitur inscriptione Dis pater testis inuocatur; in illa vero Farnesiana, Ceres, Proserpina, & Hecate. Et hæc diuæ inter θεοὺς, & inferos deos. μῦθος δαίμων ἢ εὐοδία. καὶ οἱ κίονες Δήμητρος καὶ κόρη αἰάθημα καὶ θεοῖων θεῶν. Δημήτηρ & κόρη inter θεοὺς.

Artemidorus: ῥόνιοι δὲ Γλύτων καὶ Περσιφόνη, καὶ Δημήτηρ, καὶ Κόρη, καὶ Ιακχός καὶ Σάραπις καὶ Ισις καὶ Ανουβίς, καὶ Ἀρποκράτης καὶ Ἐκάτη ῥονία καὶ Ἐριωνύες. Hæc omnia fecus accipiebant viri docti.

ΕΠΙΕΙΡΑΝΕ] pro ἐπιήρανε. Εἰ pro η. sic in veteribus inscriptionibus: Ασκληπιάδης, & σώτειρ. Nam in Farnesiana columna, ΤΕΙ ΑΡΓΙΑΙ, aliud est. ΤΕΙ ibi scriptum est pro ΤΗΙ. E nempe pro Η, ut in eadem ΜΕΤΑΚΙΝΕΣΑΙ pro ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΑΙ. & ΔΕΜΕΤΡΟΣ pro Δημήτρος. ΚΙΝΕΣΑΝΤΙ pro Κινήσαντι. At heic Εἰ pro η positum est. Sic in alia veteri inscriptione, ΔΕΙΝΑΡΙΑ pro ΔΗΝΑΡΙΑ scriptum legi. quæ scribendi consuetudo satis fidem facit veteres η & Εἰ diphthongum, ut ἰώπαι pronuntiasse, contra ac opinantur hodie quidam semidocti. Sic Εἰ pro υ in multis vocibus ijdem veteres scribebant: μείραρον pro μύραρον, dicentes, & μείωπα pro μύωπα. & χίμειαν pro χύμειαν, & alia eiusmodi infinita, de quibus nos alibi.

ΗΤΕΡΠΕΡΓΑ ΒΡΟΤΩΝ:: ΛΑΙΣ] legebat vir doctissimus Casaubonus: ὀρέγεις. ἐπὶ ἔργα βροτῶν ὀρέγεις. quod & ipsum mihi placeret, nam id sequenti sumus in versione, nisi longius paulo discedere videretur à veteri scripturæ vestigiis, quæ præfert λέγεις cum vnus litteræ defectu. Fuit cum putarem litteram non deesse & esse integrum, λέγεις, quæ vox idem significat, quod ὀρέγεις. hinc Grammatici λέοντα dictum putant ἀπὸ τῆς λέειν, quod animal sit ὄξυδερκέστων. Hesychius: λέετε, βλέπετε, σκ-

πείτε. legitur hodie apud Hesychium, Λάτεται. sed contumax syllaba repugnat: correpta enim prima est in λέειν, quæ sic esset producenda. Homerus: Απαίροντα λέων. cum igitur vna littera videatur in saxo derasa esse, suspicor legendum: Η δ' ἐπὶ ἔργα βροτῶν ἕγεις. quæ opera hominum exagitas, & insequeris: mala scilicet & improba facinora. Pharnuthus de Nemese: ἀπὸ τῆς λαγνάων ὀπιθεῖν, καὶ ὀπιθεῖν τὰ παρὰ τὸ μῦθον ἢ ἢ ἢ, καὶ κολλάζειν τὰ κολάσεως ἀξία. Id autem ἐπελαώνων significat. Non potui propius effingere veterem scripturam. posset & videri Æolicè scriptum ἕγεις, ut βοαίς. quod Æolum proprium est.

ΠΑΜΝΟΥΣΙΑΣ ΟΥΠΙ] Οὔπις vel Ωπις Diana est à cuiusdam Nymphæ nomine, Dianæ sodalium vna: vel potius Nymphæ illius nomen Dianæ sociæ finxit summus poëta de Dianæ ipsius nomine, quæ Οὔπις vel Ωπις dicebatur à quadam puella quæ ex Hyperboreis vsque, sacra mergitum fascibus occultata in insulam Delum detulerat, ut notauit Seruius. Vetus Callimachi scholiastes ad illud: Οὔπι ἀΐασ' βλάπι οὔπις ἐπίθετον Ἀρτέμιδος, ἢ ὀρέγεις ὀπιζέει τὰ πικύουσαι, ἢ ὀρέγεις τὸ δρέψασι ἀντιὸ Οὔπιν ἢ δρέγεις ὕπερβορέους κόρας, Οὔπιν, Ἐκχέρην, Λοξῶν, ἀς ἔλλημυσεν Ἀπόλλων καὶ Ἀρτεμῖς. καὶ ἀπὸ μιᾶς μὲν Οὔπις. ἢ Ἀρτεμῖς. Λοξίας ἢ καὶ Ἐκχέρως ἐκ τῶν λοιπῶν ὁ Ἀπόλλων. Paria refert Seruius x i. Æneid. Sed eius verba corruptissima vulgo circumferuntur. Sic igitur doctissimi Grammatici locū legimus. *Quidam dicunt Opim, & Hecaergon primos ex Hyperboreis sacra in insulam Delon occultata*

in fascibus mergitum pertulisse. Alij putant Opim & Hecaërgon nutritores Apollinis & Dianæ fuisse. Hinc itaque Opim Dianam ipsam cognominatam, Apollinem vero Hecaërgon. sequitur apud eundem vitiosissimè: vel quod proxima luna quæ Dianæ terris facile conspiciat * quoniam nita i vocali eca ergas ola το τε καε-
 νικλιμεκροδν. quæ sunt inquinatissima. Sensus Seruij hic est, Opim Dianam dictam quod luna quæ & Diana, proxima sit terris, & de proximo omnia conspiciat, ἀπὸ τῆς ὠπείσασται. Hecaërgos autem Sol qui & Apollo, ἀπὸ τῆς ἐχσὲς ἐνεργεῖν, hoc est de longinquo. Atque hinc restituenda verba Grammatici. Notandum in illis Seruij Opim & Hecaërgon Hyperboreos sacra in Delum insulam pertulisse occultata fascibus mergitum: nam & hoc ipsum tradit Callimachus Hymno in Delum his verbis:

καὶ οἱ κατ' ἄρθε βορείης

Οἰκία θινὸς ἔχοισι, πολυχρονιώτατον αἶμα.

Οἱ μὲν τοὶ καλαμῶν τε καὶ ἱερῶν δράγματα ᾤεσσι

Ἀσαχίων φορέσιν —

paulo post eos nominat qui sacra illa primi detulerunt, vel primitias:

Πρῶτά τοι θεῶν εἰεικῆν ἀπὸ ξανθῶν Ἀειμασῶν

Οὔπις τε Λοξῶν τε καὶ βιάνων Εὐκαέρην.

Atque inde ἔλφοροι dicti. Insignis eiusdem Seruij locus, sed insigniter deprauatus in XI. Æneid. ad illum versum,

Dixit, & aurata volucrem Threiffa sagittam

Deprompsit pharetra. vbi Threiffam Opim appellat poeta: cuius rei rationem sic reddit Seruius:

propter Amazonas: & hanc Virgilius non ita finxit, ut Tarpeiam & ceteras, sed proprio nomine videtur induxisse. Græci enim tradunt ouloforos ex Hyperboreis, qui & ipsi sunt Treci, in insulam Delon venisse, hanc & Hecaërgon, Apollinem & Dianam educaſſe, ut etiam ex cognominibus Deorum, cum illa Opis, & hic Hecaërgos appellatur, agnoscitur. Quod supra plenius dictum est. Confer Seruij verba, ut edita sunt, cum his quæ heic adduximus, & quid præstiterint, cognosces: ἔλφοροι vocat qui sacra illa in mergitum fascibus primi detulerunt. Hesychius, οὐλοί, δράματα. Auertendum etiam quæ Callimachus ἱερῶν δράματα vocauit, Seruium appellare sacra in fascibus mergitum occultata. immo sacros mergites videtur potius vertere debuisse. Opis igitur vulgo Diana. Nam Οπισ, Οὔπις & Ωπισ idem. Οπισ commune est, Οὔπις Ionicum, ex quo Doricum factum est Ωπι, κούρη, κούρη & κώρη idem. Alexander Ætolus:

Υμῶσαι παρέων Ωπιν βλήτειραν οἰσῶν.

Callimachus, Οὔπι δῦαασ' βῶπι. illo tamen loco apud Callimachum Hesychius legisse videtur: Ωπι αἰαασ' βῶπι. Sed idem alibi Οὔπιν appellat:

Αὐτὰ δ' Οὔπι δῦαασα πῶλιν ᾠρησθῆναι. Non possum satis mirari virum doctissimū notationibus suis in Festū, Seruio obijcientem memoriæ peccatū, quasi dicat hic Grammaticus ex Alexandro Ætolo Camillam Dianæ nomen fuisse. Apertè enim Seruius Opim ibi Dianam vocatam scribit ab Alexandro, non Camillam: Opim quando dicimus, Nympham significamus: si autem dicamus opem, auxilium intelli-

mus. Opes vero numero plurali census accipimus: nam Ops terra est, uxor Saturni, quam Græci Rheam uocant. Sane hoc nomen ipsius Dianæ fuisse ab Ephesiis dedicato templo ei impositum Alexander Ætolus poeta in libro qui inscribitur *Musa* refert. Satisne clare Dianam Opim dictam Alexandro adnotauit? non potuit clarius. Heic vero Οὐπίς vel Οπίς est Nemesis, sic appellata ἀπὸ τῆς ὀπίως· ut enim Νέμεσις ἀπὸ τῆς νεμέσεως vel νεμεσησεως, sic Οπίς ἀπὸ τῆς ὀπίως· quod curam scilicet, hoc est ὅτιν agat rerum humanarum. ὡς δὲ ὀπίζεσθαι τὰ παρατόμια ὑπὲρ ἀνθρώπων· quemadmodum Οὐπίην Lucinam dictam uolunt Grammatici, ἀπὸ τῆς ὀπίζεσθαι τὰ τικτούσας. ὀπίζεσθαι enim est ὀπιεροφοῦν ἔργον, & curam agere: unde apud Poëtas: — θεῶν ὅτιν ἄν ἀγγέλλειν. Hesychius: ὀπίς, ὀπιεροφοῖα. perperam legitur, ὀπιεροφοῖα. At Pharnuthus malit Opim dictam, ἀπὸ τῆς λαμβάνειν ὀπιθεῖν καὶ ὀπιεφοῖν τὰ ἀνθρώπεια. Hinc Poëtis ὀπιεδοῖσι Νέμεσις appellatur. Seneca:

Utor nocentes sequitur à tergo Deus. Tibullus:

Nescius ultorem post caput esse Deum.

Sed nostro originatio uerior: cum enim idem scripserit, Νέμεσιν ἀπὸ τῆς νεμέσεως nuncupatam, cur non & ὅτιν ἀπὸ τῆς ὀπίως, Οπίς igitur & Οὐπίς est Nemesis, ut νόσος, νόσος· κόρη, κύρη, & similia. Non mirum autem Nemesis Οὐπίην dictam, cum sic Diana diceretur. Nam Dianam & Nemesis eandem esse ueteres adnotarunt. uide Harpocrationem.

ΡΩΜΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΟΓΥΛΟΙΟ] Af-
sentior Casaubono scribenti: ἐκατόνταπύλοιο· ἐκα-

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 21
ὡμοφυλλον enim, & ἐκατόνταφυλλον dicebant: ἐκατόμπεδον & ἐκατόνταπέδον· ἐκατόμκάρων, & ἐκατόντακάρων apud Poëtas. Sic ἐξποῦ, & ἐξάποῦ· ἐξκλινον & ἐξάκλινον· ἐξπηχυ & ἐξάπηχυ. Sed & in aliis numeris hoc obseruabant: ὀκτώποῦ enim libētius dicebāt, quam ὀκτώποῦ, & ὀκτάκνημον, ὀκτάεσθον, & similia, ut πεντάμυλον, πεντάκλινον, & alia infinita.

ΠΕΙΟΝΑ ΔΗ] ΠΕΙΟΝΑ pro πίονα. sic τειμήθετε in eodem versu pro τιμήθετε· sic εἰχῶρ in ueteribus glossis pro ἰχώρ· εἰθύω pro ἰθύω· εἰλὺς pro ἰλὺς· εἰλη pro ἰλη· εἰμαὶ pro ἰμαὶ de loro· εἰμείρομαι pro ἰμείρομαι· & apud Hesychium: εἰμείρομαι, ὀπιεροφοῖα. Εἰς pro ἰεῖς· sic εἶπος pro ἴπος, & εἰπωτήριον pro ἰπωτήριον. Glossæ: prælum, εἰπωτήριον λινῶν. vulgo habetur in ueteri Glossario: prænum, εἰπωτήριον λινῶν. εἰπωτήριον dixit pro ἰπωτήριον, pressorium, scilicet. nam ἰποιῶν est premere.

— ἰπούμενος τοῖς συμφοραῖς, Aristophani & Æschylo. At uir doctus in illo Glossarum loco prænum, pro instrumento nescio quo accepit dentibus aculeato, quo linum pectitur. Et sic apud Tertullianum quoque legendum esse docuit: *tentaue- rat et Domitianus prænum Neronis de crudelitate.* cum optimi libri ibi habeant: *Domitianus prænomine Neronis de crudelitate.* quæ lectio uera est. iuuenalis:

— et caluo seruiret Roma Neroni.

Idem Tertullianus in libro de Pallio subneronem eum eleganter appellat, ut ibi pluribus diximus. εἰπωτήριον igitur est prælum vel pressorium. Hinc εἶπος pro ἴπος est mustricula in illo versu Calli-

machi apud Pollucem lib. 10. cap. 34.

Εἶπον τ' ἀνδίκτεω τε μάλ' εἰδότε μακρὸν δῖέσθαι.

εἶπος enim & ἀνδίκτης genera muscipularum. corruptissime vulgo versus ille legitur in editionibus Pollucis. Hesychius: Εἶπος, παγίς καὶ πῶν βάρος. Glossæ veteres, Εἶπωσις ἢ σφίγγις, *pressura*, pro ἴπωσις.

ΔΗΜΟΝ ΔΗΩΙΟ Φ. ΤΡΙΟΠΑΟ] *Demoe*, inquit Festus, *apud Atticos sunt, ut apud nos pagi*. Totum illud territorium, siue fundum, & quicquid muro incluserat, & Dijs consecrauerat Herodes, Triopium vocabatur, ut certo scimus ex Farnesiana columna: ὁ δὲνὶ θεμίτων μέγα κληῖσσι ἐν Τειοπίου, ὃ ἔστιν ἐπὶ τῆς τείτου, ἐν τῇ ὁδῷ τῆς Ἀππίας ἐν τῷ Ἡρώδου ἀγρῷ. Non igitur totus ager ille Herodis quem secundum viam Appiam possidebat, Triopium dicebatur: sed certa tantum eius portio, quem muro sepserat, Adrasteæ & Mineruæ consecrarat, & monumentum sibi suisque ædificauerat. Hanc agri sui partem, in qua monumentum & τέρμος, quare Triopium indigetarit Herodes, eius est tantum, qui diuinandi facultate pollet, dicere. A Triopa quidem Triopium denominatum ostendit: an quia Triopæ ibi ædes dicata fuerit, ut velle videtur doctissimus Casaubonus? Nugæ. non enim hoc dicit auctor: immo planè contrarium licet colligere ex hac inscriptione, in qua mentionem facit Τειοπέις ἐριννύος, & Triopam numen Cereris læsisse tradit, & eius noualem excidisse & deuastasse. Præterea Triopam Heroëm cultum fuisse Græcis, nec ex poëtis nec ex historicis compertum

habemus, præsertim cum de quo Triopa heic intelligendum sit, nobis probe constet. Is enim Triopas accipi debet, qui pater Erifichtonis fuit, ut inferius ostendemus. Vnde vero cultus Triopæ in Italia? Nam ibi fere tantum colebantur Heroes ubi erant eorum sepulcra & ἱερά. Fallitur etiam vir eruditus, qui totum illud territorium, secundum viam Appiam, in quo situs erat Herodis fundus, Τειόπιον dictum esse vult. Longè aliud suadet inscriptio Farnesiana, ex qua planè colligas, Τειόπιον in Herodis agro fuisse tantum appellatum illud τέρμος & σπότμημα fundi in quo sibi monumentum & suis heredibus struxerat Herodes. Cum enim sic habeat inscriptio: ὁ δὲνὶ θεμίτων μέγα κληῖσσι ἐν Τειοπίου. inde sequeretur necessario, totum illum tractum Dijs fuisse sacrum, ex quo nihil tangi mouerique fas esset. Atqui nec totum agrum suum ab Herode dedicatum eadem inscriptio satis euidenter demonstrat, dum illud Τειόπιον in agro Herodis esse positum declarat. ὃ ἔστιν ἐπὶ τῆς τείτου, ἐν τῇ ὁδῷ τῆς Ἀππίας, ἐν τῷ Ἡρώδου ἀγρῷ. Solum igitur Τειόπιον erat dijs sacrum, reliquus autem Herodis ager minime facer. Ab illo Triopio, totum pagum δῆμον Τειόπαο heic vocat. Sed quare a Triopa, aut cur Triopium hoc Herodis monumentum? an quod a Triopa vltimam generis originem repeteret? De nobilitate Herodis hæc Philostratus: ὁ σοφιστῆς Ἡρώδης ἐτέλει μὲν ἐν πατέρων εἰς τοὺς Διουπάλλους, ἀνέφερε δὲ εἰς τὰ τῶν Αἰακιδῶν, οὓς Συμμάχους ποτὲ ἐκ Ἑλλάς ἐπὶ τὸν Πέρσιν ἐποίητο. ἀπηξίου δ' ὁ δὲ τὸν Μιλ-

ἡδὲ τὸν Κίμανα, ὡς ἀνδρὲς ἐξήρω καὶ πολλὰ ἀξίω
 Ἀθιωταῖς τε καὶ ῥῆς ἄλλοις Ἕλλησι ὡς τὰ Μηδικά. Sed
 hæc nihil ad Triopam vel Triopium: cuius deno-
 minationis rationem nescire me ingenuè fateor,
 nec omnia fas est scire. Triopium locus Cnidi ab
 hoc Triopa cognominatum. Hic enim Triopas
 Canaces & Neptuni filius fuit, atque inde Æolides
 dictus πατρωνυμικῶς. Nam Canace Æoli filia, ut post-
 ea dicitur.

ΔΗΩΟΙΟ] *Cereris filium Triopam* vertit heic
 Casaubonus: quasi Δηῶος hoc loco πατρωνυμικὸν esset:
 in quo falsus est. Δηῶος enim heic ἑπιτελικῶς, non
 πατρωνυμικῶς dictum est, nec habet formam Patro-
 nymicorum. Δηῶιδης quippe diceretur. Sic *Deoīda*
diuam Proserpinam Cereris filiam vocavit Ovi-
 dius:

— *raptam Deoīda diuam.*

Præterea quis Triopam Cereris filium dixit? is
 enim de quo heic intelligitur, Canaces filius fuit, ut
 infra dicemus. Alius Triopas inter reges Argiuo-
 rum septimo loco ponitur a veteribus, Phorbantis
 filius. sed nec hic Cereris filius fuisse memoratur.
 Alius item Triopas Abantis filius veteri Theocriti
 Scholiastæ ex Iasone rerum Cnidiarum scriptore
 celebratur. Meminit & Eustathius cuiusdam Trio-
 pæ Perrhæborum regis, quem filius Carnabas vio-
 lenter in imperio se gerentem occidit, & præmia
 tyrannidis proposita meruit. Triopas vero de quo
 heic sermo est, & quem *Deoīdam* vocat Herodes, is
 est quem Iphimedie patrem nominat Apollodo-
 rus in

rus in primo Bibliothecæ. Sed quare Δηῶος ille
 nuncupatur? An quia Cereris cultui in primis de-
 ditus fuit? Triopium enim ab illo nomen accepit
 in insula Cnido, in quo Ceres eximie colebatur.
 Callimachus Hymno in Cererem:

— *θεὰ δ' ἐπεμαίνετο χῆρα,*

Οασον Ελθῶνι, Τειόπῳ ἔ' ὄσον, ὄκκοτον Εἰνα.

Sed & Dotio vrbe Thessalia, in qua regnabat Trio-
 pas, & lucum & templum Ceres habebat, & præ-
 cipuo cultu ibi venerabatur. Atque hinc fortas-
 sean Δηῶον Τειόπῳ vocarit auctor huius carminis.
 Sed quia in hoc eodem carmine dicitur Triopas
 Cereris numen læsisse, & eius lucum excidisse, at-
 que inde Τειόπειος Εεινῶς in fine carminis appella-
 tur, propterea Δηῶον Τειόπῳ appellauit, quasi cer-
 ritum καὶ θεοθάλατον. Nam fame ab Cerere immissa
 ita vehementer laborauit, aut nulla re posset fatia-
 ri. Sic Δημιπτειακοὶ Græci vocant, quos ira Cere-
 ris in furorem, ut aliud πάθος θεήλατον dedit. De
 filio tamen Triopæ Eryfichthone, non de Triopa
 ipso hoc narratur à veteribus. Fuerit igitur μημο-
 νικὸν ἀμύθημα auctoris, vel Τειόπῳ ἀπὸ τῆς Τειόπι-
 δῳ vsurparit more poëtis vsitato, qui Οιδιπόδας vo-
 care consuerunt Oedipodis filios Polynicem &
 Eteoclem. In hoc autem Triopio Κίονες Δημιθεῶς
 καὶ Κόρης statuuntur ab eius loci dedicatore. Sic igitur
 nobis placet Δηῶον hoc loco accipi. Nam Cere-
 ris filium interpretari nullomodo possumus.

ΦΙΛΟΞΕΙΝΟΝ ΤΡΙΟΠΑΟ] De Trio-
 pio ac Triopa multa iam diximus: restant tamen

adhuc non pauca, nec protrita dicenda. Stephano ἐθνικογράφῳ, Τριόπιον πόλις Καρίας ἀπὸ Τριόπου ἢ πατρὸς Ἐρυσιχθόνος· λέγεσθαι καὶ Τριοπία. Ἑλλανικός καὶ Τελοπα φησὶν αὐτὸν ἀπὸ τῆς Τριόπ· ὃ ἐθνικὸν Τελοπίος καὶ Τελοπίτης· καὶ Τελοπίτης ὃ ἡλυκὸν· καὶ Τριοπιῆς ὡς ἀπὸ ἢ Τριοπιεύς· καὶ ὃ κτηλικὸν Τελοπιεύς· Τριοπικὸν ἱερόν, Ἡρόδοτος ἀπέστη. Ita enim apud Stephanum legendum est, ut posuimus: ex quibus discas Triopam patrem Eryfichthonis, à quo Triopium vrbs Cariæ, Triopem etiam fuisse appellatum ab Hellanico. & sanè Τελοπίον ἀπὸ τῆς Τελοπος, non ἀπὸ τῆς Τελοπα dictum, ut & reliqua ἐθνικά seu τοπικά, Τελοπίος, Τελοπίτης, &c. Τελοπίος autem a Triopa: ut heic Τελοπεία θεὰ, Τελοπίος ἑμνύς. vnde Ouidio Triopæius Eryfichthon dicitur:

*Nec tamen idcirco ferrum Triopæius illa
Abstinnit.*

perperam hodie legitur *Dryopæius*. sic & *Triopæida* filiam Eryfichthonis, neptem Triopæ idem dixit:

Sæpe pater dominis Triopæida tradit. —

Apollodorus autem primo Bibliothecæ Τελοπα hunc nominat, sicut & Hellanicus, non Τελοπῆν: Κατάκη δὲ ἐποίησεν ἐν Ποσειδῶνος Οπλέα καὶ Νηρέα καὶ Ἐπωπέα καὶ Ἀλωέα καὶ Τελοπα. Callimachus in Hymno Cereris semper Τελοπῆν.

Θήκετο βεπείνα Τελοπῆν γόνον οἰκῆν ἰδέσθαι.

&c, Ἀμφότερον, Τελοπῆν τε καὶ Ἥρα — paulo post:
Νῆται τοὶ Τελοπῆν. idem:

Μεσφ' ὅτε τοὶ Τριόπαιο ὁμοίς ἐνὶ χεῖματι κείτο.

Atque ita etiam auctor huius inscriptionis: sed

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 27
hæc leuia fortasse & minuta, nimisque adeo grammaticaiia. Τελοπίον igitur vrbs Cariæ a Triopa vel Triope Eryfichthonis patre: qua vrbe mirificè delectatam esse Cererem scribit Callimachus eodem Hymno Cereris:

— θεὰ δ' ἐπεμνήτε χόρῳ

Ὅσον Ἐλθῶνι, Τριόπῳ ἢ ὅσον, ὄκκοσον Ἐννα.

Τελοπίον, Cnidi promontorium ab hoc Triopa. sed non astipulantur Theocriti veteres glossæ Idyll. xvii.

Ἐν ᾧ μᾶ. τίμη Τελοπος καὶ θεῖο Κολώνη.

Τριόπον, inquit, ἀκρωτήριον τῆς Κνίδου ἀπὸ Τριόπου ἢ Ἀβαλτος, ὡς ἐν τῆς Κνίδου Ἰάσων φησὶ. Idem paulo supra: Τελοπ βασιλεὺς τῆς Καρίας ἀπὸ ἢ ἀκρωτήριον ὀνόμασαι τῆς Κνίδου. atque is videtur esse Triops, quem Meropis patrem facit Stephanus ἐθνικογράφος his verbis: Μέροψ Τριόπα παῖς ἀπὸ οὗ Μέροπες οἱ Καροὶ καὶ νῆες Μεροπίς. alibi tamen eum Μέροπα γηγῆν fuisse vult. Iam hæc diuidia est inter auctores. Pausanias enim narrat Cnidon insulam οἰκισθῆναι ὑπὸ τῆς Τριόπα. Si Callimacho fides, fuerit ille quem diximus Eryfichthonis pater, Canaces vero & Neptuni filius. Eius hæc sunt verba:

Θήκετο βεπείνα Τρόπῳ γόνον οἰκῆν ἰδέσθαι.

Ὅπως πῶ Κνιδίαν, ἐπὶ Δωπίον ἱερὸν ἔναμον.

Τὴν δ' αὐτῆς κελὸν ἄλλος ἐποίησεν Ἐλεσθρῶ

Δένδρεσιν ἀμφιλαφές. — Narrat ibi quomodo Eryfichthon Triopæ filius nemus Cereri sacratum vastarit, & quo genere pœnæ sit ab eadem dea affectus: idque accidisse refert priusquam Triopas

in insulam Cnidon Pelasgos deduxisset. Hoc si verum est, nondum erat Triopium vrbs Cariæ vel Cnidi. idem tamen tribus infra versiculis meminit Triopij tanquam iam existentis:

Ὅσον Ἐλευσίην, Τριόπιον θ' ὅσον, ὄκκοσον Ἐννα.

Sed poëticus hic est *αεθρονομός*: nam ibidem aperte indicat, tunc cum Eryfichthon fame ab Cere immissa laboravit, nondum Thessalorum coloniam in Cariam fuisse deductam. Sed post illam βέλιμον nati sui Triopam in Cariam commigrasse, & Triopum urbem ibi condidisse, & de suo nomine appellasse, a quo & promontorium ipsum Τριόπιον, quod Τελοπον Callimachus appellat, ut & Scholiastes Theocriti loco iam citato. Sed quid scholiis illis faciemus quæ in Callimachum leguntur? sic enim auctor eorum scribit, τὰ Κνιδίαν εἶναι Θεσσαλίας χώραν. Idem plane videtur dicere Stephanus πρὸ ἐθνικῶν, ne putemus illud Græculum id somniasse. Δῶλιον πόλις Θεσσαλίας ὅπου μετώκησαν οἱ Κνιδιοὶ εἰς τὴν ἐν Κνιδίᾳ, ἀπὸ Δωλίας τῆς Ἐλλάδος κληθεῖσα, ἢ ἀπὸ Δώπου. Tantum enim abest ut Cnidij in Thessaliam commigrarint, aut vlla Thessaliæ regio Cnidia dicta sit, ut contra constet Thessalos duce Triopa, relicta Dotio Thessaliæ vrbe in insulam Cnidon profectos esse, vbi Triopion condiderunt, de regis sui nomine Triopæ appellatū. Quid igitur sibi voluerunt illi Grammatici? nimirum decepti sunt verbis Callimachi, quæ tamen aliter capi non possunt, quam quomodo diximus. τὰ Κνιδίαν autem idem poëta dixit pro τὰ Κνίδον: sic Ptolemæus πρὸ

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 25
Κῶαν pro Co insula. Sic *Melia insula* Varroni pro *Melos*. Sed hæc pluribus ad Stephanum ipsum. in illo autem Triopio conuentus Dorienſium populorum celebrabatur, & certamina in honorem Neptuni & Nympharum. Corrigendus obiter Scholiastes Theocriti Eidyll. xvii. ἢ γὰρ Βερενίκη, θυγάτηρ Ἀντιγόνης τῆς Κασσέδρου τῆς Ἀντιπάτρου ἀδελφοῦ ἕσπουδακότος πρὸς ἐν τὰς Ἀεθρονομίας τῶν Δωριέων σπόδον, καὶ τὴν αὐτῆς δρωμυλίω πρηνήγυριν, καὶ τὸν ἀγῶνα τὸν ἀγρόδρον Πρωσθῶν καὶ Νύμφαις. scribe: τὴν ἐν τὰς Τελοπίας τῶν Δωριέων σπόδον. Agonem illum non in honorem Neptuni institutum, sed Apollinis, tradit Herodotus in prima musa: ἐν γὰρ τὰς ἀγῶνι τῆς Ἀπόλλωνος Τριοπίου ἐπέθεσαν ποπάλαι τελοπιδας χαλκίους ἦς νικᾶσι. Verisimile est & Cererem in illa vrbe in primis cultam fuisse. Nam & id scribit Callimachus, & Pelasgi qui illam urbem condiderunt, in patria suam diuam præcipue colebant. Idem Callimachus:

Τὴν δ' αὐτὰ κελεύει δῖος ἐπιπέσειν Περσεσθρί.

Et probabile est pœna Eryfichthonis monitos impensius eius Deæ numen obseruasse ac coluisse. Sed hæc hæctenus.

Τ Ρ Ι Ο Π Ι Α Ο] Farnesiana Columnæ inscriptio, cuius multis locis memini, & ex qua didicimus ἔργος istud ab Herode consecratum Τριόπιον fuisse dictum, quæque magnam isti poëmati facem adluxit, nobis heic paucis illustranda est. Fecit hoc ante vir illustris Iosephus Scaliger suis in Eusebium animaduersionibus. Sed quo argumento Ionicis litteris vetus illud monumentum exara-

tum esse dixerit, ignoro. Nam eam inscriptionem nobis, tanquam Ionicarum litterarum exemplum ibi proposuit: quod ego fateor me satis admirari non posse. Primum errat in eo quod putat aliam formam Ionicarum litterarum fuisse atque earum quibus Græcia tota vsa est post repertos viginti quatuor elementorum characteres: immo ut clarius exponam quod volo, Alphabetum viginti quatuor elementis constans, quo hodieque Græcia utitur, Ionicum est inuentum. Prius enim sexdecim tantum litteras in Alphabeto suo numerabant Græci. Isque vetustissimus in Græcia litterarum numerus fuit, a Cadmo ex Phœnicia allatus. Addidere postea Palamedes & Simonides reliquas octo: qui has addidisse quidem dicuntur, non tamen priorum formam mutauisse. Nouum igitur & Ionicum inuentum, Grammatica viginti quatuor litterarum. Forma autem ipsa litterarum semper eadem fuit in veteri & recenti Alphabeto: nisi quod additiuæ illæ litteræ, non ad Phœniciarum formam & exemplar institutæ fuere, ut priores sexdecim quas ex Phœnicia in Græciam intulit Cadmus. Scribendi tamen ratio diuersa fuit apud Græcos, cum illis tantum sexdecim litteris utebantur à Cadmo inuentis, & postquam integro viginti quatuor litterarum Alphabeto sunt vsi: Exempli gratia si vocem Θεός priscis litteris exarare velis, non Θεός, sed Τηός scribendum fuerit: si ΧΡΟΝΟΣ, ΚΗΡΟΝΟΣ: & pro ἸΥΧΗ, ΓΣΟΙΚΗΕ· pro ΖΗΡΟΝ, ΚΣΕΡΟΝ· pro ΦΗΜΙ,

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 31
 ΠΗΜΙ. atque hic priscus scribendi modus fuit ante Ionicum Alphabetum quo deinceps omnis Græcia uti cepit. Plinius lib. 7. cap. 57. *Gentium tacitus consensus primus omnium conspirauit ut Ionum litteris uterentur.* quid apertius? nonne manifesto hæc verba indicant litteras quas hodie Græci habent in vsu, Ionicas esse? quas Æoles, Dores, Attici, & reliqui omnes Græci vsurparunt. Grammaticam aliam apud Græcos, præter hanc Ionicam frustra requiras, quæ & recentissimi inuenti fuit. Insigniter bene ad hanc rem facit Harpocratonis locus: *Ἀθηναῖοις γραμμασι Δημοσθένης καὶ Νεάρχου, ἀπὲρ τῶν παλαιῶν· πῶ γὰρ τῶν εἰκοσιτεσσάρων στοιχείων γραμματικῶν ὅψι ποτὲ πρὸ τῶν Ἰωσιν διέφευγον. Θεόπουπος δὲ ἐν τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ τῶν φιλιππειῶν ἐσκδυωρῆσαι λέγει τὰς πρὸς τὸν βαρβαρὸν σιωθῆρας, αἱ εἰς Ἀθηναῖοις γραμμασὶν ἐσηλιτεδεσαι, ἀλλὰ τοῖς τῶν Ἰώνων.* vides tamen τῶν εἴκοσι στοιχείων γραμματικῶν apud Iones inuentam esse. vetustior igitur illa γραμματικὴ quæ sexdecim tantum litteras habebat, quas Atticas & vetustas vocabant, non quod forma differrent ab Ionicis, sed numero: nam qui veterem illam Grammaticam interpolauerunt, non formam characterum mutauerunt, sed numerum ampliauerunt, & pro sexdecim, quatuor & viginti fecerunt. quæ res non parum scribendi rationem immutauit, ut superius ostēdimus. Priscis enim litteris ΑΘΗΝΑΙΟΝ scriberes: at secundum Ionicam Grammaticam in promptu est scribere, ΑΘΗΝΑΙΟΝ. Hinc est quod scribit Plinius Græcas veteres litteras fuisse

easdem pæne cum Latinis. Scribēdo enim ATHE-
 NAION prisco more, propius accedis ad Lati-
 num scribendi morem, quam si scribas A Θ H-
 NAION. Nam nèque Θῆτα, neque Ητα litteras
 Latini agnoscunt. At vir doctissimus veteres Atti-
 corum, Ionum, & Latinorum litteras easdem fuisse
 vult, nec Harpocratiōi credit. Cui minime assen-
 tior. Hesychius: Αθηναῖα γερμαναῖα ἑρχαῖα, ὀπιχάρια.
 Quod autē Harpocratiō scribit viginti quattuor
 litterarum Grammaticam ab Ionibus inuentam
 esse, propter Simonidem id dictum arbitror, qui
 Cous fuit, & quattuor litteras reperisse fertur, Ζ.
 Η. Ξ. Ω. quibus compleuit numerum Alphabeti.
 nam iam quattuor numero adiecerat Palamedes,
 ad illas sedecim priores. Sic γερμαναῖα ἢ εἰκοσι
 τεσσάρων στοιχείων Ionicum est inuentum, & recens a
 Simonide Coō vel Ceo. Herodotus vero refert
 Phœnices qui cum Cadmo in Græciam venire,
 litteras quoque eo intulisse, easque lapsu temporis
 aliquantum immutatas a priore & genitiua figura
 Ionibus vicinis tradidisse, qui & illarum figuram
 paulum inflexerunt. A quibus postea ceteri Græci
 acceperunt, earumque formam nihil immutatam ab
 Ionico caractere retinuerunt. atque hæ sunt, qui-
 bus omnes Græciæ gentes tacito consensu cōspira-
 tioneque vti instituerunt, quibusque hodierni Græci
 vtuntur. Ionicæ igitur litteræ sunt communes
 istæ & vulgares, quas hodie habemus, cum Græce
 legimus, aut scribimus, easque parum a Phœnicijs
 situ & figura distare tradit Herodotus, qui testatur
 se vi-

se vidisse. Non semel tamen mutatam fuisse for-
 mam litterarum Phœnicicarum idem refert. nam
 Phœnices, qui cum Cadmo litteras in Græciam in-
 uexere, non diu illas seruauere integras, vt ex pa-
 tria attulerant, sed & dialectum & litterarum cha-
 racteres labente tempore penitus immutarunt. Io-
 nes etiam qui ab illis acceperunt, earum formam
 leuiter mutarunt. nec postea mutatus est littera-
 rum modulus, sed ita reliquis Græcis, & in ea fa-
 cie, quam Iones introduxerunt, receptus est. Scien-
 dum præterea Καδμεία illa γερμαναῖα quæ narrat
 Herodotus se vidisse insculpta Thebis in tripodi-
 bus Apollini Ismenio dicatis, & sibi visa esse non
 admodum dissimilia Ionicis, non ex eo fuisse ge-
 nere characterum, quos primi Phœnices, qui cum
 Cadmo venerant, pueros pueros ex Phœnice attule-
 re, sed ad eam formam, qua postea interpolati ab
 iisdem fuere, cum & dialectum ipsam natiuam
 & mere Phœnissam labente tempore, postquam
 diu in Græcia morati essent, mutauerunt. Vicini
 vero tunc temporis Iones, cum ab illis litteras
 mutuati essent, sane recentiorē formam imitati
 sunt, quam & ipsam ὀλίγα μεταρρυθμισθῆναι, vt scri-
 bit Herodotus. Ergo non mirum si Phœnicias lit-
 teras Ionicis similes sibi visas scripsit Herodotus.
 non enim de ijs Phœnicijs intelligendum quibus
 in patria sua Phœnices vtēbantur, sed de illis, quas
 sibi fabricarunt, post longam temporis moram in
 Græcia factam, vbi & dialectum, vt diximus, & lit-
 terarum modulum immutarunt. Herodorus de illis

Phœnicibus, qui duce Cadmo in Bœotiam migraverunt: *μὲν δὲ γράμματα ποσειδώνιος, ἀμα τῆ φωνῆ μεταβολῆς καὶ τῶν πρώτων τῶν γράμμάτων*. atque eo genere litterarum scripta fuere illa Epigrammata quæ ibi refert Herodotus. quæ si velis litteris Ionicis exarare, non alijs erit vtendum, quam quibus hodie vtimur. Cuius rei magnum argumentum est, quod longo post Cadmi aduentum tempore inscriptiones illæ factæ sunt, cum iam scilicet lingua Phœnicum degenerasset, & litteræ ipsorum à primigenia figura descuissent. Græce enim scripta fuere illa epigrammata, non Phœnicum idiomate, & illis characteribus expressa, quos progressu temporis in Græcia sibi formauerant, non quos primum ex Phœnice attulerant, quique vsitati Phœnicibus erant. Hoc fefellit doctissimum virum, qui putauit Ionicas litteras Phœnicijs similes esse, & Phœniciarum nobis exemplum producit ex Samaritano Alphabeto, & abutitur Herodoti testimonio. Verum enim est Ionicas litteras easdem pæne cum Cadmeis fuisse, sed eis Cadmeis quæ tempore Amphitryonis, & Labdacidarum a Thebanis vsurpabantur: multum dissimiles priscis illis & natiuis Phœnicijs, quas Cadmus in Bœotiam importauerat. A quibus Iones cum sumerent litterarum formas, non eas veteres & primigenias, sed has recentiores, & corruptas imitatione expresserunt. Hinc Herodotus similes Ionicas Phœnicijs sibi visas tradidit, in illis vetustis epigraphis ab Amphitryone, Leodamante & Scæo positis. Præterea nihil magis

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 35
refellat Scaligerum, quam *ἰωνία* ipsa Phœniciarum, & Ionicarum notarum ex aduerso positarum & comparatarum. Quid enim tam dissimile ac diuersum? Atqui scripsit Herodotus, *τὰ πολλὰ ὁμοία εἶναι τὰ Καδμήια γράμματα τοῖς Ἰωνικοῖς*. Duplex igitur eiusdem incomparabilis viri peccatum. primum, quod litteras Ionicas priscis Phœnicijs similes esse existimauit. Qui enim similes possint esse, cum Cadmeæ recentiores, ex quibus profectæ sunt Ionicæ, & ipsæ aliquantum immutatæ, adeo differrent, ac dispariles essent illis priscis Cadmeis quas de patria sua Phœnice attulerat Cadmus? Secundus error, quod Ionicas litteras alias putauit esse a Græcis vulgaribus. Nam cum *ἰωνία γράμματα* nominauit Herodotus, ea vtique intellexit, quibus ipse & reliqui tum temporis Græci vtiebantur, & postea semper vsi sunt, postquam Alphabetum Græcum viginti quattuor elementa habere cæpit. totidem autem iam elementis constabat Herodoti tempore. quas igitur alias litteras potuit nominare Herodotus, cum docere vellet ac probare, Græcas litteras Cadmeis, ex quibus sumptæ essent, similes sibi repertas in aliquot veteribus monumentis? Sane non Doricas, non Æolicas, sed Ionicas nominauit, quia primi Iones ex Phœnicibus eas acceperant, & in reliquas Græciæ gentes propagant: quæ tacito consensu litterarum Ionicarum formam & vsum receperunt. Nam ante Cadmum nullæ in Græcia litteræ, post Cadmi aduentum sedecim tantum in vsu, mox Iones viginti quattuor

numerum impleuerunt. Attici tamen veteres diu retinuerunt eum sedecim litterarum numerum. Hinc Ἀπικὰ γράμματα ἀπὸ τῆς παλαιᾶν veteribus, non quod figura differrent, sed quod scribendi modum longe alium efficerent. Exempli gratia, E, veteribus Atticis idem & eiusdem formæ quod apud Iones: sed nondum in ordinem litterarum recepto H Ionico, cogebatur Atticus scribere TEI pro THI: & ξερόν pro ξηρόν. Plato: οὐ γὰρ ἦ ἐργώμεθα, ἀλλὰ ἔθ' παλαιόν. Sic nondum recepto ω, scribebant οι pro ωι. & ita de ceteris. Sed & o litteram pro syllaba ου ponebant. & hunc scribendi morem retinuerunt Attici. Hinc Διονύσου pro Διονύσου in Achæi tragici Omphale apud Athenæum. At nunquam id admisisset Ionicus, ut o pro ου scriberet. Immo contra moris habent ου ponere diphthongum, vbi o tantum breue à reliquis ponitur. Sic νόσον pro νόσον scribere amant: ούρον pro ὄρον. ούρεα pro ὄρεα. adeo ambitiose affectarunt litterarum ab se inuentarum vsurpationem, eas omnibus locis inculcando, singulisque vocibus inferciendo, ita vt legitimas & priscas sede sua deturbarent, & has recentiores in locum earum reponerent. Sic ἀνδρήϊω pro ἀνδρείω scribebant, βασιληίω pro βασιλείω. ἰσρηίω pro ἰσρείω. sic θάωμα pro θαύμα, πῶμα pro πᾶμα, & similia sexcenta. sic διζά & πειζά pro διαά & πειαά. nam ξ nouitia listera & Ionici inuenti. sic τ in θ mutant, & κ in χ. quæ omnes litteræ adiectæ fuere ad complendum numerum viginti quattuor litterarum; quod

complementum vno ore omnes Ionibus attribuunt. Harpocraton: πλὴ γὰρ τῆς ἑξήκοντος πεντάκων σολιχίων ὡς τῶν ἰωσιν ὑπεροχὴν διπρωπύων. Ultima igitur hæc & recentissima litterarum dispositio & formatio, quam Iones introduxerunt. Scriptura vero, qua illius Farnesiæ columnæ monumentum exaratum legitur, non Ionica est, sed ab Ionica longe distat. nunquam enim Ionicus ὀδενὶ pro ὄδενὶ scriberet: nec Ηερόδδ pro Ηρώδου: nec T E I pro τῆι. nec οι pro ωι. quod in hac inscriptione passim occurrit. Veterum igitur Græcorum hæc scribendi consuetudo, ante repertas ab Ionibus viginti quattuor litteras. de qua scribendi consuetudine, præter ea quæ in superioribus adduximus, libet etiam adferre insignem locum Marij Victorini de Arte Gramm. lib. i. simul, vt eum graui mendo liberemus: ita igitur apud eum scribendum: *Et significaueram prius quam Græcis inter vocales repertæ essent η & ω, vicem earum tam apud illos, quam apud nos expleffe, ε & ο: ο etiam scribi solitam pro syllaba ου. E autem pro ε & ἦτα. Easdemque ο & ε quoties accepissent in finem ἰώτα, datiuum casum apud utrosque significare, & harum scripturum exempla non solum ex libris veteribus, sed etiam ex peritorum quorundam scripturibus, vt κᾶμελοι, κᾶπεσι.* Hanc eandem plane scripturam licet in isto lapide obseruare, nimirum ο pro ου. ε adiuncto ἰώτα in finem datiuum casum significare, vt ὄ τι pro ὄ τῆ. item ο adiuncto ἰώτα tertium etiam casum notare, vt ὄδῶ pro ὄδῶ: ἀρεῶι pro ἀρεῶι: ὄ τι pro ὄ τῆ. Sic plane apud Victorinum, κᾶμελοι pro κᾶ-

μήλω; & κάρωι pro κάρω. Non poteramus locum illustriorem adducere, ad scripturam illius columnæ exponendam. quod autem ait Victorinus ea scriptione vfos esse Græcos ante repertas vocales η & ω, ego & post repertas easdem diu in vfu mansisse apud Græcos scio: atque in veteribus præcipue monumentis inscribendis, aut scribendis fœderibus locum habuisse. Sed & eiusdem scripturæ exempla extitisse in veteribus libris suo tempore non obscure innuit idem Victorinus. Et nos supra notabamus ex Achæi Omphale, Διονύσω pro Διονύσω. nec dubium tamen est iam tum illius Tragicæ temporibus, repertas fuisse vocales η & ω & υ. Hæc etiam inscriptio Farnesiana eodem plane modo scripta est, temporibus, quod mireris, Antoninorum Marci & Pij: nam sub illis vixit Herodes Atticus. Sed quod longe maiore admiratione dignum est, testor eandem me scripturam reperisse in vetustissimo Glossarum manuscripto codice ex Bibliotheca Puteanorum fratrum. Eæ sunt glossæ, quarum editionem curavit H. Stephanus. In eo igitur libro tot locis ea mihi scriptura reperta est, vt non fortuito ita scriptum suspicari liceat, aut negligentis librarij incuria, sed certa scribendi consuetudine. pauca de multis exempla proferam. Hoc enim frequentissimum extat in illo Glossario. μέγρι πόπο pro μέγρι πούπου. σαθμογυς pro σαθμογυς. κρομοσιν pro κρομοσιν. ἱεσ αποδαγος pro αποδαγος. ἀγγορησία. Εἶδος ὀρνέο. πορβίο pro πορβίου. λβίασε ἰδὸ, pro ἰδού. κὸρητες pro κούρητες. *Iactant,*

πίπισιν, ἀκονίζοσιν. *Insuasum*, Εἶδος δοκαελο καππισμένο, pro δοκαελο καππισμένο. ἀπό γῆος pro ἀπό γῆος. ἐκ μέγος, pro ἐκ μέγος. μεθύσα pro μεθύσα, & infinita talia, quæ piget ascribere. vix enim numero comprehendi possunt. sic etiam ε pro η in illo Glossario multis locis positum repperi. vt πεποίθεσις pro πεποίθησις & μάθησις pro μάθησις. κίνεσις pro κίνησις. Illud igitur ο σοιχείον pro syllaba σ positum, non tantum ante repertas viginti quattuor ab Ionibus litteras, sed etiam post, liquido possumus affirmare. Philoxenus enim qui Socratis tempore vixit, cum Dionysio rescriberet, & inuitanti se negare vellet, non aliud in membrana pinxit, quam varias ο litteræ formas, paruas, magnas, & medias. Vaticana appendix prouerbiorum à Schotto edita: μέγα πεμπομάς δὲ Διονυσίου αὐτὸν γράψαι μὲν οὐκ ἔγνω· λαβῶν δὲ βιβλίον τὸ σοιχείον ο πολλὰκις ἐν αὐτῷ πελείγραψεν μόνον, εἰς μικρὰ καὶ μέγαρα τὸν τῷ γράμματι χαρακτήρα τυπώσας, καὶ ὅτι πλὴν τῷ ἀκκλῆσιν διωθεῖται εἰς τῷ δηλώσας. apud Suidam scribitur: τὸ α σοιχείον ἔγραψεν μόνον. perperam, etsi defendat vir doctus, qui notat α litteram negandi vim apud Græcos habuisse. Sed fallitur vir optimus: α enim apud Græcos per se posita non negat, sed in compositione priuatiuam vim habet. reponendum igitur in Suida: τὸ ο σοιχείον. quod iam vidit præstâtissimus Scaliger. O igitur idem valet quod οὐ, & est abnutium. Sic Bæoti, ὁ πίθημα dicebant pro οὐ πείθημα. Hesychius, ὁ πίθημα. οὐ πείθημα, βοιωτῶν ita enim legendum apud Hesychium. At contra

οὐ diphthongum pro ο littera scribebant. quod non est veterum Atticorum, ut perperam sentiunt doctissimi viri, sed Ionum. Cum enim Attici veteres sedecim tantum numero litteras haberent, ijsque solis totam scribendi rationem constituerent, tantum abest, ut ο litteram per οὐ exprimerent, ut contra illa littera sola vterentur, & vicem οὐ diphthongi, & loco Ω. nondum scilicet repertis vocalibus ω & υ. Ionici igitur Alphabeti est οὐ pro ο. veteris autem Atticis scriptura ο pro ου. Nam Iones post constitutas viginti quatuor litteras ο litteram per οὐ scribebant. Rationem addunt veteres Grammatici, ἵνα σοιχακῶς αὐτὸ περιπαῶται ὡς μακρὸν. βραχὲ γὰρ ὄν οὐκ εἶχε περιπαῶται. Sic etiam E per Εἶ scribebant ab eadem ratione. Sed & hoc moris Ionici ο breue in ου mutare in singulis fere vocibus. vetus autem Grammatica quæ υ non habebat, non poterat ου pro ο scribere. Recens itaque est non vetus hæc scriptio.

Apud Aufonium in Epigrammate:

— οὐ tibi sit, obscene. οὐ non est diphthongus sed littera. ut enim Εἶ pro simplici E: sic οὐ pro simplici O. optat igitur illi obscæno figuram litteræ O, quæ figura designat aut laqueum quo gula stringitur, aut boiam, aut certe annulum quo pedes vincuntur, aut aliquod tale instrumentum quo pedes aut collum immittuntur. illum locum non recte interpretantur doctissimi viri. sic autem debet, ut nos diximus, exponi. Operæ pretium est etiam discutere locum ex Athenæi excerptis, nondum

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 41
 dum satis exacte animaduersum. In eclogis igitur Athenæi, ut nos docuit præstantissimus Casaubonus, ita scriptum est: ὅτι πῶτες οἱ ἀρχαῖοι τὰ οὐ ἀπὸ τῆ ο σοιχαῖς περιπαῶται. Vir magnus suis in Eusebium animaduersionibus hunc locum citans notat ὁ μικρὸν, ut vocatur hodie, veteribus inauditum fuisse, & verba Athenæi, quæ citat ille excerptorum auctor, esse ex eo loco vbi in poculo erat inscriptum Διονύσο, pro Διονύσου. ἐν τοῦτοις, inquit Athenæus, λείπει δ' υ σοιχαῖον, ἐπεὶ πῶτες οἱ ἀρχαῖοι εἶ ὁ ἀπερχαῖο οὐ μόνον ἐφ' ἧς νῦν πάτηται διωδάμεως, ἀλλὰ καὶ ὅτε πῶ διόρθωσαν ἀγασημαίνετ ἀφ' τῆ ο μόνον γράφουσι. Videamus an Athenæo conueniat, cum eius breuiatore. Eclogarius dicit veteres omnes τὰ υ ἀπὸ τῆ ο σοιχαῖου abusos esse. Contra vero Athenæus aperte docet veteres δ' ο non solum pro littera ο vsurpasse, sed etiam pro diphthongo ου. manifesta hæc dissensio est, quam miror non animaduersam viris doctissimis. Aut igitur hallucinatus est illarum ἐκλογῶν auctor, & male Athenæi verba accepit, aut sane librarius errauit, cum scribendum fuerit, ὅτι πῶτες οἱ ἀρχαῖοι τὰ ο σοιχαῖς ἀπὸ τῆ οὐ περιπαῶται. idque conuenit & Athenæo, & exemplo ab eodem producto, vbi Διονύσο pro Διονύσου. ὁ nimirum pro ου. Marius Victorinus de orthographia lib. 1. εἶ ὁ similiter quoque cum esset unum breue, εἶ idem faceret longam syllabam, præterea exprimeret vocem quæ apud eos per ὁ εἶ υ scribitur, ου. Ergo antiquorum fuit Græcorum hæc scriptura ὁ pro οὐ, quam videmus expressam in hac columnæ Farnesianæ inscriptio-

ne. Recentiorum autem, hoc est Ionum, ut ω diphthongum scriberent pro littera \omicron , ob eas rationes, quas superius adduxi. Priscianus lib. 1. pro \omicron quoque ω solent frequenter ponere Græci, $\omega\epsilon\gamma\varsigma$, $\omega\delta\lambda\omicron\varsigma$, pro $\epsilon\epsilon\gamma\varsigma$, $\delta\delta\lambda\omicron\varsigma$, $\nu\omicron\sigma\sigma\omicron\varsigma$ pro $\nu\omicron\sigma\sigma\omicron\varsigma$ dicentes: quod nos frequenter habemus in finalibus maxime syllabis, ut Priamus, Pylus, Pelium, u tamen corripientes. Restat ut & illam scriptionem, quæ in eadem Farnesiana columna visitur, exponamus, & eius rationem explicemus. Sic enim in ea scriptum est: H O pro δ . H E P O Δ O pro $\eta\rho\omega\delta\upsilon$. H O Δ O I pro $\delta\delta\omega$. ENHOΔIA pro $\epsilon\eta\omicron\delta\iota\alpha$. Sciendum est aspirationis notam H, quæ ut plurimum Latinis vocibus præponi solet, eandem etiam vim ac figuram apud veteres Græcos obtinuisse, nec superscribi tantum initio vocum ab vocalibus incipientium solitam, ut hodie consuevit, sed etiam ascribi: ut HEKATON, quod hodie nobis est $\epsilon\kappa\alpha\tau\omicron\nu$. Ideoque veteres cum centenarium numerum notare vellēt, H tantum scribebāt, quæ prima littera est vocis HEKATON. Sic quoties vnum notabant, i litteram ponebāt, quæ prima est vocis $\iota\alpha$, qua vnum significatur. Sic Δ, designabat duo: sic T, tria: & similia. Scaurus: *Quibus primum illud respondemus, H & esse litteram & apud Græcos quoque fuisse, quod significant Attici, qui principes litteras vocum, à quibus earum nomina incipiunt, numeris notantes, hac quoque in eadem significatione utantur. Nam quoties vnum notant, i litteram ponunt, quoniam apud illos $\mu\iota\alpha$ $\iota\alpha$ dicitur: $\delta\upsilon\omicron$, δ : $\tau\epsilon\iota\alpha$, τ : sic & $\epsilon\kappa\alpha\tau\omicron\nu$, id est centum H littera notant.*

sic enim legendus doctissimi Grammatici locus qui vulgo deprauatissimus circumfertur. Priscianus idem obseruat: *vetustissimi enim, inquit, quique Græci pro aspiratione H scribebant: quam habet at HEKATON in principio.* Vetustissimi autem illi Græci quos intellexit Priscianus, sunt Attici, ut habetur apud Scaurum; nec omisit id monere Priscianus his verbis: *Una per i scribitur antiquo more Atticorum qui solebant principalem nominis numeri litteram ponere & significare numerum.* quod idcirco nobis notandum est, quia docemus paulo post non Ionicam esse, sed Atticam huius veteris monumenti Farnesiani scripturam. Præterea reliqui Græci alias notas aspirationis habebant, ut mox dicturi sumus. vetustissimorum igitur Atticorum fuit hæc aspirationis nota, H, quam vocum initio ad latus adponere consueuerant, non ut nunc solemus, superponere. cuius rei nobis exemplum suppeditat non semel hæc Farnesianorum hortorū columna. Ideoque litteram eam esse vult Scaurus, & sic veteribus Atticis habitam ostendit. Siue littera, siue nota est, sciendum est, esse conflatam ex dasea & psile. Dasean ita pingunt veteres, η . psilen autem sic, ϵ . quas duas notas si iungas in vnam, habebis plane nostram, & veterum Atticorum, H. Isidorus: *quorum duorum accentuum figuram Latini ex ipsa aspirationis nota fecerunt. unde si iungas has, fecisti eandem aspirationis notam H. rursus si medium eius apicem scindis, $\delta\alpha\sigma\iota\alpha\nu$ & $\psi\iota\lambda\omega$ facis quod verissimum est.* Illud etiam valde notatu dignum, in plerisque

veteribus codicibus Latinè scriptis, Latinis vocibus anteponi F, more Græcorum: vt Fomo, Fumus, & similibus. quod nos vidimus in antiquissimo Glosfarum codice, qui seruatur in Bibliotheca Palatina, & in Isidoro manu exarato eiusdem Bibliothecæ, & alijs non paucis. Apud Æoles autem vice aspirationis fungebatur digamma, quæ figura non multum distabat a dasea ceterorum Græcorum: vna quippe tantum *κεφαία* in planum collocata differebat. duas enim lineas iacentes habuit digamma, dasea vnam, sic enim pingebatur, F. atque ideo digamma vocabatur quod duplicem gammam referret. Scribatur & sic, Ϝ . plane vt ϝ nisi quod vna linea porrecta amplius habet. Atque hoc digamma præfigebatur omnibus verbis à vocali incipientibus, siue ea lenem spiritum exigent, siue asperum: vt *Foivos*, *Felevn*, *Foikos*. & quemadmodum *HEKATON* Attici scribebant, sic Æoles *FEKATON* pro eodem. Et quod in hac nostra inscriptione exaratum est, *Ει Ηο ἐστίν*: Æolico more idem qui vellet exararet, *Fo ἐστίν* poneret: & pro *HEPOΔΟΥ*, *FEPOΔΟΥ*. Et in illo versu Æolici Poëtæ, *Νέστορα δὲ Foῦ παῖδες*, Atticus posuisset, *Νέστορα δὲ Hoῦ παῖδες*, hodie vero est, *Νέστορα δὲ οὐ παῖδες*. Nec initio tantum vocum eam notam adponebant, sed etiam in medio, vt *ΔήμοφοFων*, *ΛαφοFων*. hoc est *Δημοφούων*, & *Λαυοκαύων*. pro *Δημοφούων* & *Λαοκαύων*. vt πῦρ δαFιον apud Alcmanem, pro πῦρ δαῖον . perperam autem *ΔημοφάFων* apud Priscianum scribitur, qui ipsemet vidisse te-

statur illa Epigrammata in vetustissimo tripode Apollinis, qui stat in Xerolopso Byzantij. Græci etiam veteres interponebant aspirationem medijs vocibus, vt in hac ipsa inscriptione videmus, *ΕΝΗΟΔΙΑ*. sic *δαFιον*, *αFώς*, *ωFόν*. Attici veteres eodem plane modo scribebant, *ΤΑΗΩΣ*, *ΛΕΗΩΣ*, *ΓΡΑΗΟΣ*, *ΥΙΗΟΣ*, *ΛΑΗΟΣ*. hoc est, vt hodie scriberemus, *τῶς*, *λεῶς*, *πρῶς*, *υῖος*, *λαῖος*. in quibus omnibus vocibus scriberent Æoles, *ταFως*, *πραFος*, *υῖFος*, *λαFος*, vt *ραFοκῶων* supra legimus apud Priscianum pro *ραοκῶων*. Videntur Athenæus, & post illum Eustathius in Homerum: ex his constat idem prorsus officium fuisse τῷ Αἰολικῷ F & Αθητικῷ H . & ad eundem usum omnino adhiberi vtrumque solitum. nam pro nihilo ducebatur in metris, non secus atque nota aspirationis, vt hic versus ostendit apud Priscianum:

Αμμες ὃ Fερήσῃτε, πόσι ἀρῆτε μῦθε λίγα. nam si scribas: *Αμμες δὲ βειρήσῃτε* — non staret versus. simplicis igitur aspirationis ibi munere fungitur, nam *Fειρήσῃτε*, est pro *Ειρήσῃτε* vel *ιρήσῃτε*, hoc est *ἠῆσῃτε*. vbicumque igitur locus erat aspirationi in Græcis vocibus, ibi Æoles suum F adponebant. sic dictiones omnes quæ ab ῶ littera incipiunt, quia solet adspirari, ipsi loco aspirationis β præponunt, nam in eam litteram mutari consuevit illorum digamma. hinc *βεβῆδον* pro *ρόδον* dicunt. *βρυτήρ* pro *ρυτήρ*. *βεβῆκος* pro *ράκος*. quæ dictiones apud antiquissimos Atticos ita scriberentur: *P H A K Q S*, *P H Y T H R*, *P H O Δ O N*. Digamma autem

illud Æolicum, transire solet modo in β, modo in υ apud Græcos, hoc est in u Latinum. nam υ Græcis interdū cōsonantis, interdum vocalis sedem occupat, vt δάφιον est δάμιον. ἀφώς, αὐώς. Transit in β quoties præponitur vocalibus, initio dictionis, vt Φίχρος, Βίχρος, Φέλη, Βέλη. Sed & in medio quoque dictionis mutatur in β: vt ἔφα, ἔβα, ἔφασιν, ἔβασσαν apud Syracusios. & ἀφέλιον, ἀβέλιον. ἀφῆδονα, ἀβῆδονα pro ἀηδονα. Nam fallitur Priscianus qui scribit digamma nisi vocali præponi, & in principio syllabæ non posse. nec ea ratio est quam ibi adfert, quare Æoles βρόδον dixerint potius quam ρρόδον, quia scilicet β vel digamma post ρ in eadem syllaba pronuntiari non posset: in multis enim non pronuntiabatur, quamvis in principio syllabæ positum, vt in illo versu quem ipse producit ex veteri poëta: Ἀμμες δὲ Φειρήσδοντο — Si F mutes in β, lege versus excidisti. pro simplici igitur aspiratione eo loco ponitur, atque ita etiam poneretur in voce ρρόδον. quemadmodum Atticis ρήδον hoc est *Rhodum*. Sed gaudet eiusmodi transmutationibus Æoles. Hinc βρόδον potius hoc est φρόδον quam ρρόδον dixerunt: sic σκίφος dicebant iidem pro κίφος. σκένος pro κένος. Aliquot exempla nobis proferenda sunt Æolicæ huius litteræ siue notæ, in β mutationis, ex quo Latinæ plurimæ voces fluxere: ἴπτος, cum Æolico digamma βίπτος. hinc Latinum *vitus* pro circumferentia rotæ. Εἴκαλι, Æolice βείκαλι. Hinc Latinum *viginti*. Φοῖνος hoc est βοῖνος. vinum. ὠνέω, βατέω *veneo*, ἰσός Æolice pro ἰξός,

βισός, viscus. ἔμῶ, βεμῶ. νομο. ἔπος, βέπος. vetus, annosus. Hesychius: ἐρρώ, βέρρώ. *perdo, verro*. Sunt alia infinita, quæ libens prætereo, & alij operi referuo. sic βέλα pro ἔλα. Hesychius: βέλα, ἔλη αὐγή ἡλίου. sic βεχάς pro ἔχάς. idem βεχάς, μακρόθεν. βιχρός pro ἰχρός. idem: βιχρῶ, ἰχρῶ, σφόδρα ἰλίχρον. Λάκωνες. Βάγιον, ἄγιον. βαμύχλι, ἀμύχλι, βάζος pro ἄζος. idem Hesychius: βάζος κλάσμα ἄρτου καὶ μάζης, βασιλάς καὶ τραυιάτης. Λάκωνες. nam ἄζος Græcis utrumque significat, κλάσμα scilicet & ἡγεμόνα. βάδομα, ἀγαπῶ. pro ἄδομα. βίρακες pro ἱέρηκες vel ἱέρακες. in quibus omnibus vocibus digamma Æolicum in β transit, quod apud Lacones non minus quam apud Æoles obtinuit. Sed & apud Cretenses quoque. βοληκιώτιον enim pro ἰληκιώτιον vel ἡλικιώτιον dicebant. Hesychius: βοληκιώτης, σιπέφθος. Κρήτες. idem, ἀβήλιον pro ἀέλιον. sic αὐήγαι pro ἀήγαι: & αὐήται pro ἀήται apud eundem auctorem, eodem pertinent. & αὐήρ pro ἀήρ. De quibus nos alibi fusius tractabimus in libro de Dialectis Græciæ. Sed digamma in β aut υ transire non nouum est. nam hoc passim veteribus grammaticis obseruatum ac traditum est. quis vero dixit, eam in γάμμα quoque transmutari? Nemo sane de hoc monuit. Verissimum tamen est, gamma litteram loco digammæ multis vocibus præfici solitam apud Lacones & Æoles, quod in plurimis dictionibus mihi obseruavi apud eundem Hesychium: quorum paucas heic ponam ad exemplum. γίς pro ἰς quod alias βίς, vnde Latinum *vis*. Hesychius: γίς ἰμαίς, καὶ γῆ, καὶ ἰχάς. lege ἰχρός.

sic *μαῦ* pro *ιμαῦ* vel *βιμαῦ*, vt supra habuimus. idem: *μαῖς*, *ιμαῖς*. *μαῖος* pro *ἄδος*. idem: *μαῖδος*, *πλησμονή*. ἄλλοι ὄξος. idem plane quod *ἄδος*: sic enim in voce *ἄδος*. *ἄδος* *πλησμονή*, *κέρως*, ἄλλοι ὄξος. sic *γέπος* pro *ἔπος*. *γῶνος*, *οῖνος*. *γῶδα* pro *οῖδα*. *γῶδα*, *οῖδα*. ita legendum. *μα*, *ἄθη*. nempe pro *ια*. *μαδεσται* pro *ἄδεσται*. supra habuimus *βαδεσται* pro eodem. sic *γεςια* pro *ἔςια*. supra erat *βεςια*. vnde *Vesta* Latinis. *γέκλον* pro *ἑκκλον* vel *ἑκκλον*, quod alijs *βέκκλον*. *γέκκλον*, ἦ *πυκλον*. *γέαρ* pro *ἑαρ*. & *γέλουθον* pro *ἑλυθον*. *γέλουθον*, *ἑλυθον*, ἦ *γῆλω λέπτουθον*. quæ vox omnino Laconica est, aut Æolica: nam Æoles & Lacones *ου* pro *υ* scribebant. *θυγάτηρ* pro *θυγάτηρ* Æoles. *πούανοι* autem pro *πούανοι* Lacones, & *καροῦα* pro *κάρυα*, & *διφοδεα* pro *γέφυα*, &c. sic *γελίκη* pro *ἑλιξ*, & alia quæ numero carent. in quibus omnibus paret simplicem gammam positam pro digamma vel duplici gamma: hoc est Γ pro F. Et sic certum Γ & β loco digammæ dictionibus a vocali incipientibus præponi solitum. nam *βήα* & *γῆα* pro eodem accipitur: *μαῖος* & *βαῖος*. *γῆξ*, & *βῆξ*. *βοῖνος* & *γῶνος*. *βέμμα* & *γέμμα*. Æolicum enim est *ἑμμα* ἀπὸ τῆς *ιμαῖου*. Hinc præposito digamma, *βέμμα* & *γέμμα* dictum est. Hefychius: *γέμματα*, *ιμαῖα*. Notandum est præterea priscos Latinos, cum in multis Æoles imitarentur, eas fere tantum voces per digamma Æolicum scribere, in principio syllabæ quæ lenem spiritum haberent, vt *ἑνέλι*. *Veneri*: *ις*, *υῖς*: *οῖνος*, vinum. *οῖκος* vicus. ἦρ, ver. *ἰον* & *ἰογῆς*, viola, *ἑσθῆς*, *vestis*. Hoc enim digamma Æoles utebantur, vbicun-

vbicunque aspiratione opus esset, ad vitandam spiritus asperitatem. in reliquis autem dictionibus quæ apud Græcos aspero flatu notantur, cum eas in suum idioma transferrent, non *u* sed *f* aspirationis loco ponebant, vt *ῥες*, *suēs*; *ὄκλος*, *sulcus*; *ἔρπω*, *serpo*, & similia. quod Atticorum veterum more videntur fecisse. nam & hi Æolicum digamma per stigma aliquando enuntiabant. *Μῶα* Æolicum est pro cantilena. Hefychius: *μῶα*, ἢ *πῶα*. adde digamma, erit *μῶφα*. vt *ὠδὸν*, *ὠφόν*, vnde Latinis *ouunt*. Ceteri Græci *μῶσθῆ* & *μῶσθῆ* pro *μῶσθῆ* scripserunt. sic *γερῶα* *γερῶφα*. Atticis *γερουσία*. Falsum tamen est quod notat Priscianus Æoles vbique loco aspirationis digamma ponere, ad effugiendam spiritus asperitatem. Non enim tantum ijs vocibus, quæ asperabantur, præficiēbant illam litteram, sed quibuslibet, & illis etiam quæ leni flatu efferebantur: omnibus denique vocalibus, & in principio, & in medio vocabulorum eam prænotabant. Falsum item quod dicit, Latinos in multis, non in omnibus Æolum consuetudinem sequi, vt cum dicerent, *vespera*, *uis*, *vestis*. Nam & in illis ipsis Æoles maxime sequuti sunt veteres Latini. Æolum enim est, *βίς*, *βέσπερος*, & *βεδῆς*. Æoles sane in multis *ψιλῶκεῖ* erant. nam quæ apud alios *δασυώνται*, ipsi *ψιλῶν* consuevere, vt *ἑμμα* pro *εἶμα*, *ἄρμες* pro *ὀμῆς*. illis tamen ipsis vocalibus, quas leniter pronunciant, suum illud digamma præponunt, dicentes *βέμμα*, & *βάρμες*. non igitur fugientes asperitatem spiritus hoc faciunt, sed hoc

ipsum pro aspiratione habent, vt initio huius exercitationis diximus. Sed quoniam semel indulsumus calamo, pergamus porro. Certum est veteres Latinos F litteram ad Æolici digammæ exemplar effinxisse, immo eandem vtriusque litteræ figuram esse, sed vim ac potestatem diuersam. Nam F Latinorum idem sonat ac valet quod Φ Ionicum. F vero Æolicum idem quod β vel V Latinum, quando pro consonante accipitur. Latini tamen vtramque litteram, digamma scilicet Æolicum, & Φ Ionicum in multis vocibus per B̄ scripserunt. nam & Φελέναι *Belenam* dixerunt, & Φάλαγγαι, *Balanam*: Φρύγες, *Bruges*, Macedonum more qui βίλιππων ἀπὶ τῆς φίλιππων dicebant, & βαλακρον̄ pro Φδακρον̄, Βεργίκη pro Φεργίκη. F igitur Latinum ex Æolico F expressum esse consentiunt & veteres Grammatici his verbis: F vero, G & Q in Græcis etiam litteris fuisse & nunc esse, sed G numero seruire, atque nonaginta significare. F autem Æolis duntaxat, idem valere quod apud nos V, cum pro consonanti scribitur, vocarique Vau & digamma. Ideo Claudius Cæsar, cum illud digamma recipere vellet in ordinem litterarum, quia iam eius figuram occupauerat vetus F Latinum, quamuis diuersæ aliquantulum potestatis, coactus est contrarium illi situm figuramque commodare, ne confunderetur cum F Latino. scripsit igitur auersam & inuersam illam litteram, hoc modo, Ϝ. quæ tamen idem profus valet quod Æolicum F. Præterea vt Φκαρον̄ apud Æoles, & Ηεκαρον̄ apud veteres Atticos, diuersa

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 51
 figura, sed eodem modo aspirabatur: sic veteres Latini H & F indifferenter in vocabulis compluribus vsurparunt, cum *Hircum*, & *Fircum* dicerent: *Hædum*, & *Fædum*: *Herbam* & *Ferbam*: *Heliconem* & *Feliconem*: *Hariolum* & *Fariolum*. Glossæ: *Fariolus*, αἰθρήτης, θυοσάπος, sed & *pariolus* in iisdem glossis scribitur. sic *Habas* & *Fabas*. Et quemadmodum F & C confundebant in quibusdam dictionibus, sic & C. Nam *Curmen* & *Furmen* pro eodem dicebant. Glossæ: *Curmen*, ζῦδος, ἀπὸ σίτου. *Curmi* Dioscoridi dicitur. alibi *furmen* vocatur. sic *curcilla* & *furcilla*. Isidori Glossæ: *Curcilla* oppilago. alibi *furcilla* pro eodem. sic *culina* & *fulina* idem. in iisdem glossis, *culina*, *fulina*. Sic *Faunus*, & *Caunus*. qui enim *Faunus* Virgilio, eum *Caunum* legit Fulgentius, & interpretatur quasi καμρόνοισι, in libro de continentia Virgiliana. Pari modo H & C inuicem commutantur. Nam *Cirnea* genus vas Nonio Marcello notatur. Plautus vocat *Hirneam*. *Canius* consulis cuiusdam nomen est, apud Agrimensores. at eum *Hænum* nominant veteres inscriptiones. In iisdem Agrimensores libris *cectorium* ponitur pro *hectorium*. *Cectoria* hoc est, rotundus est, sicut modius. est fossa circa publica. *Cectoria* pro *Hectoria*, ἕκτον enim modius Græcis. vnde *Hectorium* vel *cectorium* illis auctoribus, quod rotundum est sicut modius. vt fossæ rotundæ. Valerius de Notis scribit antiquos C loco H posuisse. Hinc *Φεκαρον̄* Æolum, & *Ηεκαρον̄* Atticorum, Latini veteres *Censum* dixerunt. Exploratum igitur est,

vetustissimos Atticos littera Η& pro aspiratione
 vfos esse, antequam Iones litteris octo adiectis ad
 priores sexdecim, impleissent numerum XXIIII.
 Tunc enim ex Η&, quæ aspirationi tantum ser-
 uiebat, E longum fecerunt, ipsamque H in duas
 partes sciderunt, F & Η, vt ex eius partibus totam
 aspirandi rationem conficerent. adposita enim
 hæc nota F vocalibus, eundem vsum præstabat,
 quem olim integra H. Marius Victorinus: *Ac*
Ητα, quæ nunc a nobis scribitur, adspirandi vicem obti-
nuisse, & a nostris retentam propter peregrina nomina,
nunc poni & ante vocales, & iuxta C & T & P. ita
 legimus mendosissimum in vulgatis editionibus
 Marij locum. habetur enim vulgo: *ac ita. ita* pro
 ἦτα. sed & *vicem* pro *vocem*, reposuimus. sic in su-
 perioribus eiusdem Grammatici locum pari men-
 da affectum correximus. Nam vbi legebatur: E
autem pro ε & Ιῶτα. legendum docuimus, *pro ε &*
ita. hoc est ἦτα. nunquam enim E pro Ιῶτα apud
 veteres Græcos positum est, sed pro ἦτα, hoc est E
 longo. tantum igitur abest vt H hoc est ἦτα con-
 flata fuerit ex duabus illis aspirandi notis F & Η,
 quod ante ex Isidoro notabamus, vt contra eæ no-
 tæ ex diuiduo H factæ sint ab Ionibus, vt aspira-
 tioni seruirent, postquam integrum Ητα in nu-
 merum vocalium receperunt, & pro E longo vsur-
 parunt. posteriores ergo istæ notæ sunt, & ab Io-
 nibus inuentæ. Sed cuius rei causa nobis hæc lon-
 ga & morosa disputatio instituta est, id absolua-
 mus tandem. Huius scilicet inscriptionis Farnesia-

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 53
 næ scripturam, non esse Ionicam, vt sibi persuase-
 rat vir summus, sed mere Atticam, & Atticorum
 veterum. Nam παλαιὰ γράμματα Ἀθηναίων vocabant
 veteres, & de illo scripturæ genere intelligebant,
 quæ ex sedecim tantum numero litteris confie-
 bat. vt contra Ionicam, quæ viginti quattuor per-
 agebatur. quæ & recentissima est, & ea ipsa quam
 vulgo Græci hodieque retinent. Quapropter cum
 dicit Plinius veteres litteras Græcas pæne easdem
 fuisse cum Latinis, Atticas vetustas omnino intelli-
 git, quod ex ipsa inscriptione, quam ibi posuit,
 certo colligi potest. Atheniensis enim ciuis eius
 auctor est. Νεωσικράτης Ἀθηναῖος. Quinimo tuto li-
 cet affirmare, inter veteres Atticas, & Cadmeas lit-
 teras nihil aut parum interfuisse, quod ad figuram
 earum ac numerum attinet. qui enim adiecerunt
 ad numerum, non dicuntur nouasse priorum for-
 mam, sed nouas tantum addidisse, vt paulo ante
 dicebamus. Nam Cadmeæ litteræ sedecim tantum
 numero fuere, veteres Atticæ totidem: nec plures
 Euander in vetus Latium inuexit. Iones qui nume-
 rum illum ampliarunt, & vsque ad viginti quattuor
 progressi sunt, præter nouarum additamentum,
 priorum etiam vsum non leuiter immutarunt.
 Nam ἦ pro ε: ω pro ο: οὐ pro ὄ: υ pro ι, scriben-
 dum primi docuerunt. quod de nouo ab illis in-
 uentum est. præterea ψ pro πσι: ξι pro κσι: Θ A
 pro THA: Χ Ω pro Κ Η Ο: Φ A pro Π Η A,
 scripserunt: in quibus non parum diuersi abiire
 ab illa vetere, & Cadmea scribendi ratione. Quare

cum scribit Herodotus similes in multis litteras Ionicas Cadmeis sibi visas esse, non de alijs Cadmeis aut alijs Ionicis, quam quibus diximus intelligendum est. non enim per Cadmeas, Phœnicias intelligit quibus Phœnices in patria Phœnice utebantur, sed nouas illas, quas in Græcia sibi commenti erant Phœnices, multum natiuis Phœnicijs dissimiles. Nam & locutionem & scriptionem aliam iam ac Phœnissa longe diuersam insueuerant. Cum igitur inscriptiones illæ, quas in tripode Apollinis Ismenij insculptas vidisse se testatur Herodotus, lingua Græca, non Phœnissa conceptæ sint, dubitari vix potest, quin & earundem scriptura litteris Cadmeis, hoc est veteribus Græcis, (quibus scilicet Græci ante repertas ab Ionibus viginti quatuor litteras utebantur) comprehensa fuerit. Adeo vt mihi plane constet epigraphas illas hoc modo fuisse scriptas:

ΑΜΦΙΤΡΗΙΟΝ ΜΑΝΕΤΗΚΕΝ ΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΛΕΒΟΑΩΝ.

Αμφιτρίων μ' ἀνέθηκεν ἑὼν ἀπὸ Τηλεβοάων.

ΣΚΑΙΟΣ ΠΙΓΜΑΚΗΘΝ ΜΕ ΗΕΚΕΒΟΛΟΙ ΑΠΟΛΛΟΝΙ

ΝΙΚΕΣΑΣ ΑΝΕΤΗΚΕ ΤΕΙΝ ΠΕΡΙΚΑΛΛΕΣ ΑΓΑΛΜΑ.

Σκαίος πιγμαχέων με ἔκηβόλω Απόλλωνι

Νικήσας ἀνέθηκε τείν περικαλλές ἀγάλμα.

ΛΑΟΔΑΜΑΣ ΤΡΙΠΟΔ ΑΙΤΟΝ ΕΙΣΚΟΠΟΙ ΑΠΟΛΛΟΝΙ

ΜΟΝΑΡΚΗΘΝ ΑΝΕΤΗΚΕ ΤΕΙΝ ΠΕΡΙΚΑΛΛΕΣ ΑΓΑΛΜΑ.

Λαοδάμας τρίποδι αὐτὸν εὐσκόπῳ Απόλλωνι

Μοναρχέων ἀνέθηκε τείν περικαλλές ἀγάλμα.

Scripturam Cadmeam & Ionicam alternis posuimus, vt constaret verum esse, quod scriptum reli-

quit Herodotus, Ionicas litteras easdem pene fuisse cum Cadmeis. nam idem paulo ante eodem loco scripserat Iones paulum tantum immutasse ἢ Καδμηίων γραμμάτων ῥυθμόν. quatenus autem illum ῥυθμόν mutauerint, nos superius ostendimus. Non est igitur dubitandum, vt eo redeamus vnde sumus digressi, scripturam, quæ nobis in hac inscriptione Farnesiana exhibetur, vetustissimorum Atticorum more esse conceptam. Character vero litterarum magis Romanus est quam Atticus. vt DEMETROS. MARTVS. Nemo enim quantumuis doctus mihi persuaserit Græcos veteres, suum ῥῶ, vt Latinum R formasse, & D rotundum ῥῶτι τῶ Δ vsurpasse, quam formam trigoni vetustissimi quique τῶ δέλτα attribuunt. Sed & V pro Y numquam scripserint Græci. Nam si originem eius litteræ vltimam repetamus, inueniemus Palamedem ex gruuum volantium agmine eam figuram reperisse. Grues autem ordine volantes Y non V faciunt. Grammatici præterea veteres scribunt, *Latinos Y eodem ordine scriptum habere, quo Græci, recisa tantum virgula.* Deinde Plinij locus, cuius auctoritate id probare maximè contendunt, is maxime hanc sententiam impugnat. Scribit Plinius loco iam supra citato: *Veteres Græcas fuisse easdem pene quæ nunc Latine. indicio erit Delphica tabula antiqui æris, quæ est hodie in Palatio dono principum Mineruæ dicata in Bibliotheca, cum inscriptione tali, Ναυσικράτης Τισσαυρίου Ἀθωαῖος ἀνέθηκεν.* quam inscriptionem si ita perscribas, vt voluit vir doctis-

simus: NAVSIKRATES. TISAMENO. ATHENAIOS: cur scripsit Plinius eandem *pæne* fuisse Græcas veteres cum Latinis? Nam debuit scribere, eandem omnino Græcas & Latinas fuisse. Non superuacuum tantum illud *pæne*, sed etiam falsum, cum nulla littera in illa inscriptione sic exarata, appareat, quæ non sit mere Latina. Sed verius est eam inscriptionem veteribus litteris Græcis, hoc est Atticis, sic fuisse conscriptam: ΝΑΥΣΙΚΡΑΤΕΣ. ΤΙΣΑΜΕΝΟ. ΑΘΗΝΑΙΟΣ. ΑΝΕΤΗΚΕΝ. Nam paucis exceptis omnes litteræ eadem quæ & Latinæ. At in hac Herodis inscriptione omnes Latinæ sunt, paucis tantummodo exemptis. Scriptionis autem modus vere Atticus, & vetus. Nec mirum est in Græca inscriptione litteras Latinas fuisse depictas parua vtriusque gentis litterarum differentia, & magno linguæ commercio. quod & in alijs monumentis videre est. Nummus Hadriani Imperatoris, quem descripserunt docti viri, sic habet: ΚΑΙΣΑΡ ΣΕΜΝΟΣ ΑΔΡΙΑΝΟΣ. vbi R & S litteræ plane Romanæ sunt: ceteræ communes Græcorum & Romanorum. Sic in alio nummo Augusti V Latinum pro *ov* positum. ΑΥΤ. ΚΑΙCΑΡ ΑΥΓΥCΤΟC. Sic in veteribus Græcis codicibus manu exaratis figura u Latini, ἀὐτὶ τῷ β̄ reperitur scripta, vt *uon*, *uoidon*, *uōs*. pro *βον*, *βοιδον*, *βοῖς*. de quibus omnibus nos alio loco & opere latius differemus. Atque hæc ad hunc locum satis. immo plus satis. Non tamen pœnitet longa ac exacta

exacta disputatione litterarum Ionicarum, & veterum Atticarum Cadmeorumque discrimen explicasse. Testis est Quintilianus Messalam, at quem virum? quosdam totos libellos non verbis modo singulis, sed etiam litteris dedisse. Nos vix dimidiato libello omnium fere litterarum rationes explicatas tradidisse quis reprehendat?

ΤΟΦΡΑ ΚΕ ΚΑΙ ΤΡΙΟΡΕΙΑΙ] Triopeas denominari vult Mineruam & Nemefim a Triopio, hoc est loco ipsis consecrato. Notum est apud veteres dijs cognomina indita ex locis in quibus colebantur. Hinc *Τεῖοπειαι* Nemefis & Minerua a Triopio, quod ipsis consecrauit Herodes. vt Nemefis Rhamnusia a pago Atticæ Rhamnunte vbi colebatur, & Pallas Attica & Ceres Attica, quarum Athenis præcipuus cultus erat institutus. Ceterum quod ex his verbis liquere putat vir doctissimus, non solum ædem Triopæ Triopeium dictam, sed etiam illud vniuersum territorium, & hanc rationem adfert, quod non poterant Minerua & Nemefis Triopeæ cognominari a Triopio templo, id iam abunde supra cōfutuimus. Primum ædem Triopæ in illo loco nullam fuisse certum est. Deinde satis liquet ex inscriptione Farnesiana Triopeium non totum territorium fuisse nominatum, sed illam tantum possessionis partem quam muris incluserat Herodes, & his deabus dedicauerat, vt ex hac etiam inscriptione patet. A Triopio igitur Triopeæ Minerua & Nemefis; vt à Triopio vrbe Cariae vel Cnidiae Triopius Apollo, Triopius

Neptunus, & Triopiæ Nymphæ. Nam ibi colebantur, & in eorum diuorum honorem certamen quotannis instaurabatur. Scholiastes Theocriti: ἡ τῶν Δωρείων πεντάπολις, Λίνδος, Ἰάλυσος, Κάμειρος, Κας, Κνίδος· ἀγεται δὲ κοινῇ ὑπὸ τῶν Δωρείων ἀγῶν ἐν Τελοπῶ, Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Προσέρδωνι· Κορήται δὲ Δωρείος ὁ ἀγῶν, ὡς Αἰσιδέης φησὶ. Meminit Herodotus Triopij Apollinis tantum, non Neptuni aut Nympharum. apud quem & Τελοπικῶς ἱεροῦ mentio. Hoc vero Τελοπῶν Herodis vnde nomen sumpserit, ignoro. Τελοπῶν quidem ipse dicit ἐπώνυμον. Sed quæ eius denominationis ratio sit, non video. Vnde enim hic Triopas, & quare huic loco nomen dedit? Nam ædem Triopæ in eo loco fuisse, quis nobis indicauit? aut quis nos docuit Triopam hunc pro Deo fuisse cultum veteribus? Deinde cum hic Herodes in isto Triopio simulacra Mineruæ, Nemesis & Neptuni constituerit, & dedicauerit, atque etiam Cereris & Proserpinæ, non ab aliquo horum Deorum locum fuisse appellatum miror, sed ex loco Dijs potius cognomina imposita, vt Triopei dicerentur. An a triquetra forma Τελοπῶν sic locus dictus est? nam ὅψ est ὄψις. vnde & Τελοψ ὁ τελοπῶς. Hesychius: Τελοψ ὁ ὑπὸ τῶν πυθαγρευικῶν ἐν Δελφοῖς τελοπῶς. Cum igitur hic ager Herodis tres fines spectaret, atque in trifinio positus esset, atque Τελοπῶν propterea diceretur, Herodes ipse, ἀποσεμνύων ἔ ἀπὸ τῶν χαίρων τὸν τόπον, ἐπώνυμον Τελοπῶν esse dixit. Et sane verum est Τελοπῶν a trina facie dictum, & Τελοπῶς etiam esse ἐπώνυμον. Immo, vt rem clarius

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 59
 explicemus, in agro Herodis ad viam Appiam hoc Τελοπῶν constitutum est, quod sibi suisque monumentum esset, & Τελοπῶν dictum quod in trifinio esset positum. vt plurimum enim monumenta in finibus collocabantur. Innocentius: *ipsum terminum & ipsum locum directura trifinium facit. circa Musileum in pedes LXX. amplius ped. minus inuenies. trifinium subter riuum significat.* Sed & in trifinijs & quadrifinijs. Aggenus: *Mæsilea vero habent iuris sui hortorum modum circumiacentem vel præscriptum agri finem.* Hæc sunt Frontini verba quæ Aggenus exponens scribit: *Nam locos frequenter in trifinio & quadrifinio inuenimus sicut in suburbanis, & circa publica itinera constitutum esse perspicimus.* perperam in editionibus verba Frontini, cum Aggeni expositione confusa habentur, & male ibidem legitur: *Nam lucos frequenter.* legendum enim *locos. Locos* vocat Aggenus, quæ *Mæsilea* Frontino. Iuuenalis:

*Cum tamen a figulis munitam intrauerit urbem,
 Sarcophago contentus erit.* ibi vetus Scholiastes, *Sarcophagum, locum* exponit: *exiguo loco contentus erit.* Hinc apud Anastasium de vitis Pontificum, *locos colere* pro *sepulcra colere.* pro quo dixit Ado Floriacensis in eadem historia, *loculos colere. loculi enim & locelli* sunt γλωσσόκομα. Nam & sic Græci vocant *arcas* quibus corpora conduntur. Sic apud Vlpianum *locus* pro monumento dicitur: *Si quis locum vendiderit, & idem venditor ab herede emptoris in eo sepulchus fuerit, actio de euictione intercidit.* Hoc. c. 1. §. 1.

enim emptor proprietatem amisit. vbi manifesto locus est Mœsileum, vt Frontinus appellat. Triopium igitur istud nihil aliud fuit quam monumentum ab Herode in trifinio constructum, & inde Τελοπιον appellatum. quod parum videntur animaduertisse doctissimi viri, quod illi versus apertissimi indicant:

Ιερὸς οὗτος ὁ χώρος ἀκίνητοι δὲ θεαίνα
 Καὶ πολυὶ μῆτοι καὶ ὑποχείν οὐκ ἔπιμα.
 Μὴδὲ τις ἡμερίδων ὄρχους, ἢ ἐνδοσία δένδρων
 Ἡ ποίῳ χιλῶ βιάδῃ χλωροῖ θεοσμ
 Δμῶν κυανίου Αἰδοῦ ρήξῃ μακέλλη,
 Σήμα νέον τεύχων ἰεῖ πῶτερον κερσίζων.
 Οὐ θέμις ἀμφὶ νέκυασι βάλαν ἰεθάρθονα βάλαν
 Πλῶ ὅκεν ἀμῆτος ἦσι καὶ ἔκρηνος εἰσαμύροιο.

In quibus cum mentio fiat, vitium, arborum, herbarum, quas excindere & effodere non liceret, vel hac re maxime confirmatur monumentum eo loco fuisse sacratum. nam circa monumenta hortos, sylvas, lucos institui solitos ostendit Frontinus his verbis: *Similiter locorum religiosorum quibus secundum cautionem modus est restituendus. habent enim Mœsilea iuris sui hortorum modos circumiacentes, aut præscriptum agri finem.* Nec enim paruus agri modus sepulcris adscribebatur, vt ex veteribus inscriptionibus multis colligi potest, & auctorum monumentis. Isti autem Triopio vel monumēto Herodis adiunctum erat & Mineræ Nemesisque ædes, in qua & aliorum deorum statuas collocari curauerat. Nam vt plurimum ædes & templa etiam in trifinio, & qua-

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 61
 drifinio ædificari moriserat. Aggenus: *Si enim loca sacra adificabantur, quam maxime apud antiquos in confinio constituebantur, vbi irium vel quattuor possessionum terminatio conueniret: & vnusquisque possessor donabat certum modum sacro illi ex agro suo, & quantum donasset, scripto notum faciebat, vt per diem solemnitate eorum priuatorum agri, nullam molestiam inculcantis populi sustineret. Sed & si quid spatiosius cedebatur, sacerdotibus templi illius proficiebat.* ita enim legendum apud Aggenum. Illud etiam obseruandum ex iisdem auctoris limitum, templa quæ in quadrifinio erant posita quattuor ingressus habuisse; quæ in trifinio, tres; quæ autem inter duos fines constituebantur, ex duabus tantum regionibus adiri solita. Non dubium est igitur hoc Τελοπιον quod in tres partes pateret, sic fuisse appellatum, ab Herode, qui, vt appellationem augustiorem redderet, eius causam accersit ab antiquo quodam Triopa. idque poetico more fecit. ὄπας Græci ianuas appellant. Hinc Τελοπιον quod τρεῖς ὄπας haberet, & tribus locis apertus esset. quo probatur in trifinio fuisse constitutum hoc templum. sic δῖπης οἶκος Græcis, qui duos ingressus habet: & διόπαι αὐλοὶ, quæ duobus foraminibus spiritum reddunt. Pollux: ἢτε ὄπη εἰρηται ἐν ἀγοροσίκωνι Αλειοφαιούς, καὶ ὁ δῖπης de ianua ibi loquitur Pollux. Hesychio, ὄπη θυεας dicitur: ἀνοπαια, ὀρέεσ ὄνομα καὶ εἶδος, ἢ ἀπὸ τῆν ὄπην τῆς θυεας, ἢ ἀπὸ τῆν θυεδα. Nisi vera est hæc nominis Triopij ratio, quæ vera alia esse possit nescio. Nam quæ de cultu Triopæ, & eiusdem æde affe-

runtur a doctissimo viro, mihi non placent. Vnde enim Triopas heros in Italia cultus, tam propinquo urbis loco, quem in Græcia sua hoc honore dignatum nusquam legimus, aut fando accepimus?

ΩΣ ΤΗΝ ΔΕ ΡΩΕΣΘΕ] ῥώεσθε, non est, potenter vos gerite, vt verterunt doctissimi viri. Sed ῥώεσθαι est, festinare, cum studio properare. σπουδαίως κινῆσθαι, vt Grammatici exponunt. Apud Homerum: Ως πρῶτες ῥώοντο. Theocritus in Ouo, vt a nobis emendatum est: ποίη' ἀμέτρω πόθω μαζὸς φίλας ῥώοντ' αἴψα ποτ' ἰμέροισι μαζόν. Hinc ποδορράτω Ἀταλάτῳ vocauit Callimachus, pedibus velocem. Has diuas precatur Herodes, vt eodem studio eodemque affectu, ad agrum suum accedant, & templum sibi consecratum, quo Rhamnuntem & Athenas, dilectissima sibi loca solebant inuisere, cælo relicto; atque vt propere & festinanter incedant per vineas & segetes, syluasque & prata lustrent. Nam ῥώεσθαι proprie, est cum impetu, aliquo tendere. quare studium & affectus ostenditur.

ΚΑΙ ΔΕΝ ΔΡΕΑ ΒΟΤΡΥΟΕΝΤΑ] Δένδρεα heic possent accipi pro vitibus racemis refertis. nam & arbores vineas vocabant. Horatius:

Nullam, Vare, sacra vite prius seueris arborem.

Alcæus, vnde accepit, dixerat:

Μηδὲν ἄλλο φυτεύσης πρῶτερον δένδρεον ἀμπέλω.

Sed cum superiore versu iam vites nominarit, dicendo πολυκάφυλον κατ' ἄνωγον: (nam ἄνωγον Græcis est ἀμπελόφυτος γῆ) heic δένδρεα sunt arbores, quæ vitès

ascendentes sustinent. Sic infra Ημείδων ὄρχοις, & ἄλλα δένδρων separatim posuit. Theocritus in epigrammate de loco eodem modo consecrato, vt hic erat ab Herode:

ἀέναν δὲ

Ρῆθρον ἄπὸ κωνιάδων παρὸν τε τηλασίαι

Δάφνας καὶ μύρτοις καὶ βιάδῃ κυπρίσῳ,

Ἐνθα πέριξ κέχεται βοβυόπαις ἔλικι

Ἀμπελος. Quid genus vitium Græci ἀνάδενδράδας vocant. Δένδρεα igitur βοβυόπαις heic sunt, quibus πέριξ κέχεται βοβυόπαις ἀμπελος.

ΙΕΡΗΝ ΑΝΑ ΓΑΙΑΝ ΕΗΚΕ] Sic proprie loquutus est. Nam ἀνάδενδρα χωρία Græci appellant, Dijs consecrata. Grammatici, οἱ δ' ἀνάδενδροι θεοῖς τόποι, ἄλση τε καὶ τεμένη καὶ ἔρηκ. sic animalia Dijs consecrata ἀίετα dicebantur. Callimachus:

Τέκνον ὅτις τὰ θεοῖσιν ἀνάδενδρα δένδρεα κόσῃς.

ΤΗΝ ΟΣΣΗΝ ΠΕΡΙ ΤΕΙΧΟΣ] Deerat hic versus in editione Casauboni, quem postea nobis submitit præstantissimus Bongarsius. & non parum facere mihi visus est, ad totius inscriptionis lucem. nam ex eo intelligimus non omnem possessionem suam ab Herode consecratam, sed partem duntaxat, in qua monumentum construxit, & templum ædificauit, murisque totum locum sepfit. Huiusmodi autem loca sacra, muro septa, Græci vocant ἔρηκ & παειβόλοις. Πολυξ: οἱ δ' ἀνάδενδροι θεοῖς τόποι, ἄλση τε καὶ τεμένη καὶ ἔρηκ καὶ ὁ παειβόλος κύκλος παειβόλος. Theocritus in epigrammate:

Ερκος δ' ὅτι ἱερὸν περιδένδρον· ἀέναν δ' ἔ

Ρήθρον ἀπὸ αἰγῶν πρῶτοςε τηλεθάσι

Δάφνας καὶ μύρτοι καὶ βώδι κυπρίσας.

Ita enim legimus ex vetustissimo codice. vulgo scriptum est Σακὸς δ' ὅτι ἱερὸς περιδένδρον. Hoc igitur τείχος εὐτροχόν Herodis proprie est περιβόλος. Pausanias autem περιβόλον δελφικὸν Ἀπόλλωνος templum ipsum vocat. Quia vero eiusmodi περιβόλοι sacri, lucos & sylvas & hortos & vineas concludebant, factum est vt περιβόλια recentioribus Græcis horti dicerentur & sylvæ. Moschopulo, κήπος λαχάμων καὶ δένδρων ἄλλος δὲ κοινῶς περιβόλιον. Infimæ Latinitatis auctores corrupte *Brolium* appellant *Sylvam*. Luitprandus Ticinensis de rebus per Europam gestis lib. 3. cap. 4. Sed & inter cetera, quasi esset privilegium amoris, concessit ceruum quem is suo in brolio venaretur, quasi quod nulli unquam nisi clarissimis magnisque concessit amicis. Sed & περιβόλιον ἑσθλῶν νεῶν dicebant Græci templum ædificare. Hinc περιβόλος etiam pro templo, & περιβόλος pro sylva muris circumseptâ, quem vulgo *parcum* vocamus.

ΣΜΕΡΔΑΛΕΟΝ ΣΙΣΑΣΑ ΛΟΦΟΝ]

Σίξσα pro σίξσα. sic σίξν Anacreonti ἐν συμποσιακοῖς ἡμίαιμοις.

Θαλερὸν σίξν ὃ χαίτην

Μηλακωτάτω κλαδίσιω.

Idem Anacreon in Etymologico magno, Θρηκίω σίοντα χαίτην. Vetus glossarium Græcolatinum hanc scripturam quoque agnoscit. σίω, moueo, libro, vibro. male vulgo scribitur, σίω. Nam σίω legisse & scripsisse

scripsisse auctorem illarum glossarum patet ex ferie litterarum præcedentium & subsequendum hoc modo: σίω, σίω, σίω. sic δαλίσις apud Lucianum in quodam Epigrammate: ὑδροπόρην, δαλίσις, τολίσις. Sed huius scripturæ i pro ει exempla longe plurima extant in vetustissimo Glossarum libro. Nam ibi δαλίξην. ὄπιξην. ἰδος. σιρά. ἀγίον. κώνιον. σισπογίς. πῆξος. ἀγέλιος, ἀγελίτης. & alia infinita quæ parcam ascribere. κώνιον pro κώνων etiam legi in hoc versu Diogenis Laërtij:

Πρὸς γὰρ Ἀθιωμένων κώνιον μὲν ἀπλάς σὺ ἐδέξω

Αὐτὸ δ' ἔξέπιον τοῦτο τὴν σόμαλι.

Sic enim ille versus in omnibus vetustis exemplaribus legitur. Sic σίξν & σίξντες in vetusto Epigrammate, pro σίξντες. ad quem locum nos plura.

Β Ω Λ Ο Ν Μ Ι Α Ν Η Ε Ν Α Λ Α Α Ν
Ο Χ Λ Ι Σ Σ Α Ι] Solemnia verba hæc in monumentorum consecratione, N E Q V I S I N D E L A P I D E M M O V E R E T, C E S P I T E M V E L L E R E T. lex Iuliani Cod. Theod. de sepulcris violatis: Pergit audacia ad busta diem functorum, & auge res consecratos: cum & lapidem hinc mouere, terram sollicitare, & cespitem vellere, proximum sacrilegio maiores semper habuerint. Paulus lib. i. sentent. de sep. & lugendis: Qui monumento inscriptos titulos eraserit, vel statuam euerterit, vel quid ex eodem traxerit, lapidem columnamve sustulerit, sepulcrum violasse dicitur.

Ο Χ Λ Ι Σ Σ Α Ι] ὀχλίξην, κινῶν, μοχλάξην. Hesychius. Σποχλίξην dixit Palladius in Lausaico, de Alexandria: ἀπελθόντες τὸν ἰω λίμεις, καὶ ἀποχλίσομετες τὴν

ἦσαν τὴ μὴματός, καὶ εἰσελθόντες βίεθρου αὐτὴν κοιμη-
θεῖσιν. perperam hodie legitur, ἀπορροισθῆτες.

ΕΦΕΙ ΟΥ ΜΟΙΡΕΩΝ ΑΤΡΕΙΕΣ
ΑΝΑΓΚΑΙ] Nihil erit, de quo non dubitemus,
si & lapidum scripturam vocabimus in dubium.
At hunc locum viri clarissimi variis modis emen-
dare conati sunt, cum mendosum eum esse puta-
rent. Ego vero nec de fide lapidis, nec de eius qui
descripsit, hoc loco dubitare ausim: præsertim
cum nihil occurrat in præsentia reponendum,
quod non nimium abscedat a vestigijs huius scri-
pturæ. Ἀφῆες igitur erit heic positum pro ἀφῆες. Et
pro η. vt supra, ἐπιείρανος, pro ἐπιήρανος. aut Æoli-
ce dictum fuerit ἀφῆες, vt Callimacho Περσεῖος pro
Περσεῖος apud Scholiasten veterem Nicandri:

Δένδρον τὴ Περσεῖος ἐπώνυμον. —

Ὅτι ἀφῆες μοίρων ἀνάγκη, sunt Parcæ valde formi-
dabiles. nam Ἀφῆες, idem quod ἀφῆες. Et vox est
plane poëtica. Sic Euphorion ἀφῆες Ἀθωαίους
dixerat ἐπιτελικῶς, hoc est ἀφῆες. apud Hermo-
genem:

— καὶ ἀφῆα δῆμον Ἀθωῶν.

Non nouum est autem Græcos poëtas nominibus
propriis ἀπὸ τῆς ἐπιτελικῆς abuti. sic ἐκτρεα κερύ-
φθον dixit Leonidas Tarantinus in Epigrammate.
Sappho διὰ ἐκτρεα, quod omnia contineret, nomi-
nauit. sic Metrodoro ἀγαμέμνων αἰθῆρ. Sic alius πρ-
θένον μύαιδρον vocauit. plura collegit Casaubonus in
Athenæum, quem vide. Nos quoque non paucio-
ra congeremus in epigrammatum Græcorum edi-

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 67
tionem. ἀφῆες autem ἀνάγκη, vt σωτήρ τύχη Æschylo, &
κλυτὸς ἵπποδάμεια Homero.

ΜΟΙΡΕΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙ] Sic μοίρας ἀνάγκη,
Euripidi in Electra:

Μοίρας ἀνάγκης ἠγείτο χρεῶν,

Φοῖβος δ' ἄσφοι γλώσσης ἐνοπαί.

vel μοίρα καὶ ἀνάγκης ἠγείτο χρεῶν. sic enim melius le-
gere.

ΙΕΡΟΣ ΟΥΤΟΣ Ο ΧΩΡΟΣ] Persius:

— pueri, sacer est locus, extra

Meijte — Valerius Probus in Notis. L. S.

Laribus sacrum vel sacrorum, vel locus sacer, vel Lu-
cius Samius. item: L. S. C. Locus sacer. Loca autē mo-
numentorum religiosa fuisse nemo est qui igno-
ret. vnde sacrari monumenta dicuntur in lege Ti-
berij de sepulcris: vt extremis ac compaginantibus agris
limitibusve suis, monumēta sepulcrave sacrarentur. Huic
vero monumento adiunxerat Herodes facellum
Nemesis & Mineruæ ad maiorem loco religionem
conciliandam. χῶρον heic nominat quem supra &
infra duobus locis sic nominauit. proprie enim
τόπος vel χῶρος, de monumenti loco. Notæ vete-
res: V. S. L. M. hoc est: viuens sibi locum monu-
menti vel monumento. item: V. S. L. L. M. viuens sibi
locum legauit monumento. Sed & locum pro monu-
mento simpliciter dictum ante notabamus, & lo-
cos pro monumentis apud Aggenum. Petronius:
Commodaret modo illa perituro locum, & fatale condito-
rium familiari ac viro faceret. Sic monumentum conse-
crare in Notis Valerij legitur.

Η ΕΝΑΛΣΕΑ ΔΕΝΔΡΩΝ] Nisi dubitarem de lectione versus illius qui proximum sequitur, minus laborandum mihi esset in asserenda huius loci vera scriptura. Nam si recte legi cense-rem in illo versu:

Δμῶν κωνέσ Αἴδος ῥήξτε μακέλλαι·

atque ita in lapide incisum esse crederem, minime dubium haberem hoc loco legi debere:

— ἢ ἐν ἄλσεια δένδρων. ἐν pro ἐς more Ἄεολι-
co, cuius moris vestigia quædam agnoui in hoc
poëmate. ῥήξαι autem μακέλλαι εἰς ὄρχους, εἰς δέν-
δρα, εἰς ποίω, infringere lignonem vel impingere in
arbores & vineas. Sic enim dentem infringere ali-
cui rei solidæ dicimus. & hæc elegans esset locu-
tio. nec opus reponere πῆξτε pro ῥήξτε. ἐν ἄλσεια au-
tem, ut apud Pindarum in Pythionικαῖς· ἐν ποτε Κολυ-
λίταν ἀπώκησθαι χεῖν᾽ ἄσσιν· pro εἰς Κολυλίταν ἀπώκη-
σθαι. & ode III. eorumdem Pythionicῶν· ἐν πρόπτα
ᾧ νόμον βῆθ' ἄλλωστος αἰὴρ πωσφέρει. idem alibi, ἐν ἀρ-
μάτα, pro εἰς ἀρμάτα. sic apud Diom Pythago-
ricum: ἀλλὰ καὶ μέμνημι ποτὶ κορῆσ' δικαίως ἐπὶ ἄξιον
τοῦ γλῶφου, Διὸς τὰς αὐτῆς ἀχορασίας ἐμβροχόμοροι ῥύπον ἐν
ζωῶν ἕθ' ἄλλων παιδῶν. ita enim corrigendum. male
apud Stobæum legitur, ἐν ζώ᾽ ἀλλ' ἄλλων παιδῶν.
Sed, ut dixi, non nimium sana mihi videtur illa
scriptura: quare sic potius totum hunc locum le-
gerim, parua mutatione. nam suspicor in lapide
sculptum fuisse, Δμῶνι & μακέλλαι· pro Δμῶνι μα-
κέλλαι. ita igitur scripserim:

Μηδὲ πῆξ ἡμεῖδων ὄρχους, ἢ ἐνδυσέα δένδρων,

Η ποίω χλωρὴ βύθ' ἄλλωστος χλωρὴ θεῶσιν·

Δμῶν κωνέσ Αἴδος ῥήξτε μακέλλαι.

ἐνδυσέα δένδρων vnica voce ἀπὸ τῶ ἐνδυσέσ· ἐνδυσέσ· est
nemorosus ἀπὸ τῶ ἄλλωστος: ut ἐναγῆς ἀπὸ τῶ ἄγῆς. & si-
milia. Nam de sinceritate dictionis minus dubitan-
dum. Hæc interim statuo, donec aliquid certius
accepero ab illis, qui lapidem ipsum accurate & di-
ligenter descripsisse dicuntur.

ΧΛΩΡΑ ΘΕΟΥΣ ΑΝ] Miram elegantiam
locutionis, mirum est pro vitio habitam doctissi-
mis viris. Non igitur mendum est, ut opinantur,
nec illa correctione opus. ποίω χλωρὴ θεῶσιν ele-
gantissime dixit, herbam viridescentem, aut viri-
dem. Sic candentes dentes, ut loquitur Apuleius,
χλωρὴ θεόντας eadem plane loquutione dixit Hesio-
dus in Aspide:

Η καὶ ὀδόντων οἱ πλῆτο σῶμα λυθὴ θεόντων.

Sudaret vero satis, qui Latino sermone conaretur
illum loquendi modum exprimere. sic χαλκὸν θεῶν
in Clypeo dixit Homerus, qui ære in orbem erat
obductus. Odyss. γ.

Ἄντ' ἄλλωστος ἢ λεπτότατος θεῶν χαλκός.

quæ omnia confirmant hanc lectionem.

PHΞΙΕ ΜΑΚΕΛΛΑΝ] Si recte descriptus
est hic versus, ῥήξαι μακέλλαι, εἰς δένδρα καὶ ἀμπέλους,
fuerit, *infringere lignonem arboribus & vitibus*, pro in-
figere scilicet, & impingere. quia enim vsu venit
plerumque, ut in exarandis, & effodiendis stirpi-
bus, ligones & farcula rumpantur, hinc ἐν ῥήξαι μα-
κέλλαι ποῖς δένδροις, pro immittere & infligere ligo-

nem, & ligonibus effodere vites, & exarare. sic Latinis *infringere* eodem sensu accipitur, cum dicunt, *dentem infringere*, pro *illidere*. sic *colaphos infringere* apud Terentium, est infligere, in Adelpis:

Plus trecentos colaphos infregit mihi.

ΓΛΗΝ ΟΚΕΝ ΑΙΜΑΤΟΣ ΗΙΣΙ] Perpetua formula monumentorum constituendorum. *Viuens sibi & suis fecit. Posuit sibi & suis. sibi posterisque suis curauit pecunia sua.*

ΕΠΕΙ ΤΙΜΑΟΡΟΣ ΕΣΤΩΡ] Poëtica licentia volūt ἔστωρ heic poni pro ἐήλη. ἔστωρ veteribus Grammaticis exponitur, πάπιδος ὁ διηρωδῆος ἀπὸ τῶν ζυγῶν ὅτι τὸ ῥυμὸν ὡς παρὰ ζυγῶν δεσμεύεται. ἔστωρ igitur est πάπιδος in aratro. quem & ἐκτῶρα dici inuenio. Hefychius: ἐκτῶρ ὁ ἐν ῥυμῶν πάπιδος. multa poëtis licere scio: sed de palo columnam facere illos non posse certo scio. Deinde etsi maxime ἔστωρ pro columna posset accipi, minus tamen huic loco conueniret hæc interpretatio. Quis enim dicat, columnam in qua lex cōsecrationis alicuius scripta sit, in eos vindicturam, qui aduersus illam legem fecerint? quid ergo? putem ἔστωρ perperam heic fuisse descriptum pro εἴστωρ. εἴστωρ autem pro ἴστωρ scriptum erat, vt supra πειμήθετε, pro ἡμήθετε, & πείονα pro πίονα. ἴστωρ idem valet quod μῦρτυς. σιῶθηκοφύλακα etiam interpretatur Hefychius: ἴστωρ, μῦρτυς, σιῶθηκοφύλαξ. ita enim, non οἰκοφύλαξ. sic ἴσορες θεοὶ accipiuntur in sacramento quod præstabant Ephebi Athenis in templo Aglauri, cum circitores mittebantur ad regionem custodiendam: ἀμύνω ἧ καὶ μένος καὶ μῦρτυς παρ-

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 71
των. καὶ τὰ πάτρια ἰερά πημῶ. ἴσορες θεοὶ. Αἰγλαῦρος, Εὐνάλιος, Ἀρης, Ζεὺς. perperam apud Pollucem legitur: ἴσορες θεοὶ ἀγλαῦροι. Nam vt dixi in templo Aglauri, & per eius nomen iurabant. Idem Pollux: καὶ ὠμυνοὶ ἐν Αἰγλαῦρου. ita scribendum. vbi ridicule interpres vertit: *sub dio iurabant*. Hefychius: Αἰγλαῦρος θυγάτηρ Κέκροπος. περὶ πολλοὶ ἧ ἀτληκῆς καὶ ὀμνύουσι κατ' αὐτῆς. ἡ δὲ ἰερά τῆς Αἰθλαῶς. sic enim legendum apud Hefychium: & Αἰγλαῦρος vbique non Αἰγλαῦλος. Sed hæc præter rem. ἴστωρ igitur hoc loco idem quod μῦρτυς. quis ille vero ἴστωρ & τιμῶρος? is qui sequenti versu nominatur. Pluton scilicet, qui in hac inscriptione μῦρτυς appellatur, vt in illa Farnesiana Hecate μῦρτυς nominabatur. μῦρτυς δαίμων Εὐοδία. sic hoc loco, μῦρτυς ῥῥόνιος βασιλάξ. Sed ad sequentem versum pergamus. ex eo enim pendet huius loci interpretatio.

ΕΠΕΙ ΟΙ ΧΘΟΝΙΟΝ ΒΑΣΙΛΗΑ
ΝΗΩ ΕΓΚΑΤΕΘΗΚΕ] Hic est versus cuius auctoritate regem fuisse hunc Herodem, qui Triopium dedicauit, affirmabant doctissimi viri. Nos huic regi sceptrum de manibus excussimus, & de rege rhetorem fecimus. Cuius facti rationes aliquot attulimus commentarioli huius initio. Nec enim nobis verisimile videbatur eo superbiæ & arrogantiae progressum Herodem Tetrarcham, vt adeo celebri loco, in tanta vicinitate vrbis, regem ῥῥόνιον se palam inscriberet, qui regulus tantum esset, non admodum magnæ prouinciæ, idque precario, ac beneficio Romani imperatoris. Præterea

Ἰθύνιον βασιλῆα, pro rege orbis terrarum, nemo Græce peritus diceret. Ἰθύνιον enim Græcis proprie dicitur quod sub terra est. ut Ἰθύνιοι θεοὶ sunt Dij inferi. ut ἐπιγῆοι terrestres, οὐρανοὶ cœlestes. istis rationibus moti facile credidimus hunc versum non esse de rege aliquo mortali accipiendum. Huc accedit quod non tantum regem, sed etiam Deum se faceret sic Herodes, si quidem de eo velimus istum locum interpretari. Deum enim plane se profiteretur his verbis:

Καὶ γὰρ Ἀθηνᾶν περὶ οἱ Ἰθύνιον βασιλῆα
Νηὸν ἔθηκετέθηκε σιῶνέστον ἔμελδουαι ἱεράν.

Sic paria faceret Herodes cum Minerua. Mineruæ quidem templum posuit. At rursus Minerua ipsum in eodem templo posuit eadem sacra participaturum, atque ὁμόζιμον omnino futurum. Atque ita Triopium sibi & Mineruæ consecrauisse videri posset hic Herodes: quod quam absurdum sit nemo non videt. Ἰθύνιος igitur βασιλεύς in hoc versu est inferorum Deus vel Dis pater. Nam Ἰθύνιοι θεοὶ, ut supra diximus, sunt Dij inferi. ita Ἰθύνιος βασιλεύς est Pluto. Οὐδαῖον βασιλῆα & Ἰθύνιον βασιλῆα Plutonem vocant Græci Poëta. Dionysius Afer:

ἐνδὲ συνέποιον

Οὐδαῖος Κερσίδαο μέγαν κῆνα χαλκείφωρον.

Is est igitur Ἰθύνιος βασιλεύς, quem superiore versu πημάροον ἴσορα esse dixit. ut in alia inscriptione eiusdem auctoris & loci: μῦρτος δαίμων ἱε Ενοδία, καὶ κίονες Δόμηρος, καὶ Κόρης αἰάθημα καὶ Ἰθύνιον θεῶν. ut Ἰθύνιοι θεοὶ ibi μῦρτυρες appellantur: sic Ἰθύνιος βασιλεύς, heic

heic μῦρτος & ἡμωρὸς inuocatur. Hæc adeo certa & indubitata sunt, ut pluribus verbis abuti ad ea confirmanda non existimem oportere.

ΚΑΙ ΟΥΚ ΕΠΙΦΕΙΣΕΤΑΙ ΑΥΤΟΝ] ΑΥΤΟΝ, pro αὐτῷ. hoc iam viderunt docti. Sed quomodo ἐπιπέσειται cum illud αὐτῷ ferri poterit? Deinde qui potest aliquis illis obtemperare de quibus nihil audiuerit, & quæ ignota habuerit? Sic enim sonant hæc verba: *si cui hæc inaudita fuerint, atque ijs morem non gesserit.* Prius est legem aliquam notam habere, deinde ei vel obsequi, vel non obsequi. at hic postulat, ut etiam ignoratæ & inauditæ legi pareatur. pusillum mendum vide quas turbas dederit. Nam legendum erat:

— καὶ οὐκ ἐπιπέσειται αὐτῷ. Nunc omnia constant, & Hellenismi ratio, & sensus integritas. Si cui, inquit, hæc inaudita fuerint, neque percontatus ea fuerit, sed neglexerit aut insuper habuerit, ne ille impune auferat. ignorantiam prætendi non vult, quæ negligentia videri queat affinis & contemptui religionis. cur enim nesciuiisti, cum scire posses percontando alios & sciscitando de loci religione? Vult igitur eos etiam teneri, qui percontari superfederint. ἐπιπέσειται autem pro ἐπιπέσειται, ut supra πολυσάφυλον pro πολυσάφυλον. & contra, ὀψυγρόισι pro ὀψυγρόισι.

ΚΑΙ ΡΟΜΒΟΣ ΑΛΑΣΤΩ] Dubium non est legi debere, ῥόμβος ἀγᾶτωρ. Alastor enim Græcis est δαίμων hominum improborum ac sceleratorum male facta animaduertenda suscipiens;

atque huc illuc circumcursans ad homines facinorosos, καὶ ἀγαστρῶν exagitandos, & persequendos. Cuius idem plane officium est, quod Εἰρινύων. Pausanias in Arcadicis de Alcæone qui matrem occiderat: ὡς δὲ οἰκωῦντι αὐτῷ πῶς τοῖς Ἀρκάσιον ἕδρην ἐγένετο βράων λί νόσος, κατέφυγῃ ὅτι δὲ μαντεῖον δὲ ἐν Δελφοῖς, καὶ αὐτὸν λί Γυθία διδάσκει τὸν Εὐρυφύλης Ἀλάστωρ εἰς ταύτην οἱ χῶρον οὐ ξυνακολυθίστην. Εὐρυφύλης Ἀλάστωρ Alcæonem persequeretur, ut Κλυταμνήστρας ἐλευνύες Orestem. Hesychius: Ἀλάστωρ, πικρὸς δαίμων. Ζεὺς. Iuppiter enim etiam ἀγαστρῶν dictus, ab hominum peccatis puniendis.

ΤΡΙΟΠΕΩ ΜΕΝΟΣ ΑΙΟΛΙΔΕΩ] Nisi Αἰολίδῳ addidisset, nesciremus de quo Triopa nobis heic esset intelligendum. plures enim Triopæ memorantur a veteribus. Sed epitheton Αἰολίδης adiectum, dubium hoc prorsus diffundit. Nam quod Triopam Æolide patria sua, pulsum in Italiam venisse autumant viri docti, penitus ἀπίστον est. Deinde Æolides hic Triopas non a patria dicitur Æolide, sed a patre vel auo Æolo. Qui enim ex patria Æolide sunt, non Αἰολίδαι dicuntur Græcis, sed Αἰολῆς. Αἰολίδης autem παρῶνυμικὸν est. Hic ergo Triopas Æolides, non alius potest esse, quam qui Canaces & Neptuni filius fuit. Canace vero Æoli filia, atque inde Æolides Triopas, Æoli nepos scilicet. Apollodorus Bibliothecæ lib. i. Κατάκη δ' ἐποίησεν ἐν Ποσειδῶνος Οπλέα καὶ Νήρεα καὶ Επυπία καὶ Αλωέα καὶ Τεῖοπα. ita legenda sunt Apollodori verba. Callimachus quoque Κατάκη Αἰολίδα

AD CONSECR. TEMP. IN AG. HER. 75
 vocat, & eius filium Τεῖοπω facit ex Neptuno in Hymno Cereris. sic enim ibi Triopas patrem Neptunum orans inducitur pro filio Eryfichthone:

Καὶ δὲ αὐτὸς Τεῖοπας πολιαῖς ὅτι χεῖρας ἔβωψε,
 Τοῖα τὸν ἐκ Αἰολίδα Ποσειδάωνα καλιγρέων,
 Ἰδιδπάτωρ, ἴδε τίνδε τεοδ τεῖπον· εἴ πορ ἐγὼ μὲν
 Σὺ τε καὶ Αἰολίδος Κατάκης γῆρος ———

Iam nemo possit ambigere, quin hic Triopas Æolides sit ille quem dixi, nepos Æoli, Canaces filius. Τεῖοπας autem Callimacho, & Herodi, qui Τεῖοψ Apollodoro.

ΩΝΑΤΟΤΕ ΝΕΙΟΝ ΔΗΜΗΤΕΡΟΣ
 ΕΞΑΛΑΠΑΞΕΝ] Quæritur quid Triopas iste admiserit, & qua in re Cereris numen læserit, & quo genere pœnæ affectus sit a Cerere: cum sciamus quis hic fuerit Triopas, non operosum est scire, quid ipsi acciderit, aut quomodo Cererem offenderit. Sciendum est hunc Triopam patrem Eryfichthonis fuisse, qui Eryfichthon nemus Cereri sacrum exscidit, & βελίμω a Cerere affectus est, ut notum ex fabulis. Narrat Callimachus in Hymno Cereris, & Ovidius in Metam. libris. Herodes autem Triopæ attribuit, quod alij omnes filio eius Eryfichthoni: nisi quis forte legendum existimet in superiore versu:

———— Τεῖοπω γῆρος Αἰολίδα.

pro Τεῖοπω μῦθος. & sic Triopæ filium intelligemus. patet tamen ex hac inscriptione non vno loco, Herodem non Eryfichthoni sed Triopæ ad-

76 CL. SALM. NOT. AD CONS. TEMP. IN AG. HER.
 scripsisse illam læsæ Cereris fabulam. Nam *Δηιδος*
Τειόπων supra ob hanc causam nominavit, & *Τειό-*
πειον έεινω ultimo huius carminis versu. quod an
 dedita opera fecerit, an memoria lapsu, non fa-
 cile dixerim. videri sane posset, cum *έπωνμιτω*
 Triopij sui a Triopa petierit, eidem quoque Trio-
 pæ de industria hanc fabulam adsignasse, vt eam
 ad huius Triopij consecrationem accommodaret.
 quo monerentur scilicet homines ab eius loci vio-
 latione abstinere, qui Triopæ nomen haberet, au-
 dito quod & Triopas olim ob simile factum, hoc
 est violatum Cereris nemus, non impunitus exisset.
 idque postremis versibus præcipit, vt scirent ho-
 mines vitandam loci *έπωνμιτω καί πωνω*.

ΕΡΗΤΑΙ ΕΠΙ ΤΡΙΟΠΕΙΟΣ ΕΡΙΝ-
 ΝΥΣ] *έπηται έπί* pro *έφέπηται*. Sic Nicandro,

— *έπί ζαμνές κοτές* (α. pro *ζαμνές έπηκότεσα*.
 & *έπί χλωρίδα νώτω*, pro *χλωρίδα έπί νώτω*.

DEDICATIO STATVÆ
 REGILLÆ HERODIS.

Μ Α Ρ Κ Ε Λ Λ Ο Υ.

ΕΥΡΙΤΕ ΘΥΒΡΙΑΔΕΣ ΝΗΟΝ ΓΟΤΙ ΤΟΝΔΕ
 ΓΥΝΑΙΚΕΣ
 ΡΗΓΙΛΛΗΣ ΕΔΟΣ ΑΜΦΙ ΘΥΟΣΚΟΛΙΡΑ
 ΦΕΡΟΥΣΑΙ

ΗΔΕ ΠΟΚΥΚΤΕΑΝΘΝ ΜΕΝ ΕΗΝ ΕΞ ΑΙΝΕΑΔΑΩΝ
 ΑΓΧΙΣΩ ΚΛΥΤΟΝ ΑΙΜΑ ΚΑΙ ΙΔΑΙΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ
 ΓΗΜΑΤΟ ΔΕΣ ΜΑΡΑΘΝΑ· ΘΕΑΙ ΔΕ ΜΙΝ ΟΥΡΑΝΙΩΝΑΙ
 ΤΙΟΥΣΙΝ ΔΗΩΤΕ ΝΗΗ ΔΗΩΤΕ ΓΑΛΛΙΗ
 ΤΗΣΙ ΓΕΡ ΙΕΡΟΝ ΕΙΔΟΣ ΕΥΖΩΝΟΙΟ ΓΥΝΑΙΚΟΣ
 ΑΓΚΕΙΤΑΙ ΑΥΤΗ ΔΕ ΜΕΘΡΩΝΗΣΙ ΝΕΝΑΚΤΑΙ
 ΕΝ ΜΑΚΑΡΩΝ ΝΗΟΙΣΙΝ ΙΝΑ ΚΡΟΝΟΣ-ΕΜΒΑΣΙΑΕΥΕΙ
 ΤΟΥΤΟ ΓΑΡ ΑΝΤΑΓΑΘΟΙΟΝ ΟΟΥ ΕΙΛΗΧΕΝ ΑΓΟΙΝΟΝ
 ΩΣ ΟΙ ΖΒΥΣ ΟΚΤΕΙΡΕΝ ΟΔΥΡΟΜΕΝΟΝ ΠΑΡΑΚΟΙΤΗΝ
 ΓΗΡΑΙ ΕΝ ΑΖΑΛΩ ΧΗΡΗ ΓΕΡΙΧΕΙΜΕΝΟΝ ΕΥΝΗ
 ΟΥΝΕΚΑ ΟΙ ΡΑΙΔΑΣ ΜΕΝ ΑΜΥΜΟΝΟΣ ΕΚ ΜΕΓΑΡΟΙΟ
 ΑΡΡΥΙΑΙ ΚΑΘΩ ΕΣΑΝΗΡΕΪΨΑΝΤΟ ΜΕΛΑΙΝΑΙ
 ΗΜΙΣΕΑΣ ΠΛΕΟΝΩΝ ΔΟΙΩ ΔΕ ΤΙ ΡΑΙΔΕ ΔΙΓΕΣΘΗΝ
 ΝΗΡΙΑΧΩ ΑΓΝΩ ΤΕ ΚΑΚΩΝ ΕΤΙ ΓΑΜΠΑΝ ΑΠΤΣΤΩ
 ΟΙΗΝ ΓΟΙΝ ΝΗΔΗΣ ΚΑΤΑ ΜΗ ΤΕΡΑ ΓΟΤΜΟΣ ΕΜΑΡΤΕΝ
 ΠΡΙΝΤΕΡ ΓΗΡΑΙΗΣΙ ΜΙΓΗΜΕΝΑΙ ΗΛΑΚΑΤΗΣΙ

ΤΩ ΔΕ ΖΕΥΣ ΕΠΙΗΡΟΝ ΟΑΥΡΟΜΕΝΩ ΑΚΟΡΗ ΤΟΝ
 ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΔΙΙ ΓΑΤΡΙ ΦΥΗΝ ΚΑΙ ΜΗΤΙΝ ΟΜΟΙΟΣ
 ΖΕΥΣ ΜΕΝ ΕΣ ΩΚΕΑΝΟΝ ΘΑΛΕΡΗΝ ΕΣΤΕΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑ
 ΑΥΡΗΣΙ ΖΕΦΥΡΟΙΟ ΚΟΜΙΖΕΜΕΝ ΗΑΥΣΙΗΣΙΝ
 ΑΥΤΑ Ο ΑΣΤΕΡΟΕΝΤΑ ΓΕΡΙΣΦΥΡΑ ΓΑΙΔΙ ΠΕΔΙΑΑ
 ΔΩΚΕΝ ΕΧΕΙΝ ΤΑ ΛΕΓΟΥΣΙ ΚΑΙ ΕΡΜΑΩΝΑ ΦΟΡΗΝΑΙ
 ΗΜΟΣ ΟΤ ΑΙΝΕΙΑΝ ΡΟΛΕΜΟΥ ΕΞΗΓΕΝ ΑΧΑΙΩΝ
 ΝΥΚΤΑ ΔΙΑΔΝΟΦΕΡΗΝ ΟΔΕ ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΟΚΚΙ ΣΑΩΤΗΡ
 ΓΑΜΦΑΝΟΩΝ ΕΝΕΚΕΙΤΟ ΣΕΑ ΣΚΥΚΑΟ ΡΟ
 ΤΟΝΔΕ ΚΑΙ ΑΙΝΕΑΔΑΙ ΓΑΡΕΝΕΡΡΑΨΑΝΤΟ ΓΕΔΙΑΩ

ΑΥ Η ΓΕΝΕΚΚΙ ΓΕΡΑΑ

ΟΤ ΟΣΧΗΤΑΙ ΚΕΚΡΟΦΙΔΗΝ ΠΕΡ ΕΟΝΤΑ.
 ΘΥΡΧΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΡΙΣΦΥΡΙΟΝ ΓΕΡΑΣ ΑΝΔΡΩΝ
 ΕΡΧΗΣ ΕΡΓΕΙΑΟΤΑ ΚΑΙ ΕΡΜΕΩ ΕΙΣ ΕΤΕΟΝ ΔΗ
 ΚΗΡΥΞ ΗΡΩΔΕΩ ΠΡΟΓΟΝΟΣ ΘΗΣΙΑΔΑΩ
 ΤΟΥΝΕΚΑ ΤΙΜΗΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΩΝΥΜΟΣ Η ΜΕΝ ΑΝΑΚΚΑ
 ΕΙΣ ΒΟΥΑΗΝ ΑΓΕΡΕΣΘΑΙ ΙΝΑ ΠΡΩΤΟΘΡΟΝΕΣ ΕΑΡΑΙ
 ΕΛΛΑΔΙ Δ ΟΥΤΕ ΓΕΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΤΕΡΟΣ ΟΥΤΕΤΙ ΦΟΝΗΝ
 ΗΡΩΔΕΩ ΓΑΩΚΚΑΝ ΔΕ ΤΕ ΜΙΝ ΚΑΛΕΟΥΣΙΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
 ΗΔΕ ΚΑΙ ΑΥΤΗΠΕΡ ΚΑΛΑΙΣΦΥΡΟΣ ΑΙΝΕΙΩΝΗ
 ΚΑΙ ΓΑΝΥΜΗΔΕΙΝ ΚΑΙ ΔΑΡΔΑΝΙΟΝ ΓΕΝΟΣ ΕΙΗΝ
 ΤΡΩΟΣ ΕΡΙΧΘΟΝΙΔΑΟ ΟΥ ΔΙ ΦΙΛΩΝ ΙΕΡΑ ΡΕΣΑΙ
 ΚΑΙ ΘΥΣΑΙ ΘΥΕΩΝ ΑΤΑΡ ΟΥΚ ΔΕΚΟΝΤΟΣ ΑΝΑΓΚΗ
 ΕΙΔΕΤΟΙ ΕΥΣΕΒΕΕΚΚΙ ΚΑΙ ΗΡΩΩΝ ΑΔΕΓΙΖΕΙΝ
 ΟΥ ΜΕΓΑΡ ΘΝΗΤΗ ΑΤΑΡ ΟΥΔΕ ΘΕΑΙΝΑ ΤΕΤΥΚΤΑΙ
 ΤΟΥΝΕΚΕΝ ΟΥΔΕ ΝΕΩΝ ΙΕΡΟΝ ΔΑΧΕΝ ΟΥΤΕ ΤΙ ΤΥΜΒΟΝ
 ΟΥΔΕ ΓΕΡΑΘΗΤΟΙΣ ΑΤΑΡ ΟΥΔΕ ΘΕΟΙΣΙΝ ΟΜΟΙΑ.
 ΣΗΜΑΜΕΝΟΙ ΝΗΩ ΙΚΕΛΟΝ ΔΗΜΩ ΕΝ ΑΘΗΝΗΣ
 ΨΥΧΗ ΔΕ ΣΚΗΠΤΡΟΝ ΡΑΔΑΜΑΝΘΟΣ ΑΜΦΙΠΟΔΕΤΕΙ
 ΤΟΥΤΟ ΔΕ ΦΑΥΣΤΕΙΝΗ ΚΕΧΑΡΙΣΜΕΝΟΝ ΗΣΤΑΙ ΑΓΑΛΜΑ
 ΔΗΜΩ ΕΝΙ ΤΡΙΟΡΕΩ ΝΑΟΙ ΓΑΡΟΣ ΕΥΡΕΕΣ ΑΓΡΟΙ
 ΚΑΙ ΧΟΡΟΣ ΗΜΕΡΙΑΩΝ ΚΑΙ ΕΛΔΙΗΝΤΕΣ ΑΡΟΤΡΑΙ

ΟΥΜΕΝ ΑΤΙΜΗΣΕΙΕ ΘΕΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
 ΑΜΦΙΡΟΛΟΝ ΓΕΡΑΩΝ ΕΜΕΝΑΙ ΚΑΙ ΟΡΑΟΝΑ ΝΥΜΦΩΝ
 ΟΥΔΕ ΓΑΡ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΝ ΕΥΘΡΟΝΟΣ ΙΟΧΕΑΙΡΑ
 ΟΥΔ ΕΡΧΗΝ ΓΟΡΓΟΠΙΣ ΑΡΗΤΙΜΑΣΕΝ ΑΘΗΝΗ
 ΟΥΔΕ ΜΙΝ Η ΡΩΜΗΙΣΙ ΓΑΛΛΙΗΣΙ ΜΕΔΕΟΥΣΑ
 ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΙΦΘΙΜΟΙΟ ΓΑΡΟΥΕΤΑΙ ΟΜΦΝΙΑ ΜΗΤΗΡ
 ΕΣ ΧΟΡΟΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗΝ ΠΡΟΤΕΡΑΩΝ ΗΜΙΘΕΛΩΝ
 Η ΔΑΧΕΝ ΗΑΥΣΙΗΣΙ ΧΟΡΟΣΤΑΣΙΗΣΙΝ ΑΝΑΚΚΕΙΝ
 ΑΥΤΗΣ ΔΑΚΜΗΝΗ ΤΕ ΜΑΚΑΙΡΑΤΕ ΚΑΔΑΜΕΙΩΝΗ.

I I D E M V E R S V S,
V T E M E N D A R I E T
S V P P L E R I D E B E N T.

M A P K E Λ Λ Ο Υ.

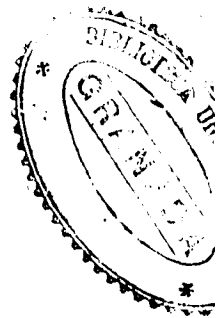

ΕΥΡ' ἴτε Θυβειάδες νηὸν ποτὶ τὸνδε γωαῖχες,
Ρηγίλλης ἔδος ἀμφὶ θυοσκόν ἱερῷ Φέρουσαι.
Ἡ δὲ πολυκτεαίων μὲν ἔλω δ'εἰ Αἰνεαδάων,
Αἰχίσεω κλυτὸν αἶμα ἔἰδαίης Αφροδίτης.

Γήματ' οὐκ ἔς Μαραθῶνα. θεαὶ δὲ μιν οὐρανόωναι
Τίοισιν, Διὸς τε νέη, Διὸς τε παλαιή.
Ἡσι περ ἱερὸν εἶδος εὐζώνοιο γωαῖχος
Αἰχίεται. αὐτὴ δὲ μὲν ἠρώνησι νένασαι
Ἐν μακάρων νήσοισιν ἵνα Κρόνος ἐμβασιλεύει.
Τούτου γὰρ αὐτὸ ἀγαθοῖο νόος εἴληγεν ἀποιον,
Ὡς οἱ Ζεὺς ἀκτειρεν ὀδυρομένην ὀδρακοίτην
Γῆρα ἐν ἀζυγέω χήρῃ περικείμενον βιῆν.
Οὐδένα οἱ παῖδας μὲν ἀμύμονας ἐν μεγάροιο
Ἀρπυγῶν κλωθῶες ἀνερείψουτο μύχαιαι,
Ἡμίσεας πλεόνων. δοιῶ τ' ἐπὶ παῖδε λιπέσθην
Νηπιάχῳ, ἀγνώ τε κακῶν, ἐπὶ πάμπαν ἀπύσῳ,
Οἴλω σφιν ἠλθὲς κτ' μητέρας πότμος ἐμύψει,
Πεῖν περ γρηαῖσι μίγνῃσθαι ἠλακείησι.
Τῶνδε Ζεὺς ἐπίτησεν ὀδυρομένην ἀκρότην,

Καὶ

Καὶ βασιλῆς Διὸς πατρὶ φίλῳ καὶ μήτιν ὅμοιος.
Ζεὺς μὲν ἔς Ωκεανὸν θαλερῶν ἔσθλε γωαῖχας,
Αὔρησι Ζεφύροιο κομίζεμεν ἰλιεσίησιν.
Αὐτὰρ ὁ ἀπερθέεντα περὶ σφύρασι παρδὸς πέδιλα
Δάκην ἔχην, τὰ λέγροισι καὶ Ερμῶνα φοριῶναι,
Ἡμος ὅτ' Αἰνεάων πολέμου ἐξήγησεν Ἀχαιῶν,
Νύκτα δ' ἔξ' ὀνοφερῶν· ὁ δ' οἱ περὶ πρῶτῃ σαωτήρ
Παμφανῶν ἐπέκειτο σελιναῖης κύκλος ἀγλαῖης.
Τόνδε καὶ Αἰνεάδαυ πρὸς σφῆρα φέρουτο πέδιλα
Σύμβολον Αυσονίοισιν εὐχόμεσσι γεραίων.
Ὡς μιν ἐκόσμησεν καὶ Κεκροπίδην περ εὐόνα
Τυρσηνάδην ἀρχαῖον ὀπισφύριον γέρας ἀνδράων.
Ἐρως ἐκγεγαῶτα ἔἰ Ερμῆω· εἰ ἐπεὶ δὴ
Κήρυξ Ἡρωδέω παρῆγονος Θηοσιάδαο.
Τοιῦδεκα τίμηδες καὶ ἐπάνυμος· ἦ μὲν αἰάσθην
Εἰς βασιλῶν ἀγέρεσθαι ἵνα περὶ ἄσθρες ἔδραυ.
Ἐλλάδι δ' οὔτε γῆρος βασιλεύεσθαι, οὔτ' ἐπὶ φωνῶν.
Ἡρωδέω γλασθῶν δὲ τε μιν καλέοισιν Ἀθλιῶναι.
Ἡδὲ καὶ αὐτῶν καλλίσφουρας Αἰνείων
Καὶ Γαυμηδείην καὶ Δαρδανίον γῆρος ἦεν
Τρωῶς Επειροσίδεω· ὧ δὴ φίλον ἱερῷ ρέξαι
Καὶ θύσαι· θυῶν ἀπὸρ ἐκ ἀέκοιτος ἀνάγκη.
Εἰ δὲ τίς θύσειεσσι καὶ ἱεράων ἀγεγίξην,
Οὐ μὲν γὰρ θνητῆ· ἀπὸρ σὸς δὲ θεῶνα τέτυκται.
Τοιῦδεκα οὔτε νεῶν ἱερὸν λάχεν οὔτε τί τύμβον,
Οὐδὲ γέρας θνητοῖς, ἀπὸρ σὸς δὲ θεοῖσιν ὅμοια.
Σῆμα μὲν οἱ νηῶν ἴκελον δήμῳ ἐν Ἀθλιῶναι.
Ψυχὴ δὲ σκῆπτρον Ραδαμανθῆος ἀμφιπολεύει.
Τούτου δὲ Φαυσείην κεχρησμένοι ἦσαν ἀγαλλμα
Δῆμῳ ἐπὶ Τειροπέω· ναοὺς περὶ βύρες ἀγροῖ,

L

Καὶ γῆρας ἱμερείδων καὶ χαίεντες ἀφούρα·
 Οὐ μὲν ἀτίμησθε θεὰ βασίλεια γαυακίῃ
 Ἀμφίπολον γαστρῶν ἐμύσαι, καὶ ὀπίσθια νόμφω.
 Οὐδέ γὰρ Ἰφιγῆν εὐθροῖος ἰοχάμεθα,
 Οὐδ' Ἐρσιν γοργῶπις ἀπήλιμυσεν Ἀθηνῶν.
 Οὐδέ μιν ἠρώνησι παλαῆσιν μεδέσθε,
 Καίφρος ἰφθίμοιο πρόφασα ὀμπνια μήτηρ
 Ἐς χροὸν ἐρχομένη τρεπτεσίων λιμνῶν,
 Ἡ λάχεν ἑλισσίσσι χροεσσίησιν ἀνάσειν,
 Αὐτὴ γ' Ἀλκμήων τε, μάχασθ' τε Καδμειῶν.

V E R S I O .

ITE agite o Latiae templum hoc celebrate puellae
 Regillae circum effigiem sacra rite ferentes.
 Haec erat Aeneadum de sanguine creta potentum,
 Anchisae Venerisque Idae clara propago.
 Nupta tamen Marathone fuit, dilecta Deabus
 Calicolis, magnae Cereri, Cererique minori,
 Sacra quibus stat faemineae sub imagine forma.
 Ipsa locum sed habet veteres Heroidas inter,
 Insulae ubi florent, Saturno rege, beata.
 Haec illi morum, atque pia data premia mentis,
 Coniugis et luctum sic Iuppiter ipse leuavit
 Maerentis viduum extrema iam aetate cubile,
 Et sibi quod dulces, praestantia pignora, natas
 Lanificae Harpyae, nigrae rapuere sorores,

*Dimidium numero ex omni. modo bina relicta
 Parua, ignara malorum, et adhuc heu nescia, qualem
 Abstulerit matrem sibi inexorabilis orcus,
 Ante, colus, serae expleisset quam fila senectae.
 Huic flenti sine fine, dedit solatia luctus
 Iuppiter, atque Ioui par mente et corpore princeps.
 Iuppiter Oceano uxorem post funera misit,
 Elysijs Zephyri portandam mollibus auris.
 At princeps lunata pedum dat vincula nato:
 Qualia Mercurius quondam gestasse putatur,
 Cum flamma Aeneam, belloque eduxit Achiuum
 Per noctem: at multa cum luce saluifer illi
 Circulus harebat, pedibus, luna amulus orbi.
 Quem talo adsutum mox nexuit Aeneadum gens,
 Nobilibus clarum Ausonijs insigne futurum.
 Cecropidem quemvis, Graiaque ab gente profectum
 Hunc, talare decus Tuscorum exornat auorum
 Mercurio atque Herse genitum: si creditur olim
 Ceryx Herodis Thesidae sanguinis auctor.
 Sic et honoratus, sic nomine dignus habetur:
 Olli quippe datum domini partem esse Senatus:
 Nec quemquam Hellas habet genere, eloquiove priorem.
 Hinc illum linguam vocitant Herodis Athenae.
 Atque haec pulchra quidem, quam conspicis, Aeneone,
 Et Ganymedeo sata sanguine, Dardanioque
 Trois Erichthonidae cui sacrificare voluntas,
 Sacrificet: nec enim inuitum dare tura necesse est:
 Sed si cui heroum cura est non temnere cultum.
 Nec mortalis enim, sed nec Dea iure putanda est.
 Nec templum illa quidem, sed nec sortita sepulcrum:*

*Non hominum, sed nec diuūm mereatur honores.
 Par templo moles huic surgit in vrbe Minervæ,
 Ast anima in regno Rhadamanthi lata vagatur.
 In pago Triopæ, Faustina hæc grata locatur
 Effigies. latis templum prætexitur agris,
 Ordine ubi posita vites, oleæque feraces.
 Nec dea fœmineæ dux & regina cateruæ
 Abnuet hanc nympham sacris sibi adesse ministram.
 Spreta sagittiferæ nec enim Iphigenia Diana.
 Casia non Hersen est aspernata Minerua.
 Nec quæ inter priscas regnum tenet Heroínas
 Casaris hanc magni possit contemnere mater,
 Mixta choris cupiet cum ludere semidearum:
 Ipsa etenim Elysias moderatur diua choreas,
 Cumque ipsa, Alcmeneque, beataque Cadmeone.*

CLAVDII SALMASII NOTÆ.

FFOSSA nuper est ad urbem hæc
 inscriptio, eodem loco quo ante
 decennium eruta fuit altera illa
 Herodis huius Regillæ viri, Attici
 Rhetoris, vt nos olim docuimus,
 contra sententiam doctissimi Ca-
 sauboni, qui de Herode Iudææ Tetrarcha, notis ad
 illam editis, accipiendum putauit. Sic quod olim
 coniectura ducti existimabamus, nunc certa re
 docti possumus affirmare. Continet autem hæc in-
 scriptio dedicationem statuæ Regillæ, in illo tem-
 plo positæ, quod tertio ab vrbe milliari in villa sua
 Triopio ædificauerat Herodes: quo loci monu-
 mentum sibi posterisque suis extruendum idem
 curauerat, vt ex eius inscriptione patet, & nos ad
 ipsam multis ostēdimus. Illustre sane vtrumque ve-
 tustatis monumentum. Nec parum interfuit Reip.
 litterariæ vtrumque ad nos saluum peruenisse, cum
 propter versuum elegantiam, tum multarum re-
 rum notitiam, quæ aliunde sciri non poterant.
 Debetur autem hæc *ἑπιγραφή* doctissimo viro I. Syr-

mundo, qui eam Roma attulit, ad ipsum marmor a se descriptam.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ] Quis hic Marcellus fuerit, & ad quam rem positum eius nomen in huius inscriptionis frōte, vt ingenue fatear, ignoro. Vtrum enim ab ipso dedicata sit hæc Regillæ statua, an vt horum versuum auctor, nomen eis suum præposuerit, incertum habeo. In omnibus sane veteribus inscriptionibus, quibus statuarum dedicationes continentur, semper eorum nomina posita leguntur, à quibus statuæ sunt dedicatæ. Nusquam autem in hoc toto carmine dicitur, a quo posita dedicataque fuerit hæc Regillæ effigies. Ab ipso Herode non fuisse dedicatam, facile intelliget, qui inscriptionem legerit. Oportet igitur hunc Marcellum fuisse aliquem ex consanguineis vel propinquis ipsius Regillæ, qui ponendam hanc ei statuan curauit, & dedicauit, vel amicum saltem Herodis, qui in eius gratiam hoc fecerit, ipso Herode Athenis tunc commorante. Hæc omnia tamen incerta sunt. Marcellum autem per illa tempora inuenio nullum, præter illum qui consul fuit cum Celso anno DCCCXXCII. sub Hadriano. Sic enim habent fasti Alexandrini: Μαρκέλλος ἢ Κέλσος. Alij tamen Marcellinum vocant. Plinius Neratij cuiusdam Marcelli clarissimi ciuis meminit. ijdem Fasti sub Commodo consules ponunt, anno CXXXVI. *Marcellum & Ælianum*. sed vereor, vt ibi pro Μαρκέλλος legendum sit Μαρούλλος: ita enim par illud Consulum nominatur in anti-

quis marmoribus, MARVLLO ET ÆLIANO COS. Mentio etiam cuiusdam Marcelli, hominis vt videtur Græci, in vetere nummo: ΟCΤΙΑΙΟC· ΜΑΡΚΕΛΛΟC· ΟΙΠΕΥC· ΤΟΥ· ΑΝΤΙΝΟΟΥ· ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ. Hic per illa tempora, nisi fallor, vixit, & sacerdos Antinoi fuit, quem Græci volente Hadriano consecrauerunt, vt refert Spartianus. Plures denique possunt proferri Marcelli qui illa tempestate vixerint. Vlpus etiam Marcellus, illa tempestate Iurisconsultus notissimus, & celeberrimus, qui coæuus fuit Volusio Mæciano. Marcellum quemdam ad mortem volūtariam coëgisse dicitur Adrianus apud Spartianum. sed parum refert scire qui & quot Marcelli fuerint illis temporibus, cum vix ac ne vix quidem sciri possit, quis ex illis omnibus auctor huius inscriptionis fuerit.

ΔΕΥΡΠΙΤΕ ΘΥΒΡΙΑΔΕΣ] Vsitatius erat, Θυμβριάδες. Θύμβρι enim Græci, & poëtæ præsertim, vocant Tiberim. Θύμβρις ὄνομα ποταμοῦ. Hesych. Dionysius:

— ἢς Διῶ, μέσσης

Θύμβρις ἑσπέρηνος καὶ ἀπὸ ῥόον εἰς ἀνα βόμβρι

Θύμβρις εὐρρέτης — &c.

Stephanus αἰεὶ ἑθνικῶν: Θύμβρις ποταμὸς Ρώμης, ὡς καὶ Τίβρις. ὁ ἑθνικὸν Θύμβριος καὶ Θυμβριάς. atque hinc debuit esse Θυμβριάδες, hoc loco. Sed familiare Græcis poëtis literam μ multis vocabulis exterere. sic Θιβρὸν & Θυμβρὸν dicūt. Sic δὴκαπὲς ἀσκίτρον pro δὴκαμπὲς apud Leonidem in Epigrammate. Et ἀφορὰς pro ἀμφορὰς apud Simonidem: Εξήκοσθ' ἀφο-

ρῆς Ἰαίου, ita postulante versu. Sed & eam scripturam in veteribus Pollucis codicibus reperiri, ἀφορῆς pro ἀμφορῆς.

ΡΗΓΙΛΛΗΣ ΕΔΟC ΑΜΦΙ] Hæc Regilla, vxor fuit Herodis Attici, vt scribit Philostratus in eius vita. Nobilissimam hanc facit inscriptionis auctor, & ad Æneam & Anchisen generis originem refert: Sequitur enim:

Ἡ δὲ πολυκτεαίων μὲν ἔγω εἶμι Αἰνεαδῶν,

Ἀγχισεῶ κλυτὸν αἶμα καὶ Ἰδαίης Αφροδίτης.

Et infra Αἰνεαδῶν appellat, & Γανυμηδείων, & Δαρδάνιον γένος. Ex qua autem familia fuerit, nisi coniectura assequi speremus, frustra alia ratione id expiscari tentabimus. Fratrem eius Braduam vocat Philostratus in vita Herodis: γράφεται αὐτὸν φόνου Βραδύας ὁ τῆς Ρηγίλλης ἀδελφὸς ἐνδοκιμώτατος ὢν ἐν Ἰπασίαις. Ita enim legendum, non Βραδείας, vt vulgo. Duo autem hoc cognomine consules leguntur in Fastis, quorum alter, *Appius Annius Braduas* vocatur, & consul fuit cum Varo Hadriani temporibus; alter vero M. Atilius Metilius Bradua, sub Commodō consul fuit cum Materno. Hos diuersa nomina & prænomena diuersæ etiam gentis fuisse ostendunt. Vter horum fuerit Regillæ frater, quæstionis est. Regillæ nomen facile mihi persuaserit, Atilij Braduæ sororem eam fuisse. Atiliæ enim familiæ cognomen fuit Regulus. Nam ille Regulus qui a Carthaginensibus captus est, M. Atilius Regulus dicebatur, vt notum est. Fæminæ autem illis temporibus ex parentum cognominibus appel-

appellationes sumebant: vt Regilla a Regulo: Drusilla a Druso: Orestilla ab Oreste: Metella a Metello: Agrippina ab Agrippa: Messalina a Messalla. non dubium est igitur hanc Regillam ex Atilia familia fuisse, cui cognomen Regulus. Regillæ etiam meminit auctor vitæ Demonactis his verbis: καὶ μὲν τοι Ἡρώδου ἔλεγμα ἀγνητεύει τὸν Πλάτωνα φάρμακον οὐ μίαν ἱμάς ψυχῶν ἔχον, οὐ γὰρ εἶ) τῆς αὐτῆς ψυχῆς Ρηγίλλαν, καὶ Πολυδύκη, ὡς ζῶντας ἐστῆσαν καὶ τὰ πρῶτα μνηστῆρ. Vulgo Ρηγίλλαν ibi scribitur manifesto mendo.

ΓΗΜΑΤΟ ΔΕ C ΜΑΡΑΘΩΝΑ] Hoc est, nupsit Herodi Attico qui Marathonius erat. Marathon, vt omnes sciunt, pagus Atticæ. inde fuit Herodes, atque ibi plurimum morabatur: ibique decessit, & sepeliri ibidem voluerat. Vide Philostratum: apud quem legere est hoc ipsius sepulcro inscriptum epigramma:

Ἀττικὸς Ἡρώδης Μαραθώνιος, οὗ τὰ δὲ πρῶτα

Κεῖται τῶν δὲ τὰ φῶ, πρῶτον δὲ δόκιμος.

vt autem obiter hoc admoneam, Herodes cuius heic mentio, Attici filius fuit, & habuit filium nomine aui appellatum Atticum, vt infra dicturi sumus. ipse vero Attici dicebatur, non Atticus, vt in hoc epigrammate, Ἀττικὸς Ἡρώδης. Græci, quibus familiare genus hoc loquendi, non aliter hunc Herodem appellare consueuerunt, quam Ἡρώδην Ἀττικὸν, nunquam vero Ἡρώδην Ἀττικὸν dicerent. Romani vero quibus alia fuit consuetudo, Herodem Atticum, non Attici, hunc semper appella-

runt, patris sui nomine scilicet. Hinc cum in veteribus legis, ΤΟΡΟΥΑΤΟ & ΑΤΤΙΚΟ COS. de hoc Herode accipiendum est. Apud Græcos enim raro admodum filius patris nomine appellabatur. hinc moris erat posito alicuius nomine, ut sciretur quo patre natus esset, patris etiam nomen adponere: ut Ηρώδης Αττικού, sub υἱός· Μιλτιάδης Κίμωνος· Αππίων Πλίστονίκου. Romani vero apud quos fere filij patrum quoque nomina & cognomina vsurpabant, nusquam hoc loquendi genere vsi sunt, ut dicerent, Heroden Attici, Miltiaden Cimonis, Appionem Plistonici; sed suo modo moreque loquentes dixerunt potius Heroden Atticum, Appionem Plistonicen, & similia. Hinc Suetonius Apollonium qui Molonis erat filius, ut ab alijs eiusdem nominis distingueret, vocat Apollonium Molonem, quamvis non diceretur Molon, sed Molonis tantum esset filius: *Apollonio Moloni clarissimo tunc dicendi magistro operam dedit.* vbi doctissimi viri falluntur, qui legendum contendunt, *Apollonio Molonis.* Græca enim hæc locutio, non Latina, Απολλωνία τῷ Μόλωνος. Omnes autem veteres libri *Apollonio Moloni*, illo loco agnoscunt, nec aliter cum Cicero cum Quintiliano vocavit. Sic Appionem Grammaticum; quem Tiberius Cæsar Cymbalum mundi vocabat, Gellius in manuscriptis membranis Appionem Plistonice vocat, vbi vulgo excusum est, Appion Polyhistor. atqui Appion ille Plistonice filius fuit. Ita hunc Herodem de quo nunc sermo est, Attici

filium, nunquam aliter nominaverunt Latini, quam Heroden Atticum. de quo nos alibi pluribus. hæc enim in transitu tetigisse sufficiat.

ΕΔΟC ΑΜΦΙ ΘΥΟCΚΟΛΙΡΑ] Hæc sunt corruptissima. legendum:

— ἔδος ἀμφὶ θυοσκόων ἱερῶν Φέρουσαι. vel, θυοσκόοι· sed illud melius. θυοσκόοι vulgo sunt Aruspices. Hinc enim dictos fuisse Thuscos scribit Festus; a sacrificando studiose, ex Græco θυοσκόοι· sic enim legendum apud Festum. Hoc vero θυοσκόων ἔδος, sacra effigies, cui sacra fiunt, aut fieri debent, esse solent. Vide Grammaticos. Hinc θυοσκόων ἱερῶν πρὸς θεοῖς. Sic legi debet apud Hesychium.

ΘΕΑΙ ΔΕ ΜΙΝ ΟΥΡΑΝΙΩΝΑΙ ΤΙΟΥCΙΝ ΔΗΩΤΕ] In eo templo, in quo hæc statua Regillæ, dedicauerat etiam simulacra Nemesis & Mineræ, easque συμβώμους fecerat Herodes. Illæ nempe sunt, quas οὐρανίωνας θεάς vocat. nam Ceres quæ sequitur, & eius filia Proserpina, non inter οὐρανίωνας, sed inter γῆνας habitæ, ut ad inscriptionem Herodis docuimus. putet tamen aliquis per οὐρανίωνας θεάς intelligi heic tantum Cererem & Proserpinam, & ijs solis dedicari statuam Regillæ. Ἐρατιώνας sunt Cæli filia. sic θεοὶ οὐρανίωνες, Cæli filij, hoc est οὐρανοῦ. Sic Αἰνείωνη infra & Καδμειώνη, Æneæ & Cadmi neptes. Sic Ἀελιαῖνες Ἄετορος filij apud Poëtam, & Αἰολίανες, ἀπὸ τῆς Αἰολίας λέων, Æoli nepotes apud Hesychium: Αἰολίανες Αἰολίδης ἀπὸ τῆς Αἰόλου. ita legendum apud optimum Grammaticum. Sed hæc nota sunt.

ΔΗΩ ΤΕ ΝΕΗ ΔΗΩ ΤΕ ΓΑΛΛΑΙΗ]

Duæ Cereres heic nobis proponuntur, noua & antiqua. Pronum est intelligere Cererem & eius filiam Proserpinam, hoc est, vt vertimus, Cererem maiorem & minorem. Græci Δημήτρα καὶ Κόρη appellant, Latini Cererem & Liberam. quæ Libera non ab eo dicta est quod esset Liberi soror, vt existimauit Lipsius: sed Ceres & Libera, ad verbum est quod Græcis dicitur Δημήτηρ καὶ Κόρη. veteres enim Latini liberum pro filio dicebant. Hinc liberi pro filiis. Sed & liberum pro filio dixit Iustinianus in Institutis, plurimique Latinorum ea voce ita vsi sunt, vt Aurelius Victor Scotti, alijque, vt nos alibi obseruamus. Inde etiam Liberi patris nomen, quod Cereris nempe filius esset. nam Iacchus Cereris filius, & frater Proserpinæ. Vnde *mammosa Ceres ab Iaccho* Lucretio dicitur. quem versum optimi & vetusti poëtæ nemo hactenus intellexit, vt nec illum veteris poëtæ Græci Orphei apud Clementem Alexandrinum:

— παῖς δ' ἦεν Ιακχος,

Χεῖρ τε μιν ῥιπτασκε γελῶν Βαυβοῖς ὑπὸ κόλποις.

quorum verborum mentem non vidit Arnobius, cum versus illos Latine redderet, idque pluribus docuimus in nostris ad Tertulliani Pallium commentarijs. *Liber* igitur & *Libera* sunt filij Cereris, quos Græci Κόρη & Κόρη dixerunt. Sic enim alibi legi: Δημήτηρ καὶ Κόρη καὶ Κόρη. Frequentius tamen occurrit: Δημήτηρ καὶ Κόρη καὶ Ιακχος. sed & Ιακχος & Βάκχος idem plane quod Κόρη significat.

Κόρη enim præter illam significationem qua pro puero sumitur, designat etiam tenerum ramum, ex quo corona plectitur, aut πλέγμα μυρσίνης καὶ πῶν ἴεον βλάστημα. Idem plane significat vox βάκχου & ἰακχου apud Græcos. Hesychius: βάκχος κλάδος ὁ ἐν ταῖς τελεταῖς. & βακχῶν ἐφεφαιώσθαι κισσῶ. Auctor magni Etymologici βάκχον τὸν ἐν ταῖς τελεταῖς ἐφεφαιον exponit: apud eum autem corrigendum, καὶ κλάδος ὁ ἐν ταῖς τελεταῖς ἢ ἐφεφαιος. vulgo κλαόδιος excusum est perperam. sic ἰακχον ἐφεφαιώμα apud Sicyonios significare notat Hesychius. Vt igitur a voce κόρη, quæ pro tenello ramo accipitur, κόρη etiam pro puero vsurparunt: sic Ιακχος puer Cereris dictus est, quem & Κόρη dicebant; vt alibi ostendemus, sicut & eius sororem Κόρη. Hi enim tres sæpe coniunctim ponuntur, Δημήτηρ καὶ Κόρη καὶ Ιακχος. Vide Artemidorum lib. II. cap. xxxv. & xlii. Apud Tacitum lib. II. *Annal. Ædes Libero Liberaque & Cereri iuxta Circum Maximum, quas Aulus Postumius dictator vouerat.* & in vetusto lapide, DEO BACCHO, CERERI ET CORÆ. Sciendum vero est quam alij Κόρη appellant, cum dicunt, Δημήτηρ καὶ Κόρη, Pausaniam eam παῖδα appellare, non vno loco, Δημήτηρ καὶ ἡ παῖς: quod ad verbum est, *Ceres & Libera.* in Atticis: ἐστὶ δ' ἱερὸν ἐν ᾧ κεῖται Δημήτρος καὶ τῆς παιδὸς ἀγάλματα. & alibi passim.

ΤΗCI ΠΕΡ ΙΕΡΟΝ ΕΙΔΟC, &c. ΑΓΚΕΙ-
ΤΑΙ] Cereri & Liberæ statua Regillæ dedicatur.
Mos enim hic apud antiquos, cum statuam alicui

ponendam curarent, eam alicui numini dedicare:
& hunc morem iam pridem obseruarunt viri docti.
Mithridates Perſa cum ſtatuum Platonis dedicaret,
hanc inſcriptionem poſuit, Μιθριδάτης ὁ Ροδδάτης
Πέρσης Μούσης Εἰκόνα ἀνέθηκε Πλάτωνος ἢ Σιλαίων
ἐποίησε. Noti etiam illi verſus Theocriti:

Αἴθε μοι ἦσαν ὄψα Κροῖσον πόκα φανῆ πεπρωδά,
Χρῦσοι ἀμφοτέρω κ' ἀνακείμθα τᾶ Αφροδίτᾳ.

Videndus Lipſius ad Taciti Annales.

ΑΥΤΗ ΔΕ ΜΕΘΗΡΩΝΗCΙΝ ΕΝ-
ΝΑCΤΑΙ] Distingue & lege:

——— μὲν ἱρῶναι νενασαι.

ἱρῶναι pro ἱρώναι Atticum eſt. ſic infra:

Οὐδέ μιν ἱρῶναι παλαῖσιν μεδέεσθαι. quod ſimili-
ter ibi corruptum eſt. Ariſtophanes in Nubibus:

Αἱ φτεγξάμηναι τοῦτο ὅ σμερὸν μὲν ἱρῶναι ἴνες εἰσίν;
vbi interpres: Αττική ἢ σκυτάξαις ὅ ἱρῶναι, ὡς ἦτοιοι,
ἦτοιοι. καὶ δὲ ὅ δροχῶν καὶ σκυήτες αὐτὰς εἰσάδε πει-
συλλάβως παρεήνεσκε ὅ ἱρῶναι.

ΔΗΩ ΤΕ ΝΗ ΔΗΩ ΤΕ ΠΑΛΛΑΙΗ]
Vetus Scholiaſtes Euripidis in Phœniſſis ad illud,
Διώνυμοι θεαί. Διώνυμοι δὲ πρῶτον ἢ μὲν Κόρη καὶ Περσε-
φῶνη, ἢ δὲ Δημήτηρ καὶ γῆ καλεῖται. ἢ μὲν παρῆντα,
ἢ δὲ νεώτερα. quæ noſtram interpretationem con-
firmant. Miratur autem doctiſſimus enarrator Ta-
citi filiam matri præponi loco a nobis ſupra cita-
to, *Libero & Libera & Cereri*: & ordinem hunc
irreligioſum vocat. Sed ſcriptores hoc non obser-
uant. Euripides Phœniſſis priorem nominat Pro-
ſerpina: αἱ διώνυμοι θεαί, Περσίφασα καὶ Φίλα Δα-

μάτηρ, &c. & quamvis frequentius dicant, Δημήτηρ
καὶ Κόρη, ſæpe tamen etiam dicunt, Κόρη τε καὶ Δη-
μήτηρ. Pauſanias Atticis: *παρασπάλιοις ὅ ἐπὶ καὶ τού-
τοις Κόρης καὶ Δημήτρως ἱερῶν.*

ΕΝ ΜΑΚΑΡΩΝ ΝΗCΟΙCΙΝ ΙΝΑ
ΚΡΟΝΟC ΕΜΒΑCΙΑΕΥΕΙ] Saturnum in
beatis inſulis regnare heic facit: quod neſcio an
alibi temere reperias. Veteres Saturnum ἐν τοῖς ἁθ-
νίοις θεοῖς ponebant. Plutarchus in quaſtionibus
Romanis: ἢ ὅτι τοῖς οὐρανόις ἐπιτεκλυπῶνται, τὸνδε Κρό-
νον ἠρῶνται θεὸν Ἐσπυδαῖον καὶ ἁθῆνιον. Idem alio loco:
ἢ Κρόνον μὲν εἶπ' ὁ μὲν Ἐσπὸ Ρωμαίων κατεράσθαι, Κρόνον
δὲ τῶν κατὰ θεῶν ἢ τῶν ἀνῶ νομίζουσι; Elyſij autem
campi ſunt κατὰ, ſed hic auctor beatas inſulas in
Oceano collocat, vt & alij multi ſcriptores. Sa-
turnum etiam multi non ἐν τοῖς ἁθνίοις & inferis
Dijs recenſent, ſed ἐν τοῖς πέριξ. Artemidorus lib.
II. cap. XLIV. περὶ ἁθνίων θεῶν καὶ τῶν πέριξ, Satur-
num & Oceanum & Tethyn ἐν τοῖς πέριξ non ἐν τοῖς
ἁθνίοις numerat. & cap. XXXV. eiufdem lib. αὐτὸν
δὲ τὸν Ἀρη, πῆ μὲν ἐν τοῖς ἐπιγείοις, πῆ ὃ ἐν τοῖς ἁθνίοις,
καταπακτέον· οἱ ὃ πέριξ τούτων Ωκεανὸς καὶ Τηθύς καὶ
Κρόνος καὶ ὄλων φύσις, &c. Nec dubium hac ratione
Saturnum ἐν τοῖς πέριξ ab Artemidoro poni, quod
beatis inſulis, quæ in Oceano ſunt, præſſe credere-
tur. Nam Græcis ὁ πέριξ Ωκεανὸς dicitur quod ter-
ram ambiat. Non mirum autem eum Beatorum
inſulis præfici, qui cum apud ſuperos regnaret,
aurei ſæculi conditor, καὶ πάσης βιδαμωμίας παραστής
fuiſſe creditus eſt.

ΧΗΡΗ ΠΕΡΙΧΕΙΜΕΝΟΝ ΕΥΝΗ]

Lege, χήρη περιχεύμενον εὐνή.

ΑΡΠΥΙΑΙ ΚΛΩΘΩ ΕΣΑΝΗΡΕΪΤΑΝ
ΤΟ ΜΕΛΑΙΝΑΙ] Vel cæco apparet scriben-
dum esse:

Αρπυια κλωθῶες ἀνῆρείψοντο μέλαινας.

per ἀρπυίας κλωθῶας intelligit Parcas. Nam apud ve-
teres qui subita morte extincti essent, ac inter ho-
mines apparere desissent, ab Harpyis rapti crede-
bantur. Homerus Odyss. α.

Νῦν δὲ μιν ἀκλεῖως ἀρπυια ἀνῆρείψοντο.

Ὡχρεῖ' αἴψος ἀπύστος· ἐμοὶ δὲ ὀδυῖας τε γόους τε

Κόμισσεν.

Hic vero ἀρπυίας κλωθῶας Parcas vocat. Κλωθῶ vna
ex Parcis. Sed & sic omnes dictæ. Hesychius: κλω-
θῶες αἱ μοῖραι. vulgo κλωθῆς excusum est, perperam.

ΗΜΙΣΕΑΣ ΠΛΕΟΝΩΝ] Sensus est, ex
pluribus liberis quos habebat Herodes, dimidiam
partem ipsi rapuisse Parcas, ac duos tantum re-
lictos: sic quattuor liberos habuisse videtur Hero-
des. Philostratus tamen tres tantum nominat, duas
filias & natum vnicum: & filias quidem ambas ami-
sisse, filium autem superstitem reliquisse scribit.
Sed cui potius credemus? Marcelle tibi, vel quis-
quis alius huius inscriptionis auctor. Ex natis dua-
bus priorem Panathenaidem decessisse memorat
idem Philostratus: quam & in vrbe sepelierunt
Athenienses, & diem, in qua obiit, ex numero die-
rum decreto sustulerunt, ad patris luctum leuan-
dum. Sic igitur hanc litteram componemus. Certum
est Re-

est Regillam prægnantem & partui vicinam deces-
sisse. Fœtum igitur quem in vtero gerebat, quique
cum ipsa periit, inter liberos qui Herodi erepti sunt
recenset hic auctor. Oportet nondum mortua El-
pinice altera ex Herodis filiabus, positam & dedi-
catam hanc statuam fuisse. atque ita duos Herodi
relictos liberos intelligit, Elpinicen illam & At-
ticum filium. Philostratus de morte Regillæ sic
scriptum reliquit: κῶν μὲν αὐτὰς τὴν γυναικα Ρηγίλλ-
αν ὀδύον που μίῃα. πὸν δὲ Ἡρώδην ἔχ' ὑπὸ μεγάλων
Αλκιμέδοντι τὰς οἰκίτη παρὰξαι τυπῆσαι αὐτῶν· πλη-
γῆσάν δὲ εἰς τὴν γαστέρα τὴν γυναικα σπῆσαν ἐν ὠμῶ
τὰς πόκα. ita scriptum legi in Epitome manu exa-
rata: vulgo editum est: Αλκιμέδοντι τὰς ἀπελευθέρω.
Certum tamen est hunc Alcimedontem fuisse He-
rodus libertum: sed fortasse seruus adhuc erat, cum
obiit Regilla.

ΔΟΙΩ ΔΕ ΤΙ ΠΑΙΔΕ ΛΙΠΕΣΘΗΝ]
Scribendum:

— Δοιω δὲ ἐπὶ παῖδε λιπέσθην.

ΝΗΠΙΑΧΩ ΑΓΝΩ ΤΕ ΚΑΚΩΝ] Scri-
be, & distingue.

Νηπιάχω, ἀγνώτε κακῶν, ἐπὶ πᾶμπαν ἀπίστω.

ΟΙΗΝ ΣΦΙΝ ΝΗΔΗC] Non dubium
mihi est, lapidem scriptum habere, νηλής.

Οἴτω σφιν νηλής κατὰ μητέρα πόλιμος ἐμῶν.

νηλεῖ πότιμω, νηλεῖ δεσμοῦ, sæpius apud poëtas oc-
currit. at νηλής nihil est.

ΠΡΙΝ ΠΕΡ ΓΗΡΑΙΗΣΙ ΜΙΓΗΜΕ-
ΝΑΙ ΗΛΑΚΑΤΗΣΙ] Eleganter γρηγοῖς ἡρα-

ΧΗΡΗ ΠΕΡΙΧΕΙΜΕΝΟΝ ΕΥΝΗ]

Lege, χήρη περιχεῖμενον εὐνή.

ΑΡΠΥΙΑΙ ΚΛΩΘΩ ΕΣΑΝΗΡΕΪΤΑΝ
ΤΟ ΜΕΛΑΙΝΑΙ] Vel cæco apparet scriben-
dum esse:

Αρπυια κλωθῶες ἀνῆρείψατο μέλαινας.

per ἀρπυίας κλωθῶας intelligit Parcas. Nam apud ve-
teres qui subita morte extincti essent, ac inter ho-
mines apparere desissent, ab Harpyis rapti crede-
bantur. Homerus Odyss. α.

Νῦν δὲ μιν ἀκλῶως ἀρπυια ἀνῆρείψατο.

Ὡχρεῖ αἴσος ἀπυσος· ἐμοὶ δὲ ὀδυῶας τε γόους τε

Κόνηπεν.

Hic vero ἀρπυίας κλωθῶας Parcas vocat. Κλωθῶ vna
ex Parcis. Sed & sic omnes dictæ. Hesychius: κλω-
θῶες αἱ μοῖραι. vulgo κλωθῶες excusum est, perperam.

ΗΜΙΣΕΑΣ ΓΛΕΟΝΩΝ] Sensus est, ex
pluribus liberis quos habebat Herodes, dimidiam
partem ipsi rapuisse Parcas, ac duos tantum re-
lictos: sic quattuor liberos habuisse videtur Hero-
des. Philostratus tamen tres tantum nominat, duas
filias & natum vnicum: & filias quidem ambas ami-
sisse, filium autem superstitem reliquisse scribit.
Sed cui potius credemus? Marcelle tibi, vel quis-
quis alius huius inscriptionis auctor. Ex natis dua-
bus priorem Panathenaidem decessisse memorat
idem Philostratus: quam & in vrbe sepelierunt
Athenienses, & diem, in qua obiit, ex numero die-
rum decreto sustulerunt, ad patris luctum leuan-
dum. Sic igitur hanc litteram componemus. Certum
est Re-

est Regillam prægnantem & partui vicinam deces-
sisse. Fœtum igitur quem in vtero gerebat, quique
cum ipsa perijt, inter liberos qui Herodi erepti sunt
recenset hic auctor. Oportet nondum mortua El-
pinice altera ex Herodis filiabus, positam & dedi-
catam hanc statuam fuisse. atque ita duos Herodi
relictos liberos intelligit, Elpinicen illam & At-
ticum filium. Philostratus de morte Regillæ sic
scriptum reliquit: κῶν μὲν αὐτὰς τὴν γυναικα Ρηγίλλ-
αν ὀφθαλμῶν που μιλῶα. πὸν δὲ Ἡρώδην ἔχοντα
μεγάλων Αλκιμέδοντι τὰς οἰκίτην παρὰ τὴν αὐτῶν· πλη-
γῆσάν δὲ εἰς τὴν γαστέρα τὴν γυναικα σπυδαίνῃ ἐν ὠμῶ
τὰς πόκα. ita scriptum legi in Epitome manu exar-
ata: vulgo editum est: Αλκιμέδοντι τὰς ἀπελευθέρω.
Certum tamen est hunc Alcimedontem fuisse He-
rodus libertum: sed fortasse seruus adhuc erat, cum
obiit Regilla.

ΔΟΙΩ ΔΕ ΤΙ ΠΑΙΔΕ ΛΙΠΕΣΘΗΝ]
Scribendum:

— Δοιω δὲ ἐπὶ παῖδε λιπέσθην.

ΝΗΠΙΑΧΩ ΑΓΝΩ ΤΕ ΚΑΚΩΝ] Scri-
be, & distingue.

Νηπιάχω, ἀγνωτε κακῶν, ἐπὶ πᾶμπῶ ἀπύτω.

ΟΙΗΝ ΣΦΙΝ ΝΗΔΗC] Non dubium
mihi est, lapidem scriptum habere, νηλής.

Οἴλω σφιν νηλής κατὰ μῆτρα πόλιμος ἐμῶν.

νηλεῖ πότιμω, νηλεῖ δεσμοῦ, sæpius apud poëtas oc-
currit. at νηλής nihil est.

ΠΡΙΝ ΠΕΡ ΓΗΡΑΙΗΣΙ ΜΙΓΗΜΕ-
ΝΑΙ ΗΛΑΚΑΤΗΣΙ] Eleganter γρηγοῦς ἴσως

καίτοις μιζῶσαι de ijs qui ad senectutem perueniunt. Simili plane locutione Märtialis *breues colos* dixit, de vita breui ac non diuturna.

Latona venerande nepos, qui mitibus herbis

Parcarum exoras pensa, breuesque colos.

Animaduersione autem dignum, ἡλακείσαι heic ab auctore dici, non ἡλακείτω, quamuis de vnus vita fatoque agatur, vt a Martiale colos, non colum:

Non tulit inuidiam nigri regnator Auerni,

Et raptas fatis reddidit ipse colos.

Licet enim plerique veterum vni ex Parcís quæ Clotho dicebatur, hoc nendi officium, & fatalia fila ducendi tribuerint, alios tamen non paucos, singulis Parcís suam colum adsignasse, ijsque tribus simul vitam vniuscuiusque voluendam dedisse, certum est. Hinc κλωθῶας Græcis dictas Parcas supra notabamus, quas Latini poëtæ *lanificas sorores* appellant. Ouidius duas nominat Clotho & Lachésin:

At Clotho Lachesisque dolent sua fila reneri,

Et fieri regni iura minora sui.

quos versus ideo attulimus, vt insigni mendo eos liberaremus. nam vulgo legitur, *sua fila teneri. Reneri, ἀνακλώθεσθαι*. dolent enim reneri quod semel neuerunt. Idem mendum irrepsit in Epistolam Albinouani ad Liuiam:

Sed rigidum ius est, & ineuitabile mortis:

Stant rata, non ulla fila tenenda manu.

Omnino legendum, *fila renenda*. Sic Græci ἀνακλώθεσθαι. Iustinus Martyr: ἐπὶ δὲ εἰ κατὰς φασίν

Ἐλλῶες τὰ ὑπὸ τῆς μοῖρας ἐπικλωθόμενα, ἀδυσίατον ἔστιν ἀνακλωθῆσαι. quæ a Parcís neta sunt, non posse reneri. Sic Pernere apud Martialem:

Cum mihi supremos Lachesis perneuerit annos.

sed hæc obiter dicta sint.

ΟΔΥΡΟΜΕΝΩ ΑΚΟΡΗΤΩΝ] Inconsolabilem, infatiabilemque luctum quo mortem Regillæ prosequutus est Herodes, multis describit Philostratus in eius vita. non defuere tamen qui fictum illum luctum esse contenderent, & ad eleuandam suspicionem criminis, quod ei obijciebatur, occisæ ab ipso Regillæ, vel ipsius iussu, cum leui de causa ab eius liberto Alcimedonte pulsata esset, & ex eo ictu abortum fecisset, interiissetque, prægnas enim tunc erat. Et hoc nomine reus actus est Herodes a Bradua Regillæ fratre, & absolutus. Falsum crimen fuisse conatur adstruere Philostratus huius ἀκορήτης luctus argumento, & alijs multis præterea quæ ipsius verbis afferre non pigebit, vt ea locis aliquot emendem: ξυμῆρατο ἡ αὐτὰρ τῆς ἀπολογίας ὁ μηδὲν παρηγάξαι τριούπον ἐπὶ τὴν Ρηγίλλαν. ἐπειτα δὲ ὑπερπειθήσασα ἀποθανοῦσθαι. διεβόησε μὲν γὰρ καὶ αὐτὰ ὡς πλάσμα. ἀλλ' ὁμῶς τὰληθες ἴσχυεν. εἰ γὰρ ποτε οὔτε δὴ θεὰ ἔστιν ἀναθεΐναι αὐτῇ τριούπον, οὔτ' αὖ δὴ δούτερον κληρώσει τῆς ὑπὸ αὐτῆς ἀρχῆς ἐν αὐτῇ ἀναβάλλεσθαι μὴ καθαρῶς ἔχοντα τῆς αἰτίας, οὔτ' αὖ τὸν κόσμον αὐτῆς εἶς ὁ ἐν Ἐλθυσίνι ἱερῶι ἀναθεΐναι φέροισα, φόνω μεμασμένοι. pro ἐν αὐτῇ ἀναβάλλεσθαι, docti viri reponunt, ἐπὶ αὐτῇ, sed frustra sunt. οἷσι ἔστι Græci dicunt, pro in te est, per te stat, ex

te pendet. Dicit igitur Herodem ἐν Ρηγίλλῃ ἀνα-
 βωμῆσθαι πρὸ ὑπαλόν Σρχυῶ, qui eius causa consu-
 latum reiecit. Cum enim secundum consul fieri
 posset, noluit, & hoc coniugis manibus tribuit,
 quod eam scilicet lugeret. Sequitur & illud me-
 morabile apud eundem Philostratum de hoc He-
 rodis luctu. Totam nempe domus faciem muta-
 uisse, & picturas parietum velis nigris induxisse:
 quod nunc quidem maxime in usu est, an visita-
 tum olim fuerit nescio, immo non fuisse puto vel
 ex hoc Philostrati loco, qui tanquam rem no-
 uam in Herode hoc miratur: ὁ δὲ καὶ τὸ χῆμα τῆς οἰκίας
 ἐπὶ αὐτῇ ὑποήλλαξε, μολυμένων τὰ ἱερῶν οἰκῶν ἀγῆν παρὰ
 τὰς ἀποστολάσιν καὶ χρωμάτων, καὶ λίθων Λεσβίω· κατηφῆς δὲ ὁ λίθος
 καὶ μύσας. vbi perperam interpres τὰ ἱερῶν οἰκῶν ἀγῆν,
 ædium florem vertit: debuit enim, *æcorum pictu-
 ras*. οἰκοί sunt membra ædium: οἰκοί enim plures ἐν
 οἰκίᾳ. Vitruuius *æcos* Latine reddidit.

Κ Α Ι Β Α C Ι Α Ε Υ C] Marcus Antoninus
 Philosophus.

Ζ Ε Υ C Μ Ε Ν Ε C Ω Κ Ε Α Ν Ο Ν] Ad
 insulas fortunatas, quæ in Oceano a veteribus po-
 sitæ. Horatius:

Nos manet Oceanus circumuagus: arua, beata

Petamus arua, diuites ἔνι insulas.

Philostratus: φασὶ δὲ καὶ τὰς μακάρων νήσους οὐκ εἶναι
 τὰς Λιβυκῶν τέρματι πρὸς τὸ ἀσκήθον ἀνεχούσας ἀκρω-
 ττικόν. Nihil notius.

Τ Ω Δ Ε Ζ Ε Υ C Ε Π Ι Η Ρ Ο Ν] Apud
 Homerum & antiquiores poëtas, nusquam reperi-

AD DEDICAT. STAT. REG. HER. IOI
 tur ἑπίτηρον hoc sensu, sed ἑπίτηρα, vt, μητεὶ φίλη
 ἑπίτηρα φέρων. quam vocem veteres Grammatici
 συσκευόθησαν volunt ἀπὸ τῆς ἑπίτηρανον. Sed nugari so-
 lemne est Grammaticis. ἦρ ἦρος vetus verbum est
 quod gratiam significat & auxilium, vel benefi-
 cium. vnde ἦρα φέρειν, ἦρα πίνειν, gratiam reddere,
 & ἦει Σφιδίων, gratia sagittarum apud Dosiadam in
 ara. Illud autem ἦει, vnde συσκευόθησαν dicent belli
 grammatici? ἦρα φέρειν igitur, & ἦρα ἑπιφέρειν est gra-
 tificari. Pro quo Homerus ἑπίτηρα φέρειν versu exi-
 gente sæpe posuit. Nam ἑπίτηρα φέρειν positum pro
 ἦρα ἑπιφέρειν. vt ἑπιχλωρονίδα νότω apud Nicandrum,
 pro ἑπι νότω χλωρονίδα. & ἑπιζαμυρῆς κοπέταρα, pro
 ζαμυρῆς ἑπικοπέταρα, & alia sexcenta, de quibus nos
 alibi. Idem Homerus in Odyss. cum dicit,

— καὶ ἐφ' ἑμῶν ἦρα φέρουρα, satis ostendit
 ἑπίτηρα φέρειν, esse ἦρα ἑπιφέρειν. Ex illo autem ἑπίτηρα
 recentiores ἑπίτηρον fecerunt: vt hoc loco, τὰς δὲ Ζεὺς
 ἑπίτηρον, vbi fortasse subintelligendum, διδοὺς aut
 φέρων. nisi quis malit legere, τὰς δὲ Ζεὺς ἑπίτηρος. ἑπίτη-
 ρον Grammatici exponunt βοηθόν καὶ ἑπιζαμυρῆον. sed
 nihil necesse. Sensus autem huius loci hic est: In
 gratiam & solatium Herodis, nec modum nec fi-
 nem lugendi facientis, Iuppiter vxorem eius ad
 Oceanum misit & insulas fortunatas: imperator
 vero M. Antoninus eius filium Senatorem fecit.

Α Υ Τ Α Ο Α C Τ Ε Ρ Ο Ε Ν Τ Α Π Ε -
 Ρ Ι C Φ Υ Ρ Α] Scribendum ac distinguendum puto:

Αὐτὰρ ὁ ἀπερῶσα πρὸ σφουρα παρὰ πέδιλα

Δάκρυον ἔχων. —

ἀρεθίστα πέδιλα vocat calceos lunatos, quibus ad-
futa erat lunula: quod patriciorum erat insigne.
σελιώδεις Græci vocant, de quibus videndus Plu-
tarchus in quæstionibus Romanicis: Philostratus
in vita Herodis, ἑπισφύρια μίωφδῆ. Sic auctor ἀρε-
θέστα πέδιλα vocat. Iohannes Gazensis in libro
περὶ ὁρολογίας nondum edito, καππάγια calceos
Senatorum Romanorum fuisse appellatos scribit,
quod formam litteræ Καππα adfutam haberent.
Sed κάππα Ρωμαϊκὸν vocat, & C intelligit, quæ
Lunæ figuram exhibet. Verba eius hæc sunt: Νε-
μας βασιλεὺς ἐν τοῖς ὑποδήμασι Ρωμαίων τῆς πατρικίων
τυποῦσθαι τὸ Ρωμαϊκὸν κάππα, ὃ ποιεῖ τοῖς Ἕλλησιν ἕστ
ῥῶ, οἱ μὲν τῆς κοινῆς ἐπιμνησθαι πατέρων ἔχον ἐπωνυ-
μίαν· ἐφόρουσιν οἱ πατρικιοὶ τὰ καππάγια, ὡς οἷον ἔχον
ἀλλῶς ὀρεθίστα περὶ βασιλεῖς. Quæ omnia falsa sunt &
inepta. non enim καππάγια dicta quod κάππα ad-
futum haberent, nec κάππα Ρωμαϊκὸν, est C. καπ-
πάγια autem vocat quæ alij καμπάγια, Latini cam-
pagos. de quibus nos multa in nostris ad Histo-
riam Augustam Commentarijs. Deinde quid illud
est quod idem dicit, τὸ Ρωμαϊκὸν κάππα ὅτι ἕστ
τοῖς Ἕλλησιν ῥῶ? Quis enim C vel cappa Romanum,
vt vocat, dixit esse Græcum ῥῶ? aut quænam fingi
potest vtriusque litteræ affinitas & similitudo? Sed
videor intelligere quid velit. C apud Romanos
centenarij numeri nota est, vt ῥῶ apud Græcos.
Fuere autem qui putarent semicirculum illum qui
assuebatur calceis Patriciorum, non lunulam re-
ferre, sed notam centenarij numeri, quod initio

tot Senatores fuerint. Isidorus: *Patricios calceos Ro-
mulus reperit quattuor corrigiarum, affutaque Luna.
His soli patricij utebantur. Luna autem in eis non sideris
formam, sed notam centenarij numeri significabat, quod
initio patricij Senatores centum fuerint.* Ἀρεθίστα πέδι-
λα heic vocantur, quibus sideris forma, vt loquitur
Isidorus, hoc est Lunæ erat adnexa. Sed hæc plu-
ribus ad Spartianum.

ΤΑ ΛΕΓΟΥΣΙ ΚΑΙ ΕΡΜΑΩΝΑ
ΦΟΡΗΝΑΙ] Docet vnde mos ille apud Ro-
manos originem ceperit, Lunam adfigendi pa-
tricioꝝ calceis. Sed historia quæ heic narratur,
& ratio quam huius consuetudinis reddit, apud
nullum alium auctorem, eorum qui hodie extant,
occurrit. Nam Plutarchus alias causas adfert, in ca-
pitulis Romanicis. Vnde fabulam hanc hausert
auctor, nescio. apparet tamen ex ijs eam habere
qui ἀπὸ αἰτίας scripserunt: quorum præcipui memo-
rantur, inter Græcos Callimachus, inter Latinos
Varro. Verùm vt scias doctissimum poetarum non
prorsus ignorauisse historiam quæ heic tangitur,
II. Æneid. refert stellam cælo delapsam, viasque
signantem præluxisse Æneæ, & Idæa sylvia se con-
didisse, eaque duce Æneam & socios saluos ad
eum locum peruenisse, vbi se condiderat. Sic au-
tem ille:

— de celo lapsa per umbras

Stella facem ducens multa cum luce cucurrit.

Illam summa super labentem culmina tecti

Cernimus Idæa claram se condere sylvia, &c.

Sanctum sidus paulo post vocat:

*Heic vero victus genitor se tollit ad auras,
Affaturque Deos, & sanctum sidus adorat.*

Heic vero non stella, sed Mercurio duce, qui stellam in modum Lunæ talaribus infixam habebat, Æneam Idam petiisse, & in tutum se recepisse scribit: & in eius rei memoriam Æneadas stellæ illius vel Lunæ figuram calceis suis adfuisse: quod postea nobilitatis insigne fuit Romanis. Quintus autem Smyrnæus, non stellam nec Mercurium stelligera habentem talaria, sed Venerem ipsam ducem Æneæ fuisse tradit, cum Troiæ incendium fugeret. lib. xvi.

Κύκλις δὲ ὀδὸν ἠγεμένους,
Υἱωνὸν καὶ παῖδα καὶ ἀνέρα πῆματός αἰνῶ
Γέφυρων ῥυομένη. —

AINEIAN ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΞΗΓΕΝ
ΑΧΑΙΩΝ] Sic Quintus Smyrnæus:

οὐλομένη δὲ φοβούμενον ἔργα μάθωιο
Ἐξήγη πολέμοιο δυσχερός. —

CEΛ....ΚΥΚΛΟ...] Lacunam hanc facili, sed vera coniectura sic replemus:

— σελευαῖης κύκλος αὐγῆς. vel αἰγλης, quod magis probo. Apollonius lib. 111. Argon.

Ὡς δὲ σελευαῖω διεγμήνιδα πῆρθεῖος αἰγλιω.

Hunc circulum vel lunulam calceis Romanorum adnecti solitam *vincinum* etiam vocari diximus: vnde *vincinati calcei* Catoni, qui alijs *lunati*. Sic aprorum ora *lunata* vocavit Statius, ab illo dente adunco vel *vincinato*, qui in ipsorum rostro promi-

AD DEDICAT. STAT. REG. HER. 105
prominet, lib. xi.

*Fulmineos veluti præceps cum comminus egit
Ira sues, strictisque erexit pectora setis,
Igne tremunt oculi, lunataque dentibus uncis
Ora sonant.*

Martialis vitam rusticam eo nomine maxime commendat, quod eam agitantibus,

Lunata nusquam pellis, & nusquam toga.

Sic Tertullianus in Pallio inter maxima urbanæ ac forensis vitæ impedimenta, togam posuit, & vncos calceos. illos tamen vncos calceos, vt & vncinatos Catonis, olim pro repandis accipiebamus. cuius sententiæ me nondum pœnitet, tales autem fuisse veterum calceos, in fronte prima scilicet acuminatos, & quasi vncinatos, multis docuimus ad illum Tertulliani locum, vbi hæc diligenter excussimus, & de lunatis etiam accipi posse demonstrauimus.

TONΔΕ ΚΑΙ ΑΙΝΕΑΔΑΙ] ἴνδε, scilicet κύκλον, hunc circulum calceo adfui curauerunt Æneadæ. Diximus supra, & omnes sciunt hunc circulum Græcis *σελευαῖδα*, Latinis Lunam aut lunulam appellari: sed pauci norunt, vncinum etiam appellatum, atque inde vncinatos calceos Catoni dictos apud Festum: *Qui magistratum curulem cepisset, calceos mulleos, alij vncinatos, ceteri perones*. Ita enim legendum. nam in illis verbis qua explicandis qua corrigendis varie laborarunt viri dicti, & omnes quidem frustra. Qui magistratum curulem ceperant, aut qui triumphabant, mulleis, id est ru-

bris aut puniceis calceis utebantur, quos postea
vsurparunt soli Imperatores cum reliquis trium-
phantium insignibus. patricij autem & senatores
qui magistratum curulem non cepissent, nigris,
sed vncinatis, hoc est lunatis. Nam calcei senato-
rum nigri. Iuuenalis:

— *nigræ Lunam subtexit aluta.*

Horatius: — *nigris medium impedit crus*

Pellibus —

Vncinus autem recuruus, & ad semicirculi figu-
ram factus. hinc hamus, & vncinus, & circulus,
pro eodem. Nam hamatæ loricæ sunt ex ferreis
circulis succussæ. & *uncinata corpuscula* Ciceroni,
quæ Lucretio *hamata*, & Epicuro ἀγκυροειδῆ. sed
hæc pluribus in Tertullianij Pallio ad illum lo-
cum: *quem enim non expediat in algore rigere nudipe-
dem quam in calceo vncipedem?* nam qui ad clauos qui-
bus confixi erant calcei, referunt, vehementer er-
rare ibidem docemus.

ΠΑΡΕΝΕΡΡΑΨΑΝΤΟ ΠΕΔΙΑΩ]
ᾠδῶν ῥῥῶαθαι vel ῥενεῖαθαι proprium ad hanc
rem verbum. Latinis *adsuere*, sed & panni qui ad-
suuntur vestibus, Græce ᾠδῶν ῥῥῶαθαι dicuntur.
Herodotus lib. II II. ἐν δὲ ταύτῃ ἐνίδρυες ἄριστονται καὶ
καίτοι, καὶ ἄλλα μετὰ πύργων ὁμοίωτα, τῶν τὰ δερ-
μάτα ᾠδῶν ῥῥῶαθαι. Pessime ibi inter-
pres, *quorum pelles ad rhenones faciendos consuuntur.*
nec animaduersum Stephano. Sic enim debuit:
quorum pelles sisuris & vestibus adsuuntur. ad orna-
tum enim vestis, extimæ tantum oræ per circui-

tum adsuebantur eiusmodi pelles: non autem ex
his totæ vestes cōficiiebantur. Id Græci ᾠδῶν ῥῥῶαθαι,
& ᾠδῶν ῥῥῶαθαι limbi & fasciæ quæ adtexun-
tur caudis vestium. Hesychius: παραρήματα, ᾠδῶν
ῥῥῶαθαι ἰματίων. quod verbum Thucydidis est. sic
autem explicat Pollux: Θεκυδίδης ἡ ἐκ τῶν ἐσθίτων
παραρήματα τὰ πρὸς ταῖς ὤμας αἰ παραρῥῶαθαι φησὶν ὡς
ἰχθῆος εἰς ἀλγῆλω. Hinc liquet quid sint ᾠδῶν
ῥῥῶαθαι in vestibus.

..... ΑΥ..... Η Γ Ε Ν Ε C C Ι Γ Ε Ρ Α Α]

Huic versui restituendo, supplendoque non ma-
gnam dedimus operam, sed bonam: quod illis so-
lis vt negent permitto, qui aliter restitui potuisse
ostendent, quam hoc modo:

Τόνδε καὶ Αἰνεάδα παρνεῖράψατο πεδίλω

Σύμβολον Αὐθνήσιον εὐχρῆεσι γερῶν.

pediculos & apices litterarum, qui volet, rimetur,
& si poterit, labem & vitium lapidis melius refar-
ciat. nos contenti sumus hoc Catone. Philostrat-
us in vita Herodis, σύμβολον βήκειας, hanc cal-
ceorum Lunam vocat. γράφεται αὐτὸν φόνος Βεαδύας
ὁ τῆς Ρηγίλλης ἀδελφὸς ἐνδοκιμύτατος ὢν ἐν τοῖς ἰσο-
δοῖς καὶ τὸ σύμβολον τῆς βήκειας ᾠδῶν ῥῥῶαθαι
δημαί. qui locus vnice confirmat coniecturam
vestram.

ΟΥ.... Ο C C Η Τ Α Ι Κ Ε Κ Ρ Ο Π Ι Δ Η Ν

Π Ε Ρ Ε Ο Ν Τ Α] Verba ipsa auctoris non tam
facile possumus hoc loco restituere quam in supe-
riore versu: sententiam tamen æque bene. sic enim
legimus:

Ὡς μιν ἐκδόσησεν καὶ Κεκροπίδῳ ὡς ἐόντι
 Τυρσηῶν δ' ἔργον ἑπισηφύειον γέρας ἀνδρῶν.

Verba hæc non ausim præstare ipsissima esse poetæ, de sententia minus dubitamus. Vult enim dicere, vetus hoc ornamentum & insigne nobilium Romanorum tributum fuisse Attico Herodis filio, quamuis non ex aliqua nobili & antiqua familia Romana originem duxisset, sed merus esset Cecropides. Et hoc quidem verum, quod ad patrem ipsius attinet: nam de matre Romanum fuisse, atque etiam nobilissimum constat.

ΘΥΡΧΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΠΙΣΦΥΡ-
 ΡΙΟΝ ΤΕΡΑC ΑΝΔΡΩΝ] Corrige, Τυρ-
 σηῶν pro Θυρσηῶν, & γέρας pro τέρας. nam τέρας
 heic locum non habet. Τυρρῆωνος autem heic pro
 Romanis vocat, quos supra Αὔσονίους dixit. Eorum
 enim hoc ἑπισηφύειον γέρας. aut certe alludit ad ge-
 nus calceamenti quod Tuscum dicebatur, quo ge-
 nere utebantur Romani Senatores. Virgil. de Euan-
 dro lib. VI II.

Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis.

Seruius ad locum: *Tusca calciamenta, & dicit Crepidas, quas primo habuere Senatores, post equites, deinde milites. Alij calceos Senatorios intelligi volunt, quia hoc genus calciamenti a Tuscis sumptum est.* Pollux: Τυρρηνικά, ὅ καὶ πημα ἔυλιον, τετραδάκτυλον. οἱ δὲ ἰμαῖτες ἐπίχρουσι. σαρδάλιον γὰρ ἔσσι. ἠπέδησε ἢ αὐτὸ Φιδίας τῇ Αθῶνᾳ. ἐκάλουε ἢ αὐτὰ Τυρρῆων ἔργῃ. quod facit cum Seruio, qui Tusca calciamenta, crepidas fuisse vult. Hesychius idem sentit: Τυρρῆωνικά σαρδάλια, καὶ πη-

μαὶ τὴν ὑψίλῳ οὕτω καλεῖται. De his accurate tractamus ad Historiam Augustam, & accuratissime in nostro de re vestiaria Commentario.

ΕΠΙΣΦΥΡΙΑ ΤΕΡΑC] ἑπισηφύειον quoque dicitur Philostrato: ὅ ἐξ ἑμβολῶν τῆς δὴ γυμνασίας ἀειρητημῶος τῶν ἠποδῆματι. τοῦτο δὲ ἐστὶν ἑπισηφύειον ἕσφαινον μίμοσφδες. ex quo id etiam discimus eboreas fuisse istas lunulas. aliquando etiam & ossæ & æneæ fiebant, vt alibi ostendimus. Suauiter autem nugatur bonus Isidorus, qui cum legisset apud Græcū scriptorem mulleos calceos habere ἑπισηφύεια ὅσῃνᾶ ἢ χαλκᾶ, ad quæ corrigijs religabantur, dixit eos habere in superiori parte malleolos & ossæos, vel æneos. imposuit illi vox σηφύειον quæ malleolum significat. Hinc putauit ἑπισηφύειον esse malleolum in superiori parte mullei calcei. Mullei autem calcei non differebant forma a calceis senatoriis, sed colore tantum. Nam hi erant nigri, illi autem mullei coloris, hoc est rubri, quos soli triumphantes gerebant, vel qui magistratum curulem cepissent. hisque sua etiam erant ἑπισηφύεια non minus, quam nigris. quæ ἑπισηφύεια iucundo errore malleolos vertit Isidorus. ἑπισηφύειον apud Poëtam est pars ocreæ.

Κνημῖδ' ἄργυροῖσιν ἑπισηφύειοις δ' ἐσαρῆδν.

Vide Grammaticos. ἑπισηφύειον ornamentum etiam muliebre, vt periscelis.

ΕΡΧΗC ΕΡΓΕΙΔΟΤΑ] Pessime descriptus hic locus. quod vitio lapidis imputare licet, vetustate, vt videtur, hac in parte exesi, nec

integras literas exhibentis. Sic autem in eo fuisse scriptum liquido iurare possim:

Ἐρως ἐκ γλαῦτα καὶ Ἑρμῆα —

Atticum Herse & Mercurio prognatum ideo dicit, quod Herodes eius pater, generis sui originem ad Cerycem referret, quem Mercurij & Herfes filium fuisse vult hic auctor, vt ad sequentem versum dicturi sumus. Non Cerycem, sed Cephalum facit Mercurij & Herfes filium Apollodorus lib. III. βιβλιοθ. quem vide.

EIC ETEON ΔΗ] Vna littera extrita lege,

— Εἰ ἐτεὸν δὴ

Κήρυξ Ἡρώδεω πατρὸς Ἐπιτάδου.

Sic apud Apollonium Argon. lib. IIII.

— Εἰ ἐτεὸν δὴ

Ἰμετέρης γαίης Ἀχελώϊος ἔξαιήσι.

& lib. II.

Κλύτε παρρημῶν παρφερέσασσι, εἰ ἐτεὸν δὴ

οἶδ' ὑμεῖς.

Nec dubium est ita in lapide fuisse incisum, & etiam nunc esse.

ΚΗΡΥΞ ΗΡΩΔΕΩ ΠΡΟΓΟΝΟC]

Κήρυκα heic accipiebam Mercurium; nam Κήρυξ θεῶν ποῆτις dicitur, vt in ouo Simmiæ: ἐλεῖσας θεῶν ἐκίξε Κήρυξ. vnde & Κηρύκειον virga eius. cum autem Atticum Herodis filium Mercurio, & Herse progenitum superiore versu dixerit, Mercurium πατρῶσιον Herodis fuisse necesse est, qui Attico pater. Sed Κήρυξ Mercurius absolute non dicitur, sed Κήρυξ θεῶν. Κήρυξ igitur heic nomen proprium, vnde Κή-

ρυκας familia Athenis. Cerycem autem illum quidam Eumolpi filium, alij Aglauri & Mercurij esse volunt: Auctor vero huius inscriptionis, Mercurij & Herfes, quod probabilius est. Nam Mercurium cum Herse concubuisse fabulæ ferunt, multum inuidente Aglauro, & vt Mercurium excluderet fatagente, & ob hoc in lapidem ab eodem mutata. Cephalum tamen non Cerycem Mercurij & Herfes ex illo concubitu filium tradit Apollodorus, vt supra notauimus, illum qui ab Aurora admatum & raptus est, quem diuersum facit a Cephalo Procridis marito, Deionei filio. Potest tamen & fieri vt Cerycem & Cephalum ex Mercurio genuerit Herse. sed quodcunque fuerit, verum in fabulis qui quærent, frustra quærent. De hoc Ceryce ita Pausanias in Atticis: τελευτήσας ἢ Εὐμόλου Κήρυξ νεώτερος λείπεται τῶν παίδων· ὃν ἀσθὶ Κήρυκας θυγατρὸς Κέκροπος Ἀγλαῶρου καὶ Ἑρμοῦ παῖδα εἶδ' λέγουσιν, ἀλλ' οὐκ Εὐμόλου. Hunc Cerycem Pollux quoque cum Pausania Pandroso & Mercurio genitum tradit, non Herse & Mercurio. Κήρυξ ὁ μὲν τις τῶν μυθικῶν ἀπὸ Κήρυκος τῆς Ἑρμοῦ καὶ Γαιδρόσου τῆς Κέκροπος. Non igitur dubium Cerycem heic intelligi debere illū Mercurij & Herfes, siue, vt alij, Aglauri filium. Hinc Κήρυκας, Athenis nobilissima & antiquissima familia. incertus auctor apud Suidam: ἐπιτάδου ἢ αὐτῶν Εὐμολπίδα καὶ Κήρυκας· &, πρὸς οὐδὲν γένος τὰ σεμνὰ Εὐμολπίδων καὶ Κηρύκων καὶ τῶν δῆλων γῶν ἱερῶν τε ὄντων καὶ θεοφιλῶν, ἐπιτρήσον ἢ καὶ θῆλυ σοφίαν παρῆγορμος. Ex illis Cerycibus ortum se fe-

rebat Herodes vt ex hoc loco constat.

ΗΡΩΔΕΩ ΠΡΟΓΟΝΟΣ ΘΗΣΙΑ-
ΔΑΟ] Mirum est Philostratum Herodi dare
generis auctores Æacidas, cum & Cecropiden &
Thesiden eum faciat hic auctor. nulla autem, quod
sciam, affinitas vel cognatio Thesidis cum Æaci-
dis. Thesides autem ideo Herodes, quod vt The-
seus ad Erechtheum & Cecropem genus suum re-
ferret, inde etiam originem duceret Herodes, de
se si creditur ipsi. Plutarchus de Theseo: Θησεώς δ'
μὲν πατρῶον γένος εἰς Ἐρεχθεΐα καὶ τοὺς πατρῶεις ἀδελφῶνας
αἰήκει. Nam Cecrops Erechthei filius: Cecropis Pan-
dion: Pandionis Ægeus: Ægei Theseus. Ex filia
autem Cecropis Herse & Mercurio Ceryx: a quo
Ceryce Herodem originem traxisse vult auctor
iste. Sic Thesides Herodes. De Æacidis nullum in
hac inscriptione verbum, cui fidem haberi tutius
est, quam Philostrato.

ΤΟΥΝΕΚΑ ΤΙΜΗΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΩ-
ΝΥΜΟΣ] Τιμῆς ad Senatoriam Attici dignita-
tem pertinet, qua ab imperatore donatus est: ἐπώ-
νυμος autem ad ipsius nomen pertinet. ἐπώνυμοι
enim, vt mediocriter eruditi sciunt, Græcis dicun-
tur, qui nomine suo digni sunt, quos Latini ele-
ganter vocant, *nominis sui viros*. vt apud Spartia-
num: *Seuerus, vir sui nominis*. & apud Vopiscum:
Probus sui nominis vir. Græce ἐπώνυμος & φεράνυμος.
Sophocles:

Γειθεὶς ἐΓρωθῆς συμφορᾶς ἐπώνυμος.

Huic autem Herodis filio, Attico nomen fuit.
hinc

hinc ἐπώνυμον eum dicit quod linguam ἀκριβῶς Ἀτ-
τικίζουσαν haberet, & suo nomine dignus videretur,
eaque de causa Ἡρώδου γλώττα vulgo vocabatur
Athenis, qui Herodes inter Atticos Atticissimus
fuit. Philostratus in vita Aristoclis: ἡ δὲ ἰδέα τῆς λέ-
γου, ἀκριβῆς μὲν καὶ Ἀτικίζουσα, ἀγαθέρα δὲ ὅπι-
τηδεΐα μᾶλλον ἢ ἀγωνίζουσα. χολή τε γὰρ ἀπέσι τῆς λέ-
γου, καὶ ὄρμηξ πρὸς βραχὺ. αὐτὴ δὲ λί Ἀπικισίς εἰ ποῦ
τὴν Ἡρώδου γλώτταν βασιμίζουσα, λεσπολογεῖσθαι μᾶλλον
δοξεῖ, ἢ κρότου τε καὶ ἡχοῦς ζυσκεῖσθαι.

HMEN ANACCA EIC BOYΛHN
ΑΓΕΡΕΘΑΙ] Putabam omnino verum desi-
derari, post hunc, ἡ μὲν αἴασα, cuius hic esset sen-
sus, reginam Faustina impetrasse huic Attico
Senatoriam dignitatem a Marco imperatore. Nam
αἴασα isto loco non aliud mihi suadebat: sed re
diligentius considerata, nihil deesse comperi. Vna
tantum littera addita legendum, ἡ μὲν αἴασθην εἰς
βασιλῶ ἀγέρουσα. quæ indubitata lectio est. Sic igitur
totus locus est concinnandus.

Τοῦτένεκα τιμῆς καὶ ἐπώνυμος, ἡ μὲν αἴασθην
εἰς βασιλῶ ἀγέρουσα ἵνα παρὰ τὸς θεοὺς ἔδραμ.

Ἐλλάδι δ' οὔτε γένος παρφερέτερος, οὔτε ἐπὶ φωνῶν.

Sententia autem hoc ordine ita procedit: τοῦτένεκα
τιμῆς ἡ μὲν εἰς αἴασθην βασιλῶ ἀγέρουσα. ἐπώνυμος δ'
ὅτι βασιλῶτερος τὴν γλώτταν οἰκὸς ἡμῶν ἵς εἰς Ἐλλάδι.
Similiem sententiæ ordinem nuper obseruabam
apud elegantissimum auctorem, Florum lib. II.
cap. XII. *Multo vehementius sub hoc Macedones quam
sub patre consurgunt: Quippe Thracas in vires suas traxe-*

vant, atque ita industria Macedonum, viribus Thracum, ferociam Thracum, disciplinam Macedonicam temperauerunt. ira scriptum exhibent optimæ D. Nazarij membranæ. quod sic procedit: atque ita industria Macedonum ferociam Thracum, viribus Thracum disciplinam Macedonicam temperauerunt. Tertium autem colum primo respondet, quartum secundo. Ad eundem plane modum huius loci sententia ordinata est: nam *Εἰς βασιλῶ ἀγέρεσθαι* respondet voci *τιμῆς*: *Ἐλλάδι δὲ οὔτε γῆρος ᾧσφερέστερος*, ad verbum *ἐπώνυμος*, refertur.

H MEN ANACCA] Luce clarius litteram N deesse huius vocis fini, quam fragmine lapidis deciso periisse suspicor, vel vetustate abolitam & exesam. E contrario quartus ab isto versus duabus litteris habet amplius quam sat est in fine: nam *Ἀστωαίων* pro *Ἀστωαί* perperam scribitur. *Ἀνασθῶν* autem *βασιλῶ* vocat, Senatum Romanum. Martialis eodem sensu dominum Senatum appellat, lib. XIV.

Synthesibus dum gaudet eques, dominusque Senatus. Probus apud Vopiscum Senatores mundi principes vocat in oratione ad Senatum his verbis: *Recte atque ordine P. C. proximo superiore anno factum est ut vestra clementia orbi terrarum principem daret, & quidem de vobis qui & estis mundi principes, & semper fuistis & in vestris posteris eritis.* Ex his igitur clarum est *Ἀνασθῶν βασιλῶ* heic Senatum intelligi.

ΕΙC ΒΟΥΛΗΝ ΑΓΕΡΕΘΑΙ]
Sic *Εἰς βασιλῶ ἀγέρεθαι* apud Apollonium in Ar-

gon. pro quo alibi idem dixit, *Εἰς βασιλῶ ἐδριόωντο*.

ΙΝΑ ΠΡΩΤΟΘΡΟΝΕC ΕΔΡΑΙ] Metaplasinus, *ᾠσφῆθρονες δὲ τῷ ᾠσφῆθρονοι*. sic *ἐρυθρματες ἵπποι* apud Homerum & Hesiodum simili metaplasmo pro *ἐρυθρμαται*, vt obseruant Grammatici. Sic *πιλαρῶνες* pro *πιλαρῶνοι*. Etymologicum magnum: *Πηλαρῶνες, οἱ γήαντες. Κόμισμαχος, Πηλαρῶνων ἡγάπησθαι. Εἰρήσθαι ᾠσφῆθῶ ἐκ πιλαρῶ γερῶνέσθαι, ποτέσθαι ἐκ γῆς*. Vulgo apud Callimachum legitur *Πηλαρῶνων*. Nec in compositis tantum vocibus, sed & in simplicibus frequentes huiusmodi metaplasmi apud Poëtas, vt *ἰάδικα διακρύσεσθαι* apud Homerum, pro *ἰακίω*. *ἀγκὶ πεποισῶς*, pro *ἀγκῆ*. *πολλίω κρόα μύρθεσθαι* Hesiodo pro *κρόκω*. sic in veteri Scolio *κλάδι* pro *κλάδω*.

Ἐνμύρθε κλάδι τῷ ξίφος φορήσθαι

Ἐσπερ Ἀρμῆδος κ' Ἀριστογείτων.

at passim legitur *κλάδω*, repugnante versu. Hesychius: *κλάδα, κλάδον, ῥάβδον*. male *κλάδου* excusum est.

ΕΛΛΑΔΙ ΔΟΥΤΕ ΓΕΝΟC ΒΑΣΙΛΕΥΤΕΡΟC ΟΥΤΕΤΙ ΦΟΝΗΝ] *φονίω* pro *φονίω*: nam sic legendum est. Huius autem versus sententia referri debet ad vocem *ἐπώνυμος*, vt iam diximus. Attici reliquos omnes populos & elegantia sermonis, & originis vetustate antistabant: nam *ᾠσφῆθρονες* esse gloriabantur. at huic Herodis filio Atticus nomen fuit. *ἐπώνυμον* eum igitur esse dicit, & vere Atticum, quod & generis nobilitate, & facultate dicendi omnes superaret. Ba-

σιλβότερος eleganter heic præstantiorem & excellen-
tiorē designat. Græci enim βασιλεῖς vocant in sua
arte homines, qui in ea excellunt & ceteris præ-
stant. Adrianus Sophista apud Philostratum in
eius vita Herodem vocabat βασιλέα τῶν λόγων. Ηρώ-
δω δὲ πὸν βασιλέα τῶν λόγων ἀγαπητὸν, ἢ αἰνός τε καὶ
νήφων ὑποκρίνωμα. Sic Telestes apud Athenæum,
Φρύγα καλλιπιδίων αὐλῶν βασιλῆα appellat. Sic & apud
Eunarium Proæresius in inscriptione statuæ, βα-
σιλβῶν λόγων dicitur. πολλά δὲ ἔστι πολλοῖς ἀγαθόντος
καὶ τυχόντος ἐπαίνων, ἀδριανῶτα καὶ αὐτοκράτορας καὶ
κοινῶ ἰσομέρητον ἀνέστηκα ἔπι τῶν ἀφ᾽ αὐτῶν, Η Β Α Σ Ι-
Λ Ε Υ Ο Υ Σ Α Ρ Ω Μ Η Τ Ο Ν Β Α Σ Ι-
Λ Ε Υ Ο Ν Τ Α Λ Ο Γ Ω Ν.

ΒΑΣΙΛΕΥΤΕΡΟΣ ΟΥΤΕ ΤΙ ΦΩ-
ΝΗΝ] Sic regnum loquendi dixit Manilius
lib. IV.

Ille decus linguæ faciet, regnumque loquendi.

ΗΡΩΔΕΩ ΓΛΩΣΣΑΝ ΔΕ ΤΕ ΜΙΝ
ΚΑΛΕΟΥΣΙΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ] Eijciendæ
hæ duæ litteræ ex fine, quæ & sensum turbant &
versum. Scribendum,

Ηρώδω γλωσσῶν δὲ τε μιν καλέουσιν Αθῆναι.

Vnde vero illud ΩΝ irrepsit, nescio. nam in
lapide esse ita scriptum vix est vt credam. Sed &
magis mirum mihi videtur ista de Herodis filio,
hoc loco dici, cum tam diuersa de eo prodat Phi-
lostratus in Herodis vita. Marcellus iste, vel si quis
alius inscriptionis auctor, eloquentiorem nemi-
nem in tota Græcia fuisse quam hunc Herodis

filium scribit, adeo vt vulgo Athenis cognomina-
retur *Herodis lingua*, quod dicendi virtute scilicet,
maxime similis esset patri, vt qui eum audirent lo-
quentem, patrem Herodem audire se putarent.
At quam longe aliter de eo sentit & narrat Philo-
stratus! qui tam inertis ac hebetis ingenij hunc
fuisse refert, adeoque fugacis & fluidæ memoriæ, vt
vix primas litteras ediscere potuerit, quas nunquam
tamen didicisset, nisi patri venisset in mentem, eas
illi huiusmodi lepido commento inculcare. Pue-
ros viginti quatuor, ætate æquales cum illo edu-
care & alere instituit, litterarum nominibus voca-
tos, vt eos crebrius appellando, sic tandem littera-
rum nomina pronuntiare assuesceret, addisceret-
que. Sed & stultum eum & potatorem & insanis
amoribus deditum fuisse ibidem memorat, pa-
tremque quoties de illo incideret mentio, hunc in
ore semper habuisse versum:

Εἷς δὲ τί που μωρὸς καὶ ἀλείπτει διπρὲ ὄϊκω.

Quibus omnibus permotus Herodes exheredem
eum fecit, maternis tantum bonis ei relictis, vel
restitutis. Hæc Philostratus, quæ quis non miretur,
cum videat hac inscriptione eum vt eloquentissi-
mum laudari, & Senatoria dignitate ornatum ab
Imperatore? Nec vero post mortem Herodis Sena-
torem eum factum possit aliquis existimare, cum
disertis verbis supra dicatur in solatium Herodis
uxorem & liberos amissos lugentis, in Senatorum
numerum cooptatum ab Antonino eius filium At-
ticum. nec porro de alio Herodis filio, quam de

hoc Attico loqui Marcellum, dicendum est: nulum enim alium habuit, præter hunc Atticum. iterum dicam, mirari hoc satis non possum. Non in hac re tamen tantum dissentientem ab hoc auctore Philostratum deprehendi, sed & in numero liberorum Herodis, cum hic tres, ille quattuor ponat: & Herodem ab Æacidis originem ducere velit ille, hic autem ab Erechtheidis. In quibus omnibus huius inscriptionis auctori quam centum Philostratis, magis credere res ipsa nos cogit.

ΚΑΙ ΔΑΡΔΑΝΙΟΝ ΓΕΝΟΣ ΕΙΗΝ] Scribe, ἦεν, vel ne longius recedamus, ἦτω, quod Attici dicunt pro ἔτω. Sed & ἔτω pro ἔτω potest esse, ut εἶν pro εἶν, Ionice, &c.

ΤΡΩΟΣ ΕΡΙΧΘΟΝΙΑΔΑΟ] Melius, Τρῶος Εριχθιδεω. atque ita lege.

ΟΥΔΙ ΦΙΛΟΝ ΙΕΡΑ ΡΕΞΑΙ] Certum est legi debere:

ὅ δὲ φίλον ἱερὰ ρέξαι

Καὶ θύσαι, θυέων ἀπὸρ σὲν ἀέκοντος ἀνάγκη.

Si quis volet rem diuinam Regillæ facere, faciat. nemo enim inuitus ad hoc cogitur. Non peccabit, qui faciet, eamque istoc honore dignabitur: non enim mortalis est. Non tamen hoc officium ab inuitis etiam exigitur, cum de Dearum numero minime censenda sit, quibus necessario sacra faciunda sunt, quæque in sui numinis contemptores seueri vindicant; sed Heroinarum tantum, quarum cultum minime sibi negligendum putant, qui magna pietate & religionum amore sunt præditi. Regillam

igitur ut Heroinam vult coli, eique hac de causa non templum ut Deæ, non tumulum ut fœminæ mortali, sed ἱερῶν ædificatum esse scribit.

ΟΥ ΜΕ ΓΑΡ ΘΝΗΤΗ] Vel puer viderit legendum:

Οὐ μὲν γὰρ θνήτη, ἀπὸρ σὲν θεῶν τεύχεα.

ΟΥΤΕ ΝΕΩΝ ΙΕΡΟΝ ΛΑΧΕΝ ΟΥΤΕΤΙ ΤΥΜΒΟΝ] Non templum, nec tumulum sortita est. quid igitur? ἱερῶν, quod illi ab Herode Athenis extractum est.

ΟΥΔΕ ΓΕΡΑΘΗΤΟΙΣ] Etiam hoc corruptissimum, ut alia multa in hac inscriptione, sed facilis emendandi ratio: Scribendum enim:

Οὐδὲ γέρα θνητοῖς, ἀπὸρ σὲν θεοῖσιν ὁμοία.

Hoc est, honores quidem eam maiores postulare, quam qui homini debentur, sed minores, quàm quos dijs reddere consueuimus, hoc est quales Heroibus tribui solent.

CHMAMENO I NHΩ ΙΚΕΛΟΝ ΔΗΜΩ ΕΝ ΑΘΗΝΗC] Scribe: Σῆμα μὲν οἱ νηῶ ἱκελον. Sic ἄειθερσιτικῶς ἱερῶν appellat. vbi autem hoc ἱερῶν fuerit, vtrum in vrbe ipsa, an in Marathone pago, incertum facere posset huius vocis δῆμος notio, quæ aliquando pagum, quales erant Attici, designat, aliquando populum ipsum, & multitudinem in vrbe collectam, ut cum Δήμου ἐν Τρῶων Homerus dicit, pro populo Troiano, vel etiam vrbe ipsa. Vt pro pago acciperem inducebat me quod in pagis, & secundum vias publicas ut plurimum exstruere consueuerant Athenienses

tumulos, *λίρῳα*, templa: quod testatur Pausanias in Atticis: *Ἀθλωαῖσι δὲ καὶ ἔξω πόλεως ἐν τοῖς δήμοις, καὶ καὶ τῷ ὁδοῦ θεῶν ἔστιν ἱερὸν καὶ λίρῳων καὶ ἀνδρῶν πάφοι.* pagum autem non alium quam Marathonem accipiebam, vnde fuit Herodes, & in quo sepeliendum se mandauerat suis libertis. Sed quare *Δῆμον Ἀθωῖς* hunc pagum potius, quam alium quemuis vocaret, non inueniebam: nec enim peculiari cultu Mineruam colebant Marathonij, nec templum eius in eo pago fuisse conditum meminerunt scriptores, cum & in alijs compluribus Atticæ terræ pagis, & aras Mineruæ consecratis & cultum eius celebratum sciamus. *Δῆμον* igitur *Ἀθωῖς* heic nobis interpretari placet ipsam urbem, hoc est *ἄστν*. Sic *ἄστρα δῆμον Ἀθωῶν* vocabat Athenienses Euphorion: Homerus, *Δῆμον Ἐρεχθίδος*. In vrbe autem sepultam fuisse Regillam probabile est. nam & Panathenaidem eius filiam in vrbe sepultam tradit Philostratus: *ὅ ἐπι Παρθλωαῖδι τῇ θυγατρὶ πένθος Ἀθωῶσι ἐπέσχυναν, ἐν ἄστν τε αὐτῶν θαλαμῶτες, &c.* Ipse etiam Herodes in vrbe sepultus est, eodem auctore Philostrato, quem vide. Mirari tamen mihi subit eum auctorem qui tam accurate vitam Herodis in litteras misisse profiteatur vt multa etiam de eo multis ignorata memoriæ mandasse dicat, mentionem nullam facere huius ἡρώου Regillæ. Atqui non omittere debuit, illo præsertim loco quo de Regillæ morte & Herodis luctu tam multa dixit. Quid si quod ille theatrum ab Herode ædificatum in honorem Regillæ scri-

scribit, hoc *λίρῳον* fuisse interpretabimur? Theatrum illud construxisse videtur Herodes eo loco in quo sepulta fuit Regilla, eique dedicauisse, vt eius *λίρῳον* esset. Philostratus, *ὅ ἐπι Ρηγίλλῃ θεῶν* vocat. & alio loco *ἀναθεῖναι αὐτῇ* scribit hoc theatrum Herodem. Sane ipse etiam Herodes in Panathenaico stadio sepultus est, quod sua impensa faciendum curauit ad exercitium Atticæ iuuetutis: de quo stadio Philostratus sic ait, *ἔργον ξιωτικῆς ὑπὸ πάντων τῶν θαυμασίων. ὁ δὲ ἐν γὰρ θεῶν αὐτῶν ἀμιλλᾶται.* Huius stadij meminit etiam Pausanias in Atticis. Non iam igitur dubito quin *σημα νεῶ ἵκελον*, quod heic habemus, sit Theatrum *ἐπι Ρηγίλλῃ* Philostrati. Staius epicedio in patrem, scribit, si sibi fortuna permitteret, magnificum se & templis parem tumulum patri extructurum, theatrumque ibidem ei dedicaturū, in quo ludi musici celebrarentur in honorem eius. Locum ipsum non grauabor ascribere: non parum enim hanc inscriptionem illustrat.

*Atque vtinam fortuna dares mihi, manibus aras,
Par templis opus, æriamque educere molem,
Cyclosum scopulos ultra atque audacia saxa
Pyramidum, & magno tumulum prætexere luco.
Illic & Siculi superassem dona sepulcri,
Et Nemees lucum, & Pelopis solemnia trunci.
Illic Oebalio non finderet æera disco
Graiorum vis vlla virum. non arua rigaret
Sudor equum, aut putri sonitum daret vngula fossa:
Sed Phæbi simplex chorus. heic frondentia vatum
Præmia laudato genitor tibi rite dicarem.*

Illud, *par templis opus*, idem plane cum hoc nostro, *σημα μὲν οἱ νεκροὶ ἔχουσι*. quibus verbis & sepulcrum pariter & theatrum ibidem conditum vterque intelligit.

ΤΟΥΤΟ ΔΕ ΦΑΥΣΤΕΙΝΗ ΚΕΧΑ-
ΡΙΜΕΝΟΝ] Hæc Faustina Marci Antoni-
ni Philosophi vxor, quæ iam in viuis esse desierat,
cum Regillæ statua dedicata est. Vtra autem prior
decesserit, Faustina an Regilla, quamuis non cer-
tum habeam, Regillam tamen priorem fati con-
cessisse non paucis nec dubijs coniecturis colligo:
quas heic aperirem si quid ad huius loci illustra-
tionem facerent. Videtur autem Faustina in eo-
dem hoc templo consecrata in quo Regillæ statua
erat posita. Hinc est quod gratam & acceptam
Diuæ Faustinae hanc Regillæ effigiem dicit, Re-
gillamque ipsam quasi nympham pedisequam &
sacrorum ministram Faustinae non spernendam
fore scribit paulo post.

ΦΑΥΣΤΕΙΝΗ] Φαυστεινή, pro Φαυστινή. Sic
enim Grammatici: τὰ ἀφ' τῆς ἰταλικῆς πρὸς μίαν
τὸν γόνον ἔχοντα ἀφ' τῆς ἰχθάφεται. Φαυστίνα, Μαρίνα,
πλὴν τῆς γείνα. Sed Φαυστεινή heic vt Αντωνῆνος passim
in veteribus monumentis scribitur, & Γαυλῆνος.

ΔΗΜΩ ΕΝΙ ΤΡΙΟΠΕΩ.] De hoc Trio-
pio satis multa diximus ad inscriptionem Herodis.
Siue autem ab illa quam ibi notauimus caussa, siue
ab alia hoc Triopium denominatum esset, harum
inscriptionum auctores sono nominis inuitante,
τῆς Τειόπια ἐπιτύμων finxerunt: eique adfinxerant

quæ de antiquo Triopa apud veteres fabularum
scriptores legerant, ad maiorem, vt par est, loco
conciliandam religionis auctoritatem. Hinc poë-
tice δὲ Τειόπιον δῆμον Τειόπια dixerunt. nam omnia
quæ in Græcia terra Τειόπια vsquam extant, ab
aliquo Triope vel Triopa appellata sunt, non item
illud in via Appia Triopium, vbi villa Herodis
fuit.

ΝΑΟΙ ΠΑΡΟΣ ΕΥΡΕΕΣ ΑΓΡΟΙ]
Immo, ναοὶ πῶρος. atque ita omnino emendan-
dum. Nam ante templa & ædes sacras & monu-
menta fere semper haud paruus agri modus vaca-
bat, vineis aut oleis & alijs arboribus confitus.
Hinc illæ inscriptiones obuiæ passim in veterum
monumentis, *tot pedes in fronte, tot in agrum*. Sta-
tius: — *Et magno tumulum pratexere ludo*.
Sed hoc pluribus firmari non est opus.

ΚΑΙ ΧΟΡΟΣ ΗΜΕΡΙΔΩΝ] Sic
vitium choreas Manilius dixit lib. v.

Et te Bacche tuas nubentem iunget ad vltimos,

Disponetque iugis imitatus fronde choreas.

Eleganter χορὸν ἡμερίδων, vinearum ordines vo-
cat. nam in vinea σίχοι sunt, vt & in choro.
ὄρχος enim σίχοις ἀμπέλων Græci exponunt. Cho-
rus autem καὶ σίχον καὶ ζυγόν ordinabatur. Immo
ὄρχος & χορὸς idem est. nam ὄρχεσθαι ab ὄρχος idem
significat quod χορδίζω a χορὸς. ὄρχος καὶ ὄρχ-
ησιον pro χορὸς. sic ὄρχος pro λόχος, apud Hesy-
chium. κόρπος pro κρότος. ἀρχήρης ὑπὸς pro ἀρχήρης.
sic ὄρφέω, pro ῥοφέω. vnde Latinum sorbeo. in

b: vt ἄφος albus, ὀρφός orbus, vt pluribus dicam in libro de Dialectis.

ΕΛΑΙΗΝΤΕC ΑΡΟΥΡΑΙ] pro Ἐλαίησασα. sic ὑλήεσσα Ζάκυνθον apud poëtam pro ὑλήεσσαρ. & κλυτός Ἰπποδάμεια. Ἐλαίεσσαρ τηδῶ apud Sophoclem varie olim interpretati sunt Grammatici. Hesychius, Ἐλαίεσσα τηδός, Σοφοκλῆς Οδυσεὶ ἀκρόπολῆγι. ἥτοι Ἐλαίεσσα ἀπὸ τῆς σκαλά, ἀγρία. ἢ ἀπὸ τῆς ληίζεσσαι, ποτὶτα ληίζομένη καὶ κατεσθίεσθαι. ἢ ἀπὸ Ἐλαίου λιπώσθαι. ita legendum apud Hesychium. nam male in editionibus Ἐλαίεσσα. Ἐλαίεσσα autem pro Ἐλαίεσσα ab Ἐλαίης. quæ interpretatio sola vera est.

ΘΕΑ ΒΑCΙΛΕΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ] Diuam Faustinam ita appellat.

ΚΑΙ ΟΓΛΟΝΑ ΝΥΜΦΑΝ] Manifestum est legi debere: καὶ ὀπίονα νύμφην.

ΟΥΔΕ ΓΑΡ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΝ ΕΥΘΡΟΝΟC ΙΟΧΕΑΙΡΑ] Ideo Dianæ & Mineruæ heic meminit, quod his Deabus fundum suum consecrauerat Herodes, & templum ibidem eis posuerat, in quo & statua Regillæ posita fuit & dedicata, & nisi fallor, etiam Diuæ Faustinae. quam autem Παμυσίδαρ Οὔπιον vocauit in priore inscriptione, heic Dianam aperte appellat, vt inde manifestum sit Dianam & Nemesim pro eadem accepisse: nam Οὔπις cognomentum Dianæ. Veteres autem plerique Dianam Adrasteam cognominatam putarunt, ab Adrasto quodam qui primus ei statuam collocauit. Harpocraton: Δημήτριος ὃ ὁ Σκῆψιος Ἀρτεμιῶ φησὶν εἶναι τὴν Ἀδράστειον πατρὸς Ἀδράστου

πρὸς Ἰδρυμῶλεω. quod memini me animaduertere ad inscriptionem Herodis.

ΟΥΔΕ ΜΙΝ ΗΡΩΜΗCΙ] Nihil corruptius. scribe vt supra emendauimus:

Οὐδὲ μιν Ἡρώησιν παλαῆσιν μεδέεσθαι.

Ἡρώησιν Attice pro Ἡρώίησιν, vt in superioribus nobis obseruatum. sic Ἡρώησιν pro Ἡρώίησιν apud Apollonium lib. i v. Ἡρώησιν Λιβύης τιμῆσιν

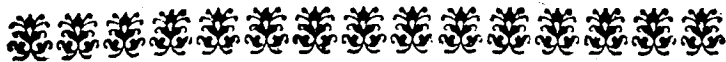
ad quem locum doctissimus interpres sic scribit: Ἡρώησιν παρὰ τὴν Ἰστωμῶλεωσιν Ἡρώδῆτος ἐν δεκάτῳ φησὶν ἐκ σιευδοσιφῆς τῆς Ἡρώίησιν. τῆς Ἡρώς δὲ τῆς Ἰηλυκῶν Ἡρώίησιν. ἢ ἀπὸ τῆς Ἡρώίησιν. ita enim emendamus. vulgo παρὰ τὴν Ἰστωμῶλεωσιν, inepte.

ΚΑΙ CΑΡΟC ΙΦΘΙΜΟΙΟ] Per Cæsarem, Commodum intelligit. nam viuente M. Antonino Augusto Commodi patre hæc scripta sunt. Seruat autem differentiam, quæ tunc temporis obseruabatur inter Cæsares & Augustos. Cæsares enim vocabantur, qui designati erant imperij successores. itaque βασιλάς supra est Augustus. heic Καῖσρ, Augusti filius. Mater vero Cæsaris hoc loco est Faustina.

ΗΛΑΧΕΝ ΗΛΥCΙΗCΙΝ] De Faustina accipiendum.

ΜΑΚΑΙΡΑΤΕ ΚΑΔΜΕΙΩΝΗ] Καδμειώνη, Cadmi neptis: vt Αἰγλειώνη supra, & Ἡρακλειώνη. Semelem autem heic Καδμειώνη appellat.

F I N I S.

Δ Ω Σ Ι Α Δ Α Β Ω Μ Ο Σ Α .

Όλος ἔ με λιθεὺς ἱρῶν
 Λιβάδεσσιν οἶα κἀχλίω
 Ὑπὸ Φοινίῃσι τέλει
 Μασίλιεσσι δ' ἔπαρθε περὶ Ναξίων θοῦμῳ
 Παμματῶν φείδονταί Παρὸς, ἔ τροβίλα λιγυρί
 Ἰξὸς δ' αὖθις μὲναισι τεχνέων με Νυσίων
 Ἐσ γὰρ βωμῶν ὄρῃς με μήτε παλῆρου
 Πλίνθοις, μήτ' Ἀλύθῃσι παλῆρα βάλωις
 Οὐδ' ὄν Κωιοχῆσι ἔτρυξε φύτλη
 Λαβῶν τὰ μηκῶδων κέρεα
 Λισσῶσιν ἀμφὶ δ' ἄρῃσιν
 Οἶσσι νέμονται Κωιοχίαι
 Ἰσθρῶπος πέλειτό μοι
 Σὺ δ' ἔραρον γὰρ ἐκ γόνοις
 Εἶναι μ' ἔτρυξε γηγῆσι
 Τάων δ' ἀείζων τέλει
 Ἐνθουσε πάλμυς ἀφ' ἡπύτων
 Σὺ δ' ὦ πῶν κρεῖνῳθεν ἴω
 Ἰοῖς κόραψι Γοργῆσι
 Θύοις τ' ὄπιπῶνδοις τέ μοι
 Ὑμηθιαδῶν πολὺ λαοτέρω
 Σπονδῶν· ἄδω ἴη δὴ παρτέων
 Ἐσ ἐμῶν τεύξιν· κατὰρ γὰρ ἔγω
 Ἴον ἰέντων τεύξιν· οἶα κέκευθ' ἐκείνο
 Ἀμφὶ νέαις Θρηκίαισι δὴ γεδδῶν Μυεῖσι
 Σοὶ Τελκῶν παρφυρῆσιν φῶρ ἀέθηκε κροῦδ'.

CLAVDII SALMASII

NOTÆ.

ANTE hos decem plus minus annos, in
 Germania cum essem, & Heidelbergæ
 agerem, hunc βωμίσκον in veteri epigram-
 matum Codice, qui servatur in Bibliotheca illu-
 strissimi Palatini Principis, mihi repertum, nec-
 dum editum, ad Iosephum Scaligerum τὸν μακαρι-
 πτω misi. remisit ille mihi suam de illa sententiam
 & expositionem. quam videre licet, in ea quam
 tum ad me dedit epistola, quæ nunc inter postu-
 ma eiusdem opuscula & alias ad diuersos epistolas
 habetur excusa. Dosiadæ autem hanc aram tribui-
 mus ex auctoritate vetusti Codicis, licet ille nomen
 Dosiadæ ad istud poematum non præferret, sed
 alterius aræ, quæ sequebatur, basi subscriptum ha-
 beret, hoc modo: Δ Ω Σ Ι Α Δ Α Β Ω Μ Ο Σ
 Ο Ν Μ Ο Υ Σ Α Ι Σ Ε Σ Τ Η Σ Ε Ν Ε Ν Γ Α .
 Quam subscriptionem ad hanc aram pertinere iu-
 dicauimus, cum alterum illum βωμίσκον, & alterius
 authoris esse, nec ad Musas quidquam attinere
 certo sciremus, vt latius in nostris ad eum notis
 ostendemus. Dosiadan etiam huius ludicri aucto-
 rem Lucianus agnoscit in Lexiphane: ἡμεῖς δ' ὅτι
 ποιητῆς ἐπαμνομένη, τοῖς κατὰ γλατῆσαν γράφονταί παρ-
 ματα· τὰ δ' ὅσα ὡς περὶ μετ' ἑἰς τὸ βωμίσκον, κατὰ τὸ

Δωσιάδα βωμός δὲ εἴη καὶ ἡ τῆς Λυκόφρονος Αλεξάνδρα, καὶ εἴ τις ἐπὶ τούτων πλεῖστον κεινοδοξαμένετος. Sed quis hic fuerit Dosiadas, aut quo tempore vixerit, quæro qui me doceat. Athenæus non semel Δωσιάδην ἐν Κρητικοῖς laudat. Diogenes Laërtius patrem Epimenidis Cretensis ex quorundam sententia Dosiadan appellat. An idem hic sit nescio. Cretenses illi fuisse videntur. Hic Rhodius dicitur in veteri Scholio ad Ouum Simmiæ. Aræ autem istius forma non quadrata & cubica, vt aræ vulgo fiebant, sed ἀμισόπλευρος παράχῃ· quæ forma fuit vetustiorum ararum, & vt plurimum Ionicarum. Nicomachus Gerasinus lib. 11. Αειθμητικῆς : ἔπειτα δὲ ποῖς αὐτοῖς βωμίσκεις περιγραφοῦσιν, ἀπὸ οἰκίας εἰκότος· οἱ γὰρ παλαιότεροι βωμί, μάλιτα δὲ Ἰωνικῆ, οὔτε δὲ πλάτος τῆς βάσεως, οὔτε σωμαφόρον τῆς μήκει ἴσα ἔχοσιν, οὔτε πλεῖστον τῆς κορυφῆς, ἀλλὰ πάντῃ εἰσὶν ἕξῃπλαστοὶ τῆς ἀξείσεως. non poterat melius huius aræ figura describi. Huiusmodi vero numeri αἰσοῖσι non tantum βωμίσκει dicebantur a forma τῆς Ἰωνικῆς βωμίσκων· sed & σφηκίσκει & σφιδωίσκει. tales enim σφιδωῖες secundum eundem Nicomachum, τεκτονικοὶ τε καὶ οἰκοδομικοὶ, καὶ χαλκευτικοὶ, καὶ οἱ τῶν ἀγῶν τεχνῶν πλάσσονται, ἀπὸ ὀξυτέρου ἄκρου ἀξείσεως ἀξείσεως καὶ ἀξείσεως μάλλον πλατυρόμενοι ἀνομοίως καὶ πάντα τὰ εἰρημαῖα. σφηκίσκει etiam hi numeri ἀμισόπλευροι sunt appellati, a forma σφηκῆς, id est vesparum, quæ ventrem substrictum habent & in medio sunt graciles. sic σφηκίσκεις appellabant homines, *media*, vt dicebat Ennius, *regione cracentes*: quos cingulos

voca-

vocabant Latini. Festus: *Cingulos appellabant homines, qui in his locis ubi cingi solet, satis sunt tenues.* Græci σφηκός & σφηκίσκεις appellant, τοῖς λεγόμενοις τῶν σώμασιν ἀξείσεως καὶ ἀξείσεως. ita enim scribendum apud Hesychium. σφηκός ad verbum sunt cinguli. nam σφηκίσκει est cingere, & σφηκίσκει δεσμός. Nicomachus: τοιοῦτος γὰρ καὶ ὁ τῆς σφηκῆς ὄγκος ἀποσφιδωτός καὶ μάλλον, καὶ τῆς λεχθεῖσιν ὁμοίότητα ἐμφανῶν. τῶν δὲ ποῖς εἰκότος καὶ τῆς σφηκῆς ἀνομοίωσιν· ἐνθα γὰρ αὐτὴ ἀποσφιδωτῆσιν τὴν τῆς σφηκῆς ἐπιπέδου μιμνῆται. cum enim fascia aut cingulo constringimur, ea parte graciliores & exiliores reddimur. Talis igitur ararum Ionicarum facies, pressis & extenuatis lateribus, nec fronti nec basi æqualibus, vt nec frons, nec basis inuicem sibi latitudine respondent, vt plane videre est in hoc & sequenti βωμίσκει. Sed & cunei fabriles lignei ferreique ad hanc effigiem fiunt. in acumen enim desinentes ea parte qua in materiam immittuntur, in latitudinem progrediuntur, mox in medio strictiores ex parte qua tenentur, ad summum in latius crassiusque caput exeunt, vt ex Nicomacho supra tetigimus. Sed hæc de figura satis: nunc ad expositionem veniamus, quam non adeo facilem, non verbis tantum suis declaravit vir ille, quem dixi, doctissimus, verum re ipsa clarius ostendit. Sententiam huius poematij nullo modo assequutus est. Sed nec eius obscuritatem dissimulat Lucianus, qui loco supra nobis adducto, Alexandræ Lycophronis, poemati omnium tenebrosissimo illud com-

R

parare non dubitavit. Ara igitur hæc Musarum est, quæ sic loquitur: *Non me victimarum niger sanguis imbuir, ut purpura vel sanguineo purpura liquore vestis tingitur. Secespitæ vero Naxia cote tersa samiatæque abstinet pecudibus: quas vocat πᾶμα Γαρός. hoc est, nullæ victimæ in hac ara caduntur, nec vertiginoso fumo, viscus manans ex arboribus Arabicis, fuscet me atque atram reddit. hoc est, nulla mihi tura imponuntur, aut odores Sabæi heic adolentur. Μυρων γὰρ ἀκρον ἀεὶ ἦος, ut ait ille. Aram me vides, nec auri lateribus, nec argenti glebis compactam. nec vero mihi comparanda sit ara illa quam ex caprarum cornibus struxit Cynthius Apollo. Nam cum Gratius fabricavit me nouenarius Musarum numerus, quibus dedit Iuppiter artem nunquam interituram. Tu autem qui bibis ex fonte, quem fodit Pegasus, istic sacrifices et libamenta fundas, Hymettio melle longe mihi gratiora dulcioraque. Audenter vero ad me accede: sum enim pura ab venenatis monstris, qualia occultantur in illa ara: quæ circa Neas Thracias, prope Myrinam urbem extat, quam tibi o Minerua dedicavit, aurei arietis vel potius velleris raptor. Hic totius aræ sensus, quem mox per partes explicabimus. at quam longe abierit vir ille incomparabilis, dici non potest, qua emendando, qua exponendo. Aram quidem Musarum Athenis in Academia fuisse refert Pausanias in Atticis: ἐστὶ δὲ Μουσῶν τε βωμὸς καὶ ἔτερος Ἑρμῶς. sed de ea minime heic loqui vult Dosiadas, immo omnia quæ heic de ara Musarum dicuntur, non ad aliam aram referri debent, quam ad hoc ipsum poëmatium in*

formam aræ factum, quod Musis & Gratijs adiuvantibus composuisse & ipsis dedicasse testatur. Nunc singula videamus.

ὄλος οὐ με λιβερός ἱράν] Emendabat Scaliger: ὄλος οὐ με λεβρός ἱράν. sed versus hanc emendationem respuit. ὄλος proprie est atramentum sepia, qui & ἰόλος dicitur. heic vero μεσφορικῶς pro victimarum sanguine ponitur. λιβερός autem nigrum significat. Hesychius, λιβερόν, σκοτεινόν, μύδιον. Sed & λιβός idem apud vetustiores Græcos significasse videtur. Hinc Λίβες enim vocati quod nigri essent. sic & Μαύροις eos populos vocarunt Græci ab eadem ratione. nam μῦρον & ἀμυρόν nigrum est, καὶ σκοτεινόν. a voce autem λιβός quæ nigrum denotat, λιβύαι dictæ sunt, situlæ quædam nigrae quæ in sepulcris collocabantur. Hesychius: λιβύαι τὰς μύδινας ὑδρίας τὰς ὅτι τοῖς παφῶις τιθεμένας. Suaviter nugabatur nescio quis Græculus qui Glossas aliquot ad hanc aram adscripserat. nam μυλιβρός heic iunctim legebat, exponebatque, μυλιβρός ὁ τὰ μύδιον βιβρώσκων.

Λιβάδεσσιν οἶα κέλχλω] κέλχλω purpuram vel herbæ genus interpretantur Grammatici quæ purpureo colore vestes inficit. Hesychius, κέλχη πορφύρα καὶ βοτάνιον ἀνθόφορον. Etymologicum magnum in voce Κάλχας: ἢ κέλχαι ὅ κέλχη ὁ σημαίνει πλὴν βοτάνῳ δι' ἧς ἐκ πορφύρα βάπτεται. & hæc quidem nota sunt; illud non item, herbam illam quam Græci κέλχλω, Latinos caltham vocare. nam caltha ex Græco κέλχη, quod Siculis erat κέλχη. nam ἦ in χ & contra illi mutabant, ut ὄριχες pro ὄριχες. &

similia. *κάλχλω* autem caltham esse ex Dioscoride vincam. Is lib. III. cap. CLVI. *βούφθαλμον*, οἱ δὲ *κάλχου καλοῦσι*. sic enim legendum est, non vt vulgo *κάλχιδου*. Veteres autem Grammatici vno ore caltham *βούφθαλμον* esse interpretati sunt. Auctor antiquarum glossarum: *caltha*, βούφθαλμον. & βούφθαλμον αἴθους εἶδος, *caltum*. Dioscorides lib. IV. de Chrysanthemō quod cum Buphthalmo quidam confundunt: *χρυσόφυλλον ἢ χάλκη*. οἱ δὲ βούφθαλμον. *χάλκη* transpositum pro *κάλχη*. nam & *χάλκη* quoque dicebant. Hesychius, *χάλκη*, πορφύρα. Sic certo certius *κάλχλω* esse caltham. quod alibi probabimus: non enim hæc sunt huius operis aut loci. *κάλχλω* autem non pro purpura, sed pro veste, quæ purpura inficitur, accipio. *Non me*, inquit, *sanguis victimarum tingit, quemadmodum sanguineis liquoribus imbuitur vestis*. *κάλχλω* enim, non tantum πορφύραν exponunt Grammatici, sed etiam διφθέραν. Hesychius: *κάλχη* πορφύρα, διφθέρα, βοτάνιον αἰθόρορον. & ita hoc loco placet accipi.

Μαύλιες δ' ὕφθη] *Μαύλιας* heic ἀπὸ τῆς κοπίδων posuit quibus victimæ mactantur. *μαυλὶς μέλαιρα* καὶ ἡ μιάθῃ τι ποιοῦσα. ita legendum apud Hesychium.

Παμμάτων] Melius *παμάτων*. sic πολυπάμων, & πέπαμαι. in vulgatis tamen editionibus fere semper πολυπάμων & πέπαμαι scriptum habetur, vitiose.

Γαμάτων φείδοντα Παῖος] In vetusto libro, φείδοντα scribitur, & supra repositum, φείδοντα, quod ad

sensum quidem melius videtur, sed illud φείδοντα versus modulo magis congruit. Nam in Trochaeorum tertia sede raro pedem alium, quam trochæum collocant. itaque legendum putarim φείδοντα pro εἰδοντα, id est, abstinerunt: vel φείδοντα. quod verum esse puto.

Ὁὐ εροβίλω λιγνύ] Ita reposuimus pro eo quod erat in veteri codice, εροβίλων λιγνύ. Caue sis autem *strobilum pineum* heic accipias cum magno viro, & *fructum pro ipsa arbore*. Fumum enim intelligit quem tus exhalat, cum in ara incenditur: qui quod vortiginosis flexibus, & quibusdam quasi spiris & conuolutionibus contritus in auras eat, εροβίλων eum ὀπτητικῶς appellat. *καπνὸς εροφάγης* poëta vocant. εροβίλων vero *συεροφῶ ἀγνώδη* interpretantur Grammatici. hinc εροβίλων contorque, & conuolucere. εροβίλων λίγνα dixit, vt Ion poëta Erinaceum εροβίλων, qui in orbem se conuoluit:

εροβίλος ἀμφάκρον εἰλίξας δέμας.
ita legendum. vulgo ἀμφ' ἀκρόταν. ἀμφάκρον δέμας, spinis vndique obsitum. εροβίλων λίγνα Plinius explicat lib. XIII. cap. I. vbi de vnguentis loquitur: Iliacis temporibus non erant, nec ture supplicabatur. Cedri tantum & citri suorum fruticum in sacris fumo conuolutum nidorem verius, quam odorem nouerant. *fumo conuolutum nidorem*, ex illo Homericō est, — τὴν κνίασθι χύσασθαι πᾶσι καπνῶ. εροβίλων λίγνα conuolutum illum odorem qui in ara accendebantur, fumum heic vocauit *Dosiadas*.

Ἰξὸς θιάδης μὲν αἰνέει περὶ χέων με Νυσίων] Nemo non intelligit per Ἰξὸν θιάδην περὶ χέων Νυσίων, tus designari. Viscosum enim illum, & lentum humorem qui ex turis arbore manat, Ἰξὸν heic vocari certissimum est. *Spuma pinguis* Plinio dicitur, cap. de *turre & arboribus turis*. tus autem in Arabia nasci, non nisi pueri docendi sunt. hinc Νυσίων περὶ χέων Ἰξὸς heic vocatur, a Nysa Arabiae monte. *τέρχος* vero & *πέχος*, nam utrumque dicitur, *φυτὸν*, *βλάσημα*, *κλάδον*, *τέλεχος* interpretantur Lexicographi.

Εἰς γὰρ βωμὸν ὄρης με μήτε παλχοῦρου] Versus hic debet esse phalæcius cum sequentibus aliis duobus. non dubium est igitur extra legem tēdi. Vitium hæret in voce παλχοῦρου. vocem esse Persicam heic vetus Scholiastes annotabat, & aurum significare. an verum dicat nescio, non enim Persice didici. versus nihilominus laborat. esset aliquid si legeretur παλχου aut παλχευ. tunc enim legi metricæ ratio constaret: παλχος autem, vel παλχευ aurum Persice significaret. Sed tutone credi potest illi Græculo? ἀλχοῦρος apud Hesychium legitur pro Aurora vel Lucifero, & verbum Cypriorum esse tradit: Ἀλχοῦρος ὄρος, οἱ Κύπριοι· ἢ φωσφόρος. ita enim scribendum. quid si ἀλχοῦρος etiam aurum significavit? sic enim Auroram ab auro videntur Latini deduxisse. ἀλχευου pro eodem legitur apud Apollonium lib. i v. vbi doctus interpres, ἀπὸ τῆς αἰέρος deriuat: pro quo ἀλχοῦρου Hesychius, absque dubio legit in illo poetæ loco. Quid multis opus est? versum istum sic ego legendum, ac constituendum censeo,

Εἰς γὰρ βωμὸν ὄρης με μήτε γ' αἰέρος
Πλίνθοις, μηδ' Ἀλύβης παλχοῦρα βώλοισι.

αἰέρος vox prisca, quæ Græcis idem quod χρυσός. inde Latinis aurum suum. Hypsicrates apud Festum αἰέρον Græce ab inuentoris nomine dictum esse prodit. Hinc Ἰσοταῦρος vbi aurum reponitur. Vtut est, aurum heic intelligi debere satis constat. Massas autem auri apud antiquos in lateres redigi solitas notum est. hinc αἰέρος πλίνθοις Dosiadas heic vocat, & χρυσὸν πλίνθοις apud Herodotum de Cræso. Varro apud Nonium:

Ludon fluens sub Sardibus flumen tulit

Aurum, later quod conquadrauit regius.

Idem de vita Pop. Romani lib. i i i. nam lateres aurei & argentei primum conflati & in ararium conditi.

Μηδ' Ἀλύβης παλχοῦρα βώλοισι] Hoc est, argenti glebis structum & compactum. notus Homeri versiculus:

Ἐξ Ἀλύβης ὅθεν ἄργυρου ἔστι χυμὸς ἀλκή.

hinc Ἀλυβίδα κελέβω Euphorion vocat argenteum poculum apud Stephanum, πρὸς ἑθνικῶν.

Ὅς μὲν τὴν κελέβω Ἀλυβίδα μωῖος ἀπούρα.

φυτέσι τὴν ἄργυρον. Vide Strabonem & Homeri interpretes.

Λαβὼν τὰ μικρὰ κέρα] Ita scripsimus cum in libro esset, λαβόντα. γῆμα autem πρὸς δὲ σημαμόμορον, cum præcedat, Κωδοθρῆς φύτλη. nam dicendum fuerat λαβόντα. sed refertur πρὸς τὴν Κωδοθρῆς Ἀπόλλωνα. De ara cornea Deli omnia iam vulgata. Glossæ ad hunc locum: Κωθός ἢ ὄρος Δίλι· ὅπου κερῶνος βωμός· λέγεται ἢ ἐκ δειξίων κερῶνων πεπλήρηται

τὸν βωμὸν μόνον, ἐκ δὲ ἑριστερῶν οὐδαμῶς.

Ὅσα νέμονται Κωΐδας] Scribendum Κωΐδας. ἀμφὶ Κωΐδας θεῶσιν. ex caprearum Cynthiarum cornibus structam in Delo aram ab Apolline scribit etiam Callimachus:

Ἀρτεμις ἀρξάσατο κερῖάα σίυννεχὲς αἰγῶν

Κωΐάδων φορέεσκεν, ὃ δὲ ἔπλεκε βωμὸν Ἀπόλλων.

sed Κωΐδας non muto.

Σὺ οὐρανοῦ γὰρ ἐκγόνης] Οὐρανοῦ ἐκγόνης Gratiæ interpretatur heic verus Scholiastes, & ego cum illo. Gratiæ Cæli filias heic fingit, quas alij Iouis & Eurynomes esse dixerunt. Sed & sic οὐρανοῦ ἐκγόνοι fuerint, siquidem Iuppiter Saturno, Saturnus Cælo natus, secundum veteres Theogoniæ auctores. Magis tamen est, vt aliam Theogoniam sequatur, quæ Gratiæ Cælo filias asserat, vt de Amore, & Musis, quarum non vna γενεαλογία refertur apud priscos Theologos.

Εἰνάς μ' ἔτευξε γηγυῆς] Hæc γηγυῆς Εἰνάς, sunt nouem Musæ, quas γηγυῆς inde dictas credere possumus, quod earum mater Mnemosyne, Cæli & Terræ filia fuisse dicatur apud Hesiodum in Theogonia. Sed verius ex eo γηγυῆς interpretari quod secundum Musæum duplex fuerit Musarum γενεαλογία, vna vetustiorum, & Saturno coæqualium, Cælo & Terra genitarum; altera recentiorum; & Iouis ac Mnemosynæ filiarum. Hoc me docuit doctus Apollonij Scholiastes initio lib. III. ἐκ δὲ τοῦ Εἰς Μυσαίων ἀναφερομένων δύο ἰσορροῦται γενεαί Μουσῶν. πρεσβυτέρων. ἀλλ' μὲν τῆ Κελῖος γενεαί. νεωτέρων δὲ τῆ

ἐκ Διὸς καὶ Μνημοσύνης. idem de Amore, ac de Gratijs quoque dicendum.

Τάων δὲ αἰείζων τέχνη] Τάων, nempe Μουσῶν. πρὸς δὲ σημερινόμνον. non enim ad Εἰνάς refertur, sed ad Μοῦσαι.

Εἰβουσε πάλμω ἀφ' ἡττων] Hoc est Iuppiter, Deorum immortalium rex & pater. πάλμω eadem notione apud Lycophronem, nisi fallor, vsurpatur. Hesychius: παλμῶς βασιλεὺς, πατήρ, οἱ δὲ πάλμω. sequitur apud eundem: Παλμῶτης Αἰγυπῆτιος θεός, sed perperam pro Πααμῶτης, vt alibi dicemus.

Σὺ δὲ αὐτῶν κρήνηται ὡς ἰνὸς κόραψε Γοργόνος] Noli de fonte Pirene dictum accipere, sed de fonte Heliconis, quem percusso vngula saxo Pegasus aperuisse, tam notum est, vt nihil notius possit esse: vt & notissimum, Gorgonis filium equum Pegasus apud poetas iactari.

Εἰς ἐμὴν τεῦξιν] Ita vetus liber. sed legendum: ἐς ἐμὴν τεῦξιν. sunt enim anapæstici.

Οἷα κέκευθ' ἐκφῶς ἀμφὶ Νέαις Θρηκίαις] De ara Chryses intelligit, iuxta quam a serpente percussus est Philoctetes. Dicit igitur hæc ara Musarum, puram se esse a serpentibus, & tuto ad ipsam quemuis accedere posse: nullum enim a serpentibus esse periculum, vt in ara Chryses in qua serpens delitescibat, qui Philocteten percussit, cum propius ad eam accessisset. Rectum igitur Νέαις, nec corrigendum νέαις. Νέαι insula iuxta Lemnon, in qua fuisse aram illam, & Philocteten ictum a serpente quidam volunt. Stephanus πρὸ ἐθνικῶν. Νέαι ἡσος

πλησίον Δήμω ἐν ἡ Φιλοκλήτης καὶ τινὰς ἐδήρη ἔπειθ' ὕδρα.

Οὐ γὰρ δὲ Μυρίνης] Μυρίνη vrbs in Lemno insula, de qua heic accipiendum. est enim & alia τῆς Αἰολίδος.

Σοι τειπέτωρ πορφυρέα φῶρ ἀέθηκε κριοῦ] Aram illam Chryses ab Iasone fuisse conditam præter auctorem βωμίσκου, quem mox explicabimus, etiam testatur Philostratus in Philoctete his verbis: αἰαπλέοντες εἰς Τροίαν οἱ Ἀχαιοὶ καὶ παροχόντες ταῖς νήσοις, ἐμαυτὸν τὸν τῆς Χρύσης βωμὸν, ὃν Ἰάσων ποτὲ ἰδρύσατο ὅτε εἰς Κόλχους ἔπλει. Φιλοκλήτης τε ἐκ τῆς Ξωῦ Ηρακλῆ μῆμης τὸν βωμὸν τοῖς ζητοῦσι δεικνύς, ἐξελίμψατο αὐτῷ τῆ ὕδρα τὸν ἰόν ἐς θάλασσαν τῶν ποδῶν, οἱ μὲν ὅτι Τροίαν οἱ Ἀχαιοὶ ἐύλλονται, ὃ δ' ἐν Δήμω τῷ τῆ κείτωι δεικνύσθω, φησὶ Σοφοκλῆς, καὶ ἐσαΐζων νόσῳ τὸν πόδα. Iam intelligimus quis iste sit purpurei fur arietis, & quis ille purpureus aries. Nam de Iasone capiendum qui vellus aureum furatus est, nemo iam non videt. Purpureum autem arietem heic vocat, non illud aureum in quo fatum Mycenarum erat, quem Atreum furripuisse volunt poëtae, sed arietem quo Phryxus in Colchos delatus est, seu potius eius vellus. quod aureum quidem plurimi esse dixerunt, quidam vero purpureum, alij etiam album. Scholiastes Apollonij ad lib. iv. πολλοὶ δ' ἔχουσιν ὃ δέμας εἰρήνευσαν οἷς Ἀπολλωνίου ἐκολούθησεν, ὃ δὲ Σιμωνίδης ποτὲ μὲν λευκόν, ποτὲ δὲ πορφυρέον. quod valde velim notari: Simonidem modo album, modo purpureum in suis poëmatis hoc vellus appellitauisse. Qua de re sic

ego sentio; non nouam quidem & aliam a vulgata de hoc ariete fuisse Simonidi opinionem, nec quem aureum vno fere ore omnes prædicassent, ipsum aut album aut purpureum existimasse, sed λευκὸν καὶ πορφυρέον sic vsurpasse, vt poëtis mos est cum aliquid eximie pulcrum designare volunt, vt quum auream Venerem vocant, eandem enim & *purpuream* appellitarunt. Marius Victorinus in libro de metris citat hunc Pæonicum versum:

Ver agere purpurea te Venus amoribus diua pollens iubet.

Apud eundem etiam hic purus anapaesticus citatur:

Nitet aurea purpureæ Veneris coma, roscida lactea ceruix.

Sic etiam purpureum Amorem dixere. Ovidius:

In me purpureus tela resumpsit Amor.

sic & χρυσεὸν σῶμα & πορφυρέον σῶμα, pro ore pulcro. Simonides: πορφυρέα σπὸ σῶματος ἰσθὶ φωνῆαι πρῆθνος. nec aliter *purpureum os* Horatio. sic πορφυρέα ἔρνη Pindaro, ἀπὸ ἀγλαῶν· ἀνδραγαθῶν τε κόμην πορφυρέοις ἔρνεσι. sed & purpureum & album de eodem ita videtur dixisse Simonides, vt Horatius *purpureos olores* dixit pro candidis: & Albinouanus, *purpuream niuem*. Purpureus igitur huic Dosiadæ & Simonidi est, qui aureus ab alijs passim vocatur, quem & λευκόν idem Simonides vocauit. Scholiastes Euripidis: τῆτο οἱ μὲν ὀλέχουσιν εἶη φασίν, οἱ δὲ πορφυρέον· καὶ Σιμωνίδης δ' ἐν τῷ Γοσφιδῶνος ὕμνῳ, σπὸ τῆς ἐν τῇ θαλάσῃ πορφυρέαν κεχρῆσθαι αὐτὸ λέγει. sic ἀγγορφυρέον vellus illud fuerit Simonidi. Vtvt sit, πορφυρέος κριοῦ, heic ἀπὸ χρυσεῦος positus. Sed hæc plus

fatis de purpureo, siue aureo vellere: nunc restat
 quærendum quis sit hic *τειπάτωρ* cui aram dedi-
 casse fertur Iason. *Τειπάτορα* Mineruam appellari
 opinor, non ob aliam rationem, quam quod *Τει-
 τοθήα* alijs poëtis passim dicatur, de cuius appella-
 tionis causa consulendi veteres Grammatici. obiter
 tantum admonere velim corrigendum, & supplen-
 dum in hac voce Etymologici magni auctorem.
 vbi enim sic vulgo habetur, *Τειτοθήα ἢ Ἀθηνᾶ,*
ἢ τοι ὅτι ἐκ τῆς μήτρας καὶ τῆς κεφαλῆς τῆ Διὸς ἐξῆλθεν,
*ἢ ὅτι ᾤδεν τὰ Τείτωνι ποταμῷ γέροντι, ἢ ὅτι τεῖτη μῦ-
 τιν Ἀρτεμίν καὶ Ἀπόλλωνα ἐγγέλε.* duo illa, ὅτι ἐκ τῆς
μήτρας καὶ τῆς κεφαλῆς, non possunt sola constituere
 rationem nominis *τειτοθήα*. tertium igitur deest,
 quod plenum habet Suidas hoc modo, ὅτι ἐκ τῆς
μηδύος καὶ ἐκ τῆς μήτρας καὶ τῆς κεφαλῆς. Sed quod se-
 quitur apud eundem Suidam, *τειτὼ γὰρ κεφαλὴ καὶ
 ἀγάλματον,* expungendum est, alio enim pertinet.
 sed hæc Grammaticalia plane sunt, id est inepta.
 Vnde vero *τειτοθήης* nomen habeat, *τειπάτωρ* ea-
 dem notione censeo hoc loco existimo, & Mineru-
 am eo nomine significari. Non ignoro *τειτοπάτο-
 ρας* Glossographis exponi, *ἀνέμοις ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς
 ἡρομῆροις καὶ τῆς ἡμέρας ἀρχηγούς,* quos & *τειτοπάτης*
 & *τειπάτης* nominabant. sed huc non pertinere
 item scio.

Β Ω Μ Ο Σ Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο Σ .

*Ἡμῶσενός με γῆρας
 Πόσις μέροφ δίτατος
 Τεῦξ οὐ σποδδύνας ἴσις Εμπούσαις μόρος
 Τθήκροιο βούτα καὶ κυνός τεκνώματος
 Χρύσαις αἴτας ἄμος ἐλθουδρα
 Τόν γόχαλλον θῦνον ἐρρασει
 Ον ὠπάτωρ δίσειωος
 Μόρησε μηεῖρρίωτος
 Εμόν δέ τεῦμ' ἀθρήσαις
 Θεοκείτοιο κτάντας
 Τειεσπέροιο καύτας
 Θάυξεν αἰνύξας
 Χάμελε γὰρ νιν ἰῶ
 Σύρτασρος ἐκδύμερος
 Τόνδ' εἰλινεῦν' ἐν ἀμφικλύσας
 Παρός τε μάθος διπέτας φῶρ
 Δίξωος, ἴσις δὲ ἀνδροβράτος ἰνοραίτων
 Ἡρ' ἀρδίων εἰς Τθυκρίδ' ἀγαζην τεῖπορθον.*

CLAVDII SALMASII

NOTÆ.

HÆc ara non minus habet obscuritatis, & in exponendo difficultatis, quam superior, immo etiam aliquanto plus. quod satis hæcenus testificati sunt doctissimi viri qui operam ad eruendum eius sensum contulerunt, & hoc tantum adepti sunt, vt frustra laborasse, & operam omnem lusisse merito dici queant. An non hoc magnum obscuritatis eius argumentum, quod nihil in ea videre potuerint, principes in his literis viri? Iohannes Auratus ætatis suæ vir Græce eruditissimus, huic tenebricoso *παγήω* primus admouit manus, qui se & tenebras, quibus inuoluebatur, densissimas discussisse tum putauit, & doctis hominibus hæcenus persuasit. inter quos Gulielmus Canterus non dubitauit interpretationem eius pro vera venditare, & calculo etiam suo confirmare. Sed quantum vtrumque fugerit ratio, rem ipsam auctorem dabimus. Sic enim veterem huiusce poëmatij editionem interpolauerunt, vt de facie qua noscebatur, nullo modo amplius agnoscendam reliquerint. quales autem has mutationes esse dicemus, *μισσητής* pro *μεσητής*, quod prius legebatur: & *ὁ δὲ δῆμοεργς δὲ θεός*, pro, *πῶσις μέγας δὲ θεός*, vt vetus

CL. SAL. NOTÆ AD ARAM SECUNDRAM. 143
 habebat editio? & de integro iambico versu: *τεῦξ' οὐ
 ἀποδύνας ἴνις ἐμπούσας*, dimidiatum facere hoc pacto:
ἀποδύνας ἴνις ἐμπούσας? & hæc tanta ac talia peccauerunt, vt ei sententiæ, quam veram esse somniabant, verba ipsa accommodarent, vel potius eo inuita pertraherent. Hinc non mirum ex falsis emendationibus, interpretationes longe falsiores natas. Nos nihil prius habuimus, quam veterem lectionem restituere, vt in antiquis editionibus visitur, & manu exaratis exemplaribus. Emédationes etiam aliquot nostras in contextum recepimus, quarum rationem suis locis reddemus. Auctorem quidam faciunt, Theocritum, alij Simmiam: neutrum fuisse puto. Dosiadæ ascribebant veteres membranæ Palatinæ, quæ hanc inscriptionem basi subscriptam habebant: *Δωσιάδα βωμὸς ὃν ἔσται Μούσας ἐν γὰ*. Sed ad superiorem aram hunc titulum pertinere supra diximus. Dosiadas autem hic Rhodius, quod monere omisimus, cum de illo ageremus. nam sic in Oui titulo scriptum reperi: *Βησαυλίου Ρόδου ὠδῶν, ἢ Δωσιάδα ἢ Σιμμίου ἀμφότεροι γὰρ Ρόδιοι*. Sed dicet aliquis, nihil prohibere quominus hic *βωμῶντος* Dosiadæ quoque attribuat, vt & præcedens. Sane ex fine præcedentis aræ videtur istius, quam nunc in manibus habemus, argumētum sumptum, vt siue idem huius sit auctor, qui & superioris fuit, siue alius, ex postremis aræ Musarum verbis, hanc aram fingendi occasionem ceperit. Cum enim ara Musarum in fine vel basi sic loquatur, tuto ad se adiri posse, quod illa serpentum venenatorum pro-

digia non celet & occultet sub se delitescencia, vt Ara illa quam Iason prope Lemnon insulam struxit & Mineruæ dedicauit. Auctor iste quisquis est aram illam ab Iasone structam, ad exemplum Aræ Musarum composuit, & hæc ipsa est quam sic loquentem induxit: *Me viraginis & semimasculae mulieris maritus condidit eo loci quo Achilles Thetidis filius ab Apolline occisus est, &c.* quæ nos paulo post singillatim explicabimus. Nam hæc omnino est ara Chryse quam Iason condidit. sed ne vtriusque βωμίσκου eundem auctorem existimem facit quod in illa quam priore loco posuimus, Ara Iasonis in Chryse prope Lemnon statuitur: in hac vero auctor Chrysem Lemniam cum Chrysa Troica confundat, in qua Apollinis Sminthij templum & ara ad quam occisus Achilles ab Apolline & Paride memoratur. At in Chryse quæ circa Lemnon, non Apollini sed Mineruæ ab Iasone ara dedicata est. Facilius igitur nobis est, cuius non sit hæc ara, quam cuius sit auctoris, affirmare. Sed iam tempus est, vt ad singula verba exponenda accedamus, nam in verbis fere tota huius γελφου obscuritas versatur.

Ἡμῶσενός με εἴτας πόσις] Neminem dubitaturum arbitror, quin recte reposuerimus, Ἡμῶσενός pro εἴμ' ἄσενός, quod in vetustis editionibus erat, & scriptis codicibus. Ἡμῶσενά autem εἴταμ vocat Medeam, quasi *seminiram* dixeris, & *semimasculam*, quia cum femina esset, ea facinora fecerit, quæ sexum superarēt, & in animum muliebrem vix caderent. sic *mascula* Sappho Aufonio & Horatio, quod animo plus

plus quam muliebri sese ex Leucate monte præcipitem dedisset. Ἡμῶσενός igitur εἴτας πόσις Iason heic intelligi debet qui Medæ maritus fuit.

Μέεφ] Quare μέεφ Iason appelletur, querendum. μέεφ Theocrito Echo vocata est, quod μέεφ τῆς ὀπὸς reddat, non totam. μέεφες δὴ Δεσποῖ Δεφ ὁ μεμερισμένω ἔχῃ τὴν ὄπα. An μέεφ heic Iason dicitur, quod fidem Medæ non seruarit, quasi bilinguem dicas & non vnus oris ac vocis hominem, sed perfidum, & promissis suis verbisque minime stantem, Δεφ ὁ μεμερισμένω ἔχῃ τὴν ὄπα? an vero μέεφ pro Thessalo positus? Nam Triopas ex Thessalia in insulam Coam commigravit, cuius Triopæ filius Merops, vnde Meropes Coi dicti. at heic Μέεφα pro Thessalo posuit, siquidem Merops oriundo vere Thessalus fuit. Iason autem Thessalus. Quid si μέεφ simpliciter, & vulgari sua notione accipimus pro homine, vt μέεφα δὴ εἶλον, hominem iuuentuti restitutum, seu bis iuuenem factum intelligamus? Minus tamen hoc vltimum probo, nam nullum pæne verbum vacantis & otiosæ significationis in hoc poëmatio reperitur, sed omnia sunt ἀντισματώδη. Magis placet, vt Μέεφα pro Thessalo accipiamus.

Δίελος] Vetus editio legebat, διαταβος. nos δὴ εἶλος fecimus, ita postulante versu. viri docti reposuerant δὴ εἶλος, vt de Troilo intelligeretur. Sed eam opinionem satis refutauimus. δὴ εἶλος autem Iason vocatur, quod a Medea in iuuentutem restitutus sit, vt Pherecydes & Simonides testaban-

tur: quod alij de Æfone ipsius patre dixerunt, quem Medea recoxiffe & senio absterfo iuuentæ reddidiffe fertur. Scholiastes Euripidis in Argumento Medæ: Φερεκύδης ἢ καὶ Σιμωνίδης φασὶν ὡς ἐκ Μήδῃα ἀνεψήφισα τὸν Ἰάσωνα ἰεὸν ποιήσασα. ὡς δὲ τῶ πατρὸς αὐτῆς Αἰσονίος ὁ τοῦ νόστοι ποιήσας φησὶν οὕτως. Vide versus. Hinc igitur Μέροψ δῖος Ἰάσον.

Τεῦξ ἢ ἀποδύνας] Pro ὅ quod habebāt membranæ & vetus editio, ἢ, mutato tantum accentu repositus. Sententia hæc est: *Semimafcula mulieris maritus Theffalus, bis iuuenis, id est Iafon, ibi me posuit & struxit, ubi Achilles Thetidis filius a Troiano Hecubæ filio, id est Paride occisus est.* De ara Chryfæ, quam struxit Iafon cum iret ad Colchos, diximus in superioribus. Heic author manifesto cõfundit, Chryfen quæ ad Lemnon, in qua posita, & dedicata Mineruæ ara ab Iafone, cum Troica Chryfa, in qua colebatur Apollo Sminthius, in cuius templo ante aram occisus est Achilles. Idque adeo clarum & apertum est, vt probatione non egeat. Sed ne miremur, Chryfen Lemniam & Troicam ab hoc auctore confundi, sciendum in eodem errare versari Stephanum ὡς ἐδνικῶν. sic enim scribit: Χρύση, βαρυβύνας, ἐκ πόλις τῆς Ἀπόλλωνος, ἐξ ἧς Λήμνα. Σοφοκλῆς Λημνίαις.

Ω Λῆμνε, Χρύσης τ' ἀλχιτέρμινες πάρι.
καὶ ἐκ Αἰχμαλώσι,

Ταύτῃ ἐγὼ Χρύσην τε καὶ Κίλλαν.

In priore versu Sophoclis de Chryse quæ Lemno vicina, accipi debere apparet ex voce Λῆμνε, &

ex titulo Tragædiæ, Λήμνια. in posteriore vero de Troica intelligendum, & vrbs Κίλλα, quæ ibi iunctim cum Chryse ponitur, & vrbs est τῆς Τρωϊκοῦ πεδίου, & titulus Tragædiæ, Αἰχμαλώτιδες, satis ostendunt. Nam Αἰχμαλώτιδες ibi sunt Troianæ mulieres captiuæ. Sic apud Homerum Chryse & Cilla, vt Apollini sacra vrbes, cõiunctim memoratur, Iliad. a.

Κλῶθι μευ ἄργυρόν τ' ὅς Χρύσην ἀμφιβέβηχας

Κίλλαν τε ζαθέλω ———

de qua Troica Chrysa videndus Strabo lib. xii. & Eustathius in Homerum. legitur apud Stephanum in voce Χρύση. καὶ παρηφασία τῆς Λήμνης ἀκρωτήριον, ὡς ἐκ Τένεδον βλέπον. quibus verbis nihil corruptius. Corrigendum: καὶ ὡς Ἡφαιστία τῆς Λήμνης ἀκρωτήριον. Ἡφαιστία vrbs Lemni, circa quam promontorium nomine Chryfen collocat idem Stephanus: & sciendum est illam ipsam esse Chryfen de qua Sophocles in isto versu:

Ω Λῆμνε, Χρύσης τ' ἀλχιτέρμινες πάρι.

Item sciendum in illo promontorio positam esse aram ab Iafone, nullum vero ibi templum fuisse, sed aram tantum sub dio constitutam patet ex istis versibus Sophoclis in Philoctete:

Σὺ γὰρ ποτεῖς τὸ δῖον ἐκ θείας τύχης

Χρύσης πελαγεὶς φύλακος, ὅς τὸν ἀκελυφῆ

Σηκὸν φυλάσσει κρύφιος οἰκουρῶν ὄφιν.

Sic igitur statuendum est, nullam urbem fuisse Chryfen Lemno vicinam, sed promontorium tantum hoc nomine prope Hephæstiam urbem Lemni: in quo promontorio collocatam aram & Mineruæ

consecratam ab Iasone supra docuimus: urbem autem Chrysen in agro Troico fuisse, in qua templum Apollinis Sminthei, ante cuius aram Achilles ab Apolline & Paride sagitta confixus est, & occisus, ut narrat heic auctor huius βωμίσκου. qui tamen in eo falsus est, quod eandem hanc Chrysen putauit in qua Achilles occisus, cum promontorio Lemni, in quo ara Iasonis, quam heic loquentem induxit, & cuius figuram heic nobis exhibuit. Vehementer etiam errauit Stephanus, qui Χρύσην urbem Lemni Apollini sacram esse dixerit, cum de Troica tantum Chryse hoc verum sit, & nullam hoc nomine in Lemno vel prope Lemnon urbem fuisse constet, sed promontorium *ὠκὸς Ἡφαιστίδου*, quem *πάρον Χρύσης* Sophocles appellat *ἐν Ἀημιύαις*.

Σποδύνας] *σποδύνας* cum *ἐμπούσας* iungebant doctissimi viri, & de Hecuba interpretabantur: quam recte mox viderimus. *ὁ σποδύνας* hoc loco est Achilles, quem eleganter sic appellat, quod eum mater, ut exueret quod a patre habebat mortale, de nocte in ignem conditum cinere calido obruebat; interdum autem ungebat ambrosia. Apollodorus lib. III. *ὡς δ' ἐχρόνησε Θέτις ἐν Πηλέως βρέφος, ἀθάνατον γέλασα ποιῆσαι τῆτο, κρύφα Πηλέως εἰς τὸ πῦρ ἐκρυβῶσα τῆς νυκτὸς, ἐφθάρην ὁ ἕως αὐτὰς θνητὸν παῖδων*. Nota tibi illud *εἰς τὸ πῦρ ἐκρυβῶσα*. Sic enim cineribus conditum & obrutum fuisse Achillem significat, ut solent panes, qui inde *ἐκρυφίαι* dicebantur. Hinc *σποδύνας* eum heic vocat auctor, quod in cinere calido scilicet cubaret. nam totam

noctem in igne positum mansisse verba Apollodori indicant.

Ἰνις ἐμπούσας] *ἐμπούσας* heic Hecubam accipiebant, ut de Troilo intelligeretur, quem Hecubæ filium fuisse constat. Sed qua ratione empusa diceretur Hecuba, quæro. eam quidem in canem esse versam poëtæ passim testantur; sed quid cani cum empusa? certum est Græcos *ἐμπούσας* appellare, *φάσμα* quoddam *δαμνιᾶδες*, quod ab Hecate immitti credebatur, & in varias formas mutari, ut modo aqua, modo ignis fieret: nunc in serpentem, nunc in puellam verteretur: de quo consulendi sunt Grammatici, & in primis Aristophanis Scholiastes in Ranis. Hinc *ἐμπούσας* vocat Thetidem, quod empusæ modo, in varias se verterit figuras, ne cum Peleo concumberet, ut narrat Ovidius lib. XI. *Metam.* *Ἰνις* igitur *ἐμπούσας*, est Achilles, Thetidis filius.

Μόργς Τάκροιο βούτα] Miro & nouo genere loquendi Achillem heic vocat *μόργς Παρίδης*, non qui Paridem occiderit, ut Euripides, vel Pindarus, nisi fallor, Medeam appellat *Γελίαιο φόνου*, sed qui a Paride occisus sit. Sic vulnus Ulyssis apud Vergilium, non quod accepit Ulysses, sed quo alium vulneravit:

— *ὁ vulnere tardus Ulyssi.*

Non valde dissimile est, quod Sallustius metum Pompeij dixit, non quo timebat, sed quo timebatur. de quo locutionis genere nos alibi plura.

Τάκροιο βούτα καὶ κινὸς τεκνώματες] Paridem heic

per Τευκρον βούτῃμ & κύνος τέκνωμα designari, notius est, quam vt probari pluribus debeat. mirifice hunc versum corruperant, & mutilarant eruditi viri, dum interpretationibus suis, hæc omnia ad Troilum trahere conantur. Nos lectionem, quæ in veteribus excufis comparebat, & in vetustis membranis confirmabatur, restituumus, & exposuimus.

Χρύσαις αἴταις ἄμους ἔψαυδρα] Repetendum est aræ initium, vt de huius loci sententia constet: *Semimascula me mulieris maritus, hoc est Iason, ibi condidit & posuit ubi Achilles Thetidis filius a Teucro bubulco interfectus est, tunc cum Apollo, quem heic Χρύσαις αἴταιμ vocat, virorum decoctorem, loriatum Thynnium, id est Achillem extinxit.* ita loquitur ara. Achillem autem Apollinis sagittis interfectum quidam volunt, alij a Paride, sed eius manum telumque dirigente Apolline. Virgil.

— *direxti tela manumque*

Corpus in Æacida.

Heic vero auctor, Paridem simul & Apollinem posuit, Achillis interfectores. Nunc ad singularem vocum expositionem veniamus.

Χρύσαις αἴταις] Χρύσαις αἴταιμ vocat Apollinem quod in vrbe Chryse coleretur: vt supra ex Homero diximus,

Κλυθὶ μὲν ἄργυροπέξ' ὄς Χρῦσιν ἀμφιθέενης.

Ouidius:

— *Chrysenque & Cillan Apollinis vrbes.*

αἴταις autem non tantum amasium significat secundum Thessalos, sed etiam ἐπιῆρον καὶ συμπολίτιω.

Hesychius, αἴταις ἐπιῆρος. Sed & illo τῷ ἐρωμῶδ' sensu non minus heic locum habere possit: quem enim Chrysa coleret, & veneraretur, hunc Χρύσαις αἴταιμ dici recte arbitror. Alcman pulcras etiam & amabiles puellas αἴταις vocauit. Vetus Scholiastes ἀνέκδοτος in Theocriti αἴτιω· ποὶ ἐρωμῶδ' ἐνιοὶ αἴταις καλοῦσιν ὡς Θέπιδ'· καὶ γὰρ Ἀλκμανὸς τὰς ἐπερῶσιν κέρας λέγει αἴταις· nisi κέρας ibi legendum aliquis opinetur. Χρύσαις heic Dorice pro Χρύσιν. Nam Dorice scripta hæc ara. Strabo tamen etiam Χρύσιν eum appellat lib. xiii. frustra igitur fuere, qui hoc loco χρυσοῦς αἴταις reponi volebant.

Ἄμους ἔψαυδρα] Ita reposuimus pro εὖσ' ἀψαυδρα, quod in vulgatis legebatur. Nam vetus Codex habuit ἐψ' ἀψαυδρα, nos vna voce ἔψαυδρα fecimus. Metaplasmus autem est pro ἔψαυδρον. vt ἐρυθματες ἵπποι, & αεφῶδες ἐδρα, vt supra notare memini. ἔψαυδρα, hoc est virorum incoctorem vel decoctorem Achillem appellat, vel propter duodecim captiuos Troianos, quos ad pyram Patrocli interfecit, & simul combussit; vel ex eo quod cum magnam Troianorum stragem in fluuio Scamandro ederet, & Scamander aduersus ipsum ad vindicandos ciues suos, ita abundasset, vt in vitæ periculum eum adduxerit, Vulcanus, Iunonis instinctu, magna ignium vi fluminis impetum repressit, & anguillas, ceterosque pisces torruit, & Troianorum cadauera, quæ flumine ferebantur elixa reddidit, haud minus ac si in lebete feruente essent posita. Hinc ἔψαυδρα vocat Achillem: & licet hoc ipse Achilles

non fecerit, tamen quod in eius gratiam & salutem, a Vulcano factum fuerit, cuius ipse causa fuit, quasi ab eo factum videri voluit hic auctor. & hanc veram istius vocabuli rationem puto. Nam illa de duodecim Troianis ad rogam Patrocli occisis & combustis, minus cum verbo ἐΐών, vnde hoc nomen compositum est, quadrat. assos enim illos, vt ita dicam, & tostos intelligi par est, qui cum Patrocli cadauere vstulati sunt. at istos elixos, quos flumen bulliens, & vi Vulcani feruens vorticibus voluebat. hinc verbum ἐΐσθροσ. Vide Homerum Iliad. φ.

Τὸν γόχαλκον θῦνον ἔρρασαν] θῦνον pro οὐρον, quod in editionibus habetur, scriptum in membranarum reperitur. a verbo θύνω, quod est curro, & impetum facio, nomen θῦνος, quod non solum cursum & impetum significat, sed etiam *impetium*, vt loquebantur veteres, καὶ πηδητικόν, & in currendo velocem. Sic πλάσος a verbo πλάσσω, non errorem tantum, sed etiam erronem denotat. sic μῖμος, & qui agit histrio, & fabula quæ agitur. sic ῥόμβος, & vertiginem significat, & hominem qui vertigine laborat, vel circitorem, & vagum, & circumcurso-rem, vt diximus ad Herodis inscriptionem illo loco, — καὶ ῥόμβος ἀλάστωρ. posset etiam heic legi, τὸν γόχαλκον θῦνον, a celeritate & impetu thunni piscis, quem propterea ἀπὸ τῆς θύνης dictum Grammatici asserunt. Vt sit, γόχαλκον θῦνον Achillem heic appellari non dubitamus.

Οὐ ὠπάτωρ Διοιωσ] Vet. editio legit ἀπάτωρ, atque
ita

ita membranarum Palatinarum. viri docti reposuerunt, ὠπάτωρ nihilo melius quod ad versum: quod ad sensum vero attinet, longe peius. nos ὠπάτωρ fecimus, hoc est ὁ ἀπάτωρ, & ad versus modulum, & ad sententiæ rationem recte. nam de Paride ista dicuntur, a quo interfectum Achillem nunc refert, cum antea ab Apolline occisum dixerit. sed ex Poeta constat ab utroque fuisse interemptum. Iliad. enim τ, cum Xanthus equus mortem Achilli prædiceret, μῦσαιμον illi esse dicit, θεῶ τε καὶ ἀέεε ἴφι δαμνύωσι. quod quidem semel simulque factum est: non enim diuersis vicibus Paris & Apollo Achillem vulnerarunt, & interfecerunt, sed telum misit Paris, Apollo direxit. at hic auctor vt rem cæcis ambagibus magis inuolueret, & obscuraret, primum Achillem Τάκροιο βῆτα μῦσαιον appellat, deinde ab Apolline occisum refert: deinde redit ad Paridem, & ab eodem interfectum narrat. quæ omnia, vt dixi ad maiores huic ἀντιματώδη scripto tenebras inducendas pertinent. Sed tametsi separatim narret, quod vno eodemque tempore accidit, rei tamen veritas manet: nam constat ab Apolline & Paride Achillem interemptum.

Οὐ ὠπάτωρ Διοιωσ] Ἀπάτωρ Paris dicitur, quod priusquam esset agnitus, cum in Ida monte pastor erat, cuius esset patris, ignoraretur, ac per hoc patrem non habere crederetur: nam quouis alio potius, quam quo reuera fuit, patre natus existimari potuit. Spuriij Latinis dicebantur, vel Spurio patre nati, quorum pater ignorabatur. Graeci ἀπατωρ

vocant. Plutarchus: *Ἀφ' ἢ πῶς ἀπάρεος αὐτοῦ υἱὸς κελύσσι*; Sic Panem ἀπάρεα vocat Theocritus in *Fistula*, quod ex promiscuo procorum cum Penelope concubitu creatus putaretur, atque ideo cuius esset patris, incertum haberetur. Heic vero ἀπάτωρ Paris, quod diu sine patre fuerit, priusquam agnosceretur a suis.

Δίσειμος] *Δίσειμος* idem Paris vocatur, propter Oenonen & Helenam. sed nec quare *μητρὸς ἰστίου* dicatur obscurum est.

Θεοκλείτιο κτηνῶς] Id est Paridis, *Ἀφ' τὸ Θεὰς ἴσως αὐτὸ κελύσσι*, ut notum est. at Theocritus in *Fistula* *καὶ μετὰ ληψιν*, sese Paridem indiget, quod Paris *Θεοκλείς*.

Τελεπαιεῖο] Membranæ, *Τελεπαιεῖο*, perperam. *Τελεπαιεῖο λέοντα* Herculem, nisi fallor, vocat Lycophron. causa nominis minime obscura est.

Καύτας] Eædem membranæ, *καύτας*. utrumque dicitur, & *καυτὸν* & *καυσὸν*. unde *καυσήτης*. sic encautum & encaustum: & falluntur, qui mutandum censent. de quo nos alibi.

Θάουξεν ἀνύξας] Ita ex veteri libro emendauimus, pro eo quod vulgabatur, *ἀνύξεν ἀνύξας*. mendum tamen adhuc superest in voce *ἀνύξας*. nam versus propter illam laborat. itaque legendum putarim: *ἀν' ἰύξας*, pro *ἀνὰς ἰύξας*. vel *ἀν' ἰύξας*: sed illud melius. *θαύσσειν*, *θελιδῶς βοᾶν* exponunt Grammatici, & *ἰύξεν*, *κραυγάζειν* & *βοᾶν*. sed & sibilum edere significat: ac fortasse non male *ἀν' ἰύξας* legeretur, ut Philoctetes a serpente morsus, præ dolore vocem

eam emisit, quæ sibilum serpentis a quo percussus fuit, imitaretur. Sane alterutram lectionem veram esse probe scio.

Σύργαστος ἐκδύμετος] Ita ex coniectura legendum iudicauimus, cum vetus liber legeret, *ἐκδύμετος*. Sed eam lectionem versus respuit. *ἐκδύμετος* serpentis aptum & proprium epitheton, nam quotannis senectutem exuunt. pro *σύργαστος* idem liber, *σύργαστος* retinebat. Sed coniecturam virorum doctorum admisimus, qui *σύργαστος* legendum probarunt, quod item serpentis proprium. Hanc vocem in veteri inscriptione reperi, sed corruptam: nam ubi vulgo scriptum est, *DIIS PATERNIS SVRGASTEO MAGNO*: omnino scribendum, *SVRGASTRO MAGNO*, quod ego de *Æsculapio* interpretor, quem in draconem versus, & sic Epidauro Romam aduectum satis sciunt qui in historia Romana non penitus sunt hospites: nisi cui placeat magis de aliquo genio interpretari. nam genios sub anguium effigie colebant. Ego ad *Æsculapium* pertinere iudico: quod alibi pluribus adstruam.

Τόνος ἑλιπεῖος ἐν ἀμφικλύτω] Corruptissimus hic locus circumfertur in editionibus, & scriptis libris. nam quod *ἑλιπεῖος* legitur in vulgatis, versus repugnat. *ἑλιπεῖος* item corruptum, quod habent membranæ. nos *ἑλιπεῖος* fecimus. nam hic versus par & similis esse sequenti debet. *ἑλιπεῖος* autem ab *ἑλπεῖος* ut *ἀγνέω* ab *ἀγῶ*. *ἑλιπεῖος* etiam pro eodem dicitur.

Γαρός τε μαῖες διέτες φῶρ δίζωος] Vlyfsem hæc verba designant, qui Philocteten in Lemno insula hærentem, & cum pedis dolore luctantem, sagittarum eius gratia, sine quibus capi non poterat Troia, inde abstraxit, & ad Græcorum exercitum deduxit. in quo negotio exequendo Sophocles Neoptolemum Vlyfii adiungit. alij Diomedem cum Vlyffe hoc idem perfecisse tradunt, quos sequutus est huius aræ auctor.

Ιυις δὲ ἀνδροβράτους] Vulgo exponunt, *filium hominum voratoris*, & de Neoptolemo accipiunt. hominum autem voratorem Achillem fuisse volunt, quod partim in vita sua multos homines occiderit, partim etiam post mortem Polyxenam sibi mactari iusserit. Sed quid ineptius, quam hominis voratorem aut comestorem intelligere, qui hominem interfecerit? iam docuimus, non de Neoptolemo, sed de Diomede hæc esse accipienda, quem cum Vlyffe Lemnon profectum, vt Philocteten inde accerferent, & ad Troiam ducerent, memoriæ prodidere quidam. Tydei autem filius Diomedes, quem Tydeum ἀνδροβράττα heic vocat, quod bello Thebano Menalippi, a quo letiferum vulnus acceperat, cerebrum hauserit. Statius lib. v i i i. sub finem:

— iamque inflexo Tritonia patre
Venerat, & misero decus immortale ferebat.
Atque illum effracti perfusum tabe cerebri
Adspicit, & vino scelerantem sanguine fauces.
Et initio lib. ix. de eodem Tydeo:

— iam morsibus uncis

Pro furor! usque adeo tela exsaturauimus, artus
Dilacerant. —

Euripides de Tydeo:

Εἰς ἀνδροβράτους ἰδὼν αἰφίξεται

Καὶ ῥῆμα πυρᾶς ἤρεισι Μενάλιππου ἀπάσας.

Ἰνοραῖσαν ἢ ῥῆδιων] Ita emendauimus, pro ἰλιοραῖσαν · ἰνοραῖσαι ἀρδίες, quasi dicas, neruicidas sagittas: sagittarum enim proprium, cum in corpus penetrant, neruos & venas scindere.

Εἰς Τυκεῖδ' ἄγαρον τεκτορον] ἄγαρον pro ἡγαρο reposuimus: de duobus enim loquitur, Vlyffe scilicet & Diomede. & versus in integrum restituumus, ex fide membranarum Palatinæ Bibliothecæ.

ΣΙΜΜΙΟΥ ΤΟΥ ΡΟΔΙΟΥ

Ω Ο Ν.

Κωπίλας

ματῆρος

πῆ πούτ' ἄδον νέον

καθάρων ὃ θυμῷ δέξο· δὴ γὰρ ἀγλαῖ

τὸ πρὸ θεῶν εἰσιόσας Ἑρμαῖς ἐκίξε κάρυξ

ἢ αἴωνε δὲ ἐκ μέθυ μεταβάματος μέγα παροῖθ' ἀέξει

ἢ δουῖας δὲ ὑπάρθ' ὠκὺ λέχρον νεύμα ποδῶν ἀποχέδων πύφασσε

δ' ἡσῆσι δὲ ἀόλαις νεβροῖς καὶ δῆλαστον ὀροπόδων ἡγάφων πέκισσι

παλαγκραιπτοῖς ἑσθ' ἀκραιν ἰέμεναι ποσὶ λόφων καὶ δερβίνας ἴχρος πειλίνας

καὶ πρὸς ὠμόθυμος ἀμφίπαλλον ἀψ' αὐδαὶ γῆρ ἐν κόλπῳ δέξ' ἀμυδρος θαλάμῳ πυκῶστων

ἔ παρ' ὠκα βαῖς μητέρων ἀφαρ ὅσπερ τὸ λάσιον νηροβέλωι ἀν' ὀρέων ἔασυται ἄλκος

ταῖσι δὲ δαίμωνι κλυταῖς ἴα θύσσι ποσὶ δονέων τὰ πολύπλοκα μετῆι μέτρα μοκπῆς

ρίμφοις πύθοισιν ἐκλιπῶν ὄρεος βύταν μαῖσος πλάκην μαῖόμενος βόθιας ἡεῖν πῆκος

βλαχῆ δὲ οἶων πολυβῶτων ἀν' ὀρέων νόμοι ἔβαν ταυσοφύρων τ' ἀν' ἀγῆρα τυμφῶν

ταῖ δὲ ἀμυρότων πόθῳ φίλας μαῖσος βῶων' ἀψ' αὐ μὲθ' ἡμερόεντα μαζόν

16 ἴχτι θύων τὰ παλαιόλον πτερίδων μονόδοτον αὐδαὶ

ἢ ἀειδμῶν εἰς ἀκραν δέκα δὲ ἴχτιων πῆσιον νέμοντι βυθμῶν

18 φύλ' ἐς βροτῶν ἑσθ' φίλας ἡεῖν πῆροισι μηῖσος

ἢ λῆλα μὲ καμ' ἀμφὶ μαῖσος ὠδῆς

ἢ ἀγλαῖ ἀπῶτος

ἢ δουείας

ἢ ἀπειον.

CLAVDII SALMASII

NOTÆ.

ABES Ouum Simmiæ, ad pristinam suam faciem & splendorem, partim ingenij fiducia, partim scriptorum librorum ope, a nobis restitutum: in quo castigando & explicando multam hæctenus sed inanem operam sumpserunt doctissimi huius ætatis homines: sed eam viam huius poëmatij, non valde alias obscuri, exponendi inijsse videntur, vt etiam si castigatissimos codices, & integerrimam scripturam nacti essent, nunquam profecto veram interpretationis rationem tenere possent. non igitur mirandum, si tot emendationum monstra peperit falsa illa ratio, quam ad hoc ouum explanandum adhibebant: hinc factum est, vt non lucem ex tenebris, sed ex luce tenebras dederint, ipsique se in laqueos induerint, in quibus adhuc hærent, nisi ego soluissem. Cum igitur a primo versu ad vltimum, a secundo ad penultimum, & ita deinceps, progrediendum esset, vt in eiusdem Simmiæ securi, vulgari & solito ordine, τὴν ἀνάγνωσιν faceretur instituerunt, a primo ad secundum, a secundo ad tertium, & ita vsque ad finem, & vltimum: Qui versiculum procedentes. ex qua ἀναγνώσεως ratione

tantam insequi perturbationem fuit necesse, ut idoneus inde sensus elici nullo modo potuerit. Atqui iam olim Hephæstion in libro *περὶ μέτρων* eum quem supra diximus ordinem sequendum in istius ludicri poematij lectione indicarat. Sic enim ille scribit in Enchiridia: ἀντιτελικὰ δὲ ὅσα κτ' ἴσων μὲν γέγραπται, & μὲν τοι καὶ τὴν αὐτὴν τάξιν ᾧ ἀναβιβάζεται ἀλλήλοις τὰ ἀντιγράφουσα. ἀλλὰ τὸ ἄριστον ἀπὸ τῆς τέλους, τὰ ἄριστα ἀναβιβάζεται τὰ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. τὸ δὲ τρίτον ἀπὸ τέλους, τὰ τρίτα, καὶ ἔπειτα τὸ λοιπὸν οὕτω. ταύτης δὲ τῆς ιδέας ἔστι τὸ ὄν τῆς Σιμμίας καὶ ἄλλα παλαιά. Idem alio loco: ἀντιτελικὰ δὲ ἔστιν ὁπόταν ὁ ποιητὴς γράφῃ ὁπόσα δὴ ποτε κῶλα ὡς ἀόμοια καὶ ὡς βούλεται. εἶτα πούτων ἀναποδῶν τὰ μὲν τελευταῖα τὸ ἄριστον, τὰ δὲ ἀδύστερα ἀπὸ τέλους τὸ ἀδύστερον, καὶ οὕτω πάντα καὶ τὸν αὐτὸν λόγον. τῆσδε δὲ τῆς εἰδὸς ᾧ μὲν τοῖς παλαιοῖς ἀσχυρῶτατον ἔστιν, ᾧ δὲ Σιμμία τὰ Ροδία ἔστιν οὕτω πεποιημένα ἐν τῆς ἑπιγραμμένῳ ὡς. id etiam docuerat Scholiastes vetus ad Alas his verbis: τὸ γῆμα τῆς ἀπερυγίας ἐν ἑξί ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἔπειτα τὸ ἔχον πῶν ἀνάγνωσιν, ὡς ἔπειτα τῆς πελέκειως καὶ τῆς ὡσὸς. Priusquam autem ad expositionem veniamus, pauca de auctore huius poematis sunt dicenda. Simmiam esse auctorem Hephæstioni credimus, licet in dubium vocent veteres membranæ in quibus ita scriptum offendit: Βησσηνίης Ροδίας ὡσὸν ἢ Δωσιάδα, ἢ Τιμάς, ἀμφοτέροι γὰρ Ρόδιοι. Quis ille Besantinus Rhodius, quærant, quibus otium est. Bisantinum cum alicubi vocat Strobæus. Simmiam Theocrito antiquiorem fuisse ex eo colligo, quod Hephæstion Philicum poetam Tragicum

AD SIMMIÆ RHODII OUVUM. 161
cum Simmia recentiore facit: quem Philicum unum τῆς πλειάδος fuisse, & sub Ptolemæo Philadelpho floruisse, quo tempore vixit etiam Theocritus, satis compertum est. sic Philicus & Theocritus coæui fuerint, Simmias vero utroque vetustior. sed de his accuratius in Epigrammatum veterum editione. Nam Meleager in sua pancarpia compilanda, Simmiam non præterit.

Σμυρναίης τε κλάδον Νικαμέντου, ἠδὲ Φαέννης

Τέρμινθον, βρωτὴν δὲ ἀρχαῖα Σιμμίω.

atque hæc de auctore, de quo si plura interim scire cupis, adeundus tibi Suidas. Nunc ad argumentum veniamus. Mitti hoc luscinia Ouum cuidam lectæ fœminæ sibi falso persuaserat vir eruditissimus. Alij Dianæ hoc Ouum offerri a poeta crediderunt. Omnes frustra fuere. ἀληθινὸν enim totum est huius poematis argumentum. nec Ouum luscinia, aut hirundinis inscribi debet, ut est in veteribus membranis, ὡσὸν χελιδόνος, sed ὡσὸν simpliciter, ut apud Hephæstionem duobus locis, ἐν τῆς ἑπιγραμμένῳ Σιμμίας ὡς. vocat quidem istud ouum poeta, partum ἀλίας ἀνδρόνος. sed de vera luscinia minime intelligendum est: ἀληθινὸν enim esse hanc ὑπόθεσιν diximus totam, & sic de hoc tantum Ouo, id est, de hoc poematio in modum & figuram oui a poeta composito, omnia quæ heic sub oui specie dicuntur, accipienda sunt. Sic Dosiades in Ara Musarum, non aliquam aram quæ alicubi extaret, in honorem Musarum constituta, sed illam ipsam a se compositam & versibus structam in-

tellexit: quam ideo a Musis positam Gratijsque finxit, quod a poëta Gratiarū Musarumq; alumno condita constructaque esset. sic in isto παυλίω poëta Ouum appellat, ἀπειον δωείας ἀνδύνας, id est texturam Doricæ lusciniæ. quibus verbis se concepisse atque edidisse hoc Ouum aperte significat, non autem ouum reuera Lusciniæ alicui matronæ mittere, aut Diuæ dedicare. Δωείω enim ἀνδύνα ipse se vocat, quod de genere Dorico fuerit. more poëtis vsitato, qui ἀνδύνας ipsi se vocitare consueverunt. Callimachus de Heraclito poëta:

Αἰ δὲ τεαῖ ζῶσι ἀνδύνας, ἦσι δὲ παύτων

Ἀρπακτῆς αἰδῆς οὐκ ἔτι χεῖρα βδύει.

vbi ἀνδύνας vocat, Heracliti carmina, & labores musicos. Sic Euripides Palamedem παύτῳ ἀνδύνα vocauit. idem Euripides tibias, λωύνας ἀνδύνας elegantissime dixit. Inuitat igitur lectorem Simmias ad Ouum istud suum, ingenij sui foetum beneuole excipiendum. Accipe, inquit, hoc Ouum, Doricæ lusciniæ foetum. lubenter autem & prompto animo suscipe. nam matre pura, & dulciloqua editum est. Mercurius autem Deorum nuncius, hoc est λόγος θεοφοεικῆς, illud adprehendit, & in hominum genus edidit, matris alis surreptum, quibus fouebatur. quæ verba nihil aliud quam τὴν ἔκδοσιν huius opusculi a poëta adornatam allegorice significant. Iussit autem Mercurius istud Ouum a singulari metro, id est monometro, incipiens, usque ad decimum versum semper crescendo procedere: nam hoc Ouum a monometro Trochaico incipit, κατὰ γὰρ, μετὰ γὰρ. quibus duobus primis colis, re-

spondent duo postrema, item monometra, ἀπείον, δωείας. a quibus deinceps sequentes versus crescere incipiunt, & inuicem sibi respondent priores posterioribus καὶ ἀντιθέσιν. a fine vero & ab initio æqualiter crescentibus metris, atque inter se pariantibus, ad medium Oui peruenitur, in quo bini versus siti sunt sibi pares, & reliquis omnibus maiores, quorum vnus ab initio, alter ab fine ascendit, & decimum locum ab sua quisque parte veniens, occupat. Sic a monometro, vt diximus, ad decameton progressus est Mercurius, id est λόγος μουσικῆς, in hoc Ouo contexendo & componendo. Decameton diximus, non proprie; nam nullus in hoc opusculo versus heptametro maior est: sed quod a primo versu qui reuera μονόμετρος, vsque ad eum numerum reliqui versus crescunt, dum pede aut syllaba præcedentes a sequentibus superantur, donec ad decimum perueniatur, qui omnes antecedentes superat. Hoc est quod dicit ἐκ μέτρου μονοβάμονος μέγαν παύσις ἀέξην ἔριθιμόν εἰς ἀκρὸν δεκάδα ἰχθῶν. Quæ sequuntur minime obscura sunt. nam motum Mercurij & pedum suppletionem in percipiendis istis metris, comparat hinnuleorum citatis gressibus qui matris vestigia sequuntur, & illius desiderio interim vagientes lupum aut leonem ex latibulis suis excitant: qui voce hinnuleorum audita, statim eos persequitur, & ad paratam prædam conuolat. eodem plane modo Mercurium, & ad hinnuleorum celeritatem proxime, in istius incliti carminis metris, multiplicibus quidem illis ἢ πολυ-

πλόκοις fingendis, & citato pede ad numerum feriendis esse versatum. Sed lubet totum apponere, eo quo debet ordine legi, vt intelligi possit, et si turbata & euerfa Oui figura:

Κωπίλις
ἀπειον
ματέρος
δωείας
τῆ πύτ' ὠὸν νέον
ἀγάς ἀηδόνος.

πυθῶρων ὃ θυμῷ δέξο· δὴ γὰρ ἀγάς

λίχά μιν καμ' ἀμφὶ μάτρως ὠδῖς.

τὸ ἄρ' θῶν ἐπιβόας Ερμαῖ ἐκίξε κάρυξ

φῦλ' ἐς βροτῶν ὑπὸ φίλας ἤν' πῆροισι μητρῶς.

αἴωγα δ' ἐν μέθυ μεγαβάμοτος μέγαν παροῖθ' ἀέξιν

ἀειδμόν εἰς ἀκραν δεκάδ' ἰχθίων κόσμον νέμοντι φυθμῶ.

θοῶς δ' ὑπὸρθ' ὠκὺ λέχλειον νεῦμα ποδῶν ἀπερείδων πύφωσκε

ἰχθ' ἔγειναι τὰ παλαιόλοισι περὶ δυνον μονόδουπον αὐδαῖ·

θοῶσι δ' ἀβόλας νεβροῖς κῶλ' ἀηδόνων ὄρειπόδων ἤαφον τέκεσι.

ταῖ δ' ἀμβρότω πῆθ' φίλας μάτρως ῥώων' ἄψα μεθ' ἡμέρηντα μαζῶν

παλαγκραπνοῖς ὑπὸ ἀκρων ἰέρηται ποσὶ λόφων καὶ ἄρ' θμῖας ἰχθὸς πθίωας.

βλαχρῶ δ' οἶων πολυβῶτων ἀν' ὄρειων νόμον ἔβαν ταυνοσφύρων τ' ἀν' ἀψα τυμφῶν.

καὶ πρὸ ὠμῶθυμος ἀμφίπαλλον ἀψ' αὐδαῖ γῆρ' ἐν κέλευθ' ἀέξιντος θαλάμῳ πυκνώτων

ῥίμφα πύφωσκον ἐκλιπῶν ὄρεσ' ὄντα μάτρως παλαγκρῶν μαγόμενος βθίωας ἤγειν τέκος.

ἔ τῆ δ' ὠκα βαί μεθ' ἡμέραν ἀφαρ ὄγα τὸ λάστον τιφοβέλωι ἀν' ὄρειων ἔαστυται ἀήκος.

ταῖσι δὴ δαίμωνι κλυταῖς ἰῶ θήκοι ποσὶ δυνέων τὰ πολύπλοκα μετῆι μέτρα μοκπῶς.

Versibus ita ordinatis, & ἐν ᾧ ἀλλήλας positis, melius apparebit eorum ἀνταπόδοσις, (omnes quippe ἀντιθέτικοι sunt:) faciliusque multo, & expeditius totius poëmatis, legenti patebit intellectus. nunc eorum quæ in contextu mutauimus atque emendauimus, ratio reddenda est, & singulorum præne verborum expositio proponenda.

Κωπίλις ἀψιον] Editio vetus habuit ἀγειον vel ἀγεία. nos ἀψιον fecimus. sciunt qui in peruoluendis Græcæ litteraturæ scriptis codicibus vel mediocriter sunt versati, δ̄ γ̄ pro τ̄ sæpius scriptum reperi. sic in Fistula Theocriti, σαέτης, pro σαέτης scriptum exhibebāt membranæ. plura obseruamus in animaduersionibus nostris ad Græcorum epigrammatum editionem. Sed mirum doctissimum Grammaticum Hesychium hac scribendi ratione fuisse deceptum, qui in Lexicon suum retulit, ἰσγέον pro ἰτέον. ἰσγέον, γνωστέον, ἰτέον. scriptum alicubi inuenerat, ἰσγέον pro ἰτέον. quod eum fefellit, dum putauit γλατῆδον fuisse, ἰσγέον pro ἰτέον. ἀψιον autem δωείας ματέρος hoc Ouum appellat, quasi dicas texturam, & compositionem Dorici poëta: non enim veræ lusciniæ ouum intelligit, vt iam ostendimus. nec verum ouum lusciniæ, mittit ad aliquam lectam sceminam, vt colum Theocritus ad Theogenidem Niciæ vxorem: nam perquam inepte & præne plus quam poëtice, *lusciniæ texturam* appelleret, ouum a luscinia editum. intelligit igitur hoc ipsum Ouum, ab ipso contextum, & compositum, qui Δωείδω ἀηδονα se vocat, quod Doricus poëta fuerit. Rhodium fuisse hunc Simmiam liquet. Rhodus autem μία τῆν νήσον τῆν Δωείων. Strabo de Rhodiis: Δωείας δ' εἰσὶν, ὡσπερ καὶ Αλικαρνασσῆς καὶ Κνίδοι καὶ Κωοί. ἀψιον Grammatici ὑφασμα καὶ ὑφος exponunt καὶ σήματα. in epigrammate nondum edito:

— καὶ τὸν ἀγεία κριναμῆρα

Κερκίδα, τὴν ἰσῶν μολπαλίδα —

inde ὠήσιοι χιτῶνες, non *malidenses*, sed bene ac dense texti. Eleganter vero ἀπειον de poëmate. sic Latini *texere*, & *contexere carmina* dicunt. sic iidem de stamine vel tela, vt & de versibus, verbum *ducere* vsurpant. Tibullus:

Filaeque de niveo vellere ducta putat.

& *ducere lanas* apud eosdem frequens. sed & *ducere carmen*, & *deducere*. Ouidius:

Proque bono versu, primum deducite pilum.

Manilius lib. III.

— *vestros extendere fines*

Cogor, & indignos in carmine ducere cantus.

Ita emendauimus ex auctoritate Codicis Hemblacensis. pessime hodie legitur:

— *& irriguos in carmina ducere cantus.*

ducere cantus, vt *ducere carmen*, Propertio & Ouidio. illi lib. IIII.

Cæsaris in nomen ducuntur carmina. —

huic alicubi in libris de Ponto, sed nunc locus non succurrit. ab ἀπειον autem verbum ἀπειρίζεσθαι, quod texere significat. Hesychius: ἀπειρίζεται, πίνεται. sic enim legendum, non πένεται, vt vulgo. πίνωμυ verbum a quo πλώος pro textura, & Latinum *pannus*. sed hæc alias.

Τῆ τοῦτ' ὠὸν νέον] Τῆ vt apud Homerum, τῆ Κύκλωψ πίε ἄρον. & apud Callimachum ἐν τοῖς ἀόκωδ- τοῖς. Τῆ Κερκίδος, δίδωμι καὶ φαρύσσω. Ita autem hunc versum restituiimus, pro eo quod erat in veteribus editionibus & membranis, τῆ τοῦτ' ὠὸν νέον. Dimeter

enim Iambicus esse debet βραχὺκατάληκτος, vt respondere possit ἀντιθετικῶς illi qui sequitur, ἀπὸ ἀπιδένος. Notandum vero primam in ὠὸν heic corripitur propter sequentem vocalem, vt in voce *Αλκμαίων* illo versu:

Νέρων, Ορέστης, Αλκμαίων μήτρικόνιοι.

& apud Timoclem:

Ὁ νοσῶν τὴ μερικὸν Αλκμαίων' ἐπέλατο.

eodem plane modo prima in ταικῶν corripitur in isto epigrammate:

Ὡ ταικῶν μύθων εἰδήμορες —

sic prima in οἶος breuis apud Tragicos sæpe, & apud Homerum:

Τὴν δρετὴν οἶος ἐστί, τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι;

& secunda in ἀδοιάτως apud Anacreontem in Elegijs referente Hephæstione,

Οὐδὲ τί τοι παρὸς θυμὸν ὄμως γε μὴδ' ὡς ἀδοιάτως.

Sed hæc plus satis: nam passim exempla legentibus occurrunt. ὠὸν νέον vocat, propter recentem huius poëmatij, ad oui effigiem compositi ἐκδοσιν.

Πρόφρων δὲ θυμῷ δέξο] Quis iste quem inuitat Simmias ad hoc Ouum benigne suscipiendum? nemo certe heic nominatur. Diuinandum igitur fuit doctissimo viro, qui missum cuidam matronæ volebat: nam ex verbis auctoris id nequiquam poterat exsculpi. Sed & alius quidam somnauit Dianæ oblatum. vt diuinatione illum sua, sic hunc suum somnium frustra habuit. cogitare autem heic alium non possumus quam lectorem, cum nullius nominatim mentionem fecerit. lectorem igitur com-

pellat, cui istud Ouum suum offert poëta, rogatque ut amico, & lubenti animo recipiatur. Vidit hoc etiam glossularum auctor, quæ ad hunc locum scriptæ legebantur minutissimis & fugientibus litteris: παραμῆς, inquit, ὁ ποιητῆς τὸν ἀκροατὴν λαβὴν τῆς δωείας ἀηδόνος ὅ ὠὸν μὲν πολλῆς παροθυμίας· ἰδέτω γὰρ ἔστιν ἡ φωνὴ τῆς δωείας ἀηδόνος.

Δὴ γὰρ αἰτῶν λίγα μιν καὶ ἀμφὶ ματρὸς ὠδῆς] Hæc erant corruptissima in veteribus membranis, quæ nihilo meliores hac in parte antiquitus excusis fuere. nam eandem plane lectionem exhibebant, hoc pacto, δεῖ γὰρ αἰτῶν λίγα μιν καὶ ἀμφὶ ματρὸς ὠδῆς. ex quibus nullus idoneus sensus potuit elici. nos δὴ γὰρ reposuimus. deinde in sequenti colo, λίγα μιν καὶ ἀμφὶ ματρὸς ὠδῆς. cum & ad sententiæ, & ad versus integritatem aliquid desiderari videremus, utriusque eadem opera medicinam fecimus, legendo, λίγα μιν καὶ ἀμφὶ ματρὸς ὠδῆς, ut esset similis illi superiori Iambico trimetro catalectico, παρῶρων ὅ θυμῶ δέξο, δὴ γὰρ αἰτῶν. nam facile factu fuit ut duarum similium syllabarum concursus alteram absorberet. Pari modo corruptum versus infra restituumus, ubi vulgo legebatur, τὰ μυσφύρων ἴ ἀΐσα νύμφων, pro τὰ μυσφύρων ἴ ἀν' ἀΐσα νυμφῶν. δὴ γὰρ pro ἠδὴ γὰρ. Hesy chius: δὴ γὰρ, ἠδὴ γὰρ. Homerus: δὴ γὰρ κεχολῶατο λίω. quod & apud Apollonium Rhodium sæpe occurrit. *Accipe, inquit, hoc ouum, prona ac benigna mente: nam pura & dulciloqua matris partu editum est. hoc est, cura & studio sancti & suauiloqui poëta elabratum.*

Τὸ μὲν θεῶν ἐελθόας Ἐρμαῖ ἔκλιζε κάρυξ] Hæc est lectio membranarum, quam tamen mendi suspexam habeo, in verbo ἔκλιζε, quod minus videatur conuenire cum eo quod sequitur, φθλ' ἐς βροτῶν. itaque legendum putarim, ἔδιξε pro ἔκλιζε, ab antiquo verbo δίκω, quod est iacio. Hesy chius, δίκων, βδῆων. idem: δείκειν, ἀφίεναι, ῥίπην. Fingit heic poëta Mercurium istud Ouum de sub matris alis rapuisse, & in medium iecisse. quæ omnia ἀλληγοεικῶς sunt exponenda, & per Mercurium λόγος παροφεικός intelligendus, qui Ouum istud, hoc est poëmation ad instar oui factum, mentis conceptioni surripuit, & in medium hominum misit vel iecit, id est vulgavit, & publicavit: & hoc sensu rectum est, ἔδιξε φθλ' ἐς βροτῶν, non ἔκλιζε. ita igitur corrigendum.

Υπὸ φίλας ἤων πύροισι ματρὸς] Ita correximus, cum esset in veteri libro, πέτραισι, quod etiam exhibebat vetus editio. Sed iam ita corrigendum viderunt eruditi viri. contrario modo corruptum erat infra πύροισι pro πέτραισι in iisdem membranis, ut ad locum dicemus.

Αἰωγὰ δὲ ἐκ μέτρου μονοβάμονος] Hæc iam in superioribus explicauimus. Mercurius, hoc est, λόγος παροφεικός vel μοιστικός, iussit hoc Ouum ἐκ μέτρου μονοβάμονος incipiens, id est a monometris trochaicis, ut sunt,

Καίλας

ἀπειον

μαπέρος

δωείας,

paulatim adaugeri & crescere, singulis versibus pede aut syllaba ampliatis, atque ita procedentibus, vsque ad decimum metrum, quod in medio positum est, & cum altero item decimo, suo pari & æquali, reliqua omnia metra, quæ a fine & ab initio processerunt, vsque ad medium, numero pedum & syllabarum anteit.

Ἐκ μονοβάμονος μέτρου] Μονοβάμον μέτρον vocat, ὃ μονόμετρον. infra pro eodem dixit, μονόδουπον αὐδῆν. ἔχει γένων τὸν περμάλωλον περλείδων μονόδουπον αὐδῆν. nam μονόμετρον semel percutitur. non igitur saltum singularem, vt Seneca loquitur, vocat μέτρον μονοβάμον, nec de saltu in longum, aut in altum hæc accipienda sunt.

Μέγλυ πρῶσι ἀέξην ἑπιθρόν] Numero enim pedum vel syllabarum versus subinde crescunt, donec ad vltimum, hoc est decimum, qui medium locum obtinet peruenerint.

Ἐἰς ἄκραν δεκάδα ἰχνίων] Ἀκρῶν δεκάδα ἰχνίων vocat, quod decem tantum versus in hoc Ouo dissimiles sint, quorum decimus cæteris omnibus maior: ideo vsque ad illam δεκάδα in singulis versibus pedum numerus ampliatur. Sunt quidem in hoc opusculo in totum viginti duo versus, sed quattuor ex his sunt monometri ἀνιθελικοί, qui pro vno computantur: decem & octo reliqui, item ἀνιθελικοί, pro nouem numero tantum censentur, quod bini semper ἀνιθελικῶς incedant, pedum numero, & qualitate pares. sic fiunt decem, quorum decimus cum suo pari, totius operis vltimus est, & maxi-

mus. ideo ἄκραν δεκάδα vocat.

Κόσμον νέμονε ρυθμῶ] Sic reposuimus pro veteri lectione quæ habebat, κόσμος νέμονε ρυθμῶ. corrupte & sine sensu. posset etiam legi: κομουμένηον τε ρυθμῶ. sic optime quadraret cum suo antithetico colo, μέγλυ πρῶσι ἀέξην.

Θοῶς δ' ὑπαρθ' ὠκὺ λέξελον] Non celabo lectorem quomodo hic versus in veteribus membranibus conceptus fuerit, vt emendationis nostræ ratio appareat. sic igitur legebant:

Θοῶς δ' ὑπαρθ' ὠκὺ λέξελον φέρω νεδμα πολλῶ πῖ-
φασκε.

vt de sententia nihil dicam, quæ ex tam corruptis verbis idonea non potest elici, nullo modo paria facit hic versus cum suo ἀνιθελικῶ, cui per omnia æqualis esse debuit: sic enim ille habet:

ἔχει γένων τὸν περμάλωλον περλείδων μονόδουπον αὐδῆν.

Sic autem recte mihi videbar vtrique mederi, & versui & sententiæ, scribendo nimirum:

Θοῶς δ' ὑπαρθ' ὠκὺ λέξελον νεδμα ποδῶν φορέων πῖ-
φασκε.

Haud sane melius poterat hic locus constitui, vt scripta sunt verba membranarum. sed auctor glossularum, quæ ad oram codicis membranacei erant adscriptæ, mihi vt aliter emendarem, persuasit, postquam eum aliter hunc locum legisse comperi. sic enim ille habet: πόδε λέξελον φέρων νεδμα ποδῶν ἀπορῆδων, ὅτι πλάγιον ὃ μέτρον καὶ οὐκ ὀρθόν, ἀλλὰ καὶ μικρὸν ἀνισιόμωρον. Videtur ergo legisse:

Θοῶς δ' ὑπὸ λέξεμον φέρων νεύμα ποδῶν ἀπορείδων
πίφασκε.

Quod si ὠκὺ retinemus, vt habetur in membra-
nis, omnino delenda fuerit vox φέρων. vtramque
enim tolerare versus non possit. tunc ita legen-
dum esset:

Θοῶς δ' ὑπὸ ὠκὺ λέξεμον νεύμα ποδῶν ἀπορείδων
πίφασκε.

Sed præstet meo quidem iudicio expungere τὸ ὠκὺ,
& φέρων retinere, legendo vt supra posuimus. Pro
νεύμα ποδῶν fuit cum legerem, νεύμα ποδῶν. nunc
nihil muto. νεύμα enim hoc loco non ἀπὸ τῆς ἰδέας,
sed a νέω vel νέομαι quod est vado, & incedo. λέξεμον
νεύμα ποδῶν ἀπορείδων Mercurij, hoc est λόγου, dixit
propter varietatem & inæqualitatem pedum, &
metrorum, quibus hoc poëma contextum est. ἀπο-
ρείδας autem πόδας dixit, vt Euripides δρομάδα κῶλον,
in Helena, & μανιάδας λυσήματα in Oreste. Sic
Claudianus *victricem solum* dixit, & Iulianus An-
tecessor *victricem calculum*. sic Γαῖοι δρομάδες, in
quodam Galliambico apud Hephæstionem:

Γαῖοι μητρὸς ὀρείης φιλόθυροισι δρομάδες.

Ἰχθὺς θένων τὸν περὶ πόλον] Sic fuit emendandum
vetusti codicis vitium, qui scriptum habebat, ἴχθυ
θένω. alludit ad metrorum percussione, quæ pe-
dis pulsu posito sublatoque fiebat. Mercurium
igitur, hoc est λόγον, percussisse pedibus ait, hanc
περὶ πόλον πειρίδων μονόδουπον αὐδῶν. Hæc contraria
ἐκ τῆς ἀλλήλων posita videntur, περὶ πόλος & μονόδου-
πος. sed μονόδουπον vocat, quod a monometris inci-

piat, quæ semel tantum percutiuntur: περὶ πόλον
autem, quod deinceps crescendo, multorum ac
diuersorum metrûm varietate atque inæqualitate
constat.

Θοῶσι δ' ἀόλαις νεβροῖς κῶλ' ἀλλάτων] Eleganter
motum incessumque Mercurij, pedumque pul-
sum in percutiendis metris quibus constat hoc
Ouum, velocemque pedum ac temporum iunctu-
ram, comparat hinnuleis qui sine matre in mon-
tibus deprehensi, quod ab ea deerrauerint, raptim
ad eius persequenda vestigia feruntur, velocique
cursu ipsam assequi conantes, clamorem interim
edunt lactis & vberum desiderio. quo clamore
excitata de latibulis aliqua fera, spelæum suum
deferit, & prædæ cupiditate, magno cum impetu
per densam conuallem festinat ad hinnuleos cor-
ripiendos. Pro κῶλα ἀλλάτων, quod erat in veteri
editione, fecimus adiuuante membranarû scriptu-
ra, κῶλ' ἀλλάτων. Eleganter κῶλ' ἀλλάτων νεβροῖς
dicitur Mercurius, & quasi gressum cum hinnuleis
permutare, qui celeritatem hinnuleorum in gra-
diendo exæquet.

Ὀρειπόδων ἕξάφων τέκεσι] Ita legendum versus
gratia, vt illi colo respondeat antithetici sui,

Δίψα μὲν ἰμερόεσσα μαζόν. Ὀρειπόδων autem pro
Ὀρειπέδων correximus. sic Ὀρειποις βοή, Ὀρειποις ἐρινύς
apud Tragicos pro veloci.

Γαῖ δ' ἀμείροτον πόλον φίλας ματρὸς] Et hoc ex nostra
coniectura est: nam membranæ legunt, ἀμείροτον.
ἀμείροτον πόλον pro magno & immenso amore posuit.

Υπὲρ ἀκρων ἰεμῶνα ποσὶ λόφων] Ita membranæ, ἰεμῶνα. sed nobis scribi placuit ἰεμῶνα. ad νεβροῖς enim refertur, de quibus dixit superiore versu, πάλσι ἀμβροτώ. deinde ita etiam versus ratio legi postulat. nam istud ἰεμῶνα pæonicus est quartus, & respondet illi, qui in sequenti antithetico habetur, ἀν' ὀρέων. eadem ratione pro ποσὶ λόφων, scripsimus ποσὶ λόφων, ut par esset illi pæonico sequentis metri νόμον ἔβαν.

Καὶ ζῆθμίας ἴχθος πιδώνας] Ita scripsimus, cum scriberetur in membranæ & editione veteri, καθεθμίας. ζῆθμία πιδώνα est φίλη πιδώνη, ut duobus locis supra dixit, φίλας μαῖθς. ζῆθμιοι, φίλοι. Sed hoc vulgare est.

Βλαχάη δ' οἶων πολυβότων] Οἶων heic non est ab αἴες, sed ab οἶος. οἶων, solorum & a matre deerrantium hinnuleorum. Pro παλαγκραπνοῖς quod in superiore versu legitur, omisimus monere, cum ibi essemus, scribendum videri, παλιγκραπνοῖς. nam παλαγκραπνοῖς non caret vitio.

Πολυβότων ἀν' ὀρέων] Πολυβότων scripsi pro πολυβότων. exigitur enim hoc loco Ionicus ἀπὸ ἕκαστος, ut sit similis pedi superioris metri ἀνὰ χελικῶ, ὑπὲρ ἀκρων. sic πολυβότων Σέειφον, dixit Cratinus ἐν Σειείφαις.

Χαίρετε πτότες θοοὶ πολυβότων πονίαν Σέειφον.

Τανυσφύρων τ' αἰ' ἀνὰ νυμφῶν] Ita supplēvimus hoc colon vnius tantum additione syllabæ, ut pariaret cum præcedenti metri colo, καὶ ζῆθμίας ἴχθος πιδώνας. ἀνὰ pro αἰ' ἀνὰ scriptum erat, ut

supra, καμφί pro καμ' ἀμφί, duabus similibus syllabis, vicinitatis & similitudinis gratia, in vnam contractis.

Καὶ τίς ὠμόθυμος ἀμφίπαλλον αἰψ' αὐδῶν θῆρ] Ἀμφίπαλλον αὐδῶν, vocat balatum hinnulorum, de quo supra: βλαχάη δ' οἶων πολυβότων ἀν' ὀρέων νόμον ἔβαν. Et fera, inquit, aliqua immanis, audita voce, seu balatu hinnulorum, de suis latebris excitatur, & accurrit ad prædam. ἀμφίπαλλον αὐδῶν appellat, quæ repercutitur, & quasi circum resilit, quoties offendit solido, ut cum montibus incurrit, aut saxosis & cauernosis locis. Fera igitur illa accipiens vocem hinnulorum circa spelæum suum, montium percussu, resonantem, statim è spelunca exit, ut prædam rapiat. hoc est quod ἀμφίπαλλον αὐδῶν dicit.

Θῆρ ἐν κόλπῳ δὲ δάμνος θαλάμων πυκνώτων] Ita correximus veteris libri scripturam, quæ corruptissimè legebat, πυκνώτων. πύκος, vox vetus quæ densum significat, vnde verbum πυκνίζω, & nomen πυκνός, & adverbium πύκα in vsu poëtis: πύκα ποιητοῖο. hoc autem colon,

δὲ δάμνος θαλάμων πυκνώτων,
par esse debuit illi colo sequentis versus,

μηόμνος βδολιάς ἕξιν τέκος.
πυκνώτων igitur heic locum habere non potuit, nisi quis dixerit πυκνώτων Æolice scriptum esse pro πυκνώτων, & correpta, ut moris est Æolibus, ut θουγάτηρ apud Callimachum pro θουγάτηρ, prima breui. Priscianus lib. 1. In plerisque Æoles sequenti hoc facimus. illi enim θουγάτηρ dicunt pro θουγάτηρ, & corri-

ipientes. vel magis u sono ου soliti sunt pronuntiare: ideo-
que adscribunt ο, non ut diphthongum faciant ibi, sed ut
solum u Æolicum ostendant. nec hic tantum Æolum
mos, sed etiam Lacedæmoniorum, quorum ista
sunt: ποιιάζην pro πυιάζην. πουράδρον pro πύραδρον.
κούαμος pro κύαμος. κουάεον pro κυάεον. δίφρα pro
δέφρα, & similia sexcenta, de quibus fusius dispu-
tamus in libro de Dialectis Græcorum. sic πουκάτ-
των hoc loco Æolicum esset, pro πυκάττων, prima
breui, ut in θουγάτηρ apud Callimachum. sic λιγυ-
εγκωίλης ἐπιπής apud Corinnam citante Hephæ-
stione pro λιγυεγκωίλης. ibi illud γου breue est.
Scholiastes Hephæstionis: λιγυεγκωίλης, Βοιωτιακή
λί τῆ ο παροθήκη, καὶ βραχίια μὲν λί γου. Grammatici:
καὶ γνός, γνωός, ὁ γνίμος γπος. οὕτω καὶ νόσος νούσος κτ'
ποις Ιωνας μηκύνοντας ὅ ο τῆ παρολήη τῆ ὕ. οὐτὸρ ἀνά-
παιν οἱ Βοιωτοὶ ποιοῦσι κατὰ πλὴν Ηερακλείδου κατὰ δὲ οἱ
παροσηνέτες αὐτοὶ πλὴ ὕ διχρονῶ ὅ μικρὸν, ὁ καὶ βραχυμο-
μῆδου μὲν φησὶ βραχυμῶντες, μηκονομῆδου ὅ μηκύνοντες,
ὅ ὕλη οὐλη λέγοντες, καὶ ὅ ὕδωρ οὐδωρ. sic non dubium
est πουκάττων heic positum pro πυκάττων.

Ρίμφα πετρικοίον ἐκλιπῶν ὄρεσι δινάβ] Scriptum
erat, ρίμφα πειρικοίον. facile fuit veram lectionem
reponere quæ est πετρικοίον, eleganter πετρικοίον
βινάβ, faxeum cubile, vocat, leonis vel cuiuslibet
feræ speluncam. ex illo tamen πειρικοίον veteris
editionis auctor fecerat, περικοίον. ex quo deinde
variarum doctorum hominum coniecturæ sunt natae,
omnes falsæ, & friuolæ.

Καὶ πάλι ὠκα βαῶ μετέρπων] Hæc quoque erant
in mem-

in membranis inquinatissima, hoc modo: καὶ
πάλι ὠκα βαῶ μετέρπων. nec aliter videtur reperisse in
suis codicibus primæ editionis auctor: sic enim
ediderat: καὶ πάλι ὠκα βαῶ κωδὺ μετέρπων. Sciendum
est autem μετέρπων æque bene heic legi, quod ad
sententiam: sed alterum, quod reposuimus, versus
exigebat, ut opponi posset & æquari suo ἀνιθελικῶ
qui sequitur. Pro καὶ πάλι melius etiam fortasse scribi
posset, καὶ τῶδε, ut ad τέκος βολίας μετέρως referatur,
quod proxime præcessit. legendo vero πάλι, τέκη
subintelligemus.

Αφαρ ὄγε] Pes hic est proceleumaticus: ille vero
qui in sequenti metro, huic respondet, est pæon
tertius, σατέσσι. itaque heic legi velim, ἀφαρ ὄσγε.

Τὸ γασίον νιφοβόλων ἀν ὄρέων ἔασυται ἀλκως] Fædif-
sime corrupta hæc sunt in membranis & editione
veteri, ad hunc modum enim ibi scripta habentur:
γασίον νιφοβόλων ἀγορέων ἔασυ' ἀλκως. primum ὅ ad-
didimus, & hac syllaba versum auctiorem reddi-
dimus, ut vna hac syllaba saltem præcedentem ver-
sum superaret. alias enim non decem crescentia
metra in hoc poemate haberemus, ut his verbis
testatus est auctor, μέγδν πῆροι' ἀέξην θριθμὸν εἰς
ἀκρον δεκάδα, sed nouem tantum. Idem in sequenti
fecimus, qui ἀνιθελικὸς huic esse debet, & numero
syllabarum ac pedum par. ἀλκος pro ἀλκως repo-
suimus. occasionem huic mendo præbuit, vi-
tiosa & perperam distincta scriptura hoc modo:
ἔασυ' ἀλκος, ex quo ἀλκως factum est. aptissime
autem & valde proprie hic Grammaticus & poeta

Simmias δὲ *ῥαΐσιον ἄλκιος* appellauit. nam Grammatici *ἄλκιος* exponunt, *τοῖς φαρακώδης καὶ οἷ] ἀνακει-
μύοις δασεῖς ῥποις.*

Ταῖσι δὲ δαίμων κλυτὰς ἰα θεοσι ποσὶ] Et hic versus, quod sanus & integer nunc est, coniecturis nostris hoc debet. nam κλυτὰς *μολπᾶς* pro κλυτὰς *μολπᾶς* correximus: & ἰα θεοσι ποσὶ pro ἰα θεοῖσι, & alia quæ piget memorare. perturbatior autem in hoc versu *συνῆξις*, quæ sic debet procedere: ταῖς δὲ δαίμων ἰα θεοσι ποσὶ δονέων μέλει τὰ πολύπλοκα μέτρα κλυτὰς μολπᾶς. quorum verborum hic sensus, Mercurium in istis multiplicibus inclytæ cantilenæ metris percutiendis celeritate pedum contendisse cum illis hinnuleis qui a matre deerrabundi, pernici gradu per iuga montium currentes, eam inuestigant, & persequuntur. quibus allegorice ostendit citam & velocem pedum temporumque iuncturam huius poëmatis. Mercurium autem, id est λόγον, ideo fingit pedibus percutere ista metra, quod is Deus Lyræ & Musicæ inuentor fuisse dicitur. per Mercurium igitur, τὸν λόγον vel πλὴν μουσικῶν allegorice significat, vel quod idem est, λόγον μουσικόν. quem & istud Ouum publicasse vult, quod est μουσικὸν totum: & matri surripuisse, hoc est Iusciniæ aui μουσικῶν. per quam poëtam intelligit Musices peritissimum: & eius metra πολύπλοκα pulsu pedum percussisse. quæ omnia ad μουσικῶν vel μουσικὸν λόγον referenda sunt.

Ῥοσὶ δονέων] Ita legendum, non ποσὶ πονέων, vt correxerant viri docti. intelligit enim illam per-

cussionem metricam de qua supra dixi ad illum locum: ἔχει δὲ τῶν τῶν πᾶσι πᾶσι περὶ δὲ μιν ὀδῶν. Sunt autem in hoc metro pedes duo ἰσῶχρονοι quidem cum duobus pedibus superioris metri, sed alia temporum vice & ordine, vt πῶ αὐτὸ δὲ νε, responderet τῶ, τὸ λα σὶ οὐ, quod est in præcedente versu. qui duo pedes *ταύτη μοι* quidem sunt, & pari magnitudine, sed diuersam habent temporum vicem: cum alter sit pæon primus, alter pæon quartus. *στὸν πῶν πλὴν πλὸ*, in hoc eodem versu, qui pæon est item primus, ponitur tanquam ἀντιθέτως καὶ ἰσῶχροτος Pæoni quarto præcedentis metri, *νῖφ ὀβῶλων*. eadem enim spatia temporum habent, sed ordinem diuersum. quod in isto genere metrorum ἀντιθέτως recte usurpatur, vbi non necesse est, vt ἀπαποδοικῶν cola ordine ac positu temporum sibi respondeant, modo temporibus inter se parient.

Πολύπλοκα μέτρα μολπᾶς] Πολύπλοκα μέτρα vocat huius carminis, quod non sint ex eorum genere, quæ *μονοδῆ*, & *ὁμοιοδῆ* appellant Græci Grammatici, vel prototypa ac primiformia principaliaque, quorum species nouem ab ipsis ponuntur. non enim pure dactylica sunt, non iambica, aut trochaïca, non etiam Ionica vel choriambica vel pæonica, sed paucis exceptis, reliqua sunt ἀσυναρτητῶν, καὶ ἑπισημῶν, variaque omnino ac multiformi pedum compositione ac cōiugatione texta. quæ omnia per minutias exponere nec libet, nec vacat. Hephæstionem, qui volet, consulat, & ex eius præceptis huius poëmatis metra constituat.

non plus autem quam decem dissimilia metra habentur in hoc παγήφ, a monometro vsque ad heptametrum progredientia, & additione pedis vel syllabæ semper accrescentia. Scholiastes vetus explicans illud, ἐκ μέτρα μονοβάμονος, ita scribebat: ὅτι ἀπὸ ἑξαχίτου καὶ μονομέτρου εἰς δεκάμετρον προσήλθεν. quis non eodem pertinere putet hæc verba Victorini in libro de metris? *Mensura seu modus metrorum huiusmodi accipietur. nam extremum in his, atque vltimum, quod monometron dicitur, constat ex vno pede, maximum vero vsque ad decametron periodum porrigetur.* Sed hæc Victorini σημείωσις nihil ad hunc locum facit, & errat ille Scholiastes, qui ἀπὸ τοῦ μονομέτρου εἰς δεκάμετρον huius Ovi metra progredi annotavit. nullus enim in hoc Ouo versus δεκάμετρος. nam vltimus & omnium maximus, vna tantum syllaba heptametרו maior est. Versus autem omnes qui hexametron superant, ἑξήμιστοι Græci vocant, Latini circuitus: & hoc est, quod scribit Victorinus, *in modo ac mensura metrorum, minimum esse ac dici monometron, maximum vero vsque ad periodum decametron porrigi.* versus enim decametros, periodus dicitur, & omnes reliqui supra hexametrum. idem Victorinus: *Periodus dicitur omnis versus hexametri modum excedens.* Hæc valde in vulgatis perturbata. Incertus auctor de metris agens de Aristobulio versu octametro, *hic circuitus, inquit, magis est quam versus.* idem dicit de Pæonico duodenario. Non prætermiserim etiam quin admoneam huiusce Simmiaci Ovi metra,

cola ab Hephæstione appellari his verbis: ἀνὰ θε-
 ῦκα ἢ ἔστιν ὁπότῃ οὗ ποιητῆς γράφη ὁπότῃ δὴ ποτε κῶλα,
 ὡς ἀνόμοια καὶ ὡς βέλτεσι. εἶτα τούτων ἀναποδῶ τῶν
 μὲν τελευταίῳ ὃ προσῆτον, τῶν δὲ δεύτερῳ ἀπὸ τέλους ὃ
 δεύτερον, καὶ οὕτω πᾶντα καὶ τὸν αὐτὸν λόγον. τῆτο ἢ ὃ
 εἶδος τῶν μὲν τῶν παλαιῶν, ἀσκημάτων ἐστὶ, τῶν δὲ
 Σιμμία τῶν Ροδίων ἐστὶν οὕτω πεποιημένα (κῶλα) ἐν τῶν
 ἑπιγεγραμμένῳ Ωῶ. Sic Odas compositas aut ex
 Strophe aut ex Antistrophe, aut Epodo, metie-
 bantur per cola. Sed auctor ipse, cola vocavit
 hæc Ovi sui metra, sic enim sub persona Mercurij
 allusit: ἴσασί οἱ ἀόλαις νεβροῖς κῶλ' ἀλλόδατων. ve-
 rum & sine allusione vel allegoria, cum dixit hoc
 Ouum ἐκ μέτρου μονοβάμονος, progredi, εἰς ἀκρὰ
 δεκάδα ἰχνίων. nam ἰχθία sunt κῶλα. nam decem
 ἀνόμοια κῶλα, vel ἰχνίων δεκάδα, quod idem est, in
 hoc carmine constituit. Iam κῶλον pro pede vel
 crure etiam accipitur. Euripides: Καὶ κῶλα κῶλοις
 τετραπόω μιμήσομαι. inde ἀκῶλοι Ερμῆ, sine pedi-
 bus. ἀκῶλος, ἀποις. & τετρακῶλος, τετραποις Hesy-
 chio. Hinc Monocoli populi Solino, qui vnum tan-
 tum habent pedem. Sic enim ibi libri omnes
 agnoscunt: *legimus monocolos quoque ibi nasci sin-*
gulis cruribus, singulari pernecitate. vulgo corrigunt
monoscelos. Saltem monosceles scripsissent, hoc est
μονοσκελῆς. nam μονοσκελοῖ Græcum non est. mono-
colos quoque eos vocabat Agellius lib. ix. cap.
iv. nisi correctores interuenissent, qui monoco-
los, vt habent eo loci libri veteres, mutarunt in
monomeros. Nec melius doctissimus Criticus, qui

optimam illam lectionem in antiquo suo exemplari repertam, non probavit, sed *monoscelos* maluit, confirmato iam atque inueterato errore: & sic apud Plinium quoque legitur ex correctorum commento. δεκάδα ἰχθίων igitur quam vocat Simmias, δεκάδα κώλων accipimus, nam tot numero κώλα in hoc poëmatio constituntur, & a minimo hoc est monometro, ad heptametron vsque porriguntur, quod decimo loco positum est, τῇ συλλαβικῇ vel ποδικῇ καθυστάσει crescentia, generibus etiam versuum per singula commutatis. Atque hæc sunt, quæ ad hoc doctissimi ac vetustissimi poëtæ pariter & Grammatici opusculum a situ vindicandum, in quo per tot annos iacuit, atque illustrandum afferre potuimus: in quibus etsi longior fortasse fui quam debui, multa tamen adhuc aliorum industriæ reliquisse me scio, quæ aut non vidi, aut cum viderem neglexi.

ΣΙΜΜΙΟΥ ΤΟΥ ΡΟΔΙΟΥ

ΠΤΕΡΥΓΕΣ.

Λεῦσατέ με τὸν γὰρ π βαθυτέρην ἀναλ' ἀκμοῖδα τ' ἀλλοδὶς ἐδραῖσατε
 Μὴδὲ πρέσβης εἰ πύξις ὦν δάσκια βέβηλα λάχρα ἦμα
 Τάμος ἐγὼ γὰρ ἤνομαι αἰκ' ἐκριν' αἰαίκα
 Πάπτα δ' γὰρ εἶπε φραδαῖσι λυγραῖς
 Ἐρπετά παύτ' ὄσ' ἔρπει
 Δι' αἴθρας

Χάοις π
 Οὐπ γὰρ Κύπριδος παῖς
 Ωκυπτίας δ' αὐτὸς ἔρωσ καλεῖμαι
 Οὐδὲ γὰρ ἔκρινα βίαφι, πρηνύω δ' πιδοῖ
 Εἶκει ἐμοὶ γὰρ, θαλάσσης π μυχὸς, χάλκκος ἕσπεός π
 Τῶν δ' ἐγὼ ἐκνοσφισάμαν ὠγύγιον σπαῖρον, ἔκραμον δ' ἑοῖς δέμας.

CLAVDII SALMASII

NOTÆ.

NSCRIPTIO huiusce poëmatis in membranis, πτέρυγες ἔρωτος, quam retinere non placuit. veteres enim Grammatici πτέρυγες simpliciter citant. sic apud Hephæstionem, Σιμμίας ἐς πτέρυγας. De auctore igitur minus

dubitare possumus. at inscriptio, *περύγιον*, quæ in vulgaribus editionibus habetur, falsa est, & a recentioris ævi Grammatistis Græculis manavit, qui hoc poëma cum citant, *περύγιον* passim appellant. quam recte, ipsi viderint. non enim *πέρυγα* aut *περύγιον*, Alas auium Græci vocare consueverunt, cum sint binæ. ideo *πέρυγας* semper nuncupant. sic nec Latini Alam, sed Alas, nam duæ sunt, nominare solent, cum de auium alis loquuntur. *πέρυξ* & *περύγιον* Græcis est, quidquid in acumen desinit, aut etiam cuiuscumque rei summitas & extremitas. sic *περύγιον* est promontorij cacumen. est & templi fastigium, & gubernaculi pars extrema, & ita in alijs quibuslibet rebus. in auibus autem proprie ille pinnarum ordo in acutum desinens, ab utraque laterum parte, qua maiores sunt pinnæ, *πέρυξ* vocatur: atque inde ad alias res traducta metaphora. sed *πέρυξ* aut *περύγιον* de vna tantum, de duabus vero nunquam dicitur. at cum heic vtriusque Alæ figura habeatur expressa, *περύγιον* tam falso inscribitur, quam vere *πέρυγας*. Genus metri Choriambicum est, *καταληκτικὸν εἰς ἰαμβικὴν κατακλιδα*, hoc est in amphibrachyn, aut bacchium propter indifferentiam vltimæ syllabæ. *ἀνιθελικὰ* autem hæc metra sunt, *καὶ κατὰ γέσιν*, vt vocant, conscripta, vt in Ouo: sed contrario modo progrediuntur; non enim a minimo ad maximum, sed contra. Siquidem primum & postremum sunt hexametra, secundum & penultimum pentametra, & ita deinceps decrescendo, vsque ad duo media,

media, quæ minima sunt, & monometra iambica. Sed nec ex dissimilibus metris, & variantibus per singula cola, constant hæc Alæ. nam omnia sunt Choriambica, præter medium & minimum quod diximus esse iambicum monometrum catalecton, quod magistri vocant *ἰαμβικὴν κατακλιδα*, quod ea clausula finiantur, vt plurimum, Choriambica metra. Primum & vltimum, vt iam diximus, hexametra sunt, quæ Philica Marius Sacerdos appellat in libro de metris, a Philico Corcyræo poëta *τῆς πλειάδος*, qui sub Ptolemæo Philadelpho vixit, vt supra memini notare. non quod primus inuenerit hoc metri genus, nam Simmias longe illo antiquior, heic & in Securi hoc genere vsus est: sed quod totum poëma isto numero conscripserit, cuius initium refertur apud Hephæstionem:

Τῆ ῥοιὴ μυσικῆ Δῆμητρί τε καὶ Περσεφόνῃ καὶ Κλυμιά τὰ δῶρα.

Ipse tamen Philicus huius metri inuentionem sibi adscribit hoc versu, qui in eodem Hephæstione legitur:

Καινογραφῆς σιωθῆσεως τῆς Φιλίκου, γραμματικοὶ, δῶρα φέρω πρὸς ὑμᾶς.

Quod igitur hoc genere metri plurimum vsus sit, Philicum ab ipso appellatum est: *ὅτι πρῶτος πύτυ πρὸ μύθοι τὰ ὄλα ποιήματα ἐγραψεν*. non enim inuenit, vt falso gloriabatur, cum Simmias longe ipso anterior, vt qui prima Olympiade floruit, hoc genus vsurparit. Hunc Philicum docti viri, Philicus vt vocetur, contendunt: & quibuscumque locis apud

auctores Φίλικον scriptum reperiunt, in Φιλίσκον mutant. quod miror: cum ipse Φίλικον sibi nomen esse, illo versu, quem supra ex Hephæstione attulimus, restatus sit, ubi si Φιλίσκου legerimus, non stabit versus. Fuere quidem & Φιλίσκοι in terra Græcia, sed hic Φίλικος vocabatur. Sed ad rem redeamus. Argumentum Alarum fere notum. Amor ipse, cuius hæ sunt Alæ, loquitur: quis sit, & quando, & vnde natus, ostēdit. Non enim se Veneris esse puerū, sed omnibus Dijs natu antiquiorem esse, & cælo & terræ & mari imperare, & illud imperium non vi ac parendi necessitate, sed amicitia καὶ πειθοῖ adiunctum retinere. Scholiastes ἀρέκδος· ὑμῶν τὴν πῶν πῶν Ερωτα τὴν Αφροδίτης, ἀλλὰ τὴν ἑρμῆιον τὴν ἡμεσιρρῶν, ἔ καὶ Γλάτων μύμηται ἐν τοῖς Σωκρατικαῖς Διαλόγοις, ὅτε πῶρος Θεοσύμαχον πῶρ τῶν τε καὶ ἀφροδίτης διελεγκάθην ἑρωτος. Veteres Amorem varie ἐγχεσθόγησαν. Sappho Terræ & Cæli filium eum esse cecinit. Simonides Veneris & Martis. Orpheus Saturni, hoc versu:

Αὐτὰρ ἑρωτα Κρόνος καὶ πῶν μῶτα πῶν τ' ἐτέκνωσε.

Ibycus & Hesiodus ἐκ χλοῖς eum prodijisse voluerunt, & natum omnino ante Cælum & cælites omnes. Idem dicit in istis Alis Simmias. Quod vero Scholiastæ heic scribunt, tam ille qui editus est, quam ille qui adhuc in membranis cubat, sensum etiam constare posse, si quis a primo versu ad postremum pergat, a secundo ad penultimum, atque ita deinceps vsque ad medium, vt in Quo & Securi, neutiquam illos audiendos puto. ἐχ τὸ νοῦν καὶ ἀπὸ τῆ πῶρ τῶν τὸ ἑρωτα ἑρχοῖς πῶρ τῶν τῶν.

Immo qui hoc dixit, mentem non habuit. nam certum est, sensum recte procedere non posse, si ordinem illum in legendo sequaris. exempli gratia, quis sensus aut quæ cohærentia in istis esset, si ad hunc modum legerentur?

Γαῖτα ἢ γὰρ εἶχε φροδαῖσι λυγρῶς

Ωκυπέτας δὲ αὐτὸς ἑρωτὸς καὶ λεῦμα

Ἐρπετὰ πῶν τ' ὅσ' ἔρπει

Οὐδὲ γὰρ Κούριδος πῶς

Δι' αἰθρας.

Χλοῖς τε.

hinc videre est, quam sæpe fallantur, qui semper Grammaticis habent fidem. Nunc, ne quid temere aut frustra emendasse & mutasse videamur in auctoris verbis, ratio omnium quæ mutauimus, reddenda est.

Λεῦσέ με τὸν γὰρ τε βαθυτέρου ἀνακτὶ ἀκμονίδην τ' αἰλιδὸς ἐδράσθητα] Ita hunc versum totum ex membranarum auctoritate minimo minus restituumus, cum vulgo legeretur, ἀκμονίδην, τῶν δὲ αἰδ' ἐδράσθητα. quasi hæc poëtæ mens fuerit, vt Amor & cælum & terram & mare creasse ac constabilisse credatur, cum nihil minus quam hoc dicere in animo habuerit. Dicit quidem heic Amor terram & mare & cælum sibi concessisse, Dijsque & hominibus se imperare, non tamen vt cælum & mare condiderit: qui sensus ex vulgata lectione oritur. αἰλιδὸς etiam pro τῶν δὲ αἰδ' in hoc versu legit Hephæstion: sed ἐδράσθητα pro ἐδράσθητα perperam apud eum scriptum est, ἀκμονίδην. αἰλιδὸς

ἑδράσθη. heic tantum habebant membranæ, nos
 τε necessario addidimus: ἀκμονίδην τ' ἀλλυδὶς ἑδράσθη-
 ται. præcessit enim, γὰρ τε βαθυτέρη ἀνάκτα. nec ali-
 ter Scholiastes vetus legisse videtur, in cuius pa-
 raphrasi ita scriptum habetur: ὄρας με πὺν γῆς τε
 ἀνάκτα, καὶ τὸν ἕρανον δῆη ἑδράσθη. corruptissime
 vulgo legitur, καὶ τὸν ἕρανον δῆη ἑδράσθη. quod
 ansam præbuit viris doctis hunc locum corrup-
 pendi, & τὸν δῆη pro ἀλλυδὶς substituendi, nempe
 quod ita legisse videretur Græculus interpret. Sed
 ex nostra emendatione, iam cōtrarium apparet, non
 aliter eum scilicet legisse quam ἀλλυδὶς, & δῆη in-
 terpretari. Hic erit igitur sensus: *Vide me qui læ-
 ta terra rex sum, quique Cælum in alia sede constitui,
 id est, qui Cælum folio depuli, & illa sede deturbavi
 quam obtinebat, cum Terræ imperaret, & dominare-
 tur, meque in eius locum intuli, & aliam eum sedem
 querere coegi.* Vno verbo Cælum throno se deie-
 cisse gloriatur heic Amor & pro illo nunc re-
 gnare. *Ἀκμονίδην* Cælum significare adeo notum
 est, vt valde mirer incomparabilem virum de
 nescio quo Tellumone Terræ rege heic accipien-
 dum putasse, ex Ritualibus Pontificum. quid enim
 notius, quam *Ἀκμονα* apud poëtas & μυθολογῶν,
 Cæli, id est οὐρανοῦ patrem appellari? hinc Cælum
Ἀκμονίδην vocat *πατρωνμικῶς*, id est Acmon-
 nis filium. Hesychius: *Ἀκμονίδης ὁ Χάρων καὶ ὁ ἕρα-
 νός. Ἀκμονίος γὰρ παῖς.* Sed de re omnibus nota, plu-
 ra dicere, verba perdere est.

Μηδὲ πρέσης εἰ πόσις ὦν δάσνια βέβητα λέχρα

ἡύδα] Prius legebatur: δάσνια καὶ λέχρα φέρω ἡύδα.
 inepte profus & absurde. nam λέχρον, pro hirsuto
 vel hispidum, Græcum non est, sed λέχριν. nos
 hanc lectionem concinnauius ex vestigiis vete-
 ris scripturæ, quæ habebat, δάσνια βέβητα λέχρα
 ἡύδα. quæ nec integrum sensum efficiebat, & ver-
 sum extra legem extendebat. βέβητα λέχρα ἡύδα.
 sic de aureo vellere Apollonius lib. v i.

βέβητα λώεων ἐπιρεφές — sic μῆλα βέ-
 βητα μαλλῶ, apud alium poëtam. Mentem huius
 loci minime assequuti sunt homines eruditi. non
 enim hispidum aut hirsutum Amorem heic in-
 ducit poëta, sed barbatum. *Nec vero horreas*, dicit
 heic Amor, *si tantulus, tam spissa barba obsitum men-
 tum habeo.* nam miranda, ac tantum non horren-
 da in puero, qualis Amor fingebatur, densa &
 proluxa barba. Sed hoc Amor, admirari nos pro-
 hibet, aut horrendum putare. cum enim sit ve-
 rustissimus Deorum, & illo tempore natus, quo
 nondum Cælum ac Dij erant, sed Terra totius im-
 perium tenebat, minus mirum esse, opacam sibi
 profusamque barbam dari. De Amore barbato le-
 gi alicubi, sed apud quem, nunc in memoria
 mihi non est. Veneris etiam barbata simulachrum
 finxere veteres, quam πάσις ἡμέσεως ἔφορον crede-
 bant: vt iam minus miremur, hunc ἕρανον Amo-
 rem, καὶ πλοῦτων ἡμεσιργόν, vt existimabant, bar-
 batum induci.

Τᾶμος ἐγὼ γὰρ ἡρόμην ἀνὶ ἐκεῖν ἀτάλεια.] Per-
 peram hæc accipiunt interpretes: non enim Amor

hoc vult, se tunc natum esse, cum necessitati visum est: sed rationem adfert, quare cum puer esset, barbatus induceretur. qualis autem hæc foret ratio, ideo sibi barbam dari, quod tunc natus esset, cum necessitas ut nasceretur, statuisset ac decreuisset? sed causam barbæ suæ hanc adfert, quod etsi puer videretur, natu tamen grandissimus esset; utpote ante omnes Deos natus, & illo tempore, quo Necessitas imperabat, & omnia duris & iniquis Terræ iussibus parebant. Terram enim omnium primam ex illa confusa indigestaque mole, quam Chaos dixerunt, prodijisse consentiunt veteres Theologi Græci. Terræ autem, hoc est brutæ Diuæ Necessitatem adiungit. Nam quidam ex antiquis Philosophis, πτω δυνάκλιω τῆν πρώτην αἴτιαν εἶσανξερη, ut Democritus: Pythagoras πτω δυνάκλιω τὰς κόσμω παεικείαται dicebat. Sed heic Amor suam imperandi rationem, longe diuersam ab ea quam Terra cum imperaret, obtinebat, esse ostendit. suam enim in eblandiendo, & persuadendo totam positam: at illam Terræ, in cogendo ac per vim compellendo. Hinc violento eius & impotenti imperio πτω δυνάκλιω attribuit: suo vero τῆν πειθῶ, qua omnia se confecisse loquitur, nihil autem vi, vel ingratijs. Sic τῆν δυνάκλιω τὰς ἔρωι opponit Parmenides apud Stobæum: ἔχ' ἡ ἀνάκκη μωῶον καὶ ὁ δόγμα ἀγαθὸς εἶ) ἔξορμῶ, ἀλλὰ καὶ ὁ ἄρ' ἔξεργάζεται τὰ μέγιστη τῆν ἀνθρώπων ἔρωι, ὅτ' αὐτὸ καὶ τὸ ἄρετῆν τελεσδρομον εἶ) ποίη. Se tunc igitur natum hoc loco dicit Amor cum Necessitas & Terra regnabant. vtram-

que simul posuit auctor: nam quidam ex veteribus τῆν γαῶ, ut & τῆν δυνάκλιω, πρώτων αἰτίας statuerunt: alij Amorem τῆν ἄρεσι vocauerunt, ut Parmenides, qui eum ante omnia natum voluit. Hesiodus & Acusilaus Terram & Amorem statim post Chaos, in lucem exijisse. Vide Platonem in conuiuio. Simmias autem in his Alis Amorem Terra iam regnante, ortum habuisse scribit. nam ita de se loquentem Amorem inducit:

Τᾶμος ἐγὼ γὰρ ἡρόμαι ἀνικ' ἔκραι' δυνάκλιω,

Πρώτα τε γὰρ εἶκε φραδαῖσι λυγραῖς.

ἔκρανε autem pro ἔκρινε, quod vulgo legitur, atque etiam in membranarum habetur, libentius legerim. κραίνην est imperare: quæ significatio huic loco conuenit, non etiam ἔκρινε, nisi in eadem hac notione accipiatur. eorum enim qui imperant, & regnant hoc proprium est, statuere ac decernere. Sed κραίνην melius. sic κραίνην στρατῶ apud Sophoclem. atque inde κραίντωρ, qui dominatur, & regnat.

Γαῖτα δ' γὰρ εἶκε φραδαῖσι λυγραῖς] Ex deprauata membranarum lectione, hanc veram & sinceram extudimus. sic enim illæ scriptum præferabant: πρώτα δὲ κείσθ' καὶ φραδαῖσι λυγραῖς. nihil pote corruptius. Videant acutiores an aliquid melius inde exsculpere possint. in editionibus excusum erat, πρώτα δ' ἡσείκισκε φρένας λυγραῖς. nullo sensu. quam lectionem sequutus sit Græcus interpres, non facile est statuere. Sic enim hunc locum ἐκφραζέται. ὅτε γὰρ ἐγρόμην ὅτε ἡ δυνάκκη ἦρχε

καὶ πρῶτα ἰσχυρεταὶ αὐτῆς γνώμης. Sed opinor eum scripsisse ἢ ἢ γῆς γνώμης. & ne quid dissimulem, ita in veteri libro scriptum vidi, quod vnice nostram coniecturam confirmat. φρεσίν, quod est γνώμη vel βελή, apud Pindarum aliquoties occurrit. Hesy chius, φρεσίν, βελή. huius autem versiculi mentem multis aperuimus in superiori animaduersione.

Ἐρπετὰ πρῶτ' ὅσ' ἔρπει] ἔρπει] heic non reptilia, vt vulgaris est huius vocis notio, sed volucres significat tantum. nam qui omnia animalia heic designari crediderunt, falsi sunt. de solis enim auibus loqui palam est, ex verbis quæ sequuntur: ὅσ' ἔρπει δι' αἰθέρας χάους τε, vbi terræ mentio nulla, vt terram peragrantia animalia etiam intelligi putemus. Videtur autem Simmias genus auium ante reliqua omnia creatum existimasse, atque adeo ante ipsum Amorem. nam eo se natum tempore heic Amor prædicat, quo Telluris imperijs omnia parebant, & auitij omne genus. de ceteris animalibus filet: nondum igitur tunc erant, secundum auctoris sententiam: nec enim omisisset. Aristophanes in Auium Comœdia, vt Amorem ante Cælum & Terram & omnes Deos editum facit: sic Auium etiam genus, ex Amore & Chao productum fingit, prius quam Terra aut Cælum in natura rerum essent. Eodem pertinet, quod in alio eiusdem Comœdiæ loco idem auctor fabulatur Κόρυδον, id est Galeritam, omnium auium primam editam fuisse ac terra priorem:

Αμειβής

Αμειβής γδ' ἔφει καὶ πολυπράξιμων, θοὴ Αἰσωπον πεπότηχας,

Ὅς ἔφασκε λέγων, κόρυδον πρῶτων ἀφ' ἧμ' ὄρνιθων γενέσθαι,

Ἐρπετῶν τῆς γῆς.

In quo etsi ab hoc auctore paulum dissentiat, veterum tamen hanc vulgo fuisse opinionem de auitij, ante reliqua animalia, creatione, facile inde probari potest. nec enim ridiculi gratia illud a Comico confictum esse, fidem fecerit hic Simmias, qui Amorem ἢ θεῶν ἀρεσέστατον, vt eum vocat Plato, illo tempore natum scribit, quo Terra regnabat, & auium omne genus Terræ parebat. quibus verbis aperte indicat nihil tum fuisse in rerum natura, præter auium genus. ἔρπετὰ igitur heic sunt aues. sic Amorem ὄρπετον Sappho vocauit, ob eam scilicet causam quod ales fingitur.

Ἐρως δ' αὐτὸ μὲν ὁ λυσιμύτης δονῆ

Γλυκύτικρον ἀμείχρον ὄρπετον.

Δι' αἰθέρας χάους τε] Χάος, aërem exponunt Grammatici. Vetus Scholiastes in ἐμφρεσίν huius loci: ὅτ' ἔρπετὰ δι' αἴερος καὶ αἰθέρας. Ibycus: ποπῆται δ' ἐν ἀλλοτεῖω χάσει. Aristophanes: ὃ χάος τῆς καὶ τῆς νεφῆας. vbi interpres τὸν αἴερα interpretatur: omnino ingens illud spatium, quod terram inter, & cælum est, χάος Græci vocarunt. Hinc χάος χάσμα, & χάρπαι, & κοίλωμα Græci interpretantur. Idem etiam significabat καὶ οὐ. vnde Latinis cauius, id est κοίλωμα; vt ὠόν, ouum. Æolice autem καὶ οὐ. Hesy chius: καὶ οὐ κοίλωμα vel κοιλάς. nam ita legentur.

Bb

dum. idem, *κῶι χάσματ' ἢ κοιλώματ'.* Stephanus: *κῶι τὰ κοιλώματ' τῆς γῆς, καὶ πῶτα τὰ ἀήλατα ἔχρον.* hinc Latina vox vetus *couus* pro cælo. nam *cohunt*, & *couum* dicebant, hoc est κῶον. & fallunt Latini Grammatici qui a chaos deducunt. Glossæ veteres non editæ: *Couum naturam vniuersi, a cauo id est inani vel vacuo.* Item: *Cous est quo cælum continetur.* vnde Ennius: *Vix solum complere coum terroribus cali.* *Cous* vel *couus* plane est Græcorum κῶος. a concanitate dictus. Sed de his alias.

Οὐτὶ γὰρ Κούριδος παῖς] Vt duplex Venus veteribus, *πῶρδημος* καὶ *οὐρανία*. sic etiam duplex Amor, *πῶρδημος* καὶ *οὐρανιος*. Notissimus Platonis locus in Symposio.

Ωκυπέτας δ' αὖτος Ερως καλεῖται] Multæ sunt causæ, quare hanc lectionem non probem, licet eam videatur agnoscere Græcus interpret, dum exponit: *ὅτι εἰμὶ ὃ Αφροδίτης υἱός, καλοῦμαι ὃ Ερως.* Dicit hic Amor cælestis, se non esse Veneris puerum, & Amorem se vocari. Atqui non peculiaris hæc ipsius appellari, sed ille puer Veneris etiam Amor vocabatur. Cur igitur dicit hoc loco, *αὖτος Ερως καλεῖται*? quasi hoc ipse nomen solus haberet, ad distinctionem alterius, qui non appellabatur Amor. quod falsum est. Sed magis magisque vt hanc lectionem improbem facit vetus scriptura, quæ habet, *Ωκυπέτας δ' ἀέριος καλεῖται.* an pro ἀέριος, αἰθέριος legendum, vt *οὐρανιον* intelligamus? huic coniecturæ stare posset aliquis. Ego tamen nondum illi palmam do, sed eam magis palma-

riam iudico, qua totum locum sic concipio ac distinguo, minimum aut nihil plane recedens ab antiquæ scripturæ vestigiis: οὐτὶ γὰρ Κούριδος παῖς, Ωκυπέτας τ' ἀέριος καλεῖται. Cælestis Amor vt distinguat, se ab Amore vulgari καὶ πῶρδημῳ, sic ait: *Nequaquam ego puer Veneris, ἔσ' aliger αἰρίος nuncupor.* παῖς Κούριδος, Ωκυπέτας ἀέριος, notæ sunt, quibus volgiuagum illum Amorem, καὶ πῶρδημον designat, quod puer Veneris sit, quod hac illac circumcurset ac circumvolitet, & incerto vagoque impetu, modo in hos feratur, modo in illos, & plane sit *ὠκυπέτας ἀέριος.* Plato in Conuiuio de hoc vulgari amore: *ὁ μὲν οὖν τῆς πῶρδημου Αφροδίτης, ὡς ἀνηθῶς πῶρδημος ἔστι, καὶ ἐξερᾶζεται ὅ,τι αὐτῷ τύχη.* quos autem semel fixit hic Amor, ad amandum vi cogit. talem porro se non esse prædicat heic Amor cælestis, & per vim nihil agere, sed volentibus insinuare se, & sponte sua animos inter se conciliare, pelliciendo ac persuadendo. Hinc eum ὕβρεως ἀμύνην dicit Plato in Symposio.

Οὐτὶ γὰρ ἔκρηνα βίαφι, παρῶνα δὲ πειθοῖ] Sic libuit emendare veterem lectionem in membranis vitiose ita scriptam: οὐτε γὰρ ἔκρηνα βίας, παρῶνα ὃ πειθοῖ. ἔκρηνα pro ἔκρηνα etiam legerunt Græci Scholiastæ. ita enim exponunt: *ὅθεν ἔραξα βία, ἀλλὰ πῶτα παρῶνα πειθοῖ.* alius vero non editus, sic habet: *καὶ ὅθεν ὃ ἔραξα βία, τὰ πῶτα δὲ μοι πείθονται,* illud *πῶτα* quod vterque habet, fere mihi persuadet, lectum ab illis fuisse: οὐτὶ γὰρ ἔκρηνα βία, πῶτ' ἔραῶνα πειθοῖ. vel *πῶ δ' ἔραῶνα πειθοῖ.* idque

vt verum esse credam, inducit me, quod secunda in *ἄνω* producat. nam quod ad primam at-
tinet, etsi natura longa est, facile ob sequentem
vocale[m] corripitur, vt in aliis eiusmodi solent:
de quibus ad Ouum supra notauimus. Nihil igitur
verius hac lectione quam vltimo loco posuimus.
Causam autem addit hoc versu Amor iste Cælestis,
quare *Κυπρίδος παῖς* non dicatur, καὶ ἀέριος ὠκυπέ-
τος: nihil enim se per vim agere, sed omnes blan-
ditijs pellicere: illum vero Veneris puerum, & vol-
giuagum Amorem ὑβριστικὸν esse καὶ βιαστικόν. longe
igitur se ab illo diuersum. Non dicit quidem ex-
presse Amorem illum alterum, Veneris filium,
violentum esse & vi cogere, sed facile intelligi da-
tur ex comparationis ratione, quam sic instituit:
*non sum, nec vocor ille Cypridis puer, & volgiuagus
Amor: nihil enim per vim perficere consueui.* Sequitur
ergo illum alterum omnia per vim facere solitum,
cui se adeo dissimilem esse ostendit. Non inepte
etiam aliquis existimare possit, heic conferri exem-
plum imperij quod exercet nunc Amor, ad im-
perium quod olim Terra exercebat, priusquam
Amor nasceretur: illam enim καὶ ἀνάγκη impe-
ritasse; Amorem vero καὶ πειθῶ. quam senten-
tiam supra retuli ad illud, ἀνὴρ ἔκραν' ἀνάγκη.

Εἶκει ἐμοὶ γὰρ, θαλάσσης τε μυχὸς, χάλκεος οὐρανόσ τε]
Ex duobus corruptis & mutilis versibus, vnum
hunc integrum & sincerum concinnaui: sic
enim legebatur in vetusto Codice:

Εἶκει δὲ μοι γὰρ θαλάσσης τε μυχὸς οὐρανόσ τε.

Εἶκει δὲ μοι γὰρ τε μυχὸς χάλκεος οὐρανόσ τε.

Sic ex duobus malis ac vitiosis, vnum, bonum ac
sanum fecimus. χάλκεος οὐρανόσ apud Homerum
est, & Hesiodum. Εἶκει ἐμοὶ, vt in sequenti ver-
su, ἦν ἐγὼ ἐκνοσφισάμην, vbi εἶ, & ὦ, propter
insequentes vocales corripuntur. non etiam im-
probauerim, si quis malit: Εἶξε δὲ μοι γὰρ θα-
λάσσης τε μυχὸς: vel Εἶξεν ἐμοὶ, vt videntur Scho-
liastæ legisse, qui sic exponunt: Ἐπίξεν δὲ μοι, οὐ
γὰρ τε καὶ θαλάσσης μυχὸς καὶ ὁ οὐρανόσ. Videntur igitur
legisse:

Εἶξεν ἐμοὶ γὰρ τε θαλάσσης τε μυχὸς, χάλκεος
οὐρανόσ τε.

cui lectioni etiam adstipulatur alter ex illis duo-
bus deprauatis versibus quos supra ex membranis
protulimus: Εἶκει δὲ μοι γὰρ τε μυχὸς. vtro modo
legas, nihil refert. nostram tamen præferimus. ni-
hil vero absurdus correctione doctorum homi-
num qui sic reposuerant: οὐρανόσ πᾶς τε θεός μοι
εἶκει. cum enim sequatur, ἦν ἐγὼ ἐκνοσφισάμην
ὠγύγιον σπᾶπτερον, quomodo videri potest Amor
sceptrum Dijs eripuisse, qui regno potiebatur, an-
tequam quisquam Deorum natus esset?

Τῶν ἐγὼ ἐκνοσφισάμην ὠγύγιον σπᾶπτερον] Ita re-
posui, cum vulgo esset, ἦν δὲ ἐγὼ ἐκνοσφισάμην.
illud ἐγὼ, versus non patiebatur. Cælum autem
& Terram intelligit, quibus Amor sceptrum de
manibus extorsisse gloriatur. Huc plane perti-
net, quod in primo versu Amor Terræ regem se
appellat, & Cælum folio a se depulsum dicit, &

in alia sede constitutum, quam regia scilicet. sic ultimus iste versus, interpretationem nostram illorum verborum primi versus, *Ακρονίδου τ' ἄλλου-δης ἐδράσθηται*, egregie comprobat.

Ἐκρανον ὃ θεοῖς θεμίτας] Ita vetus, ex cuius auctoritate sic emendauimus. vulgo erat: *ἐκράνωα δὲ σφι θεμίτας*, ex correctione doctorum hominum, qui tam male nomen Deorum in præcedente versu reposuerant, quam in hoc sustulerant: vt error errorem sequitur. pro *ἔκρανον*, malim *ἔκρονον*. sic enim frequenter apud poëtas, *κείνην*, & *διὰ κείνην θεμίτας*.

ΣΙΜΜΙΟΥ ΤΟΥ ΡΟΔΙΟΥ

ΠΕΛΕΚΥΣ.

*Ἀνδροθέας δῶρον ἢ Φωκίης κρηπέεις μηδοσσίας ἦρα πρὸς Ἀσπίδα
 Τάμος ἐπὶ παλῖ ἱερῶν κλει πειπτα πλιν ἠθάλωσθ
 Οὐκ ἐνθήμιος γελαῖς ἐν ποσμάχαις Ἀλαίων
 Νῦν δ' ἐς Ομήριον ἔβα κέλευθον
 Τεῖς μάκαρ ὄν σὺ θυμῷ
 Οἱ ὄλβος*

*Αεὶ πῶ
 Ἰλαος ἀμφιδέρχθης
 Σαὶ χέλει ἀγὰ πολύβυλε Πηλαῖς
 Ἀλ' ἀπὸ κρήνῃ ἴτασθν τᾶμα κόμζις δυσκλῆς
 Δαρδανιδᾶν χυσοβαφεῖς τ' ἐσφυβίξ' ἐκ θυμῷθλιαν αἰακτας
 Ὡπασ' Ἐπιός πέλεκω τῆ πόκα πύργων διοπύκτων κατέρψην ἀπας.*

CLAVDII SALMASII

NOTÆ.

N V M E R O, & genere versuum, situ etiam figuraque, nihil plane differt ab Alis Securis. Et sane nihil erat, quod æque figuram Alarum exprimeret, vt Securis. Hinc eam bipennem Romani veteres appellarunt. sic enim securis bipennis dicitur, vt

avis bipennis, quod scilicet ex utroque latere ferri aciem, in modum alæ vel pinnæ factam haberet, non autem quod in utramque partem scinderet, vel acuta esset; ex eo quod pinnam pro acuto veteres dicebant. Bipennis igitur adiectivum, ut vocant, nomen, & epitheton securis. sic enim *bipennis securis* Varroni apud Nonium, ut *passer bipennis*. *Ferens ferream humero bipennem securem*, in Parmenone. Sic *ferrum bipenne* Virgilio, pro securi.

— ferro sonat acta bipenni Fraxinus.

Seruius, *bipennem*, dici ait, quod ex utraque parte aciem haberet, quasi duas pinnas. nihil verius: & id licet ex hac veteris Securis, quam Epeus dedicavit, effigie cognoscere. eam enim poëta vetustissimus, eadem forma, eodem numero versuum compositam, sic Alis assimilavit, ut nihil magis simile fieri posset. Πήκεως autem Græcis est, quæ Latinis *bipennis*. Hinc πέλεκυ, ἀξίνην διτόμων exponunt Grammatici. quæ vero unam tantum pinnam aut aciem habet, eam ἡμιπέλεκυν vocant. Græci barbari δεξβαλίον, quod una tantum manu, dextra scilicet tenebatur. Vetus interpretès in Homerum: πέλεκυς ἀξίνας διτόμοις. ἐστὶ δὲ σαθρὸς σιδήρου ἔχων μίαν δέκα· πόδα ἡμιπέλεκυν δὲ ἡμισυ τῆς πέλεκεος, δὲ ἐκ τῆς ἐνός μόνον μέρους ἔχων ἀκμῶν, δὲ καὶ δεξβαλίον καλοῦσι. sic enim ibi legimus: quod autem ait πέλεκυς etiam significare pondus decem minarum, idem quoque scribit Hesychius: πέλεκυς ἀξίνην διτόμος ἢ σαθρὸν ἑξαμυῶν· δριχάων· οἱ δὲ δωδεκάμυῶν· forte corrigendum, δεκάμυῶν. nam sic habet in voce ἡμιπέ-

λεκυον· ἡμιπέλεκυν τριμυῶν ἢ τετραμυῶν, ἢ πενταμυῶν. δὲ γὰρ δεκάμυῶν πέλεκυς καλεῖται παρὰ Παφίους. Sed hæc non sunt huius loci. De auctore nihil dicam. nam Simmiam esse vel unicus Hephæstion persuadere possit, qui Simmiam ἐν τῷ πελέκει citat. Argumentum etiam notum. In huius autem poëmatij expositione, a primo versu, ad ultimum procedendum, atque ita deinceps, ut in Ovo vidimus, & Græcus Scholiastes admonet, & nos scire poteramus, etsi nullus mone-ret. Interpretationis vicem, libet subijcere veteris cuiusdam Scholiastæ ἐκφρασιν καὶ πόδα, quam in vetusta membrana scriptam reperi, magis ne quid desideraretur, quam quod aut tali interpretatione indigere videretur hoc poëmatium. Nihil enim istic valde difficile aut obscurum. Sic igitur habet. οὗτ' ἀνὰ γέγραπται μὲν εἰς τὸν Επειὸς πέλεκυ, λέγει δὲ· Δάσρον τῆς Αθηνῶν ὁ Φωκεὺς Επειὸς τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπινοίας χάριν ἀπολίων, ἀνέθηκεν, ὃ ποτὲ πύργων θεοποιήτων κατήειπε δὲ τείχος, ἡνίκα τῆς ἵπποποιήτων κῆρι, καὶ πυνθίω πύργον ἐκαυσεν. ἀφ' ἧς γὰρ ἵππου εἶλον Ἰλιον Ἕλληες, καὶ τοὺς βαθυπλοῦτους ἀμακτας ἐκ βάθεσσιν ἔσφεν Επειὸς, ὃς οὐκ ἔω παρεμάχους ἐναριθμῖος, ἀλλ' ἀπὸ κρητῶν καταρῶν πόμα ἔφερε τοῖς Αχαιοῖς. νῦν δὲ ἐχώρησεν εἰς Ομήρου ποίησιν ἀφ' ἧς Αθηνῶν χάριν. μακάριος γὰρ ὅς σὺ ἀπὸ ψυχῆς εἶδες ἴλεως. τῷ γὰρ ποιούτω καὶ ἡ βύθιμονία ἀεὶ παρολοῦται. Nunc quare quædam in vulgata editione mutauerimus, restat ut indicemus, & nonnulla etiam explicemus, nondum satis intellecta.

Ἀνδροθέα] Sic vocat Mineruam, quod fortis & bellicosa diua sit, quasi ἀνδρείαν θεά. vetus Scholion ad hunc locum: ἀνδροθέα ἢ ἑπιδόμος θεά. οἴμω γ' ἔτι γὰρ πούτε τῆ ὀνόματι τὴν κέρθενον καὶ ἀνδρείαν ἐσημαρσεν. quod ad ἀνδρείαν pertinet, verum est; quod ad κέρθενον, nugæ.

Κρατερός μινδοσειάς] Ita recte legitur, ita etiam citat Hephæstion. in veteribus tamen membranis, κρατίσας scriptum, quod ferre non potest versus, & pro μινδοσειάς, correctum δημοσειάς. quid sit, nescio. forte voluit, δημοσειάσας, a δέμω vel δέμω, quod est ædifico: vt δημοσειάσας fabricationem, & architectationem equi Durij significet. sed μινδοσειάς verum, & recte Græcus interpres, τέχνης καὶ ὀπινοίας exponit.

Ἡραίων] Vulgo legitur, & ita apud Hephæstionem excusum est, Ἡραίων. Sed prima in verbo, ἦρα fere semper producitur. ἦων igitur quod habebant membranæ, malui. non tamen ignoro, primam in ἦνω & ἦω apud poëtas indifferentem inueniri.

Τῷ πόκε πύργων θεοτεύκτων κατέριψεν αἶπος] Prius legebatur, ᾧ πόκε, æque bene ad sensum, sed versus rationi parum apte. pro illo autem ᾧ πόκε quod in vulgatis erat, legendum putabat vir doctissimus, ὄπποκε. Itane, inquit, securicula sua mœnia illa, turesque θεοτεύκτοις demolitus est Epeus? fuisse enim lignarium fabrum Epeum, non lapidum quadratarium. sed illud ὄπποκε & versui multum officit, & ad sententiam nihil facit. nam

si ita legimus, Ὄπποκε Ἐπειὸς πέλεκυ ὄπποκε πύργων θεοτεύκτων, pro Choriambico, quem metri ratio postulat, pæonem primum habebimus. ex illa porro lectione hæc sententia surgit, Epeum tunc Securim suam Mineruæ dedicasse, cum turres Troianas diruisset: at in sequenti versu hoc idem dicit: τᾶμυς ἐπεὶ τῶν ἱερῶν πόλιν ἠθάλωσε. vbi quid hac repetitione opus esset, ἄμως ἐπεὶ, si ὄπποκε hoc loco posuisset? sed non male Epeus dici potest, illa securi turres & mœnia Troiana dissipauisse, qua ligneum equum fabricauit, cuius equi opera turres illæ dirutæ sunt & dissipatæ.

Τᾶμυς ἐπεὶ τῶν ἱερῶν] ἱερῶν πόλιν, Ilium vocat, quod a Neptuno & Apolline mœnita fuisse dicitur, vt cum Plauto dixerim: *Pergamum diuina mœnitum manu*. Hinc πύργους θεοτεύκτοις superiore versu dixit.

Δαρδανίδῳ χρυσοβαφῆς τ' ἐρυφίξ' ἐκ θεμέλων ἀνάκτας] Χρυσόβαφης ex membranis restituiimus ad integrandum versum, qui vulgo vna συζυγία mancus & mutilus excudebatur. nam cum pentametros esse deberet, vt esset ἀνίστροφος illi superiori cui respondet, τῆμυς ἐπεὶ, tetrametros erat tantum. melius tamen fortasse legeretur: Δαρδανίδαν χρυσοβαφῆσ' ἐρυφίξ' ἐκ θεμέλων ἀνάκτας, vt de Priamo intelligamus. Sed & Δαρδανίδας ἀνάκτας de Priamo & Priamidis intelligere possumus. nam sic etiam Euripides *Ιλιάδας βασιλῆς* dixit: *ἄπ' ὧν ἠθέρων βεβαίαν Ιλιάδα βασιλῆς*.

Κηεὶ πειρίνω πόλιν ἠθάλωσεν] Perperam in mem-
branis, κηεὶ πειρῶ.

Ἀλλ' ἀπὸ κρηναῖν ἰθαεῖν νᾶμα χέμιζε δυσκλῆς] Ἰθα-
εῖν habebant veteres membranæ, & supra cor-
rectum καθαεῖν. Sed ἰθαεῖν rectum est. Hesychius:
ἰθαεῖς, παλάσι, ἰθαεῖς, καλαῖς, καθαεῖς, κούφαις,
λαυκαῖς, παχίαις. δυσκλῆς autem pro δυσκλεῖς repo-
suimus, quod ita posceret versus.

Σαυ' χάειν ἀγνά πολύβυλε Πόμης] Scriptum editi
exhibebant, σαυ' χάειν ἀγνά ὦ πολύβυλε Πόμης, con-
tra legem versus.

Οη' ὄλβος ἀεὶ πνῆ] Ita membranæ, quod
sequuti sumus. nam τὸν ὄλβος ἀεὶ πνῆ, vt erat in
editis, non recte dici arbitror. legi poterat, τὰς
ὄλβος ἀεὶ πνῆ. τὰς enim breue esset, in sequente
vocali. Sic prima in πορῶν breuis apud Theocri-
tum, & prima in ὠδὸν apud eundem hunc Sim-
miam. vide quæ supra notauimus ad Ouum. ἀεὶ
πνέει perperam etiam legebatur pro ἀεὶ πνῆ. nam
versus id se ferre posse negauit.

Τὸν Βίων κλυθῖς ἦσε θεοῖς] Sciolus aliquis, qui vi-
deret, huic Securi manubrium deesse, hoc pati
non potuit, & istud de suo addidit. impudentis-
simum vero oportet fuisse, qui sic posteritati vo-
luerit imponere, & imperitissimum, qui cum ma-
nubrium huic Securi putaret inferendum, tam
male illud dedolauerit. Deinde ita male, & in-
conuenienter aptatum est, vt si sententiam eius
spectes, nusquam cohæreat, nec cum vlla Secu-
ris parte quadrare possit. plenus enim & absolu-

AD SIMMIÆ RHODII SECVRIM. 205
tus vndique huius poëmatij sensus, ab extremis
vtrimque partibus, vsque ad medium, qui locus
erat proprius manubrij: sed ibi qua ratione possit
hære non video. nam quo referes illud, τὸν Βίων
κλυθῖς ἦσε θεοῖς? ad πέλεκω scilicet. atqui nulla ibi
πελέκως mentio. Præterea cum omnes huius poë-
matij versus, ἀνιθελικὸὶ sint καὶ ἀνιτροφοὶ, cur hic
solus ἀνιθελικὸν suum non habet? Commodè sane
duo versus capere poterat manubrium, nec ea
re iustum crassitudinis modum excederet, cum
Theocritus singulis quibusque Fistulæ suæ cannis
binos versus impenderit. Sed age, paulo pensi-
tatius istunc insititium, commentitiumque versum
examinemus. τὸν Βίων κλυθῖς ἦσε θεοῖς: quam *Secu-
rim Bion inclytis cecinit Dijs*. De Bione falsum. nam
certum est huius poëmatis auctorem esse Sim-
miam. mentitur impudenter quisquis est, & Bionis
nomen ad fucum faciendum nobis obtendit. At
enimvero quid est, ἀδὲν πέλεκω θεοῖς, *canere Securim
Dijs*? aut quinam sunt illi κλυθῖ θεοί? Dedicauit
olim Epeus Mineræ Securim, qua Durium equum
fabricauerat: hanc dedicationem inscriptionem-
que, qualem ab Epeo fuisse positam, erat verifi-
mile, versibus inclusit hic Simmias, & sub Secu-
ris figura repræsentandam curauit. Hoccine est
canere Securim: pudet pigetque ineptiarum. Se-
quitur, Ροδῶν γεγαῶς. Rhodium Bionem equidem
nullum noui: quod enim de Smyrnæo Bione heic
accipiunt, eumque Rhodi fuisse volunt, verbo
refutari non merentur. Sequitur, ὅς ὄρε πολύβυπα

μέτρα μολπῆς. apage hunc inuentorem. sed ubi-
nam sunt illa πολυῦτρα μέτρα quæ inuenisse glo-
riatur? nam in toto hoc carmine nulla sunt πολυ-
ῦτρα μέτρα, sed omnia Choriambica pura. idque
genus, vnum esse ex illis decem principalibus &
prototypis metrorum generibus, nemo ignorat.
nullum igitur in hoc poematio metrum πολυῦτρον,
nisi hoc vnum, quod etiam est κακόῦτρον. Sed μέ-
τρον πολυῦτρον, non sunt μέτρα πολυῦτρα. Quis ve-
ro non videt, hæc πολυῦτρα μέτρα μολπῆς, ex illis
Oui Simmiæ sumpta esse, πολυπλοκα μέτρα μολπῆς.
His breuiter examinatis, superest vt doceamus,
quamobrem Simmias huic Epei Securi manu-
brium non apposuerit. Sciendum est, hoc ποιημά-
τιον, inscriptionem esse Securis ab Epeo dedicatæ,
quam poeta, vt iam diximus, Securis effigie for-
matam exhibuit. quæ autem Dijs dedicabantur,
& appendebantur, siue arma essent, siue instru-
menta fabrilia, seu res aliæ quæcumque, ea moris
erat, parte sui mutilari, ne in vsum hominum
conuerti possent, neue parata, aut ad manum
essent vti volentibus. Secundum hunc morem E-
peus cum Securim dedicaret, manubrium exemit.
Hinc Simmias, qui figuram exhibebat securis ab
Epeo dedicatæ, eam sine manubrio repræsentauit.
sic de clypeis dedicandis, lora & ansæ qui-
bus tenentur, tollebantur. Aristoph. in Equi-
tibus:

Οὐ γὰρ σ' ἐχρῆν εἶωφ φίλης τὸν δῆμον ἐκ παρονοίας
Ταύτας εἶν' αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξιν ἀνατεθειῶναι.

Scholias: ἀεὶ ἄγεσθαι τὰ ἐκ τῆς πολεμίων ὄπλα, αἰδοῦ-
σθαι ὀχλύων, ἵνα μὴ ἐπίμως ἔχωσιν αὐτοῖς χρεῖσθαι. sic
vestes consecrandas priusquam eas tholis suspen-
derent, scindebant & lacerabant, ne cuiquam
vsui esse possent. Hesychius: καταγίσαι, καταγίσαι·
οἱ γὰρ ἀναλίσκοντες ἱμάτια κατέχιζον αὐτὰ ἵνα μὴ δεθῶσι
τοῖς πῦρ. Et hæc ratio est, cur hic πέλεκυς, πε-
λεκκὸν suum non habeat. est autem πελεκκός, vt
exponitur a Grammaticis, τελεός, ὃ ἔστι ξύλον εἰς
τὸ ὄπην τῆς πελέκεων ἐμβολιόμου. Οπὴ huius πελέ-
κεως, est inter illas duas iambicas clausulas,

Οσὶ ὄλτος

Αεὶ πνῆ.

Nemo vero nisi iniquus aut imperitus istoc no-
mine nos reprehendere poterit, quod de optimo
poematio, pessimum versum, & de bona Securi,
malum manubrium sustulerimus. magis miran-
dum ἢ νόημα huius periodi viris doctissimis
non suboluisse hætenus. Hæc autem opuscula
Simmias siue παῖγμα, vt vocat Hephæstion, ex
libris eius diuersorum poematum desumpta esse
suspicio. Scribit enim Suidas, quatuor libros Δια-
φόρων ποιημάτων cum reliquisse: eaque citat He-
phæstion: Σιμμίας δ' ἐπετήδουσεν ἐν τοῖς ποιήμασιν τοὺς
πλείους κρηλικούς τοῦ θαλαμβάδην.

Μᾶτερ ὦ πότνια νυμφαῖ ἀβροῖν

Δάει κυμακτόπων ἤσαν ὀλίγων μυχῶν.

qui versus non satis emendate leguntur in edi-
tione Hephæstionis. idem de trimetro anapesti-
co: τῶδε περιμέτρῳ Σιμμίας ὁ Ρόδιος ὄλον δ' ποιημάτων

108 CL. SAL. NOT. AD SIMM. RHOD. SECVR.
ἔγραψεν. Genus etiam metri ab ipso Simmiacum
appellatum est, antispasticum nempe hypercata-
lecton. idem Hephæstion: Σιμμίας ὃ καὶ τῶν ἑσφ-
καλαλήκτων κέχρηται.

Τὸν συγρὸν Μουσικήπων φόνον, αἱ παρ' ἑσφόνων ἔειπται.
Sic inter varia eius poëmata vel ποιημάτια potius,
videntur etiam hæc fuisse, Ouum, scilicet, Αλα,
& Securis.

ΘΕΟΚΡΙ-

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΣΥΡΙΓΞ.

Οὐδενὸς δυνάτεια, μακροπλοέμοιο δὲ μήτηρ
Μαίας ἀπίπτειο θοὸν τέκεν ἰθιωτῆρα.
Οὐχὶ κερσίταν ὄν ποτε θρέψατο τρωπαίων
Ἀλλ' ἔπιλιπες αἴτε πρὸς φρένα τέρμα σάκεις
Οὐδ' ὄλον, δίξων, ὃ τὰς μέσπος πόθον
Κούρας γρυζόνας ἔχε τὰς ἀνιμάδους.
Ὅς μοίρα λιγὸν πᾶσιν ἰοσεφαίω
Ἐλκος ἀγόγμα πόθοιο πεισιμαρσίου.
Ὅς σέβεν ἀορέαν ἰσαυδέα
Γαπποφόνον, Τυείαν τ' ἐρρύατο.
Ὡι πόδε τυφλοφύρων ἐρεῖον
Γᾶμα Πάεις θέτο Σιμιχίδας.
Τυχρὸν ἀεὶ βροτοῦ ἄμνον
Στήθεσσι οἷσρε σαέπας
Κλωποπάτωρ, ἀπάτωρ,
Λαριακόγμε χέρσις,
Ἀδύ μολισδοίς,
Ἐλλοπι κούρας,
Καμίοπα.
Νηλοῦσφι.

Σ

CLAVDII SALMASII

NOTÆ.

IN hac explananda Theocriti Fistula, non tantum nobis laboris capiendum fuit, quantum in præmissis opusculis. non quòd vlli ex ijs difficultate cederet, sed quod felicius doctissimis viris, eius explicatio cesserit, qui cum profus in alijs omnibus, excepta Securi, nihil vidissent, in isto poëmatio saltem aliquid viderunt. in plerisque tamen eos hallucinatos esse ostendemus, & Græculum cum ijs interpretem, cuius vnus auxilio freti, in hanc obscurissimi opusculi enarrandi viam ingressi sunt. Fistula vel Στερυξ hoc ἑπιγραμμάτων inscribitur, ἀπὸ τῆς ἑλισσῆς, vt Ouum, Aræ, Alæ, & alia huiusmodi, quæ in superioribus habuimus. Hoc enim ordine compacta est, vt a maximis & longissimis versibus incipiens, in minimos & breuissimos desinat, eodem plane modo quo pastoritiæ Fistulæ.

Fistula cui semper decrescit arundinis ordo:

Nam calamus cera iungitur vsque minor:

Sic in hoc poëmate, longis versibus semper subiunguntur minores: bini autem versus semper vnum Fistulæ calamum constituunt. Ita igitur dispares sunt omnes, in morem disparium Fistulæ canna-

CL. SALM. NOT. AD THEOCR. FISTVLAM. 211
rum, vt tamen positis vbique, binis paribus, qui cannam vnam reddunt, tota disparitas in decem binis consistat, quot numero canna vel calami in hac Fistula constituuntur, cum vulgaribus fistulis septem tantum inessent. Virgil.

Fistula disparibus septem compacta cicutis.

Sed cur Theocritus hanc Fistulam ex decem calamis composuerit, & compegerit, cum vulgo ex septenis compingi moris esset, nemo hactenus quæsiuit, nemo etiam fortasse sciuit. quam veram, vel verisimilem saltem huiusce rei causam esse mihi persuasi, hæc est. Theocritus cum Bucolica sua absoluisset, Fistulam, pastoralis illius & rusticæ suæ sibi Musæ instrumentum, Pani dedicauit, illo more, quo reliqui solebant artifices, opere aliquo eximio perfecto, artis suæ instrumenta, Dijs artis præsidibus suspendere ac dedicare. Sic gladiatores, postquam deluisissent, & pugiles, qui legem pulueris & cibi resoluere, vt ait ille, arma & cæcus Herculi appendebant. ita Theocritus nunc Fistulam Pani dedicat, post τῷ Πανὶ ἐκδιδόναι, votum pastorali ac syluestri Deo soluens, & illius agrestis Musæ præstiti. hanc autem Fistulam, quam Pani dedicatum iuit, ex decem calamis struxit, ex numero scilicet bucolicarum odarum, quas ad illam cecinerat. Nam decem tantum Eclogas Theocriti mere bucolicas esse, restatum reliquerunt veteres critici. Seruius: *Sed est sciendum sex eclogas esse mere rusticas, quas Theocritus decem habet.*

Ab illis igitur decem Eclogis, decem calamos in hac

fua Fiftula qua paſtorum luſit cantilenas, & quam Pani nunc dedicat, poſuiſſe videtur Theocritus. Verſus autem Σύειρος, καὶ ἄλλοι ſcripti ſunt, non tamen ἀνιγνόμενοι, vt in Ouo & Securi Simmiæ, vbi primus vltimo, ſecundus penultimo, reſpondent, & ita deinceps, ſed καὶ ἄλλοι τῶν ἀνιγνόμενων οἱ ἀνιγνόμενοι, vt magiſtri loquuntur. nam ſecundus primo reſpondet, tertio quartus, quinto ſextus, & ita de ceteris.

Οὐδενὸς βινάπειρα.] Qui nunc primus eſt verſus, antea ſecundus erat, priuſquam illum eieciſſem, qui primum locum occupabat, non iure ſuo, nec merito. Sic autem ille habebat:

Σύειξ οὐώρι' ἔχης, ἄδ' δὲ σε μέτρα σοφίας.

quem verſum Theocriti non eſſe, qui minime videt, is quid videre poſſit neſcio, tot cauſæ ſunt, quæ Theocrito illum adſcribi non poſſe vincunt. primum cum omnes verſus in hoc poëmate ἀλλοιοι ſint, & bini bini incedant, cur hic ἀλλοιοιο ſuum non habet, aut cur terni pro binis heic poſiti, cum reliqui per binos, vſque ad finem procedant? Deinde cum totum hoc ſcriptum fit ἀνιγματῶδες, immo cum totidem pene ænigmata, quot verba ſint, cur hic ſolus primus verſus, planus & apertus & nulla caligine obtectus? non autem hic poëtis mos eſt, vt qua de re per ambages, & ænigmatum tenebras ſcripturi ſunt, eam rem primo ſtatim verſu & in ipſo limine operis, nude ac ſimpliciter proponant, & palam indicent. quod heic tamen facit Theocritus, Σύειρα plane

& aperte nominando, initio carminis, quam paulo poſt μετ' ἀλλοιοιῶς ἔλκεις appellat. idque valde eſſet ridiculum & abſurdum, vt quam rem ſuo nomine prius nuncuparit, eam poſtea non ſuo, ſed per μετ' ἀλλοιοιο ſumpto nuncupatum eat. præterea nullam connexionem habet hic verſus cum reliquis, ſed ſeparatum & abſciſſum a ſequentibus ſenſum gerit, ita vt inſcriptio potius poëmatij, quam carminis initium videatur eſſe; nec ea quidem ab ipſo poëta profecta, ſed ab aliquo imperito conficta, qui nec Græce ſciebat, nec ſyllabarum modulos tenebat. Et niſi mea me coniectura fallit, idem auctor fuit huius fictitiæ ὑπεγραφής, qui & illius commentitij verſus, pro manubrio ad Securim appoſiti. nam vt ibi ἄδ' ἔν πελέκω dixit, ita heic ἄδ' ἔν σέειρα. ἄδ' δὲ σε μέτρα σοφίας. vbi etiam ſecundam in σοφίας producit, more illius ſeculi barbari & inſiceti, quo omnes ſyllabæ indifferētes erāt. abeat igitur hinc quo dignus eſt, cum ſuo illo pari, & gemino germano, quem ſupra expunximus.

Οὐδενὸς βινάπειρα.] Mirifice heic nugatur Iohannes Pediaſimus, de ventofis procorum, & Penelopes nuptijs. ἄδ' εἰς, & οὐπὶς σιωάνωμα ſunt. Vlyſſes apud Cyclopem οὐπὶν ſe vocari dixerat. Theocritus more ſuo, ἄδ' εἰς heic pro οὐπὶνος poſuit, μετ' ἀλλοιοιῶς, & Vlyſſem intellexit.

Μαίας ἀνιπέειρα.] Ita in optimo codice ſcriptum erat, & id nos ſequuti ſumus. vulgo, ἀνιπέειρα, quod nec ipſum quidem improbamus, ſed illud magis probamus. ἀνιπέειρα dicitur Iuppiter, quod

lapis pro ipso datus sit Saturno deuorandus. Hanc lectionem etiam agnoscit vetus interpret. πινές, inquit, ὃ ἀντίπερ' ἔου ἐν τῷ ἀντί πέτραις γεγηῆσθαι φασίν, ἵνα ἡ ἀντίπερ' ἔου Ζεὺς ἀντ' οὗ διλονοῦν πέτρα ἐδόθη πρὸ Κρόνου.

Οὐχὶ κερύσαν] De Comata eum loqui velle, non obscurum, quem Comatam multis laudibus profequitur Eidyllio septimo. Κερύσας autem & Κομάτας sunt σιωπώονα, vt κέρως & κόμη. hinc Κερύσαν heic ἀντὶ τῆ κομάτῳ posuit. Hesychius: κερύσας, κομήτης, ὄψιδος. Ἐίδος ὄφειως, καὶ ὁ κέρυσα ἔζων. idem, κερύσαι, κομήται, πολεμικοί.

Ἄλλ' οὐ πιλιπές αἴθε πρὸς φρένα τέρμα σάκοις] Ita nos olim legēdum coniecimus, ex vestigijs scriptæ lectionis: Ἄλλ' οὐ ὀπιλιπές αἴθε. & coniecturam nostram probauit, & laudauit magnus Scaliger, cum hanc illi ante hos decem annos per litteras communicassem. Pan amauit πίτιω. si πὶ detrahas, remanebit ἴτυς, quod est τέρμα σάκοις, hoc est circumferentia, & exremitas clypei. ἴτυς enim, vt omnes sciunt, πῶρυτος ἀειφεροῖς ὃ τελευταῖον μέγος. πιλιπές igitur τέρμα σάκοις, est ἴτυς, cui deest πῖ, littera: quam si addideris, efficies illam quam Pan amauit, hoc est πίτιω. De Pinu a Panc amata extat historia lib. II. γεωπονικῶν a Cassiano Basso compilatorum: ἡ Πίνυς κόρη Ἰουλιανῆ ὃ παρ' ἄλλοις μετὰ Βολιώ φύσιως εἶξ' ἔρωτος διπλοῦ πρὸς ἑλμυδουσι. ἢ ἔρα μὲν γὰρ τῆς κόρης ὁ Παν· ἀντίπερ' ἡ τῶν καὶ ὁ Βορρῶν. Vide reliqua. Hinc passim pinu coronatus apud Poëtas Græcos & Latinos Pan inducitur. Tibullus:

— Arcadio Pinus amata Deo.

Οὐδ' οὐκ ὄλον, διζων] Sic distinximus. nam prius legebatur: οὐδ' οὐκ ὄλον διζων. nec minus in isto, quam in superiore explicando loco frustra fuere interpretes. nam quod volunt, nomen heic positum pro forma, & duplicem Panis formam intelligi, quis non risu dignum existimet? ὄλον & πῶν idem significant: nam vtraque voce totum significatur: quod nemo ignorat. Dicit igitur τὸν Πῶνα, οὐδ' οὐκ ὄλον habere, quod Πῶν scilicet vocetur, quæ vox Græcis ὃ ὄλον significat, ὃ πῶν scilicet: nam Πῶν & πῶν solo accentu differunt. διζων autem Panem appellat, quod semiuir sit, & semicaper, quasi ex duorū diuerforū animalium forma compositus.

Ὁ τῆς μέγος πῶνο.] Hæc de Syringe accipiunt, quam puellam Pani amatam esse constat, & in cannam conuersam: sed mirum est, omnia quæ heic dicuntur, ad puellam non posse referri, sed ad Fistulam. nam μέγος, vocem variam habens. & γηρυονα, vt vulgo legunt, hoc est puella vocalis, & ἀνεμόδης, ventosa, seu inspirabilis, nullo modo dici queant de Syringe puella, sed de Syringe tantum iam fistula facta. Atqui perquam ineptum esset, ei puellæ quam Pan amabat, eadem illa omnia attribueri, quæ attribueretur, iam in harūdinem cōuersæ, iam fistulæ factæ. Hoc enim plane esset dicere: Pan puellam Fistulam amauit, ex qua postea Fistulam fecit. Immo illa puella cuius amore Pan incensus est, primum in cannam mutata est: deinde ex illa canna Pan sibi fistulam confecit, & compegit. Non

de Syringe igitur hæc accipienda, sed de Echo, quam amavit Pan, ut poëtarum fabulæ passim testantur. Hinc Παῖος ἐπίρρω quidam epigrammatarum vocat. Moschus:

Ἦρα Πανὶ Ἀχῶς ἑὴ γείτονος, ἦρα το δὲ Ἀχῶ
Σκιρτήσῃ Σατύρω. ———

Μέροπος πόρον] Echo intelligit: μέροψ autem Ἠχώ dicitur, quod μέρος τῆς ὀπῆς reddat, partem scilicet vocis, & non totam. Hinc Epigramma Græcum eam appellat, φωνῆς τεύχεα, ῥήματα οὐρανῶν.

Κούρας γηρυόνας] Ita emendauimus, & scriptorum, & excusorum codicum lectionem, γηρυόνας. γηρυόνα autem κούρα est Ἠχώ, quod de voce scilicet, nascatur. Hinc vocis filiam eam quidam dixit, quod in Syringem vel Fistulam non possit conuenire. γηρυόνη, ut βεργόνη. Sic enim apes appellantur. Varro: denique ex boue putrefacto nasci dulcissimas apes, mellis matres, a quo eas Græci βεργόνας appellant. perperam viri docti ibi emendant, βεργύδας. βεργύδας quidem dicuntur μύλιαστα, sed & βεργόνα non minus. nam βεργόνος, & βεργόνη γηρυόνος, γηρυόνη; πηλοργόμος, πηλοργόμη. & familia sexcenta.

Τυεῖδον δὲ ἐρρῦσῶ] Membranæ tantum habebant, Τυεῖας τε, imperfecto versu, quem ut supplerent, ἀφείλετο, additum est a doctis hominibus: imperfectum reliquissent, mallet. Ego vero, Τυεῖαν τ' ἐρρῦσῶ legendum collegi, certissima coniectura ductus, ex paruulis glossis in veteri membrana mihi repertis, quæ Εὐρώπην ἕρρῶσῶ, interpretabantur. non aliter igitur legit earum Glossarum

farum auctor, quam Τυεῖδον τ' ἐρρῦσατο.

Ὡς ἔδῃ τυφλοφόρων ἐρατὸν] πῆρα Græcis & peram significat, & cæcam. κατὰ μεταλήψιν τυφλοφόρων posuit pro πηροφόρων. πηρὸς accentu in ultimam retracto, πῆρον ἔνεον καὶ ἀφωρον significat. πῆρος vero cum circumflexo, cæcus dicitur. ita Hesychius. quam tamen differentiam alij non seruant. vetus scholion nondum editum, ad hunc locum, τυφλοφόροις interpretatur ἑὴ ἀγροίκους. ἐπεὶ πῆρας φοροῦσιν, inquit, πῆρα δὲ καὶ τυφλὰ σημαίνουσα.

Πάρις δὲ το Σιμιχίδας] θεόκριτον vocauit Paris auctor βωμίσκος,

θεοκρίτιο κλειῶτες.

quod Deas scilicet iudicarit. at μεταληπτικῶς Theocritus heic se Paris appellat, quod Paris θεόκριτος. Pro Σιμιχίδας scriptum erat in membranis, Σιμηχίδας, & supra correctum Σιμαχίδας. sed Σιμιχίδας verum. nam a σιμὸς σιμίχος. ut a τιμὸς τιμνίχος, & similia, quorum forma Dorica est.

Ψυχρὸν αἰὲ βροτῶμων] Hæc perperam distincta legebantur in editionibus, ad hunc nempe modum:

Γᾶμα Πάρις δὲ το Σιμιχίδας

Ψυχρὸν, ὦ βροτῶμων.

Ψυχρὸν autem iungendum cum χέρις. Ψυχρὸν χέρις. sic apud Homerum: χέρι καὶ ψυχρὰ λιπαρῶν.

Στήθεσσι σπρε Σαέπας] Laborabat hic versus in editis. cum enim trimeter acatalecticis esse deberet, & ἀντιγράφειν illi qui præcedit, Ψυχρὸν αἰὲ βροτῶμων, erat tantum trimeter catalecticis, vna syllaba minutus.

Σαέπας autem reposuimus, pro eo quod erat scriptum in membranis, Σαέτγας. sic supra in βωμίσκε μηθρείπρος pro μηθρείπιλος, scriptum reperi. de quo scribendi genere aliquid in superioribus diximus. σήταμ Σαέπας vocat Omphalen, a Saettis vrbe Lydiæ, cuius rara mentio apud veteres. Σαέτλιαυ autem vocabatur illa vrbs, quam corrupte recentiores Σέτλιας vocarunt. ita enim eius vrbs nomen apud Ptolemæum in scriptis codicibus exaratum inueni. sic enim habet ille in descriptione Lydiæ: ἐν δὲ μεθό-
λοις Μυσίας καὶ Λυδίας καὶ Φρυγίας, Δάλδα, Σέτλια, Κάδοι-
ita libri veteres. nam in editionibus excusum est, Σαέτλιαυ. vetus quoque interpres, Σέτλιαυ legit. sed minime dubium esse potest quin Σέτλιαυ pro Σαέτλιαυ corruptum sit. in vetusto libro περὶ βαθ. ἢ ἐκκλη-
σιαστικῶν memini legere, Μάγιδον urbem Lydiæ, quæ olim Σέτλιαυ diceretur. hinc σήτα Σαέτλια Omphale appellatur, hoc est mulier Lyda, vt etiam heic interpretantur veteres Scholiastæ. Sed Σέτγας male pro Σα-
έτγας scribebatur.

Ελλοπι κούρα] Muta hæc puella est Echo, quæ vocis quidem simia dicitur, sed ipsa nec vocem habet nec linguam. hinc ἀγλωσσος in veteri epigrammate appellatur.

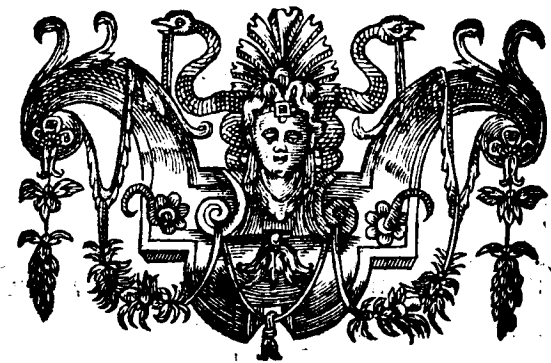
Ποικιλίδην ἀγλωσσος ἀν' ὄργαδα μὴ πέται Αχὼ
Ἀντίθρονον πλαιῖς ὑπερῶφωνον ὄπα.

Sic enim illi versus legendi sunt.

Νηλίδω] Vetus poeta de Echo:

Τὴν εἴη ἀθρήσασθαι δὴ ἀμ' ἀπτόν εἰδὲ νοήσασθαι.

Præter hæc πάγνια quæ vulgata sunt, & a nobis exposita, σφαῖραι & θρόνοι citant veteres Grammatici, quæ ad nos non peruenerunt, ἀπὸ τῶν χήμας ita appellata, vt hæc fistula Theocriti, & Ouum Simmiæ, & Ara Dosiadæ cum reliquis. Interpres Hephæstionis: σύγγραμμα ὁ πέλεκυς. ἐπεὶ καὶ μίμησιν πελέκους σὶν τέθειται. μακρὰν γὰρ ἐκατέρωθεν τέθεικεν. ἐστὶ δὲ σφαῖρα καὶ θρόνος σύγγραμμα καλούμενον. Eustathius illud ποιημάτιον σφαῖραν inscriptum, Orpheo auctori vulgo ascriptum fuisse refert, & in honorem Lini compositum. ὠνόμασαμ δὲ Λίνου τὸν ἑταῖρον ἀδικῶν εἶδος, ἢ ὡς μὲν λίνου ἦτοι χορδῆς ἀδύμενον, ἢ ἀπὸ λίνου λίνου ἀνδρὸς ἥρωος. Φασὶ γὰρ οἱ παλαῖοι ποιημάτιον ἔπι τῷ Λίνῳ εἶναι, ὃ σφαῖρα μὲν καλεῖται, εἰς Ορφέα δ' ἀναφέρεται. Videor etiam alicubi legisse Λαβύρινθον εἶδος ποιήματος fuisse, in modum Labyrinthi compositum. atque hæc hæc tenus.

OMISSA ET SVIS LOCIS

ADDENDA.

Pagina 17. versu 12. quod Aeolum proprium est. adde. Incerta porro huius loci scriptura fecit vt hunc versum ita redderem:

Cuique hominum cura res sunt Rhamnusias Vpi.

cum respicerem scilicet ad verbum ὀπιζειν, a quo dictam volunt τῶ ὀπι. si ὀφείεις cum Casaubono placuisset, tum sic vertissem,

Quaque hominum facta inspectas Rhamnusias Vpi.

Legenti vero ex nostra coniectura ἐλαίεις, vertendum ita fuerit,

Quaque hominum male facta agitas Rhamnusias Vpi.

ἔργα βεβλήτων heic dixit auctor vt Catullus facta virū de malefactis, in carmine de Nuptijs Pelei & Thetidis.

*Quare facta virū multantes vindice pœna,
Eumenides.*

Vera igitur lectio, ἐλαίεις, & ἐλαίεις scriptum pro ἐλαίεις, vt infra ῥήζειε, pro ῥήζειε, & σίβασα pro σίβασα.

Pag. 24. vers. 5. nec omnia fas est scire. adde. pluribus tamen infra de huius Triopij appellatione differemus, & dictum ἀπὸ τῶν τριῶν ὀπιῶν asseremus, hoc est, a tribus ingressibus, vel quod tres fines spectaret, & in trifinio positum esset. quæ vera vt non sint, saltem verisimilia videri possunt.

Pag. 25. vers. 25. Eteoclem. dele illa verba, in hoc autē Triopio κίονες Δήμητρος καὶ Κάρης statuuntur ab eius loci dedicatore. & in eorum locum hæc repono. Sed mul-

tō probabilius est memoriæ vitio lapsum esse huius inscriptionis auctore dum ea scribit de Triopa quæ alij omnes de Eryfichthone Triopæ filio tradiderūt.

Pag. 30. vers. 7. quatuor elementorum characteres. Omiserunt heic opera aliquot lineas. quare totum hunc locum sic scribe & supple. Primum errat in eo quod putat aliam formam Ionicarum litterarum fuisse, atque illarum quibus omnis Græcia vsa est post repertos viginti quatuor elementorum characteres: Deinde male Ionicas litteras & veteres Atticas eadem facit, cum satis certum sit alphabetum viginti quatuor litteris constans quo hodieque Græcia vitur, recens & Ionicum esse inuentum, cum Atticum illud vetus esset & illius temporis quo sexdecim tantum litteras in alphabeto suo numerabant Græci. Nam is vetustissimus in Græcia litterarum numerus fuit, &c.

Pag. 32. vers. 17. Simonide Coo vel Ceo. adde. Sed de Simonide videtur illud obstare quod Cos insula non Ionici sed Dorici generis fuerit. Strabo lib. xiv. Δωρεῖς δὲ εἰσιν ὡς ἄρ' καὶ Ἀλικαρνασσεῖς καὶ Κνίδοι καὶ Κωοί. Tzetzes in Historico, homo ineptè gloriosus & ambitiosus, cum vulgo Simonides longas litteras reperisse perhiberetur, vtrum Samius illas Simonides an qui Ceus fuit, repererit, nescire se profiteretur his versibus:

Τὸν Σιμωνίδην λέγουσιν ἐφθυρέ τινα ὑπὸ ῥήξαν
Τοῦ ἤτα πάλιν καὶ τῷ ὦ, τῶν δὲ οὐ μακρὰν λέγω.
Εἶτε ἦτις Ἀμύργου δὲ ἦτις Σάμιον ἐκείνοι,

Εἶτε ὁ Λεωπρεπείος ὁ Κρονίου γινώσκω.
 Samus sane τῷ Ἰωνικῷ ἄρχεις fuit. videndus Herodotus
 in prima musa. Sed quis Samium Simonidem nouit?
 Nam quem heic Tzetzes Samo oriundum, Amorgo
 patre natū dicit, eum esse putē quem domo Amorgi-
 num, Crinæ filium fuisse & iamborum scriptorem
 veteres tradiderunt. Amorgus autem insula vna ex
 Cycladibus, vel vt alij, Sporadibus. Strabo: ἐστὶ δὲ καὶ
 Ἀμοργὸς τῷ Σ πορεύδων, ὅθεν καὶ Σιμωνίδης ὁ τῷ ἰάμβων ποιη-
 τῆς. Vide & Stephanum καὶ τῷ ἐθνικῷ. Suidas hunc
 Amorginum Crinæ filium facit. non defuerunt ta-
 men qui hunc Amorginum Simonidem Samium
 fuisse vellent. Proclus apud Photium: ἰάμβων δὲ ποιη-
 τῶν, Ἀρχίλοχος δὲ ὁ Παρίος ἀείσων καὶ Σιμωνίδης ὁ Ἀμοργίνος, ἢ
 ὡς ἐνίοι, Σάμιος. Enimvero inter tantam varietatem
 opinionum de primis & vltimis litterarum inuento-
 ribus omnes ferme auctores ex diuerso in vnam sen-
 tentiam venientes, scribunt Simonidem Ceum cæ-
 ptam per alios Græcam litteraturam absoluisse. nec
 enim post eum alius memoratur qui litteras aliquas
 ad illas sexdecim, quæ primæ omnium in vsu fue-
 runt, adiecerit. Plinius lib. vii. cap. lvi. *Litteras uti-
 que in Græciam attulisse è Phœnice (adnum sedecim nu-
 mero. A. B. C. D. E. I. K. L. M. N. O. P. R. S. T. V.*
*quibus Troiano bello Palamedem adiecisse quatuor hac fi-
 gura, Θ. Ξ. Φ. Χ. totidem post eum Simonidem Melicum.*
Z. H. Ὶ. Ω. quarum omnium vis in nostris recognoscitur.
 ita legenda sunt verba Plinij. Marius Victorinus:
Scripteram autem vobis quantum repero, & alia plura,

*inter quæ nostros antea, sicuti & Græcos quoque, xvi. litte-
 ris vsos, ex quibus fuisse quinque vocales apud vtrofque.*
*his postea quasdam a Palamede & alias a Simonide adie-
 ctas impleffe numerum xxiv.* Suidas in voce Σιμωνίδης.
 καὶ περὶ δὲ καὶ τῶν μακρῶν τῷ σοι χείων, καὶ τὰ διπλᾶ. τὰ μα-
 κρᾶ sunt H & Ω. τὰ διπλᾶ Ξ & Ψ. Plinius tamen Ξ a
 Palamede additam scribit non a Simonide. sed om-
 nino in Plinio corrigendum est ad hunc modum:
*quibus Troiano bello Palamedem adiecisse quatuor hac fi-
 gura, Θ. Ζ. Φ. Χ. totidem post eum Simonidem Melicum,*
Ξ. Η. Ὶ. Ω. sic Simonides repererit duas longas H
 & Ω. & duas duplices Ξ. & Ὶ. secundum Suidam, vel
 illum auctorem à quo habet Suidas, qui & voce Πα-
 λαμήδης notat, quattuor Palamedem harum littera-
 rum haberi auctorem, Ζ. Θ. Φ. & Χ. ita enim apud
 Suidam legendum: καὶ δὲ τῆς γέρονε τῷ Ζ. σοι χείου, καὶ
 τῷ Θ. καὶ τῷ Φ. καὶ τῷ Χ. male hodie legitur καὶ τῷ Γ. sic
 τὰ διπλᾶ καὶ τὰ μακρᾶ adinuenit Simonides, vt Pala-
 medes τὰ δασέα. densæ vero sunt, Θ. Φ. Χ. nam Θ. va-
 let TH. & Φ, Π H, & Χ, Κ H. densas tamen illas,
 etiam duplices quidam vocarunt. nam duarum vi-
 cem litterarum quodammodo obtinent, propter
 ea quod H nota aspirationis, cuius in se potestatem
 habent, in numero litterarum fuerit apud veteres.
 Meleager in quodam Epigrammate X litteram. quæ
 inter densas ponitur διπλοῦν γράμμα Συρηκόσιον νο-
 cat.

Γυμνῶν ἢ ἐσίδης Καλλίστον, ὧ ἔνε, Φήσας,
 Ἡλλακταὶ διπλοῦν γράμμα Συρηκόσιον.

Cuius epigrammatis mentem non viderunt eruditi interpretes. nam quod putarunt per διπλοῦν γράμμα Συρηκόσιον intelligi duas litteras Θ & Χ ab Epicharmo Syracusio inuentas, in eo falsi sunt, cum vnicam Χ litteram ita Meleager appellet. Si nudam, inquit, videris Καλλιόσιον, fatearis vocandam illam esse Καλλιόχον, mutato T in duplicem litteram Syracusiam, hoc est in Χ. ὅ Χ, vt dixi, διπλοῦν γράμμα vocat, quod potestate sit duplex, & valeat Κ Η. Aristoteles porro non sedecim, sed decem & octo litteras priscas litteras fuisse, Α Β Γ Δ Ε Ζ Ι Κ Λ Μ Ν Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ, & duas ab Epicharmo additas Θ & Χ censet apud Plinium loco iam dicto. quibus adde quatuor illas Simonideas, duas longas & duas duplices, habebis viginti quattuor Ionicas. In illis autem sedecim priscis quæ apud Plinium referuntur, perperâ vir summus Η ponendam putat, quæ non littera proprie, sed nota aspirationis fuit. Manifestum enim plane est contra sententiam Plinij eam in numerum sedecim illarum litterarum quas Cadmus in Græciam attulit, referri. qui cum Troiano bello quatuor à Palamede priscis illis adiunctas narret, Ζ nempe, & Θ, & Φ, & Χ: & totidem postea à Simonide, Ξ Η Ψ Ω, ijsque omnibus impleatur numerus viginti quattuor litterarum, locum inter eas nullum haberet Υ: Eam tamen in vocalium ordine sedem habuisse tam apud vetustissimos Græcos quam apud Latinos scribunt Grammatici. Velius Longus: *Ac primo eadem est nostrarum potestas vocalium; quæ sunt Græcorum apud antiquos*

*tiquos circa productionem correptionemque. Siquidem apud illos quinque tantum fuere vocales, α, ε, ι, ο, υ; atque hæ similiter producebantur corripiebanturque, sicut hodie α ι υ quæ appellantur apud illos κοιναι. postea vt quidam putant, Simonides inuenit duas vocales quas dixit Φοσει μαχεῖς, η & ω, vt essent αἰτισοιχα & ε, & ω, vt quomodo hæ litteræ longæ dicerentur η & ω, ita & illæ breues natura. Vides v in alphabeto Græco antiquo fuisse, priusquam a Simonide longæ ac duplices litteræ inuenirentur. Marius Victorinus: *Scripseram autem vobis quantum repeto, & alia plura, inter quæ nostros antea sicut Græcos quoque xv. litteris vsos: ex quibus fuisse vocales apud utrosque v: postea quasdam a Palamede, & alias a Simonide adiectas implese numerum xxiv. ita enim legendus hic egregius Victorini locus. vulgo male scribitur: ex quibus vocales fuisse apud utrosque. his postea. dicit apud veteres Græcos & Latinos sedecim tantum litteras in vsu fuisse, & ex his quinque vocales apud utrosque, Α Ε Ι Ο Υ. in quo Plinio plane assentitur qui in sedecim illis litteris quas a Cadmo e Phœnice in Græciam allatas scribit, V quoque recenset & numerat. idem Marius: *Nostri Latini cum litteris vterentur quas a Græcis acceperant, Α. Β. Γ. Δ. Ε. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ο. Ρ. Σ. Τ. Υ. & Græci vocales haberent totidem quos & nos, Α. Ε. Ι. Ο. Υ. nam Η & Ω postea sunt ab his reperta. Ε & Ο ternas apud eos habebant potestates, &c. idem Victorinus: *Repertores litterarum Cadmus ex Phœnice in Græciam & Euander ad nos transtulerunt. Α. Β. Γ. Δ. Ε. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ο. Ρ. Σ. Τ. Υ. litteras****

numero XVI. postea quasdam a Palamede, & alias a Simonide adiectas impleffe numerum XXIII. ita correximus apud Victorinum: vulgo enim vitiosissime in illa litterarum enumeratione quas Cadmus ex Phœnice in Græciam, ex Græcia porro in Latium inuenit Euander, Q littera ponitur & V omittitur. e contrario Plinius in enumerandis sedecim litteris Cadmeis recte Q omisit, atque V posuit. nam Q priscam esse litteram & ex illis vnâ quas Pelasgi in Latium attulerunt, nemo mihi persuaserit, qui sciam multos ex veteribus superuacua eam existimasse & litterarum numero exclusisse, quoniam nihil aliud sit quam C & V, & non minus possit scribi *quis* per c, & u & i & s. de quo veteres Grammaticos licet consulas. V igitur cum apud Græcos, tum Latinos antiquissimos, vna ex quinque vocalibus fuit, & ex sedecim litteris vna, quæ tum solæ in scribendo frequentabantur. Aristoteles quoque apud Plinium in illis decem & octo litteris quas statim ab initio fuisse vult, eam posuit. in earum autem litterarum Aristotelicarum numero male vir ille summus de quo antea dixi, H notam aspirationis inseruit, & Z litteram exclusit. Atqui si hoc fieri patimur, faceffat oportet, & alium sibi locum quam in Alphabeto Græco quærat hæc littera. Quippe cum Aristoteles ad eas decem & octo, quas pro priscis habet, duas Θ & Χ ab Epicharmo additas quam à Palamede malit, & quattuor postea ad illas viginti dicatur adiecisse Simonides, duas nempe longas, H & Ω, duasque

duplices Ζ & Ξ, quæ omnes viginti quattuor sunt: aut in hunc numerum recipienda non erit Z, aut si recipitur, tum viginti quinque pro viginti quattuor vt agnoscamus Græcas litteras necesse est. Dederim quidem hoc non inuitus, H litteram etiam fuisse apud vetustissimos Græcos, non simplicem tantum aspirationis notam, quoniam id veteribus quibusdam Grammaticis placere video, sed illud nunquam concesserim, eam inter sedecim priscas illas Cadmeas locum habuisse, aut in illis numeratam esse. Nec enim in Latinum vetus Alphabetum ingressa est quod in Latium Euander introduxit, & cum vetusto Græco, idem omnino fuit numero & ordine, pæne etiam idem figura litterarum. Etsi alia deessent, nonne hoc satis argumenti erat, quî probarem H de grege priscarum illarum litterarum nunquam fuisse, sed extra earum numerum & ordinem semper habitam? Cui post hæc potest esse dubium quin Græcæ litteræ veteres à Cadmo hæc fuerint, A. B. Γ. Δ. E. I. K. Λ. M. N. O. Π. P. Σ. T. Υ. quibus numero & ordine penitus respondent, & forma pæne pares sunt Latinæ istæ veteres ab Euandro, A. B. C. D. E. I. K. L. M. N. O. P. R. S. T. V. Plinius cum litterarum inuentionem ex Syria peteret, & eas sedecim numero è Phœnice in Græciam attulisse Cadmum diceret, non alias tamen quam Latinas istas retulit; quod cum Græcis veteribus eadem essent, à Pelasgis in Latium inuectæ. Sed in his male apud Plinium G positum legitur, quæ recens littera est, & veteri-

bus Latinis prorsus ignota fuit, apud quos C vice gammæ fungebatur, quam & effinxerunt ex rotundata Γ. pro G igitur in Plinio K reposuimus. ad illas autem sedecim, quæ primitus in Græcia vsitatae fuere, & ex Phœnicijs ortæ sunt, subsequenter temporibus octo adiectæ feruntur. Ζ. Θ. Φ. Χ. Ξ. Ψ. Η. Ω. quarum primas quattuor quidam à Palamede, alij ab Epicharmo additas malunt. quattuor postremas Simonidem adiecisse inter omnes fere auctores cōuenit. Saltem maior meliorque pars ita sentit, & in eo consentit. Ceterum quæstione in primis dignum est, cum Simonides ille quattuor & viginti litterarum Græcarum numerum impleuisse & clausisse memoretur, cur Græcorum recens Alphabetum, viginti quattuor constans elementis, Ionicum passim ab omnibus appelletur? Ceus quippe fuit Simonides. Atqui Ceos nemo ignorat fuisse Doricos, non Ionicos. Vnde igitur Ionicum Alphabetum dictum est, quod à Simonide Coo cōpletum & absolutum esse perhibent omnes constanter? quod diu nesciui & nunc nuper didici, iam mihi faciendum videtur vt id opera mea sciant studiosi. Callistratum quemdam volunt Samium, Samus autem insula ex duodecim Ionicis vrbibus vna, nouitias illas & additias tam a Palamede quam a Simonide litteras, cum vagæ adhuc essent, nec ab omnibus obseruarentur, vt pote quæ nulla lege nec ordine nec sede tenerentur, in vnum eas corpus cum sedecim prioribus redegisse & conclusisse primum,

certamque ijs sedem in alphabeto adsignasse, atque ita vt communi consensu ab omnibus reciperentur perfecisse. Suidas: *Ὅθεν Σαμίοις ἐβρέθη πρῶτος τὰ καὶ ῥεῖματα.* Tzetzes futilis alias auctor, sæpe tamen utilis:

Τὰ δὲ εἰκοσιτέσσαρα ῥεῖματα καὶ σοιχεῖα
 Ομοδοσιώλωω μὲν ὡς τε καὶ ἐν σῶμα φανείτω
 Παρὰ Σαμίοις ἐβρέθη πρῶτον ἀναγνωσθῆναι
 Διὰ ῥεῖματι κοδινὸς τὴν κλησὶν Καλλιφράτου.
 Τὰν συγγραμμάτων πρῶτον μὲν ἔχόντων ἕξ καὶ δέκα,
 Εἶτα ἐνεακαδέκα τὰ συμπύρνα σοιχεῖα,
 Καὶ καθεξῆς μέγιστον αὐτῶν τῶν εἰκοσιτεσσάρων.

Callistratus ille de suo nullas addidit, nec de nouo litteras inuenit, sed diuersis & auctoribus & temporibus repertas in vnum coegit & compegit alphabetum. Hinc Ionibus vulgo adscribitur hoc recentioris litteraturæ viginti quattuor elementis comprehensæ inuentum, quod in Samo Ionica primum per totidē litteras scribi legique cæptum est auctore illo quo dixi Callistrato, qui & forte se aliquantulum mutauit & inflexit vetustiorum litterarum formas, & minuscultas istas, quibus hodie vtitur Græcia, reperit & publicauit, cum maiusculæ tantum & capitales, vt vulgo vocamus, apud veteres in vsu essent. qua de re nos alibi plura in libro de litteris & dialectis Græcorum. Et hoc est quod ait Herodotus Ionas Phœniciarum litterarum *τύποι ὀλίγον μεταρρυθμίσασι.* Nam per Phœnicias veteres illas intelligit quas in Græciam propagauit Cadmus, in Græcia ipsa re-

pertas & forma ipsa aliquantum differentes à primigenijs Phœnicijs, quibus in patria Phœnice Phœnices utebantur. Illas ipsas inquam intelligit, quas antiqui Græciæ populi, Attici alijque solas nouerunt, & passim vsurparunt, antequam recens istud viginti quattuor litterarum ἀφ' Ἀθηνῶν ab Ionibus repertum esset & publicatum. Eas litteras vetustas Græcas, quas Atticas vocabant, multi sunt qui dicant Palamedem Græcis communicasse à Phœnicibus acceptas. multi etiam ipsum reperisse perhibent, cum antea homines Phœnicijs litterarum formis uterentur. Scholiastes Euripidis : Ἐστὶ δὲ Παλαμῆδης λέγεται θύρηκέναι ἰς γράμματα μήπω ὄντα, ἀλλὰ Φοινίκων γράμμασιν ἐχρῶντο οἱ ἀΐθεστοι, ἄλλοι δὲ ἄλλοις. non igitur Tzetzes mentitur, qui plerisque dicit existimasse non a Cadmo sed a Palamede sexdecim illas litteras inuentas esse.

Λέγουσι γὰρ οἱ σύμπλοστες θύρη τὸν Παλαμῆδην,
 Οὐτὰρ εἰκασίτησάρα γράμματα καὶ σοιχεῖα,
 Μόνα δ' ἐκ πρώτων δέκα ἐξ ἀπορ' ἀν' γνοῖης μόνος.

& paulo infra:

Οὕτω μὲν τὰ ἐκκαίδεκα γράμματα καὶ σοιχεῖα
 Τινὲς φασὶν ἐθύρηκεν αὐτὸς ὁ Παλαμῆδης.

At Scaliger Græculum illum ut aliquid scire videretur plus quam ceteri, impudentissime mentiri aiebat. Philostratus etiam in Palamede sentire videtur, non cum aliquot tantum litterarum fuisse repertorem, sed omnium, id est sexdecim illarum, quas diu Græcia in usu habuit. Tacitus plane etiam id confir-

mat his verbis ex XI. Annal. *Quidam Cæcropem Atheniensem, vel Linum Thebanum, & temporibus Troianis Palamedem Arginum memorant, sexdecim litterarum formas; mox alios, ac præcipuum Simonidem ceteras reperisse.* quem locum frustra vir doctissimus Lipsius emendare laborat, dum persuasum habet secundum quorundam sententiam, Palamedem tres tantum aut quattuor litterarum formas reperisse. Sed locus bene habet. Palamedes ipse apud Euripidem in Tragœdia cognomine litterarum typos & syllabarum copulationes, totamque scribendi rationem se reperisse iactat his versibus:

Τὰ τῆς γὰρ λήθης φάρμακ' ὀρθώσας μόνον
 Αφωνα καὶ φωνοῦντα συλλαβὰς πηλεῖς
 Ἐξέδραγ' ἀΐθεστοῖσι γράμμασιν εἰδέναι.

Herodotus vero, nec Palamedis, nec Simonidis, nec Epicharmi meminit, nec aliorum cuiusquam, qui aut litteras primi inuenisse, aut inuentis aliquas addidisse traduntur, sed Phœnices refert qui duce Cadmo in Græciam venere, &c.

Pag. 36. vers. 2. litterarum numerum. adde. nec statim receperunt Ionicum Alphabetum, quod quattuor & viginti litterarum erat. quando autem receperint, scire non parui feci, & nunc tanti erit alios etiam id docere. Sub Euclide Archonte factum id inuenio, persuasione cuiusdam Archinoi qui Athenienses ad Ionicas litteras recipiendas primus induxit & impulit. Suidas: τοὶ δὲ Ἀθῶναιοι ἐπέμισαν ἡμῶν τοῖς Ἰώνων γράμμασιν Ἀρχίνοιοι ὁ Ἀθῶναιος ἐπὶ ἄρχοντι

τος Εὐκλείδου. Luculentus super hac re locus apud ve-
 terem Scholiasten Euripidis in Phœnissas: sed quem
 editiones inquinatissime scriptum exhibent, eum
 nos emendatiorem huc afferemus. ad hæc verba
 Euripidis: Οἱ νῦν ἐκγόνοι κλισίῳ· notat ille: γραφε-
 ται, σὺ νῦν ἐκγόνοι κλισίῳ. ἢ ἦ, τὰς ἐκγόνοις Οὐ τὰς Κλι-
 σίδῳ, αἱ θεαὶ κατέκλισον τὰς Θήβας. ἡ γέρονε δὲ πρὸς τὴν ἀρχαίαν
 ἀμύρτην μῦθον. ἐπὶ ἀρχόντος γὰρ Ἀθηνῶν Εὐκλείδου, μήπω τῶν
 μακρῶν διρημῶν, τοῖς βραχέσιν αἰτὶ μακρῶν ἐχρῶντο, τὰς ἔ-
 δῶν τῶν ἡ, καὶ τὰς ὀ δῶν τῶν ὦ. ἐγραφοῦν οὕτω, τοῖς δὴμοι, μὲν ἔτι, ἀπὸ
 τῶν δῆμων. μὴ νοήσαντες δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἑραφίαν γραφῶν ἔ-
 δῶν μεταστῆναι τὸ ὀ εἰς τὸ ὦ μέγα, ἐπαρθεῖσαν τὸ νοητὸν. qui, in-
 quit, non attēderant antiqua & Attica scribendi cō-
 suetudine scriptum esse eo loco apud Euripidem σὺ
 ἐκγόνοι, quod secundum recentem & receptam
 litteraturam mutandum erat in σὺ ἐκγόνοι, turbaue-
 runt & confunderunt poetæ sensum. Ceterum cor-
 rectione adhuc indigent hæc verba in illo vetere
 scholio, ὅτι ἀρχόντος γὰρ Εὐκλείδου οὐπω μακρῶν διρημῶν
 τοῖς βραχέσιν αἰτὶ μακρῶν ἐχρῶντο. perspicue enim falsa
 sunt, & auctoris menti contraria, qui dicere voluit,
 Athenienses ante Euclidem Archonta breves voca-
 les pro longis vsurpasse, priusquam scilicet longæ
 inuentæ essent. legendum igitur puto: πρὸ ἀρχόντος
 γὰρ Εὐκλείδου. nam sub Euclide prætore priscum illum
 scribendi morē abiecerunt, quo breves vocales loco
 longarum ponebant. Sed & illud, μήπω μακρῶν διρη-
 μῶν, falsum est, nisi recte accipiatur. μήπω διρη-
 μῶν, respectu Atheniensium, qui etsi iam pridem
 repertæ

repertæ essent, pro irreperitis tamen eas habebant,
 quibus non vterentur. Simonides enim, cui tribui-
 tur earum inuentio, haud paruo interuallo Eucli-
 dem præcedit. Nec repertæ modo illæ antequam
 Euclides magistratus Athenis caperet, sed etiam
 multo ante id tempus apud Iones erant vsitatae.
 Athenis duo fuerunt Archontes hoc nomine. prior
 eorū magistratum gessit anno secundo Olympiadis
 LXXXVIII. posterior vero anno item secundo Olym-
 piad. XCIII. sub hoc posteriore Athenienses in vsū
 receperunt Ionicas litteras, tribus aut quattuor an-
 nis post Euripidis obitum, totidemque antequam
 Socrates veneno necatus est. Eusebius hoc factum
 refert in annum primum olympiadis xcv. his verbis,
 vt in Hieronymi versione leguntur: *Athenienses vi-
 ginti quattuor vti caperunt, quum ante sexdecim tantum
 haberent.* manifestus triennij metachronismus. Iam
 igitur in viuis esse desierat Euripides cum illa scri-
 ptura Ionica ab Atheniensibus admessa est, & ve-
 tus exclusa, atque abolita, quam vsque ad tempora
 Euclidis magistratus vsurpasse reperiuntur. hinc
 post mortem Euripidis, qui Tragoedias eius descri-
 bebant librarij, omnia vestigia antiquæ illius scri-
 pturæ quæ eo viuente adhuc vigeat, aboleuerunt,
 & hanc recentem substituerunt. quod & in aliorum
 auctorum scriptis, qui ante receptam Ionicam scri-
 bendi formam vixerant, fecerunt, ac de librariis eorum
 τὴν ἑραφίαν γραφῶν sustulerunt, & noua mutarunt.
 id cum in omnibus locis Tragoediarum satis dili-

genter præstitum esset ab antiquis Criticis & libris, nec vllæ amplius apparerent in ijs notæ τῆς παλαιᾶς γραφῆς, non idem tamen obseruatum esse in illo Phœnissarum loco quem supra retulimus queritur ibidem vetus Scholiastes. cum enim τῶν ἐκ γένου scriptum esset, vetusto more, mutari debuisse in τῶν ἐκ γένου, vt recens & vsitatus scripturæ modus postulabat. quod a negligentibus librarijs omissum, & a Criticis minime animaduersum, vt loci illius τὸ νοητὸν turbaretur in causa fuisse. Hæc mens veteris interpretis qui Scholia in Euripidem scripsit. Ex his omnibus satis liquido constare puto, alphabetum xxiv. litterarum, ab Ionibus primum in insula Samo concinnatum conflatumque esse, & ab Atheniensibus sero admodum receptum. Versum Aristophanis citant ex eius comœdia Βαβυλωνίους, & de his litteris Ionicis vel Samiacis interpretantur Grammatici veteres.

Σαμίων ὁ δῆμος ἔστιν, ὡς πολυγράμματος !

Plane ista gens est Samia, multis litteris.

vel, multilittera.

Hunc versum apud eum in illa Comœdia nescio quis admirabundus pronuntiabat, videns Babylonios, qui fabulæ nomen indiderant, e pistrino exeuntes, multis litteris frontem inscriptos: *populus, inquebat, iste Samius plane est. en vt litterati sunt.* Suidas ad illa verba: ὅτι καὶ Σαμίους ὑπέστη ἑρώτρως τὰ κατὰ γράμματα ὑπὸ Καλλιστράτου, ὡς Ἀποδωνίου ἐπέπεσε. τοῖς δὲ Ἀθῆναισις ἐπέπεσε χεῖρα τῶν Ἰωνῶν γράμμασιν Ἀρχίνοιο ὁ Ἀ-

θῆναις ἐπὶ ἀρχόντος Εὐκλείδου. τοῖς δὲ Βαβυλωνίοις ἐδίδαξε καὶ Καλλιστράτου Δεισοφάνης ἔπειτα καὶ τῶν Εὐκλείδου καὶ ἐπὶ Εὐκλείδου. καὶ δὲ τῶν πεισάμτες ἰσορῆ Θεόπομπος. Seruos inscriptos & litteris notatos, Samiorum populum vocauit Aristophanes allusione facta ad Samios qui alphabetum ex xxiv elementis primi composuerunt & in ceteros Græciæ populos dididerunt. Sed nondum cum illa scriberet Aristophanes, Ionicum vel Samiacum Alphabetum receperant Athenienses, quod non multo post ipso adhuc viuente Aristophane, Archinoo agente ab iisdem introductum est. Babylonios per Callistratum docuit Aristophanes ἐπὶ Εὐκλείδου ἀρχόντος, vno & viginti annis ante magistratum Euclidem. nullum ego noui istoc nomine qui Athenis archon fuerit. quod si vnum & viginti annos retro numeremus a prætore Euclide, non in Euclē qui nullus est, sed in Isarchum incidemus. ante Isarchum porro archon erat Stratocles qui viginti duobus annis ante Euclidem gessit magistratum Athenis. huius fortasse nomen apud Suidam reponendum, & numerus leuiter corruptus sic corrigendus: ἔπειτα καὶ τῶν Εὐκλείδου καὶ ἔστι Στρατοκλείδου. sub illo magistratu Stratocle non Βαβυλωνίοις καὶ Καλλιστράτου, sed per seipsum ἰππέως Comœdiam docuisse legimus in argumento ἰππέων. poteramus etiam emendare, ἐπὶ Διοκλείδου. qui Diocles sex tantum annis ante Athenis archon fuit quam Euclides eundem magistratum iniret. Verum hæc alibi diligentius a nobis & accuratius examinabuntur. non

possum præterire locum Hesychij de Samiorum litteris qui maxime huc spectat. sic autem legendus: Σαμίων ὁ δῆμος. φησὶ ἴσιν ὡς δὲ τῷ Ἀριστοφάνει τοῖς ἐν τοῦ μῆλωνος ἰδῶν Βαβυλωνίους, Σαμίων ὁ δῆμος ἔστιν, ὡς πολυγράμματος· καταπληθίστομος τὴν ὄψιν αὐτῶν καὶ ἐπαπορών. ἔστι καὶ ἑτέροις ἰσοεὶα δι' ὧν πολυγράμματον ἔφη Σαμίων δῆμον, ἔπειδὴ Ἑλλήων Σάμιοι πολυγράμματοι ἐγγόντο παρ' αὐτοῖς καὶ χρυσάμμοι καὶ διδόντες εἰς τοὺς Ἑλλήων τὴν ἀφ' ἧς τεσσάρων καὶ εἴκοσι το χείων χεῖσιν. ex his & alijs quæ supra diximus clarum est, concinentibus omnium auctorum sententijs, Samios ac per hoc Iones eius Grammaticæ quæ per viginti quattuor litterarum formas explicatur, ceteris Græcorum populis auctores extitisse. Atque hæc scribendi ratio, litterarumque Samiarum vsus, ea forma & eo numero, iam tum apud Ionas vigeat Herodoti temporibus: qui cum in insula Samo, vbi hæc litteratura primum reperta est, historiam conscripserit, & Ionica lingua composuerit, quin Ionicas litteras nominando eas ipsas intelligat, quæ ante eius ætatem apud Samios repertæ fuisse traduntur, quæque tum maxime in insula Samo, & apud reliquos Iones passim in vsu erant, cum illa scribebat. vt autem recentes istæ Ionica vocabantur a Samijs earum repertoribus, sic veteres illæ sedecim, quarum passius in Græcia fuit vsus ante repertas viginti quattuor Ionicas, Atticæ dicebantur, vel ex eo quod Attici populi, recentibus istis & Ionicis iam vbique per totam Græciam diditis, & vsu receptis, ipsi tamen adhuc præscas re-

tinebant, nec nisi admodum fero vt Ionicas reciperent induci potuerunt: vel quod litterarum quibus vterentur, semet inuentores perhiberent, nec eas ab alijs accepisse videri vellent. Hesychius Ἀττικὰ γράμματα ἑπιχώρια interpretatur, hoc est indigenas & vernaculas litteras, & in Attico solo natas. nam & auctores sunt qui Cecropem Atheniensem sexdecim litterarum formas reperisse dicant. Tacitus Annal. xi. *Quidam Cecropem Atheniensem vel Linum Thebanum, & temporibus Troianis Palamedem sexdecim litterarum formas, mox alios ac præcipuum Simonidem ceteras reperisse.* Hinc, &c.

Pag. 38. vers. 12. nec dubium est. *dele ista verba,* nec dubium tamen est iam tum illius Tragici temporibus repertas fuisse vocales η & ω & υ. *Et in eorum locum hæc reponere.* nam quamuis υ inter veteres litteras Atticas fuerit, nunquam tamen eam litteram Attici cum ο iunxerunt vt syllabam facerent, sed ο semper apud illos & pro υ syllaba, & pro ω ponebatur. sic autem declinabant & scribebant, Ο Λ Ο Γ Ο Σ, Τ Ο Λ Ο Γ Ο, Τ Ο Ι Λ Ο Γ Ο Ι: pro τῷ λῶ γου, & τῷ λῶ γω. Velius Longus de orthographia: *Græcorum vero qui de antiquis litteris scripserunt, commentarij, item Latinorum qui illos sequuti sunt, eadem littera veteres solitos scribere ostendunt, μακρός, μακροῦ, μακρῶ, & confusas fuisse ο & υ & ω. ita legendus ille locus, qui corruptissime excusus est. quod ait eadem littera veteres scripsisse, μακροῦ, μακροῦ & μακρῶ, prorsus verum est: nam ita scribebant, Μ Α*

ΚΡΟΣ, ΜΑΚΡΟ, ΜΑΚΡΟΙ, quod est, μα-
κρός, μακροδ, μακροφ.

Pag. 40. vers. 8. dele, nondum scilicet repertis vo-
calibus ω & υ. Ionici igitur Alphabeti. *¶* lege tantum,
Ionicum igitur est ου pro ο.

Pag. 41. vers. 28. eos per ο & υ scribitur, ου. adde. sed
verius est nihil mutandum in illo Eclogarij loco, qui
cum aliud dicat, & aliud Athenæus, verum vterque
tamen dicit. ου pro ο scripserunt veteres sed Ionici,
ita enim & ει pro ε scribebant. Excerpta Athenæi:
ὅτι ἄρχαῖοι οὐ ἀλλὰ τῆ ο σσιχείου παρεσεχράνη. ὡς δὲ καὶ τῶ
εἰ ἀλλὰ τῆ ε. E contrario veteres Attici τῶ ο ἀπεχράνητο
ἀλλὰ τῆς διφθόρου ου. aut igitur Eclogarius ille verba
Athenæi ex eo loco vbi in poculo erat inscriptum
Διονύσο pro Διονύσῃ, in animo non habebat cum illa
scriberet, aut si habuit, tota re falsus est & mentem
Athenæi minime cepit.

Pag. 53. vers. 25. Nam η pro ε. dele, υ pro ι.

Pag. 64. vers. 18. magnisque concessit amicis. adde *¶*
scribe. briolium vel brolium pro peribolium. inde vox
Gallica vetus breuil, quæ syluam significat. νεώ περι-
βολον Græci vocant, non tantum templi muros, sed
totum illud confectum, quo vineæ, arbores, hor-
tique templo circumiacentes includuntur. Aelianus
lib. xvii. cap. xlvii. Hist. animal. οὐκοῦν ἐν τῷ
νεώ περιβολῷ πηλάσοις ὄρνιθας πολλοὺς κρέεσθαι φησί. & cap.
ii. lib. xi. ἐστὶ δὲ ἀνετόν τῷ θεῷ ἄλλοις καὶ ἔχει περιβολον καὶ δέν-
δρα ἱερά καὶ πῦρ ἁσέβειν τε καὶ ἀκρίμην. & cap. iii. eod.
lib. ἐν Αἴτῃ δὲ ἄρα Σικελικῇ Ἡφαιίστου τιμᾶται νεώς, καὶ ἔχει

περιβολον καὶ δένδρα ἱερά. paulo post ἄλλοις vocat. He-
rodes igitur περιβολον intelligit hoc versu,

Τὴν ὁσίω περιτείχος εὐχρον ἔτεφαιώσα.

Hoc est, omnem illum agri modum vineis oleif-
que confitum, muroque cinctum, qui templo mo-
numentoque cohærebat, & tutelæ nomine cede-
bat. Hinc περιβολος & περιβόλιον recentioribus Græ-
cis, hortus vel sylua muris circumseptus. *parcum* vul-
go vocamus.

Pag. 67. vers. 9. ita scribe, ΙΕΡΟΣ ΟΥΤΟΣ Ο
ΧΩΡΟΣ] Persius:

— pueri, sacer est locus, extra

Meiste.

Valerius Probus in Notis: L. S. locus sacer. de m-
numento autem hîc fermo, quem Herodes in via
Appia, in agro suo, sibi extruendum consecran-
dumque curavit. *Sacrari monumenta, & consecrari di-*
cebantur. in lege Tiberij de sepulcris: vt extremis ac
compaginantibus agris limitibusve suis, monumenta sepul-
chrave sacrarentur. Valerius in notis: M. C. monumen-
tum consecrauit. hinc illa in veteribus monumento-
rum inscriptionibus: CVM. PIGNERIBVS. DE. EA.
NATIS. LOCVM. CONSECRAVIT. &, P. LI-
CINII. ET. ÆLII. AMYNTÆ. CINERIBVS.
HIC. LOCVS. SACER. EST. item: LOCVM. ITA.
VTI. EST. CONCAMERATVM. PARIETIBVS.
ET. PILA. COMPREHENSIS. CONSECRA-
VERVNT. SIBI. Inde explicandus hic versus, ἱε-
ρός οὗτος ὁ χώρος de monumento Herodis in via Appia
consecrato.

Pag. 69. vers. 13. scribe, herbam viridantem, & quasi cum viriditate currentem.

Pag. ead. vers. 22. ἡ λευκόπατος θεῆ χαλκός. adde. sic Virgilius limbum vestis purpureum, circum vestem currere dixit:

— quam plurima circum

Purpura Maandro duplici Melibœa cucurrit.

Græcus poeta πορφύραι κύκλω θεῖν dixisset. nec dissimili loquendi genere Latini purpurea aurataque segmenta vestibus intexta, vias dixerunt. Tibullus:

— vestes quas fœmina Coa

Texiit, auratas disposuitque vias.

Seruius ad illud poetæ, Virgatis lucent sagulis: quæ habebant in modum virgarum deductas vias. Sic apud eundem poetam de veste aurata:

— tenuique vias discriminat auro.

Græci in eiusmodi vestibus χρυσὸν θεῖν, & πορφύραν λαμπερῶς θεῖν eleganter dicerent.

Pag. 72. vers. 13. sic paria faceret. scribe: sic paria faceret Herodes Mineruæ. nam Mineruæ ille quidem templum posuit. At Minerua rursus illum heic in eodem templo ponere dicitur eadem sacra participaturum, &c.

Pag. 74. vers. 12. peccatis puniendis. adde. ῥόμβος autem heic Ἀλάγτωρ ἐπιθετικῶς appellatur: qui agit & versat, atque in modum rhombi rotat & torquet nocentes. Eupolis: ὦ ῥόμβοις μαρτίξας ἐμέ. ῥόμβος enim non tantum ὠειδίνισσι, & vertiginem significat, sed & eum qui vertit & circumagit. sic πλανός, & erro-

rem

rem & erronem designat: ῥόμβος histrioniam, & histrionem: φοῖτος, πῶ μανίδου καὶ τὸν μανιδῶδη. & θυῶνος, & impetus, & qui impetum facit. & similia sexcenta. ῥόμβος etiam heic posset esse, qui semper in motu est, dum hac & illac circumcurfat ad persequendos impios, & pœnis plectendos. sed prior interpretatio melior. ῥέμβος quoque Græcis planus & erro dicitur. quomodo heic legendum esse quidam meus amicus, vir doctus putabat, quem non audio.

Pag. 96. vers. 16. κλωθές excusum est perperam. Fortasse tamen nihil mutandum. nam κατακλωθές Parcæ Homero dicuntur. κλωθές igitur & κατακλωθές eadem. Odyss. H.

Γείσεται ἄσπερα οἱ αἴθερα κατακλωθές τε βαρφαί

Γεινομένην νήσσοιο λίνω.

Et fortasse κλωθές βαρφαί scriptum apud Homerum pro κλωθές καταβαρφαί sic ἔπι χλωρηίδα νότω. ἔπιζαυδνές κοπέουρα, & similia. Grammatici ad illum versum: Ὅδὲ κλωθές ἢ κατακλωθές μέγα πλάσμον ἔπασαν ἐκ τῆς αἰ Κλωθοῖ, & ἐν γὰρ ἡ Κλωθῶ. δηλοῖ ὅτι τὰς μύρας παρρηνομαθεύσας ἀπὸ μιᾶς αὐτῶν τῆς Κλωθοῦς.

Pag. 104. vers. 27. scribe: vincinum etiam vocari paulo post dicimus.

Pag. 105. vers. 5. Ora sonant. adde. sic dentem apri lunulam vocat Calpurnius Eloga vi.

— ubi pendulus apri

Dens sedet, & niuea distinguit pectora luna.

Pag. 132. vers. 20. ita hæc loco placet accipi. adde. si de purpura intelligeremus, legendum esset, οἷα κελευχῶ. nam purpura tingit, non tingitur. atque hoc fortasse verum est.

Pag. 133. vers. 5. Φίδουτο, scribe. Φείδονται tamen retineo. nam τέλει præcessit, & μελαίη sequitur. sæpe autem Græci poetæ τὴν διφθογγὸν αἰ solent in carmine breuiare. Homerus Iliad. 1.

Εἰ δὲ καὶ οἴησθ' ἴκωμαι Φίλιω ἐς πατείδα γαῖαν. Empedocles: Τῆ δ' ἀλλασσόντων ἀμπερὲς, οὐδ' ἄμω λήγει. Aratus: Ἡμισυ μὲν κεν ἴδωαι μετήροιν, ἥμισυ δ' ἦδη. Plura collegit exempla Casaubonus in lectionibus Theocriti. quem vide.

Pag. 139. vers. 13. roscida lactea ceruix. adde. & πορφυρῆ Ἀφροδίτη Anacreonti apud Ælium lib. 1 v. de animal. cap. 11. ὡς ἄρ' οὐδ' ἔτι τὴν Ἀφροδίτην ὁ Τηϊός ἡμῖν Ἀνακρέων ἀδὲ, πορφυρῶν τε λέγων, καὶ χρυσῶν δ' εἰνασμένη φανεῖν αἶ. καὶ τοῦτο γὰρ τὴν Ὀμήρου θεὸν τὴν αὐτὴν, ἢ Ἐκφύος αἰαμύπει χρυσῶν. ita πορφυρῆ Ἀφροδίτη apud Anacreontem quæ apud Homerum χρυσῆ.

Pag. ead. v. 25. idē Simonides vocavit. scribe & adde. Scholiastes tamen Euripidis refert Simonidem in Hymno Neptuni dixisse, pellem Phryxæi arietis vera purpurei fuisse coloris, & purpurarū matutinarum sanguine infectam. eius verba hæc sunt: τῶν οἱ μὲν ὀλέχουσαν εἶη φασίν, οἱ δ' πορφυροῦν καὶ Σιμωνίδης δ' ἐν τῷ Ποσειδωνίου ὕμνῳ ἀπὸ τῆς ἐν τῇ θαλάσῃ πορφυρῶν κεχρῶσται αὐτὸ λέγει. idem porro Simonides etiam aureum illum Atrei arietem in quo fatum regni Mycenarum firmum erat, purpureum fuisse dixit. Tzetzes in Chiliad.

Ἀπείως δ' ἐν τοῖς ἰδέμασιν ἢ πὶ χρυσῶν ζῆλον.

Ὁ Σιμωνίδης πορφυροῦν εἶη τῆς λέγει. sic πορφυρεὸς κριὸς in hac Ara dicitur qui alijs χρυσῆος.

Pag. 140. vers. 26. item scio. adde. Nam nihil tam certum est quam τριπτόρα hoc loco Mineruam in-

telligi debere, cui ara in Chryse Lemni promontorio ab Iasone dedicata est. Auctor argumenti ad Philoctetem Sophoclis:

Χρύσης Ἀθωῶν βωμὸν ἔπι κεχωσμένον,

Ἐφ' ᾧ ἄρ' Ἀχαιοὶς χροσθὲν ἠὲ θύσαι, μύθος

Γοίαιτος ἦδει παῖς ποτ' Ἡρακλῆς στυγῶν.

vbi perperam quidam legunt χρυσῆς Ἀθωῶν, & auream Mineruam interpretantur. Χρῆσι Ἀθωῶν τοπικῶς dicta a promontorio Lemni in quo aram habebat, ab Iasone, cum ad Colchos iret, positam & consecratam. Philostratus Χρύσης βωμὸν simpliciter vocat: ἀναπλέοντες εἰς Τροίην Ἀχαιοὶ καὶ παρεχόντες ἱερῶν νήσοις ἐμασεύοντο τὸν τῆς Χρύσης βωμὸν ὃν Ἰάσων ποτὲ ἰδρύσασθ' ὅτε εἰς Κόλχους ἔπλθ. per Χρύσειν intelligit Χρῆσι Ἀθωῶν. in illis tamen Græcis versibus Sophoclis Philoctetæ argumenti vicem præfixis edédum curavit Gulielmus,

Ἐν Χρῆσι Ἀθωῶν βωμὸν ἔπι κεχωσμένον.

Pag. 148. vers. 15. Sophocles appellat ἐν Ἀθηναίαις. adde. vetus quoque auctor qui sub nomine Dictys Cretensis libellum de bello Troiano scripsit, in eodem errore fuit, & Chrysen Troicam cum Lemniaca confundit. vult enim Philoctetem haud procul ab ara Sminthij Apollinis cuius templum apud Troicam Chrysam fuit, a serpente fuisse percussum, cum omnes in Chryse ad Lemnum id ei accidisse scribant, dum inuestigat aram quam ibi olim Iason Chryse Mineruæ dedicauerat. sic imposuit illi ὀμανυμία Chryse: vrbs in agro Troico sita. in qua templum Apollinis, & Chryses promontorii prope Lemnon, vel in ipsa Lemno, in quo ara Mineruæ. verba autem eius ista sunt: sed Chryses quem sacerdo-

tem Sminthij Apollinis supra diximus, utriusque exercitus offensam metuens, quisque partium ad eum venerat, cum his se adiunctum esse simulabat. Interim in eo sacrificio Philocteta haud procul ab ara templi eius astans, morsu serpentis forte contingitur: dein ab omnibus qui animadverterant clamore sublato, Vlisses accurrens serpentem interficit: neque multo post Philocteta cum paucis uti curaretur, Lemnon in sulam mittitur.

Pag. 185. vers. 29. usurpauit. adde. perperam apud Atilium Fortunatianum in arte, Phalacium metrum pro Philicium scriptum est. sed & Phalæcus apud eundem male pro Philicus legitur, ubi dicit Phalæcum conscripsisse hymnos Cereri & Liberæ tali genere metri. Philicus enim non Phalæcus hoc metro carmen in honorem Cereris & Liberæ composuerat, cuius initium paulo ante retulimus ex Hephæstione, Τῆ ἡδονῆ μυσικᾶ Δῆμηττει, &c. quem versum sic ibidē Latine reddidit, aut imitatus est Fortunatianus.

Frugifera sacra dea quæ colitis mystica, iunctæque Ioui nefasto.

Frugifera dea est Δημήτηρ. Iupiter nefastus, ὁ κλύμενος, hoc est Pluto. iuncta Ioui nefasto, Proserpina.

P. 200. v. 26. ibi legimus. adde. Isidorus de originibus dextralem vocat, & inde dictam autumat, quod dextræ habilis sit. quæ Latinis dextralis, Græcis est δεξιτερᾶλιος.

Haecenus, LECTOR, quæ mihi in his temporis angustijs, ad superiores notas addenda visa sunt, plura & sine dubio meliora adiecturo, si plus otij nactus essem. Quod sequitur, erratorum collectio est, pars huius operis impurissima: quam propterea tamen lectione tua non debes indignam iudicare: immo tanto magis ad eam cognoscendam, si

quid his studijs faues, accedes, non solum ut illis ignoscas quæ peccata sunt, sed etiam ut correctiora omnia heic agnoscas: nec enim menda libelli tantum totius habet, sed & quomodo mundus ab his fieri possit exhibet. tam multa irrepsisse, miraberis. at mihi dolet etiam pene maiora commissa, quàm ut intra spem veniæ tuto committi potuisse videantur, in tantulo præsertim opusculo. Atque utinam ea sic mihi liceret excusare, ut culpam omnem a me derivatam in Typographos conferre possem, nec eius ipse partem aliquam sustinerem, cum illi longe maximam rebus confessis sustineant: sed dum propero, dum aliud ago, dum in grauioribus sum occupatus, dum semel calamo corrente fusa relegendi non datur copia, sic factum est, ut cauere vix potuerim ne talia multa imprudenti incogitantique exciderent, quæ mihi vacuo, & hoc unum agenti numquam fortasse obrepissent. Tuum est, si in similibus tibi vis ignosci, & operis typographicis sua ἑταυρωματα, & nostra nobis παρεχόμενα condonare. Damus & petimus vicissim hanc veniam qui aliquid scribimus, & studia nostra in publicum proferimus. Sic igitur σφάλματα quæ nobis inter legendum occurrerunt, corriges. reliqua si quæ nos fugerint, & multa fugisse non dubito, per te ipse, si benignus & candidus es, emendabis. Vale.

Pag. 1. Post versum ΥΜΜΙ ΓΑΡ ΗΡΩΔΗΣ, reponere istum, ΤΗΝ ΟΣΣΗΝ ΠΕΡΙ ΤΕΙΧΟΣ ΕΥΤΡΟΧΟΝ ΕΣΤΕΦΑΝΩΤΑΙ. Pag. 3. vers. 18. Lege ὀψυγνοισι pro ὀψυγνοισι. p. 4. vers. 4. rescribe εἴταρ. ead. pag. vers. vlt. lege: sacrauit pro dicauit. p. 5. v. 10. lege: Multa colidignæ. Hoc est ad verbum πολυτήμητι. p. 7. v. 2. delc comma post volunt, & reponere post testimonio. p. 9. vers. 16. scribe, eiusdem vt auctoris, ita & argumenti. p. 10.

v. 3. imprecationibus. p. 11. v. 10. cādet. p. ead. v. 18. *lege*, mœnibus instaurasse, & aquam in oppidum induxisse, cuius maxime indigebat. p. 12. vers. 11. dicam tamen. pag. 14. v. 1. Αμφ' ἐνί. p. 16. vers. vlt. σὺ πείτε. p. 19. v. 9. huc adduximus. p. ead. vers. eod. prætiterim. p. 21. vers. 27. *Subneronem*. p. 22. v. 2. μακρὸν. p. 24. v. 28. tyrannicidis. p. 25. v. 8. Thessaliæ. p. ead. v. 17. vt nulla re. pag. ead. vers. 19. aut aliud. p. 28. v. 9. illum βούλιμον. pag. 30. v. 28. THEOS. p. ead. v. 29. ΠΣΥΚΗΕ. p. 31. v. 29. promptu esset. p. 34. v. 5. velles. p. ead. v. 6. esset vtendum. p. 33. v. 22. hanc recentiore. p. 36. v. 22. *pro ita vt, scribe vt passim*. p. 37. v. 24. *lege καμέλοι*, accentu in secundam retracto, & ita etiam corrige vers. vlt. eiusdem pag. p. 38. v. 24. certa. p. 40. vers. 27. cui pedes immitt. pag. 42. vers. 22. ἴα quæ μίαν significat. p. 43. vers. 23. *scribe*: dascan ita pingunt veteres f. P silen autem sic, Η. pag. 44. v. 20. *dele* €ι. p. 46. v. 20. *scribe*, PHOΔON. & *dele*, hoc est Rhodum. p. 47. v. 10. *post vocem ἡγεμόνα*, *scribe*: nam ἀγὸς κλάσμα ἀρτου ἀγὸς autem ἡγεμόν. pag. ead. v. 11. *pro* ἰερακες vel ἱρηκες, & vtrumque *pro* ἰερακες. p. 49. v. 19. eam notabant. pag. 51. v. 8. *lege*, F. & H. vers. seq. *scribe*, sic F. & C. v. 25. *post* Græcis, *adde*. quod pars sit sexta Attici medimni. vers. 27. *dele punctum post modius*, & *repone comma*. p. 54. v. 19. *scribe* ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ. vers. seq. ἐὼν. & vers. 21. ead. p. ΓΥΓΜΑΚΗΕΩΝ. & v. 25. ΑΥΤΟΝ ΕΥΣΚΟΡΟΙ. p. 60. v. 6. apertissimè. p. 62. v. 4. nec fando accepimus. p. 63. v. 1. ἡμετέδων ὄρχεσ. p. 65. v. 7. ἀλγῶν. v. 9. κἀνθον. p. 68. v. 5. *dele punctum post illa*, in illo versu. v. 11. eis ὄρχεσ. p. 69. v. 12. vlla correctione. v. 15. λθὺ καὶ θεὸν &.

p. 72. v. 8. hic Herodes. p. 75. v. 27. Αἰολίδαο. p. 80. v. 16. ἀνδρατε κερῶν. p. 81. v. 1. *lege*, ὁμοῖος. ita enim Attici. & v. 26. ὁμοῖα. v. 11. Ως. v. 14. Ηρώδεω. & v. eod. Θεσπιάδαο. v. 25. Ελευθονίδαο. v. vlt. Τειόπεω. v. 23. *pone punctum post ἀλεξιζῶν*. p. 83. *expleffent*. v. 16. *quamuis*. pag. 86. 18. curaerit & dedicauerit. pag. 88. v. 23. *dele* & prænomena. *quamuis sciam quomodo possit defendi*. p. 91. v. 24. οὐρανῶν. p. 101. v. 7. ἢρ' Ἐρδίων & in sequenti versu ἦεα. & v. 8. illud autem ἦεα. p. 103. v. 25. *pro* illis, vbi se conderat, *repone*, quem petebant. p. 106. v. 13. succufæ. p. 107. v. 16. Σύμβολον. p. 109. v. 12. ὀπέινα. p. 116. v. 22. *scribe*: quæ & sensum turbant, & versum, scribendumque. p. 107. v. 29. cooptatus ab Antonino Augusto filius eius Atticus. p. 118. v. 27. seure vindicant. v. 30. religionis. p. 122. v. 28. denominatum sit. v. 30. adfinxerunt. p. 123. v. 11. circum templa & ædes. p. 125. v. 26. Αἰνῶν. p. 126. v. 2. κἀλχίω. in tota autem hac ara interpunctiones omissæ sunt ab operis, vt & in Οἰο, quas per te ipse *repone*: nihil enim facilius. vers. 25. Νέας. & v. vltimo, τεῖ πάτωρ. p. 128. v. 21. *dele* τελεία post βωμίσκων, & *repone comma*. p. 129. v. 24. *lege*. quam non adeo facilem esse. v. 26. sententiã enim huius. p. 133. v. 17. λιγνῶα. atque ita etiam *repone* v. 21. p. 134. v. 2. intelligat. p. 135. v. 9. Dosiadas heic vocat. Sic χρῆσθ' πλίνθοι. p. 137. v. 19. Aram Chryfes intelligit. p. 138. v. 6. τεῖ πάτωρ. p. 141. v. 7. ὠπάτωρ. p. 145. v. 28. satis supra refutaui. p. 148. v. 8. *dele* heic. & *lege*, quã loquentem inducit. p. 153. v. 2. ὀπέτωρ. v. 3. ὠπάτωρ. v. 24. ὠπάτωρ. p. 155. v. 7. serpeti. v. 23. πὸν εἰ εἰλινεῶτ' ἐν. p. 156. v. 15. hominũ. v. seq. qui homines interfecerit. p. 161. v. 10. Συμμίεω. v. 22. *dele punctum post vocem ἀνδρόνος*, & *repone comma*. p.

162. v. 8. *lege*: quorum vnus ab initio descēdit, alter ab fine ascendit. p. 166. v. 14. Gemblacensis. p. 168. v. 29. *casti ac suauiloqui poetæ*. p. 169. v. 8. de sub. *vnica voce*. p. 170. v. 8. *μονοὸς ἄφωνος*. & v. 12. *ita etiam corrige*. v. 27. *dele numero*. p. 171. v. 4. *κομρὸς μὲν ὄν τε*. p. 172. v. 26. pedis pulsu sublato positiq. p. 176. v. 24. *post τε Ἐκκοίλον, pone punctum*. p. 178. v. 21. *dele*, *τὴν δὲ γωνίαν* vel. p. 182. v. 8. *lege*, sic odas compositas ex strophe, antistrophe & epodo. p. 185. v. 6. *dele*, quod. & *lege*: magistri vocāt *ἰαμβικὴν καὶ παραξῆδα*, quod ea clausula finiantur iambica metra catalectica, & vt plurimum etiam choriambica. v. 15. integrū poema. p. 190. v. 25. nec ingratijs. p. 192. v. 4. *Φεγάδῃ*. p. 194. v. 20. appellatio. p. 197. v. 6. sequentes. p. 201. v. 14. *dele*, aut. p. 203. v. 15. *lege*, vt cum Plauto loquar. v. vlt. *βελᾶσιν*. p. 204. v. 14. sequēte vocali. *dele*, in. p. 205. v. 26. canere securim? *cum interrogationis nota*. p. 209. v. 14. *Σαέπας*. p. 210. v. 10. *lege*, in rectam huius obscurissimi, &c.

Monendus etiam mihi es, amice lector, non belle operas nostras, nec fideliter Fistula figuram expressisse. nam cum omnes in ea versus bini bini incedant, & ex binis singuli calami constant, bini illi versus qui singulas cannas efficiunt, tam in fine quam in principio ad amussim exaequandi erant: & id praeterea obseruandum, vt bini semper antecedentes binis sequentibus in fine duntaxat longiores essent, atque ita vsque ad finem poematij, vbi bini postremi omnium sunt breuissimi: sic in vera fistula canna breuior longam sequebatur. eadem quoque opera peccarunt in effingenda oui Simmiae figura: quattuor enim versus in medio inter se pares posuerunt, cum ibi tantum duo esse deberent, inuicem quidem ex utroque latere sibi equales, at ceterorum maximi & longissimi. Ara etiam prioris basim & frontem minus recte expresserunt. Hoc te volui ne nescius esses, aut ne me nesciuisse putares.